

1092-5/2018

Jelentés

az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

2017. évi szakmai tevékenységéről

Jósvafő, 2018. július 19.

Veress Balázs
igazgató

A jelentést elfogadom.

Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

2018 AUG. 14

Összeállították

Bacsó Zsolt

Boldogh Sándor

Dvorszky Zsuzsanna

Farkas Tünde

Felházi László

Gruber Péter

Hordós-Nagy Zsuzsa

Huber Attila

Juhász Zsolt

Kanyok Zsolt

Kovács Szilvia

Krajnyák Cecília

Marosi Marianna

Müller György

Rózsa Sándor

dr. Sándor Katalin

Szentgyörgyi Péter

Veress Balázs

Virók Viktor

Visnyovszky Tamás

Zsolyomi Tamás

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	7
2. Személyi állomány	8
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	9
3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai.....	9
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)	9
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek:.....	15
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások/)	16
3.1.3.1. Barlangok kiépítése, műszaki beavatkozások.....	16
3.1.3.2. Hasznosítási jelentések	16
3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek	22
3.1.3.4. Nagyobb feltárások	23
3.1.4. Natura 2000 területek.....	35
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	36
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (köztük a földtani alapszelvények, földtani képződmények).....	43
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védelemségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok).....	45
3.3. Saját vagyongazdálkodású területek.....	46
3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek	48
3.4.1. Védett mesterséges üregek (amennyiben releváns az állapotváltozások és a denevérállomány változásának ismertetése).....	48
3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek:	49
3.6. Magas Természeti Értékű Területek.....	50
4. Kutatás és monitorozás (saját, illetve más szervvel végeztetett, külön megjelenítve)..	51
4.1. Kutatás (tárgya, helyszíne, forrása és főbb eredményei).....	51
4.2. Monitorozás (tárgya, helyszíne, forrása és főbb eredményei).....	55
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	68
4.4. Jelentési kötelezettség.....	68
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	69
5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült).....	69
5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek (meglévő, elmúlt évben készült).....	69
5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és terület egységek szerinti bontásban)	75
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	75
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	78
5.3. Élőhely-rehabilitáció (helyszín, az élőhely típusa, forrása, kezdete, várható befejezése)	88

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)	92
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	92
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	92
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek	96
5.6. Génmegőrzés	97
5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében (beleértve a hagyományos magyar kutyafajtákkal kapcsolatos tevékenységeket, illetve az igazgatóság által a különböző haszonállat fajokból és fajtákból tartott nukleusz és génmegőrzési állományokat)	97
5.6.1.1. Hucul ménes	97
5.6.1.2. Magyar kuvasz	99
5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében (igazgatóság által fenntartott tájfajta gyümölcsös kertek, egyéb génmegőrző bemutató kertek, génmegőrzéshez kapcsolódó beruházások stb.)	100
5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás	100
5.7.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett és Natura 2000 erdőterületek	100
5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei	101
5.7.3. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése	102
5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás	114
5.9. Halgazdálkodási vízterületek	115
5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek	119
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak	121
5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység	121
6. Tájvédelem	123
6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)	123
6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, valamint településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás	123
6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	125
6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység	125
6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások	125
7. Projektek (természetvédelmi, informatikai, turisztikai stb. projektek célja, előrehaladása, eredményei)	126
8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység	128
8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma	128
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára (természetvédelmi-, környezetvédelmi-, erdészeti-, földügyi hatóság, önkormányzat, MVH stb bontásban)	129
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban	131
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	131
8.2. Szabálysértés	131

8.3. Természetvédelmi bírság.....	132
8.4. Büntető ügyek.....	133
8.5. Polgári perek.....	133
9. Természetvédelmi Őrszolgálat.....	135
9.1. Alapadatok.....	135
9.1.1. Személyi feltételek.....	135
9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák.....	137
9.1.3. Polgári természetőrök.....	140
9.2. Feladatellátás.....	140
9.2.1. Hatósági feladatellátás.....	140
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal.....	141
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	142
10. Költségvetés és vagyon.....	143
10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek).....	143
10.2. Bevételek (forrás: költségvetési, EMVA, KEOP, LIFE, IPA, ETE, stb. saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek).....	143
10.3. Vagyon.....	144
10.3.1. Befektetett eszközök.....	144
10.3.2. Forgóeszközök.....	145
10.4. Épületek.....	145
10.5. Eszközök.....	145
11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok.....	146
11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra.....	146
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	146
11.1.2. Tanösvények.....	146
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek, múzeumok, kiállítások.....	147
11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek.....	148
11.1.5. Szálláshelyek.....	148
11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	150
11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	150
11.2.2. Szakvezetéses túrák, speciális túrák.....	151
11.2.3. Nyílt nap, jeles nap, egyéb saját szervezésű rendezvény.....	152
11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák.....	152
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	153
11.2.5. Kiadványok.....	154
11.2.6. Látogatóstatisztika.....	154
11.3. Társadalmi kapcsolatok.....	155
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása.....	156
11.4. Tervezett fejlesztések (2018).....	158
11.5. Együttműködési megállapodások.....	159
11.6. Fontosabb események.....	159
12. Közfoglalkoztatás.....	160

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek	160
12.2. Elvégzett feladatok, eredmények.....	162
12.3. Tapasztalatok.....	164
12.4. Javaslatok.....	165
13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	165
14. Belföldi és külföldi együttműködés.....	167
15. Ellenőrzés.....	170
16. Éves munka legfontosabb összefoglalása.....	173
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	184
Melléklet.....	191
I. sz. melléklet: Projektek	192
II. sz. melléklet: Tájéértékek	201
III. sz. melléklet : Üzemeltetés keretében elvégzett munkák 2017. évben.....	209
IV. sz. melléklet: Programterv (eseménynaptár) 2018.	212
V. sz. melléklet: Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek részletezése	215

1. Bevezetés

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évben is a korábban kialakított stratégiai irányvonal, racionalizált szervezeti, működési és gazdálkodási keretek között tervszerűen folytatta tevékenységét mind a természetvédelmi szakmai munka, mind a költségvetési gazdálkodás területén. A legfontosabb cél továbbra is a természetvédelmi szakmai munka színvonalának folyamatos javítása a fejlődést is biztosító pénzügyi stabilitás fenntartása mellett. A 2017. évben is kiemelt hangsúlyt kaptak a jövőt megalapozó fejlesztések forrásait biztosító KEHOP és egyéb pályázatokkal kapcsolatos feladatok. Összességében megállapítható, hogy az Igazgatóság a feladatait az elmúlt évben is megfelelő szakmai színvonalon ellátta és – ha időnként nehézségekkel is -, de a tevékenységünkhöz szükséges pénzügyi, személyi és tárgyi feltételeket is biztosítani tudtuk.

Társadalmi szerepvállalásunk továbbra is magas szintű, kiemelendő a közfoglalkoztatásban valamint a szociális tűzifa programban való részvételünk.

A pénzügyi stabilitásunk és az önfinanszírozó képességünk szintjének fenntartásáért a magunk részéről mindent megtettünk. A saját működési bevételi tervünket 28 %-al túlteljesítettük, kiadásainkat pedig a megnövekedett feladatok ellenére elfogadható szinten tartottuk. Nehezen kigazdálkodható hiányt jelent azonban az agrártámogatási bevételek nagy összegű csökkenése, valamint továbbra is fennáll az a helyzet, hogy a feladat ellátás tényleges költségeit egyre alacsonyabb arányban finanszírozza a működési támogatás. A kieső agrártámogatások részbeni pótlására az FM kompenzációs támogatást nyújtott, a kiesés azonban még ezt figyelembe véve is 36,5 millió forint. Ez már egy olyan mértékű kiesés, ami miatt egyes tervezett kiadásainkat csökkentenünk kellett. Mivel a napi feladatok zavartalan elvégzésének feltételeit mindenképpen biztosítani kell, így nem maradt más lehetőség, mint hogy egyes felújításokat, karbantartásokat, eszköz cseréket és beszerzéseket el kellett halasztanunk, bármennyire is indokoltak voltak. A képzett munkaerő megszerzése és megtartása is egyre nehezebb és nagyobb ráfordítást igényel a bérek általános emelkedési tendenciája mellett.

A pénzügyi stabilitásunk megfelelő mértékű működési támogatások hiányában meglehetősen törekeny, likviditásunk kifeszített, kedvezőtlenebb körülmények – mint például a 2017. év végén a kedvezőtlen időjárás miatt bekövetkezett erdőgazdálkodási bevétel kiesés – esetén már fizetési nehézségek is előálltak.

A 2018. évben minden nehézség ellenére a szakmai munkánkat és a társadalmi szerepvállalásunk pozitív tendenciáit szeretnénk fenntartani. A működési és gazdálkodási eredményességünk és hatékonyságunk érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk.

2. Személyi állomány

		szakképzettség				
		alap-fokú	közép-fokú	felső-fokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2017-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormány-tisztviselő		24	47	31 fő angol, 6 fő német, 1 fő spanyol, 1 fő eszperantó, 1 fő jelnyelv tolmács	A továbbképzések a képzési tervben rögzítetteknek megfelelően történtek.
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó		8			
	Határozott idejű munkaviszony		15	12	1 fő angol, 1 fő német	
Összesen			47	59		

A közfoglalkoztatási program keretei között átlag 112 fő dolgozott 12 hónapig.

1. A nemzeti park igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők – teljes munkaidőben	0
1.2. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	6
1.3. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	0
1.4. Kormánytisztviselők – részmunkaidőben	0
1.5. Szerződéses munkavállalók - részmunkaidőben	0
1.6. MTvK munkavállalók – részmunkaidőben	0
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	35
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	107
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	30
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	33
3.4. Egyéb	9

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védett földtani alapszelvények és földtani képződmények)

Működési terület (ha)	433 889
-----------------------	---------

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha) (Küvet2011 szerint)	Kiterjedése (ha) Törzskönyv szerint	Ebből fokozottan védett (ha) (Küvet2011 szerint)	Ebből fokozottan védett (ha) Törzskönyv szerint
Aggteleki NP	177/NP/85	20182,67	20183	4738,2511	3394
Zempléni TK	172/TK/84	26765,3668	26765	4993,8613	5595
Tokaj-Bodrogszegi TK	183/TK/86	5294,4193	5286	631,2473	985
Abaújkéri Aranyos-völgy TT	317/TT/07	160,1112	160,1	-	
Abaújkéri Ördög-szikla kaptárkő TE	333/TE/14	0,22	0,22	-	-
Bodrogszegi Várhegy TT	233/TT/90	1,6261	1,62	-	
Edelényi Magyar Nőszirmos TT	299/TT/05	3,1302	3,13	-	
Erdőbényei fás legelő TT	236/TT/90	214,8956	214,61	-	
Füzérradványi park TT	116/TT/75	159,0875	159,52	-	
Keleméri Mohostavak TT	26/TT/51	56,7910	56,7910	56,7910	
Kelemér-Serényfalva TT	310/TT/07	331,5465	331,8	79,9207	81
Long-erdő TT	274/TT/96	1104,9821	1104,9821	-	
Megyaszóitatorjános TT	188/TT/87	35,3628	35,3	-	
Megyer-hegyi Tengersizem TT	278/TT/97	1,0748	1,07	-	
Rudabányai őshominidalelőhely TT	153/TT/77	2,0306	2,02	-	
Sóstó-legelő TT	267/TT/94	70,2414	70,96	-	
Szendrőládi-rét TT	234/TT/90	1,4862	1,51	-	
Tarcali Turzódülő TT	320/TT/09	10,7250	10,74	-	
Tállyai Patócs-	189/TT/87	3,2022	3,24	-	

hegy TT					
Zabanyik-hegy TT	322/TT/11	62,4339	62,5	-	
Bedela-kút feletti földtani képződmény természeti emlék	399/TE/91	0,4124	0,4124	-	-
Bedela-kúti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	400/TE/91	0,2077	0,2077	-	-
Borda-völgyi 1. földtani alapszelvény természeti emlék	401/TE/914	1,0577	1,0577	-	-
Borda-völgyi 2. földtani alapszelvény természeti emlék	402/TE/91	0,0837	0,0837	-	-
Borda-völgyi 3. földtani alapszelvény természeti emlék	403/TE/91	1,7084	1,7084	-	-
Bódvalenkei műútkanyar alatti földtani alapszelvény természeti emlék	404/TE/91	0,1659	0,1659	-	-
Edelényi Templom-domb földtani alapszelvény természeti emlék	405/TE/91	0,0907	0,0907	-	-
Felső-templom melletti földtani alapszelvény természeti emlék	406/TE/91	0,0761	0,0761	-	-
Hidvégardói temető melletti földtani képződmény természeti emlék	407/TE/91	0,0922	0,0922	-	-
Lepinke-kőfejtő	408/TE/91	0,2484	0,2484	-	-

földtani alapszelvény természeti emlék					
Lyuka-völgyi földtani képződmény természeti emlék	409/TE/91	0,4503	0,4503	-	-
Meszési Templomdomb földtani alapszelvény természeti emlék	410/TE/91	0,2083	0,2083	-	-
Rakacai TSz- kőfejtő - Nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	411/TE/91	1,7431	1,7431	-	-
Rakacai út menti földtani alapszelvények természeti emlék	412/TE/91	1,3065	1,3065	-	-
Rakacaszend délnyugati útbevágás 1. földtani alapszelvény természeti emlék	413/TE/91	0,1272	0,1272	-	-
Rakacaszend délnyugati útbevágás 2. földtani alapszelvény természeti emlék	414/TE/91	0,3020	0,3020	-	-
Rézing-dűlői földtani alapszelvény természeti emlék	415/TE/91	0,2509	0,2509	-	-
Szendrői palabánya földtani képződmény természeti emlék	416/TE/91	0,1788	0,1788	-	-
Szendrői Várhegy	417/TE/91	0,8252	0,8252	-	-

földtani alapszelvény természeti emlék					
Szuhogyi Nagy- hegy földtani képződmény természeti emlék	418/TE/91	0,2911	0,2911	-	-
Tornaszentandrás Templomdomb földtani képződmény természeti emlék	419/TE/91	0,0856	0,0856	-	-
Varbóci út melletti földtani alapszelvény természeti emlék	420/TE/91	0,7358	0,7358	-	-
Vermek-dombja földtani alapszelvény természeti emlék	421/TE/91	0,2790	0,2790	-	-

Védelemre tervezett természeti területek adatai

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Csereháti TK	egyedi	22328,8	-	Védelemre tervezett
Tokaj- Bodrozug TK	bővítés	3056,99	-	Védelemre tervezett
Mádi Kakas- hegy TT	egyedi	124,98	-	Védelemre tervezett
Kopasz-hegy és Dorgó-tető TT	egyedi	51,01	-	Védelemre tervezett
Abaújszántói Sátor-hegy és Krakó TT	egyedi	417,93	-	Védelemre tervezett
Erdőbénye- Szokolya Óvár TT	egyedi	602,33	-	Védelemre tervezett
Bombolybánya TT	egyedi	7,94	-	Védelemre tervezett

Zempléni TK	bővítés	446,27	-	Védelemre tervezett
Erdőhorváti Vár-hegy TT	egyedi	502,96	-	Védelemre tervezett
Long-erdő TT	bővítés	100,3	-	Védelemre tervezett
Mosonnai-erdő TT	egyedi	236,07	-	Védelemre tervezett
Révleányvári-erdő TT	egyedi	469,26	-	Védelemre tervezett
Rakaca-nyugat földtani alapszelvény TE	egyedi	1,0319	-	Védelemre tervezett
Vizsolyi-kőfejtő földtani képződmény TE	egyedi	0,6228	-	Védelemre tervezett
Bolhási kalcittelér TE	egyedi	0,3955	-	Védelemre tervezett
Kapc-tetői feltárás TE	egyedi	0,0605	-	Védelemre tervezett

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	20 183,67	4738,25	0	0	0
Tájvédelmi Körzet	2	32 059	5625,13	0	1+2 bővítés	25212
Természetvédelmi Terület	16	2 218	136,71	0	9	2612
Természeti Emlék	24	11,147	0	0	4	2,1107
Összesen	43	54 475,82	10 500,09	0	14+2	27826,1107

Ramsari terület	2	7 393		0	0	0
Bioszféra Rezervátum (MAB)	1	45 310		0	0	0

Világörökségi helyszín	2	33 438		0	0	0
Európa Diploma	0	0		0	0	0
NATURA 2000 Madárvédelmi terület	4	165184,2		0	0	0
NATURA 2000 Természetmegőr. ter.	27	61905,6		0	0	0

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek:

Ex lege védett természeti területek	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ex lege védett láp	76	2 404	0	0	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0	0	0
Kunhalom	14	0	0	0	0	0
Földvár	29	0	0	0	0	0
Forrás	779	0	0	0	0	0
Víznyelő	106	0	0	0	0	0

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp	Nem ismert, nem lett felmérve		76	2404
Szikes tó	0	0	0	0
Kunhalom	0	0	14	0
Földvár	Nem ismert, nem lett felmérve		29	0
Forrás	46	0	592	0
Víznyelő	106	0	8	0

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp	54 teljesen, 22 részben	2318,5	22 részben	85,5
Szikes tó	0	0	0	0
Kunhalom	14	0	0	0
Földvár	0	0	0	0
Forrás	0	0	0	0
Víznyelő	0	0	0	0

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások/)

3.1.3.1. Barlangok kiépítése, műszaki beavatkozások

2017-ben a korábbi években elvégzett denevérvédelmi célú beavatkozások hatásait vizsgáltuk. Az eredmények alapján a denevérek használják a visszaépített (Baradla-barlang Denevér-ág), illetve a denevérbarát módon átalakított bejárásokat (Baradla-barlang Kis-Baradla oldalág, Béke-barlang Felfedező-ág). A korábbi évekhez hasonló denevérpusztulásokat (pl. Béke-barlang felfedező-ági kürtő) nem tapasztaltunk.

Egyéb műszaki beavatkozások (saját költségvetés terhére):

Baradla-barlang

A barlang hosszútávra útvonalán kijavítottuk az árvizek okozta károkat (oldalfalcsuszamlások, elmosott feltöltések stb.).

3.1.3.2. Hasznosítási jelentések

Baradla-barlang (5430-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. augusztus 16-án kiadott NPTF-142/6/2011. számú, valamint a 2012. április 13-án kiadott 889-5/2012. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 24-én kiadott BO/16/3356-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvalő, Tengerszem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. A látogatók rendelkezésére számos túralehetőség, program illetve rendezvény áll:

Barlangtúrák: naponta, illetve előzetes bejelentkezéssel induló túrák.

- Barlangi esküvő: Hangversenyterem, Óriások-terme.
- Koncertek, egyéb rendezvények (pl. megnyitó, zártkörű rendezvények): Hangversenyterem, Óriások-terme, Tigris-terem.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2017. évben az Igazgatóság által meghirdetett naponta induló túráknak 107 075 látogatója volt. A látogatók nagyjából 13%-a volt külföldi.

Naponta induló barlangtúrák

	Aggteleki rövidtúra		Vörös-tói középtúra		Jósvafői rövidtúra		Összesen:	
	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő	Túra	Fő
Január	70	392	42	192	3	8	115	592
Február	74	564	39	295	2	8	115	867
Március	111	1760	67	1069	4	46	182	2875
Április	172	6874	113	3069	26	165	311	10108
Május	203	6845	101	2526	61	1225	365	10596
Június	204	9638	144	3975	44	596	392	14209
Július	246	15248	192	5733	51	565	489	21546
Augusztus	264	18164	187	6978	56	603	507	25745
Szeptember	175	5706	122	2507	28	242	325	8455
Október	142	4811	92	2433	21	310	255	7554
November	96	1913	68	962	14	104	178	2979
December	69	810	51	651	8	88	128	1549
Összesen:	1826	72725	1218	30390	318	3960	3362	107075

Előzetes bejelentkezéssel induló túrák:

	Hosszútúra		Speciális túra		Összesen:	
	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő	Túra	Fő
Január	0	0	1	5	1	5
Február	1	11	0	0	1	11
Március	1	37	1	11	2	48
Április	4	120	0	0	4	120
Május	1	21	0	0	1	21
Június	12	258	0	0	12	258
Július	9	260	0	0	9	260
Augusztus	8	265	2	24	10	289

Szeptember	3	83	2	20	5	113
Október	6	160	1	6	7	166
November	8	192	0	0	8	192
December	3	75	0	0	3	75
Összesen:	56	1482	7	66	63	1548

Speciális rendezvények: A barlangban 5 db esküvőt tartottunk 301 fővel, 3 koncert került megrendezésre 2100 fővel. A koncertek közül mindösszesen 1 db volt saját szervezésű. Egyéb rendezvényeinken (zártkörű rendezvény, barlangász találkozó), valamint egyéb túráinkon (manótúra, mikulástúra, forgatás, szakmai nap stb.) 1204 fő vett részt.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület, lépcsők, korlátok a kivilágított szakaszon megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Teljes körű járdamosásra az árvizek levonulta után volt szükség, több alkalommal az elmúlt év folyamán.

A Baradla-barlang aggteleki szakaszán többször tapasztalható volt a feszültségingadozás következtében a ledes reflektorok nagy számú meghibásodása, az előregedett gerinchálózat miatt. A ledes reflektorok karbantartása, cseréje, javítása folyamatos. A gerinchálózat cseréje néhány éven belül szükséges.

A kivilágítatlan szakaszon a járófelület a korábbi árvizek következtében több helyen erősen megrongálódott, kimosódott, ezeknek a helyeknek a feltöltése 2017-ben megtörtént, jelenleg a járófelület megfelelő állapotú.

A meglévő korlátok egy része rossz állapotú, felújításuk, cseréjük szükségszerű. A 2017-es évben ezen korlátok eltávolítása a Vaskapu – Vörös-tó közötti szakaszon teljes mértékben megtörtént. Rendkívüli intézkedésre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. A régi korlátok, illetve betonelemek barlangból való eltávolítása megkezdődött, a munkák várhatóan 2018. év közepéig befejeződnek.

Vass Imre-barlang (5440-2)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/5/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. január 20-án kiadott BO/16/1270-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvalfő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 10 túra indítható. A barlangban a világításrendszer kiépítettsége miatt egyszerre csak egy csoport tartózkodhat.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2017. évben a barlangnak 329 látogatója volt. A külföldiek aránya 1% alatt van.

Speciális rendezvények: Jellegéből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület és a lépcsők megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. Egy helyen járatlámpa beépítése vált szükségessé, mely 2017. év elején megtörtént.

Béke-barlang (5430-3)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/3/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 09-én kiadott BO/16/2350-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang turisztikai hasznosítása egész évben tart, az év minden napján látogatható előzetes bejelentkezéssel. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Árvíz idején, illetve magas CO₂ koncentráció felett túra nem indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő maximum 10 fő jelentkezése esetén.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2017. évben a barlangban felgyülemlett magas CO₂ koncentráció miatt, 1 túrát indítottunk 10 fővel.

Speciális rendezvények: Jellegéből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A műszaki létesítmények megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. A barlang CO₂ mentesítése a KEHOP-4.1.0-15-2016-00019 pályázat keretén belül az év végén elindult.

Földvári Aladár-barlang (5412-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2012. április 16-án kiadott 3640-5/2012. számú, 2016. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2017. április 27-én kiadott BO-08/KT/3144-2/2017. számú, 2026. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.).

2017. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között. Speciális rendezvény, rendkívüli esemény nem történt. Felújítások, bővítések nem voltak a barlangban. A járófelület és a létrák megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt.

Kossuth-barlang (5440-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/4/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 08-án kiadott BO/16/2258-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang turisztikai hasznosítása egész évben tart, az év minden napján látogatható előzetes bejelentkezéssel. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Árvíz idején túra nem indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő maximum 10 fő jelentkezése esetén.

Látogatók száma: 2017. évben a barlangnak 8 látogatója volt. Külföldi látogató nem volt.

Speciális rendezvények: Jellegeből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A beszerelt létrák és drótkötelek megfelelő állapotban vannak, csupán a drótkötelek feszítésére került sor, ezen kívül más intézkedésre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt.

Meteor-barlang (5452-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/2/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. január 20-án kiadott BO/16/1271-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvalfő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang turisztikai hasznosítása egész évben tart, az év minden napján látogatható előzetes bejelentkezéssel. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő maximum 8 fő jelentkezése esetén.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2017. évben nem indítottunk túrát a barlangba.

Speciális rendezvények: Jellegeből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A beszerelt létrák még megfelelő állapotban vannak, felújításuk néhány éven belül szükségszerű, de ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. A barlang előtere jelentősen feltöltődött, sürgős beavatkozást igényel, amelyre 2018-ban kerül sor.

Rákóczi I. sz.-barlang (5412-2)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2012. április 16-án kiadott 3639-5/2012. számú, 2016. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2017. április 27-én kiadott BO-08/KT/3145-2/2017. számú, 2026. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvalfő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A barlang az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 10 túra indítható. A barlangban a világításrendszer kiépítettsége miatt egyszerre csak egy csoport tartózkodhat.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2017. évben a barlangnak 3277 látogatója volt, melyből nagyjából 6,5% volt külföldi.

Speciális rendezvények: Jellegeből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2017. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2017. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület és a lépcsők megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. Egy járatlámpa korrodált felfogatásának cseréje megtörtént, további járatlámpák javítása, felfogatásuk illetve a lámpatestek cseréje néhány éven belül indokolt.

3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek

Az Aggteleki Tájegység területén jelenleg 285, míg a Zempléni Tájegység területén jelenleg 129 barlangot tartunk nyilván.

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	414	0

2017-ben nem került sor új barlang feltárására.

2016. évi kártalanítási keretben megkötött szerződések teljesítési határideje 2017. május 31. volt, az elvégzett felmérésekről az alábbiakban számolunk be:

1. Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület

A szerződésben foglalt feladat a Csengő-zsomboly, Poronya-tetői-barlang, Esztramos VII. szintű tárók és barlangok, valamint a Földvári Aladár-barlang felmérése, és 1:100 léptékű térképének elkészítése volt. A térképek elkészültek, átadásra kerültek az FM részére.

2. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

A szerződésben foglalt feladat a Baradla-barlang 1 ha-nyi alapterületű rész felmérése a Mórea-hegyétől a Vaskapu (aggtelek felőli) bejáratáig a Nehéz-úton keresztül, és 1:100 léptékű térképének elkészítése. A térkép elkészült, átadásra került az FM részére.

2017-ben a kártalanítási keretben jóváhagyott tartalom alapján az alábbi szerződéseket kötöttük:

1. Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület

- 1.1. FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály kezelésében lévő Barlangtani Bibliográfiai adatbázis elkészítése és aktualizálása.
- 1.2. Ex lege védett barlangok felmérését segítő térképező rendszer kiépítése és telepítése.
- 1.3. Csengő-zsomboly és a Földvári Aladár-barlang új részeinek, valamint az Esztramos VIII. szint víz feletti részeinek, a Rákóczi 1. sz. barlang felső szintű járatainak, továbbá a Zsolnay bánya felmérése, és 1:100 léptékű térképének elkészítése.

2. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

A Baradla-barlang 1 ha-nyi alapterületű részének felmérése a Mórea-hegyétől a Libanon-hegyen keresztül a Főágig, és 1:100 léptékű térképének elkészítése.

Mivel a keret teljesítése elhúzódik 2018. május 31-ig, ezért részletes tájékoztatást a jövő évi beszámolóban tudunk adni.

3.1.3.4. Nagyobb feltárások

Musztáng-barlang: A barlang régóta ismert egyik huzatos végpontján lévő szükület 2014-ben ki lett tágítva, mely egy kisebb terembe vezetett. Innen egy szinte teljesen kitöltött akna vezetett tovább. A 2017. évben folytatódott az akna tágítása, valamint kitöltésének eltávolítása. 2017. február 11-én sikerült a törmelék átbontása és a feltárók bejutottak a barlang aktív patakos ágába. Az akna aljából két irányban indult ismeretlen járat. Az ÉNy-i irányú ág viszonylag hamar, néhány méter után járhatatlanná szűkül, de a patakos járat vize ebből a szűk hasadékból érkezik. A DK-i ág hosszan járhatónak bizonyult, mintegy 150 méter hosszban, melyet egy állandó szifon vize zárt le. A szifonban elnyelődő vizet az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei még a felfedezés napján megfestették 2 kg fluoreszcein oldattal.

Részlet az új folyosóról

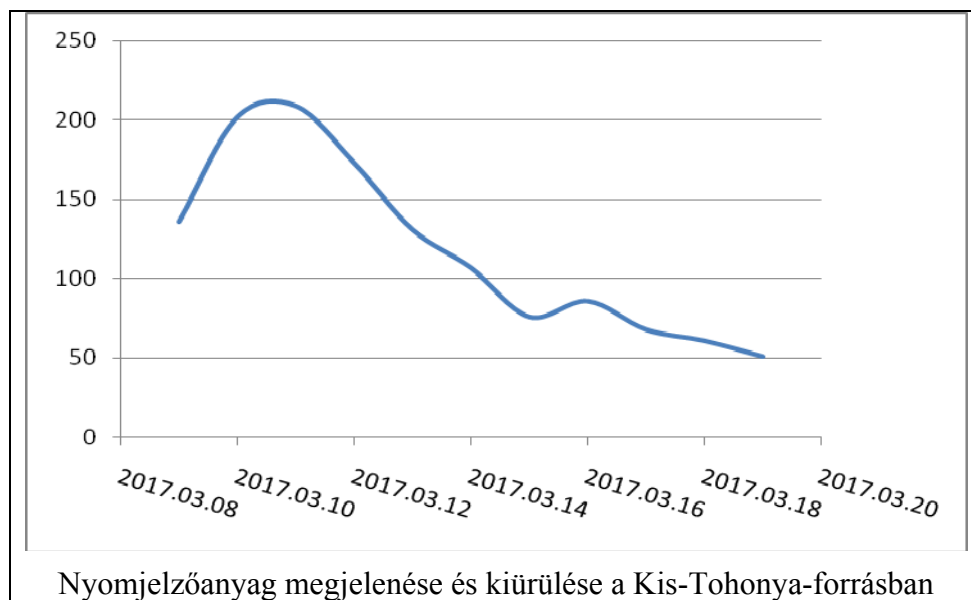

Részlet az új folyosóról

Víznyomjelzés az 1. sz. szifonban

A megfestett víz 2017. 03. 09-én jelent meg a Kis-Tohonya-forrás vizében. Vízmintákat vettünk az eltelt időszak környező forrásaiból is, így műszeres vizsgálat után megállapításra került, hogy a nyomjelző anyag megjelent a Babot-kút és a Szabó-kút vizében is. A nyomjelzőanyagot legnagyobb mennyiségben a Kis-Tohonya-forrásban sikerült kimutatni, így egyértelművé vált a Musztáng-barlang – Vass Imre-barlang – Kis-Tohonya-forrás hidrológiai kapcsolat.

2017. 03. 08-11. kutatóhétvégén sikerült a szifon vizét leszivattyúzni, és mintegy 50 méter hosszban további járatokat feltárni. Sajnálatos módon a szifon vize nagy ütemben töltődött

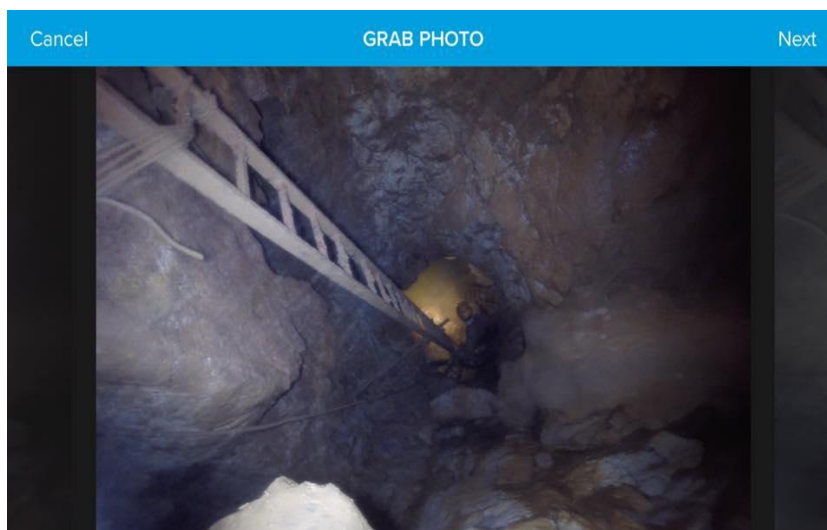
vissza, így a feltárást hamar félbe kellett szakítani. Párhuzamosan megkezdődött az 1. sz. szifon tágítása.

2017. 04. 07-09. kutatóhétvégén sikerült a szifon vizét ismét leszívni és további kb. 30 új járatot feltárni. A járat egy kb. 10 méter mélységű aknában végződött, ahonnan idő és felszerelés hiányában kellett visszafordulni. Az akna aljában ismét lehetett látni a patak vizét.

Sikeres bontás után ismét a felszínen a feltáró csapat.

2017. 05. 03-07. kutatótábor alatt folytatódott az 1. sz. szifonban a járatágítás. Az új végpontban sikerült az akna aljára ereszkedni és folytatni a feltárást. Biztonságtechnikai okokból az aknában ideiglenes vaslétra került beépítésre. A járat aljában a 2. sz. szifon állta a felfedező útját. A kürtőben sikerült kimászni a felfelé induló fosszilis járatot, de az sajnos nem kerülte meg a szifont, hanem nagy magasságban összezárult. Feltárt járatok hossza kb. 50 méter. Megkezdődött a 2. sz. szifon szivattyúzásának kiépítése is.

Akna a 2. sz. szifon bejáratával.

A nyár és az ősz során több műszakban az 1. sz. és a 2. sz. szifon járattágítása folyt. Az őszi esőzések után már nem lehetett megközelíteni a barlang belső vizes járatait, így továbbra is az 1. sz. szifon tágítása zajlott.

Járattágítás a 2. sz. szifonban.

Járattágítás a 2. sz. szifonban.

A barlang összhossza az eredeti 100 méterről megközelíti az 500 métert, a mélysége az eredeti -26 méterről körülbelül megközelíti a -70 métert. A barlang részletes felmérését 2018-ban tervezzük.

Baradla-barlang:

1. A barlang kürtőinek és felső járatainak feltáró kutatása

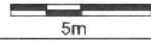
A korábbi sikeres kürtőmászások 2017-ben is a színpadtechnikában használt rácsos tartókkal folytatódtak. Párhuzamosan 2017-ben megkezdődött a kürtők mesterséges mászás. Márciusban a főág aggteleki sötét szakasz elején nyíló kürtő kimászását folytattuk. A csoport egy magasba húzó, ám elkeskenyedő hasadékba jutott be, amely később lefelé visszacsatlakozott a főágba. A járatban egy kormos kőlapon 1998-ból származó feliratot találtak, és mivel akkor egy több napos orvosi kísérleti tábor zajlott, a helyszínt Élettani-kürtőnek nevezték el. Decemberben megkezdődött a Fekete-terem mennyezetén nyíló kürtő, a Csontház-termi-kürtő, valamint a Dancza-nyelővel szemközti kürtő klasszikus kimászása. Tapasztaltak szerint ez utóbbi záródik, a Fekete-termi szűk, ám huzatos átjáróval bíztató a továbbkutatás szempontjából, a Csontház-termi pedig nagy magasságban erősen keskenyedik.

(1. oldal) Fekete-termi kúrtó

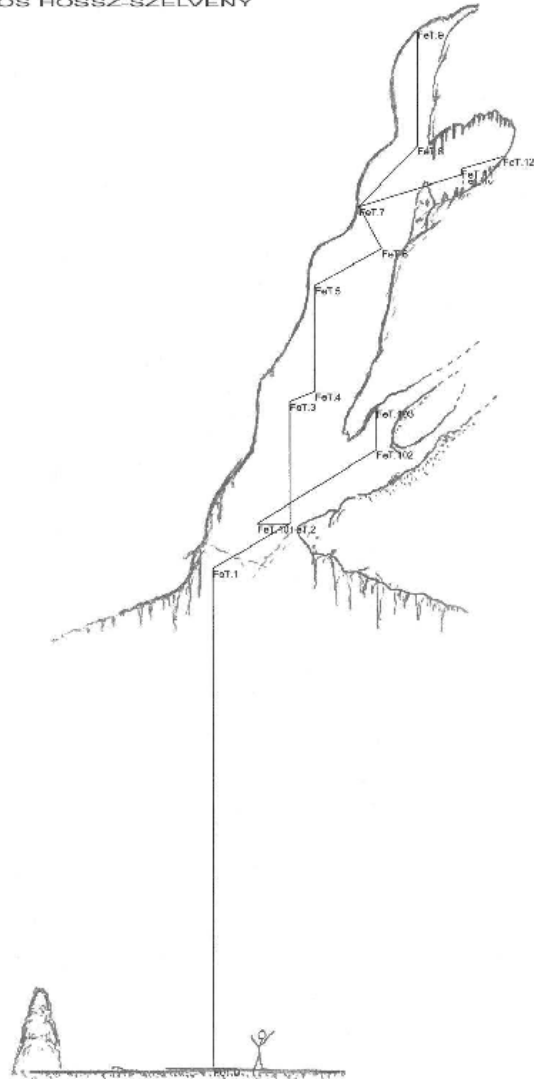
Fekete-termi kúrtó
Készült: 2018.02.07.
Méretarány= 1:200

AKKP 2018.

VÁZLATOS HOSSZ-SZELVÉNY

Felmérte: BEAC, rajz: Nyerges Attila

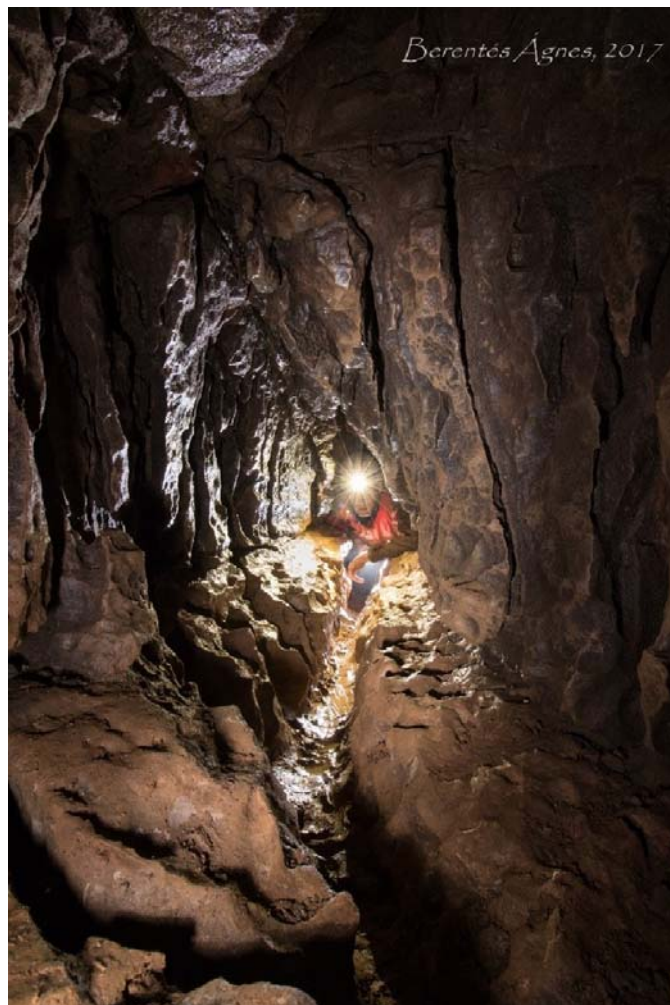
A nézet iránya 233°, a lejtésszöge 0°. Méretarány 1:200

A Fekete-termi-kürtő

2. Bokaszorítós-víznyelő:

A Bokaszorítós-nyelő feltáró kutatása a Jósmafői-szakasz és a Rövid-Alsó-barlang közti összefüggés igazolásának lehetősége indokolta. 1982-ben alsó járatok leszivattyúzása közben, a 10-es szifon megnyílását követően ezen a helyen óriási légmozgás támadt, mely egyértelműsíti a két járat összefüggését. A Bokaszorítós-nyelő a Fő-ág járda szintjétől -14 méteres mélységig járható, így innen a vizes járatok még kb. 25 méterrel lejjebb várhatóak. 2017. június 30-án 10 órakor a nyelő járat mélypontján (kb. 250 m tszf.) 2 liter 40 %-os töménységű fluoreszcein oldatot eresztettünk a barlangjáratba. Az oldat hígítását és lemosását a Fő-ágból ide vezetett tömlőn át oldottuk meg, melyen keresztül 4 órán át összesen kb. 10 m³ vizet jutattunk a járatba. A várakozással ellentétben a vízfestés eredménytelen lett, legalábbis szemmel látható elszíneződés nem jelentkezett a Jósfa-források csoportban.

3. Vetődéses-termi-víznyelő

Az elmúlt évben a víznyelőben feltárt új járatok hossza elérte a 180 métert. A munkálatok ezen a helyen 2017-ben 7 alkalommal folytak. A mélyponti akna mélyítési munkálatai eleinte egy szűk hasadékban, később egy jóval tágasabb finom szemű homokkal kitöltött aknában folytatódtak, folyamatosan lefelé haladva. 2017. december 31-én történt poligonmérés

eredményeként a Vetődéses-termi víznyelő járatainak legmélyebb pontja 231 m tszf. magasságban (33 méterrel a járdaszint alatt), helyezkedett el.

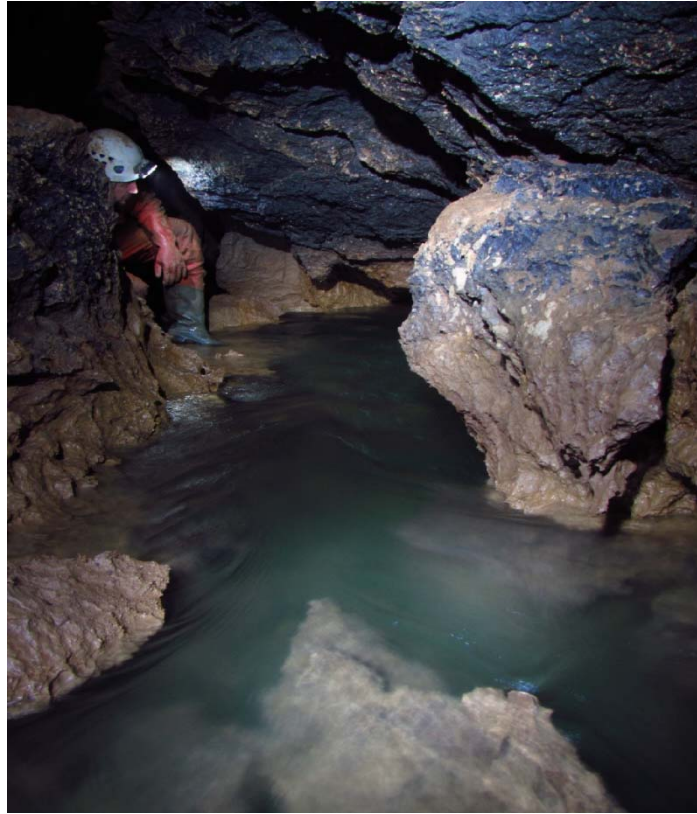

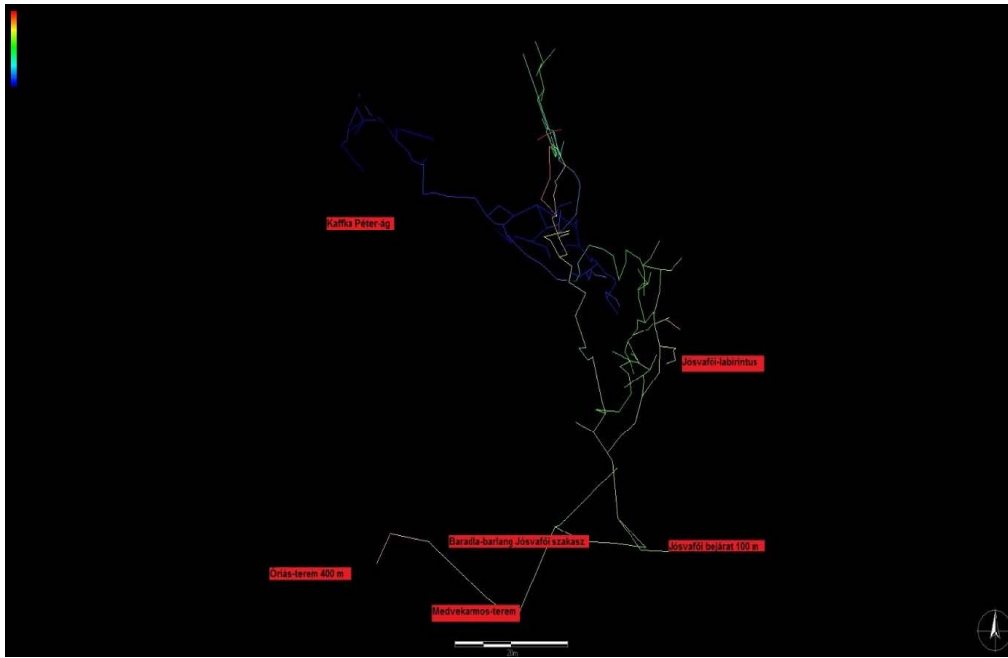
4. Jósvafői Labirintus

A munkálatok során egy 10 cm széles lejtős hasadék felbővítése történt meg, 25 nap alatt, összesen 12-13 méter hosszban. 2017. május 06-án megtörtént az áttörés. Szűkebb hasadékokon át egyre mélyebbre mászva 229 tszf. magasságban érték el a kutatók a patakot. Jobbra és balra is járatok indultak, melyek aznap bejárt hosszát **200-250 méterre** becsülték a feltárók. A patakmederben lefelé haladva viszonylag gyorsan elérték azt a pontot ahol a víz a leszakadt sziklák között eltűnik, a vízzel szemben haladva azonban újabb járatok tárultak fel, melyek végül egy szifon-szerű helyen végződtek. Az elkövetkező időszakban mind a víz belépési pontján, mint eltűnési pontján további járatok tárultak fel, de egy emeleti járatot is sikerült feltárni időközben. A víz eltűnésének helyén 2017. július 15-én néhány órás bontással további járatok tárultak fel, kb. 50 méter hosszban. Ezek a járatok részben a vízen, részben az a feletti kaotikus omladékban alakultak ki. 2017 végéig a vízszinti bontásban 3 napot dolgozva újabb 6-8 méteres előrejutás történt. Ezek a járatok, sajnos a Jósvafői-labirintus alá visszaérve életveszélyesen omladékosak, így kutatásuk nagyon nagy körültekintést igényel. A víz belépési pontján augusztus 28-án az egyik kutató szabadtüdős merüléssel átjutott a szifon-szerű, valójában omladék tömbök által képzett víz alatti szakaszon, ahol újabb kb. 20 méter járat tárult fel. A patak felett található felső szint hossza 30-40 méternek bizonyult.

Tekintettel arra, hogy a feltárt rész rendkívül árvízveszélyes, illetve balesetveszélyes, továbbá figyelembe véve, hogy a Baradla-barlangban nagyon sok barlangász túrázik, ezért Igazgatóságunk az új részt azonnal lezáratta.

Kaffka Péter-ág alaprajzi poligonja.

Kaffka Péter-ág hosszmetzeti poligonja.

3.1.4. Natura 2000 területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
NATURA 2000 Különleges madárvédelmi terület	4	165184,2		0	0	0
NATURA 2000 Különleges természet-megőrzési és kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület	27	61905,6		0	0	0

A Natura 2000 területeknél a megadott érték az Igazgatóság által kijelölt Natura 2000 területek összterülete (tehát a HNPI által kijelölt Felső-Tisza SPA és SCI területek Igazgatóságunk működési területére eső részei nincsenek ebbe beleszámolva, ellenben a Sajó-völgy és Hernád-völgy SCI teljes területe igen).

Tárgyévben jelzótábla kihelyezése nem történt.

Ökoturisztika:

Az ANPI üzemeltetésében összesen 1 db Látogató/oktatóközpont (Vörös-tó) található Natura 2000 területen.

Az ANPI üzemeltetésében lévő tanösvények közül 8 db (Baradla, Tohonya-Kuriszlán, Szádvár, Zöldhatár, Fürkés, Kincskereső, Bódva-völgyi, valamint a Bodrogszugi) található Natura 2000 területen.

Élőhelyrekonstrukció:

ATE területén:

Natura 2000 gyepterületeken közel 300 ha-on végeztünk szárazzást.

Natura 2000 erdőterületeken szálalóvágást 90,30 ha-on, egyéb termelést 42,14 ha-on, szerkezetátalakítást 1,65 ha-on végeztünk.

ZTE területén:

Erdőrészletek területén szálalóvágással: 14,76 ha.

Egyéb részletek területén vizes élőhelyek parti sávjában inváziós amerikai kőris eltávolítása: 7,1 ha.

Gyepterületeken inváziós fafajok eltávolítása (nem teljes gyeprekonstrukció, csupán magzó korban lévő amerikai kőris, zöld juhar, fehér akác, erdei fenyő visszaszorítása): 105,7 ha.

Gyepterületeken inváziós gyalogakác visszaszorítása szárazúzással majd legeltetéssel: 1,02 ha.

Tárgyévben pályázatunk nem érintett kifejezetten Natura 2000 területet.

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari terület	2	7 393		0	0	0
MAB bioszféra-rezervátum	1	49 372		0	0	0
Európa diplomás terület	0	0		0	0	0
Világörökségi terület*	2	33 438		0	0	0
UNESCO Geopark	0	0		0	0	0

A fenti táblázatokkal kapcsolatos információk

Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai (20 183,6 ha), illetve Tokaj Történelmi Borvidék és Kultúrtáj Világörökség (13 255 ha). Az Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai világörökséghez tartozó barlangok száma 285 (a területadat csak a hazai oldal kiterjedését mutatja).

Tárgyévben 20 db MAB jelzőtábla kihelyezése történt meg.

Ökoturisztika:

Az ANPI üzemeltetésében összes 4 db Látogató/oktatóközpont (Aggtelek, Vörös-tó, Kúria valamint a Bodrogzugi) található Nemzetközi jelentőségű területen.

Az ANPI üzemeltetésében lévő tanösvények közül 8 db (Baradla, Tohonya-Kurisztlan, Szádvár, Zöldhatár, Fürkész, Kincskereső, Bódva-völgyi, valamint a Bodrogzugi) található Nemzetközi jelentőségű területen.

Élőhelyrekonstrukció:

ATE területén:

Tárgyévben nem volt.

ZTE területén:

Tárgyévben nem volt.

Világörökség gondnoki teendők ellátása

1. Az Aggteleki Nemzeti Park természetvédelmi kezelési tervének átdolgozása

Tervezett szakmai tevékenység:

Az ANPI teljesítette a jogszabályban előírt kötelezettségeit a kezelési terv dokumentáció és a természetvédelmi kezelési terv tervezetének elkészítésével kapcsolatban, amelyeket átadott az FM-nek. A továbbiakban az FM szakmai főosztályainak és jogi főosztályának a feladata, hogy előkészítse a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló jogszabály tervezetét, és gondoskodjon az FM SZMSZ-ének, a jogalkotásra vonatkozó előírásoknak és a Vötv-nek megfelelő egyeztetések lefolytatásáról és ezt követően a jogszabály kihirdetéséről. Az időközben bekövetkezett, illetve előkészítés alatt álló, elsősorban az erdőre és az erdőgazdálkodásra vonatkozó jogszabály módosítások irányában történő szükség szerinti, elsősorban technikai jellegű megfeleltetés szintén az FM főosztályainak a feladata, amelybe bevonják az ANPI-t.

Elvégzett szakmai tevékenység:

A jogszabályi változásoknak megfelelően átdolgozásra kerültek az érintett fejezetek.

2. Az Aggteleki Nemzeti Park védőövezetének kijelölése, összehangolása a Világörökségi helyszín védőövezetével, kihirdetésének előkészítése

Tervezett szakmai tevékenység:

Az Aggteleki Nemzeti Park (világörökségi kezelési tervnek minősülő) természetvédelmi kezelési terve a védettséget fenntartó jogszabályban fog megjelenni. Az ANP védőövezetének kihirdetése – szoros összefüggésben a világörökségi helyszín védőövezetének a Vötv-ben előírt jogi-technikai feltételeinek megteremtésével – a Tvt. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően önálló miniszteri rendeletben kerül majd sor.

Elvégzett szakmai tevékenység:

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság elkészítette a Világörökségi helyszín védőövezetének lehatárolásának módosítási javaslatát, melyet felterjesztett jóváhagyásra a Miniszterelnökség felé.

A módosítás szakmai indoklása:

A Világörökségi helyszín védőövezetének kijelölésekor nem álltak rendelkezésünkre digitális állományban a közigazgatási határokat tartalmazó fedvények. A védőövezet felterjesztése idején az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe a Sajó – Hernád – országhatár által közrefogott terület volt. Tekintettel arra, hogy az akkori közhiteles barlangnyilvántartás szerint az Aggteleki-karszton kívül Szendrő belterületén volt még barlangról tudomásunk (Szendrői 1. sz. barlang – kataszteri száma: 5411-1), ezért terjesztettük fel ezt a területet is védőövezetnek. Mivel a belterületi ingatlan nyilvántartáshoz nem fértünk hozzá, ezért a felterjesztett lehatárolás Szendrő teljes közigazgatási területét tartalmazta (bel- és külterület).

A Szendrői 1. sz. barlang megkülönböztetetten védett barlang, ex-lege védett, a barlang felszíni területére a 16/2009 (X. 8.) KvVM rendelet védőövezetet jelölt ki (Szendrő 123 hrsz. és Szendrő 126 hrsz.).

Továbbá tekintettel arra, hogy Szendrő település teljes közigazgatási területe földrajzi lehatárolás alapján nem az Aggteleki-karszt területére esik, Magyarország kistájainak felosztása alapján a Putnoki-dombság, a Szendrői-rögvidék és a Bódva-völgye területén található, ezért sem indokolt teljes közigazgatási területként a Világörökségi helyszín védőövezeteként szerepeltetni.

A terület geológiai felépítése alapján kizárható, hogy ezen barlangtól délre eső területen barlang kerüljön elő.

Legnagyobb kiterjedésben *állandó vízfolyások meder- és ártéri üledékei (allúvium)* halmozódtak fel a területen. Ezek elsősorban a Bódva és oldalvölgyeinek üledékei. Az allúvium legnagyobb tömegben a Bódva-völgyben fejlődött ki — itt vastagsága elérheti a 15 m-t is — de megtalálható a patakok völgyében és a nagyobb vízmosások aljában is. Az

allúvium színe a talajvíz szintje alatt szürke, kékesszürke, e fölött barnásszürke, sárga, barna, vörös.

Bár a képződmények összetétele mind horizontálisan, mind vertikálisan változik, az alábbi tendencia figyelhető meg: a felső és alsó, finomszemű, agyagos–aleuritos, kisebb mértékben homokos szinteket jó vízvezető, homokos–kavicsos rétegek választják el. A kavicsrétegek vastagsága 1–5 m között változik, néha kimarad, ilyenkor az alsó és felső finomszemű rész egybeolvad. A kavicsok anyaga uralkodóan kvarcit, alárendelten a környező alaphegységből származó mészkő, homokkő, agyagpala, valamint diabáz és a Szepes–Gömöri-érchegységből lehordott gránit. A kavicsok általában jól koptatottak, de vannak köztük közepesen, sőt rosszul koptatott szemcsék is. A szemcseméret csak ritkán éri el az 5–10 cm-t, rendszerint csak mm-es nagyságrendű. Ezen földtani képződményben barlang nem képződik.

Az oldalvölgyek felső szakaszát *száraz (deráziós) völgyek proluviális–deluviális kitöltései* alkotják, amelyet vörös és sárga agyaggal keveredett mészkő rosszul osztályozott helyi törmeléke tölti ki, mely a felhőszakadások idején keletkező időszakos vízfolyások által áthalmazott lejtőtörmeléknek tekinthető. Ezen földtani képződményben barlang nem képződik.

A völgy oldalát részben *lejtőtörmelék (deluvium)* alkotja, ezen földtani képződmény a hegység peremén általánosan megtalálható, barlangok nem képződnek bennük. Anyaga a szállközeti anyagából álló hegylábi törmelék, mely fokozatosan megy át a völgyalji allúviumba vagy a teraszképződményekbe. A klasztok nagysága szeszélyesen változó. Az összletet általában sárga és vörös agyag cementálja.

Másrészt *teraszüledékek* alkotják a völgy oldalát. 180–200 m tszf. magasságban ismerhető fel egy meg-megszakadó kavicsteras. Kavicsanyaga uralkodóan szepes–gömöri eredetű kvarcit, alárendelten a helyi alaphegységből származó homokkő, mészkő, dolomit, esetleg agyagpala törmeléke. A döntően szemcsevázú összlet mátrixa homok és kőzetliszt. A kavicsösszlet vastagsága 5–10 m. Ezen földtani képződményben barlang nem képződik.

A völgyoldalban, illetve a teraszokon foltokban kitakaródott devon korú *Abodi Mészkő Formáció*, illetve *Rakacai Márvány Formáció* rétegeivel találkozunk. A típusos Abodi Mészkő zöldes- vagy kékesszürke, mállottan sárgásbarna, klorithálós, jellegzetesen harántpalás, vékonyréteges-„rudas” szerkezetű, metatufitos mészkő (cippolino), nagyhőmérsékletű anchizónás átalakultságú. A Szendrői-hegység északi szerkezeti egységében ismert képződmény fehér–kékesszürke sávós, pados vagy tömeges, durvakristályos márvány.

Barlang csupán egyetlen ilyen kibukkanásban található a területen, Szendrői 1. sz. barlang – kataszteri száma: 5411-1. A barlang kialakulása kezdetén (pannon) valószínűleg melegvizes forrásként működött (kb. 30 C o), majd később a Bódva kavicsüledékével fedte be és töltötte ki járatait. Később a Bódva újbóli bevágódásával a barlang az erózió bázis fölé került és az ős-melegvíz forrás megszűnt. A karsztvíz megcsapolása áttevődött jelenlegi helyére, ahol új forrásbarlang kialakulása kezdődhetett el (Szalonnai Melegvíz-barlang). A fosszilis barlang feletti kavicsstakarón átszivárgó csapadékvizek a kavicsösszlet mészanyagát feloldották, majd a

barlang falánál a kavicsokat mésszel összecementálták. Erre utal a számos parton előforduló mésztufás kavics, mely a barlang oldalfalaira tapadva található. További barlang előkerülésének az esélye nagyon csekély.

Foltszerűen előkerül még a karbon korú *Szendrői Fillit Fromáció* rétegei. A Szendrői-hegység legelterjedtebb képződménye az északi szerkezeti egységben. Egymásból kifejlődő rétegei: finomtörmelékes, karbonátos, durvatörmelékes betelepüléseket tartalmazó, finom szemcsenagyságú homokkősavas, grafitos fillit. Ezen földtani képződményben barlang nem képződik.

Mind a földrajzi lehatárolást, mind a földtani felépítést tekintve nem indokolt Világörökségi helyszín védőövezetének tekinteni Szendrő teljes közigazgatási területét. Ezen szempontokra való tekintettel kezdeményezi Gondnokságunk a védőövezet lehatárolásának módosítását olyan módon, hogy az megfeleljen a kiemelkedő egyetemes értékek megőrzése szempontjából.

3. Minor boundary modification szakmai előkészítése

Előző pontban elkészült felterjesztés jóváhagyása esetén tudja a Gondnokság elkészíteni a Minor boundary modification-t.

Világörökséghez kötődő kiadványok:

- A barlang, amely összeköt - a Baradla–Domica-barlangrendszer
- Világörökség – Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai
- Denevérmánia

Világörökségi helyszínt, valamint annak kiemelkedő egyetemes értékeit érintő pályázati beruházások:

1. Világörökség részét képező barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek védelmét és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését célzó beavatkozások megvalósítására az Aggteleki Nemzeti Park területén címen. A pályázat támogatásban részesült.

Világörökségi vonatkozású feladatok:

A projektben érintett egyes barlangok (Béke-, Baradla-, Hosszú-Alsó-barlang, valamint a Baradla-tetői-zsomboly) bejárata mára erősen leromlott állapotúvá vált, illetve sérült – a barlangba való bejutás némelyiknél még a kezelő szakemberei részére sem biztosítottak, cseréjük elengedhetetlenül szükséges a további kutatás, fenntartás, megőrzés biztosításához. Bár élettelen természeti értékről van szó, ezekhez az üregekhez jelentős denevér élőhelyek is párosulnak, emiatt fontos, hogy ezek a lezárások modern, denevérbarát módon kerüljenek kialakításra.

A denevérbarát lezárás mellett fontos szempont továbbá, hogy egy-egy adott bejárati objektum minden esetben könnyen megközelíthető, nem utolsó sorban tájba illő

(Kopaszgally-oldali 2. sz. víznyelőbarlang) legyen. Az esőzések és a rengeteg bemosódott sár, egyéb hordalék folyamatos problémákat okoz, mivel az év egy részében a bejárati szakasz (Meteor-barlang) feltöltődik, illetve már teljesen feltöltődött, eltömődött (Pócsakői-víznyelő).

Néhány, a projektben érintett barlangnál a már meglévő belső kiépítés okoz, illetve okozott problémát (pl.: Meteor-, Béke-, Baradla-barlang, Kopaszgally-oldali 2. sz. víznyelőbarlang).

A Meteor-barlang, valamint a Kopaszgally-oldali 2. számú víznyelőbarlang esetében a bejárást elősegítő létrák elöregedettek, cseréjük barlang- és balesetvédelmi szempontból is indokolt rozsdamentes kivitelűre. A Meteor-barlang legszebb termében, a Titánok-csarnokában számos különleges képződmény látható, azonban ezeknek megtekintése csak irányítottan történhet (útvonal kijelölése mellett), a károkozások megelőzése érdekében. Mára ez az irányt jelző kötélzet is leromlott állapotúvá vált, cseréje barlangvédelmi szempontokból elengedhetetlen. A Baradla-barlang régi műtárgyai egyrészt esztétikai szempontból előnytelenek (pl. bent lévő törmelékdepók), azonban mivel a barlangok fenntartásánál törekedni szükséges a minél természetesebb állapot megtartásához/eléréséhez, ezért a jelenleg már szükségtelen, barlangidegen (beton) anyagok eltávolítása megőrzési, helyreállítási célokat is szolgál. A Béke-barlangban egykor értékes mésztufagátákat vágta át, amelyeknek helyreállítására is kísérletet teszünk a projekt keretében.

A Béke-barlang jelentős denevérpopulációnak ad otthont, azonban egy néhány évvel ezelőtti esőzés és az ennek következtében kialakult járat-eltömődés eredményeképpen jelenleg a CO₂ szint váltakozó mértékben ugyan, de állandóan jelen van a barlangban. Ez az év nagy részében olyan mértékű, hogy veszélyt jelent a bent tartózkodó denevérekre, az átszellőzés biztosítása nélkül ezek az élőlények akár el is pusztulnának.

A további károkozás megelőzése érdekében, valamint élet- és balesetvédelmi szempontból is fontos az esztramosi bányavágatok, tárók, szintek közötti aknák megfelelő kiépítése, biztosítása. Jelenleg sok, ásványtani szempontból különleges barlang a tárók beomlása miatt szinte alig, vagy egyáltalán nem közelíthető meg; a további omlások azonban akár magukat az üregeket is veszélyeztetik, teljesen betemetve azokat. Emiatt esetenként a barlangokon belüli közlekedés is csak helyreállíthatatlan károkkal (omlás kikerülése során a képződmények taposásával) oldható meg, ezért elengedhetetlenül szükséges a bányavágatok biztosítása, helyenként kiépítése.

Összességében a projekt eredményeként a Világörökség részét képező barlangok, illetve bányavágatok, fejtési üregek, mint sérülékeny és értékes élőhely megőrzése, fenntartása, ennek kapcsán fokozottan védett, illetve védett állatfajok, valamint Natura 2000 jelölőfajok hatékony védelme várható.

2. Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén címmel. A pályázat támogatásban részesült.

Világörökségi vonatkozású feladatok:

Az ANPI működési területe denevérfaunisztikai, illetve a denevérekre leselkedő veszélyek szempontjából nemzetközi összevetésben értékelve is nagyon alaposan feltárt. A felmérési eredmények alapján rendkívül jelentős állományok élnek itt, többek között kritikus helyzetbe került fajok (pl. kereknyergű patkósdenevér, hosszúszárnyú denevér) legfontosabb hazai állományai. A legveszélyeztetettebb fajok esetében (pl. nagy patkósdenevér) a tervezett projekt a hazai állomány 40-60%-át érinti! A fokozottan védett, Natura 2000 jelölő kereknyergű patkósdenevér esetében pedig az érintettség a teljes kárpát-medencei állományra vetítve legalább 25-30%. A tervezett beavatkozások veszélyeztetett helyzetbe került, sérülékeny denevérfajok állományának közvetlen megőrzését szolgálja, amely hozzájárul a Világörökség részét képező barlangok sérülékeny élővilágának, ezáltal a Kiemelkedő Egyetemes Érték megőrzéséhez, fenntartásához.

A beruházás Világörökségi érintettsége:

Bódvarákó, Esztramos II. szinti II/2 jelű táró. Cél egy olyan denevérszállás denevérbarát lezárása és bejárati szakaszának stabilizálása, mely beruházási elem közvetlenül kapcsolódik az Esztramos IV. szint IV/1-es táró, valamint a felette lévő II. szinti táró, valamint az ezekből nyíló természetes üregek, valamint a Világörökség részét képező barlangok stabilizálása és lezárása beavatkozáshoz. A bányatáró része annak az összetett esztramosi üreg- és vágatrendszernek, melyek együttesen nagyon fontos denevéres élőhelyek. A vágatban kis- és nagy patkósdenevérek telelnek, a stabilizálást követően sokkal kedvezőbb és biztonságosabb szállás- és menedékhely alakulhat itt ki.

3. Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki- és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban címmel. A pályázat támogatásban részesült.

Világörökségi vonatkozású feladatok:

Domica-barlang – klímaterápia – meglévő klímaterápiás rész fejlesztése, kiépítésének befejezése.

Baradla-barlang – gyógybarlang minősítés, barlangi terápiát kiszolgáló barlangi szanatórium kialakítása a Róka-ágban, korszerű barlangi mosdó és WC kialakítása. Terápiát szolgáló eszközök beszerzése. Auido Guide rendszer bevezetése, a barlang turisztikai szakaszain a külföldi látogatók részére.

Béke-barlang – gyógybarlang minősítés megújítása.

Területvásárlás: Béke-barlang esetében a Jósvalói Szanatóriumi bejárat ingatlana és a hozzá tartozó bányavárat megvásárlása, a felszíni romos épület elbontása.

Kiadványok készítése, reklám, marketing.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (köztük a földtani alapszelvények, földtani képződmények)

Megnevezés	Elhelyezkedés	Természetvédelmi státusz
Nyúlkert-lápai földtani képződmény feltárása – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=775661,93 Y=353181,93	Jogszabályban kihirdetett
Bük-hegyi földtani alapszelvény (Pz-32) – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 775184,59 Y= 333569,80	Jogszabályban kihirdetett
Lászi-forrási földtani alapszelvény (T-058) – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 769493,59 Y= 345702,31	Jogszabályban kihirdetett
Szénvölgy-tetői földtani képződmény feltárása – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 768888,26 Y= 345912,85	Jogszabályban kihirdetett
Aggtelek, Baradla-tető ÉNy-i lába, T-047 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=756960 Y=349033	Előkészítés alatt áll
Erdőbényei fás legelő földtani képződmény – természetvédelmi terület részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=817633 Y=328797	Előkészítés alatt áll
Fony, gejzirkúp földtani képződmény feltárása – tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 817031 Y= 340519	Előkészítés alatt áll
Fony, Sólom-kő földtani képződmény feltárása - tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 818095 Y= 346162	Előkészítés alatt áll
Jósvafő, Láz-tető É-i lába, T-079 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=760752 Y=349470	Előkészítés alatt áll
Jósvafő, útkanyar, T-050 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=763768 Y=349472	Előkészítés alatt áll
Jósvafő, Vörös-tói elágazás, T-049 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=760626 Y=349196	Előkészítés alatt áll
Martonyi, Szár-hegy teteje, T-055 földtani alapszelvény –	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 774932 Y=349945	Előkészítés alatt áll

nemzeti park részterület		
Regéc, Kis-Sertés-hegy, aranybánya földtani képződmény feltárása – tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 820530 Y= 345798	Előkészítés alatt áll
Szalonna, Telekes-oldal, útbevágás, J-054 (T-046) földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=772384 Y=347444	Előkészítés alatt áll
Szin, Alsómalom, T-078 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=770549 Y=351815	Előkészítés alatt áll
Szinpetri Ny-i vége, útbevágás, T-051 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=766113 Y=349959	Előkészítés alatt áll
Szögliget, Kettős bánya (Vár-völgyi kőfejtők), T-106 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=769874 Y=355490	Előkészítés alatt áll
Szögliget, Szádvár, T-105 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=769152 Y=356902	Előkészítés alatt áll
Telkibánya, Király-hegy riodácit földtani képződmény feltárásai-tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 824095 Y= 351983	Előkészítés alatt áll
Telkibánya, Ósva-völgy, opálelőfordulás földtani képződmény feltárásai-tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 822817 Y= 349732	Előkészítés alatt áll
Telkibánya, „perlitfolyás” földtani képződmény feltárásai-tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 821158 Y= 350831	Előkészítés alatt áll
Varbóc, Ördög-gát-tető DNy-i csücske, T-059 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=770771 Y=344661	Előkészítés alatt áll
Varbóc, Telekes-völgy, T-044 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 771292 Y= 345258	Előkészítés alatt áll
Varbóc, Telekes-völgy, 7. számú mellékvölgy, J-53 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 770983 Y=345133	Előkészítés alatt áll

Varbóc, Telekes-völgy, 8. számú mellékvölgy, T-045 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=771436 Y=345550	Előkészítés alatt áll
Vizsoly, riolittufa kőfejtő földtani képződmény – természeti emlék	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 810575 Y= 339033	Előkészítés alatt áll
Bodrogkeresztúr, Lebuj-kanyari feltárás - tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 822892,113Y=314279,922	Előkészítés alatt áll

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

VSZT vásárlás		
Művelési ág	Terület (ha)	Ak
erdő	0,0020	0,0032
szántó	0,0135	0,0778
rét	0	0
legelő	0	0
szőlő	0	0
kivett	0	0
Összesen	0,0156	0,081

A védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Vsz.) hatálya alá tartozó területvásárlás a 2016. évi 35.100.000 Ft-os keretből letéti számlára helyezett összegből történt 15.888.-Ft összegben.

VSZT kisajátítás		
Művelési ág	Terület (ha)	Ak
szántó	6,4017	106,3
legelő	0,24	0,85
szőlő	0,0078	0,16
erdő	10,9454	14,092
kivett	0,0222	0
Összesen	17,6171	121,41

A kisajátítási eljárások lefolytatására szintén a letétbe helyezett 2016. évi Vszk-keretből került sor. A kisajátításra fordított összeg 13.308.199.-Ft volt.

VSZT kártalanítás - Tokaj 018/2			
Alrészlet	Művelési ág	Terület (ha)	Ak
a	rét	4,582	41,24
b	kivett, mocsár	0,1601	0
c	legelő	0,2322	1,69
d	kivett, csatorna	0,116	0
f	rét	0,4159	3,74
Összesen		5,5062	46,67

A földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 12/C. §-a alapján a kártalanításra jogosultak kártalanítása folyamatban van. A (pót) hagyatéki eljárások lefolytatásának és a jogosultak átvezetésének elhúzódása a kártalanítást hosszadalmassá teszi. A kártalanítási szerződések megkötését követően kisajátítási eljárás lefolytatására kerül sor. A kártalanítás 2017. évben a 2016. évi keret terhére letétbe helyezett összegből történt.

Elővásárlási jog

Település	Helyrajzi szám	Tulajdoni hányad	Vételi terület nagysága (ha)	Ak	Művelési ág	Vételár (Ft)
Regéc	0163/19	21/252	0,0337	0,03	erdő	16 767 Ft
Regéc	0163/27	7/84	0,0338	0,03	erdő	16 779 Ft
Regéc	0163/21	6/96	0,0392	0,04	erdő	12 250 Ft
Regéc	0163/32	6/96	0,0566	0,06	rét	17 650 Ft
Regéc	0163/79	6/192	0,0131	0,01	erdő	8 215 Ft
Összesen:			0,1764	0,1775		71 661 Ft

Elővásárlási jogunkkal 2 szerződés esetében éltünk a Zempléni Tájegység területén.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság használatra kiadott területeinek nagysága 2017. évben 2005,2336 ha volt, ebből pályázat nélkül került kiadásra 33,4753 ha.

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt (ha)	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
			ha	%	ha	%
Szántó	6,4152	574,1466	497,8280	86,71	76,3186	13,29

Rét	5,0545	2581,0505	1306,9383	50,64	1274,1122	49,36
Legelő	0,4722	2513,0469	1858,9973	73,97	654,0496	26,03
Kert	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Szőlő	0,0078	5,5877	5,5877	100,00	0,0000	0,00
Gyümölcsös	0,0000	4,7931	4,5431	94,78	0,2500	5,22
Nádas	0,0000	23,6300	23,6300	100,00	0,0000	0,00
Halastó	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Erdő	11,0672	6384,8905	6384,3873	99,99	0,5032	0,01
Fásított terület	0,0000	21,0210	21,0210	100,00	0,0000	0,00
Kivett	0,2983	1140,4259	1140,4259	100,00	0,0000	0,00
Összesen	23,3152	13248,5922	11243,3586	84,86	2005,2336	15,14

*A „tárgyévben vásárolt” rovatban vagyonkezelői szerződéssel még nem rendelkező ingatlanok szerepelnek.

Területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

A 2016. évben kapott 35.100.000.-Ft támogatásból 29.215.750 Ft-ot ügyvédi letéti számlára helyeztünk. A letéti számlán lévő összeget a tárgyévben földvásárlásokra fordítottuk, illetve kisajátítási határozatok bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban, kisajátítási eljárásokban, valamint "jogosulti" kártalanításban használtuk.

A 2016. évben indított kisajátítási eljárások során hozott határozatok közül 3 db erdő művelési ágú ingatlan esetében a tulajdonosok keresettel éltek a kártalanítási összeggel szemben. A bíróság egy ingatlan esetében a határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás során külön szakértőt rendelt ki a faállomány forgalmi értékének és a termőföld piaci forgalmi értékének meghatározása érdekében. Az új szakértői vélemények alapján a kisajátítási hatóság által megállapított kártalanítási összeg többszöröse került megállapításra. A másik 2 ingatlan vonatkozásában a bíróság új eljárás lefolytatására utasította a hatóságot. Az eljárások során szintén külön szakértőt rendeltek ki a faállomány és a termőföld forgalmi értékének meghatározása érdekében. Az új szakértői vélemények alapján a 2016. évben hozott határozatok által megállapított kártalanítási összeg dupláját állapította meg a hatóság. A határozatokkal szemben keresettel éltünk.

A 2017. évben lefolytatott kisajátítási eljárások eredményeként az Aggteleki Tájégségben 8 darab ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát szereztük meg a Magyar Állam részére. További 9 ingatlan tulajdonjogának megszerzése folyamatban van. A kisajátítást pótló adásvételi szerződések megkötését követően – várhatóan 2018. májusában – kisajátítási eljárást indítunk.

Igazgatóságunk a tárgyévben 50.000.000.- Ft támogatásban részesült. A keret felhasználására vonatkozó elszámolás határideje 2018. június 30. A támogatásból a postaköltségen felüli összeget ügyvédi letéti számlára helyezzük, amelyet 2018-ban további földvásárlásra és

kisajátítási eljárásra fogunk fordítani. Elsősorban a Zempléni Tájegységbe tartozó ingatlanok 1/1 tulajdoni hányadát kívánjuk megszerezni a Magyar Állam javára.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezettel 2013-ban megkötött VK2013-271. számú vagyonkezelési szerződés óta továbbra sem történt szerződéskötés az időközben megvásárolt, állami tulajdonba került területekre, ezért ismételten megkeresést küldtünk a vagyonkezelői jog rendezése érdekében.

Haszonbérletek:

Igazgatóságunk a 2017. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat, illetve pályáztatás nélkül sem került sor haszonbérbe adásra. Haszonbérleti szerződést nem mondtunk fel. Egy haszonbérleti szerződés esetében szükségessé vált a szerződés módosítása, tekintettel arra, hogy a szerződés tárgyát képező földrészek érintettek voltak a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárásban. Egy haszonbérleti szerződés pedig megszűnt a határozott idő lejártával.

3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Védett mesterséges üreg	8 db	

2015-ben kihirdetésre kerültek a korábban védelemre tervezett mesterséges üregek. Tárgyévben folytattuk a mádi Bomboly-bányánál elvégzett denevérbarát lezárás hatásainak monitorozását.

3.4.1. Védett mesterséges üregek (amennyiben releváns az állapotváltozások és a denevérállomány változásának ismertetése)

2017-ben is rendszeresen vizsgáltuk a földművelésügyi miniszter 63/2015. (X. 16.) FM rendeletében védetté nyilvánított, alapvetően denevérvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregeket. A célirányos felméréseket különösen indokolta az, hogy sikerrel pályáztunk (KEHOP) a legveszélyeztetettebb mesterséges felszínalatti szállásokon élő denevérállományok gyakorlati védelmére (stabilizálás, biztonságos lezárás stb.).

A sárospataki Megyer-hegyen lévő Zsolnay-bánya az elmúlt évek során a fokozottan védett hosszúsárnyú denevér egyik nagyon fontos szálláshelyévé vált; 2017-ben az itteni kolónia pénzben kifejezett természetvédelmi értéke meghaladta a 60.000.000.- Ft-ot. A mádi Bomboly-bánya Felső-tárója 2017-ben szintén nemzetközi szinten kiemelkedő szálláshely volt a benne menedéket talált 6-7000, többségében fokozottan védett denevér jelenléte alapján

(pl. hosszúszárnyú, közönséges denevér, nagy patkósdenevér). Itt korábban történt meg a vágatrendszer denevérbarát lezárása, az állomány fejlődése egyértelműen a biztonságosabb és zavarásmentessé vált szálláskörülmények eredménye. A Mogyorós-tetői üregrendszer állapota folyamatosan romlik, reményeink szerint a megnyert KEHOP-pályázat érdemi javulást fog eredményezni. A mádi Hosszú-táró és a füzérkajatai kajati-táró denevérállományában és állapotában nem történt érdemi változás.

A védelemre tervezett rudabányai Andrassy-altáró esetében igen jelentős kármegelőzési és kármentesítési beavatkozás történt 2017-ben. A gázfelhalmozódással terhelt járatszakaszból sikerült kizárni a denevéreket, illetve ennek a beavatkozásnak a keretében a táró két bejárata is biztonságos, denevérbarát lezárást kapott. Ebben az évben először, sikerült a denevérek szaporodó kolóniájának pontos helyét is lokalizálni a tárórendszerben. Ennek eredményeként pontosan ki tudtuk dolgozni az elkövetkező évek védelmi stratégiáját, illetve Rudabánya Önkormányzatával összehangoltuk a tárórendszer fejlesztési terveit és a denevérvédelmi szempontokat.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek:

Nemzeti Ökológiai Hálózat

Hálózati elem típusa	Terület (ha)
Magterület	117.459
Ökológiai folyosó	56.817
Pufferterület	51.813
Összesen	226.089

Erdőrezervátumok

- Alsó-hegy Erdőrezervátum
- Kelemér-Serényfalu Erdőrezervátum
- Haragistya-lófej Erdőrezervátum
- Nagy-oldal Erdőrezervátum
- Nagy-sertéshegy Erdőrezervátum

Ezen erdőrezervátumok összterülete 2067,6 ha, melyből a magterület 734,2 ha a védőzóna pedig 1333,4 ha területet foglal el.

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

Terület neve	Teljes terület (ha)	Max. támogatású terület (ha)
Bodrogköz MTÉT	41 179	38 543
Észak-Cserehát MTÉT	55 105	28 304
Összesen	96 284	66 847

A Vidékfejlesztési Program keretében az MTÉT előírascsoportokat is tartalmazó AKG felhívás alapján a gazdálkodók 2015. év végén és 2016. év végén pályázhattak, amely alapján 2016. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra, illetve a 2017. január 1. és 2021. december 31. közötti időszakra vonatkozóan vállaltak kezelési kötelezettséget. Sajnálatos, hogy a 2002. óta működő MTÉT célprogramban résztvevő gazdálkodók számával szemben jelentősen csökkent a nyertesek létszáma. Az Észak-Cserehát MTÉT és a Bodrogköz MTÉT terület esetében is az „MTÉT gyepek hegy-és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” és az „MTÉT szántó hegy-és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” c. csomagok voltak pályázhatók. A gyepek program esetében elsősorban a földön fészkelő fokozottan védett madárfajok (pl.: Crex crex) fészkelő-és táplálkozó helyének fenntartása, továbbá egyéb védett fajok élőhelyeinek biztosítása a cél. A szántó célprogramban résztvevők a gazdálkodási technológiájukkal (a növényvédőszeres korlátozott használatával, a megfelelő betakarítási és növényápolási technológiák alkalmazásával) a vadonélő madarakra, apróvadfajokra gyakorolt káros hatások csökkentéséhez járulnak hozzá. 2017-ben 37 db kaszálási bejelentő érkezett, vélhetően Natura 2000 bejelentésként is küldtek néhány MTÉT kaszálási bejelentőt. A MÁK átadta a nyertes gazdálkodók adatait tartalmazó fedvényeket, ezért 2018-ban már pontosan be tudjuk azonosítani az érkező bejelentőket.

Az FM-mel, a Magyar Államkincstárral (MVH), a falugazdászokkal és a gazdálkodókkal az együttműködés folyamatos. Kérdéseket általában a kaszálási bejelentő nyomtatvány kitöltésével, a kaszálási időpontokkal kapcsolatban tesznek fel. Előfordul, hogy a véleménnyel kapcsolatban még kérdésük merül fel, ezeket a problémákat általában telefonon sikerül tisztázni. Gyakori kérdésük, hogy területük országos védelem alatt áll, vagy Natura 2000 gyepterület és ilyen esetben mi a teendőjük (engedélyek kérése, bejelentések, hová, mikor, ennek költsége, stb.). Általánosságban elmondható, hogy a gazdálkodók nagy többsége használja a nyomtatványt a bejelentés során. Az előző évek tapasztalata az, hogy a gazdálkodók egy része még mindig a postai úton történő beküldést választja, ezért javasoljuk, hogy a közeljövőben még ne térjünk át a csupán elektronikus úton történő benyújtás lehetőségére.

Az előző évekhez hasonlóan 2017-ben is helyszíni ellenőrzéseket végeztünk a MÁK-MVH-val szakértőként - együttműködési megállapodás keretében - AKG-MTÉT és JFGK (Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) célprogramok esetében. Az ellenőrzések elszámolása folyamatban van. 2017-ben a Natura 2000 gyepterületek

ellenőrzését nem tartalmazta a megállapodás, azonban szakmailag indokolt, hogy ezeken a helyszíni ellenőrzéseken ismét részt vegyenek a nemzeti park szakemberei.

4. Kutatás és monitorozás (saját, illetve más szervvel végeztetett, külön megjelenítve)

4.1. Kutatás (tárgya, helyszíne, forrása és főbb eredményei)

Szünantrópikus fajok vizsgálata

A vizsgálatsorozat célja az erős civilizációs hatások alatt álló élőhelyeken élő fajok ökológiai igényeinek feltárása és az itt jelentkező veszélyeztető tényezőknek a tisztázása, majd az eredmények alapján hatékony természetvédelmi beavatkozások tervezése és kivitelezése. Vizsgált fajok/fajcsoportok: fehér gólya (*Ciconia ciconia*) valamint az épületlakó fajok állományai. A hosszú időszakot átölelő vizsgálatsorozat aktuális feladatait 2017-ben is elvégeztük (mikroklíma-mérések, állományok aktuális állapotának felmérése, értékelés stb.). A témakörben gyűjtött vizsgálati eredmények szakmai alapjául szolgálnak több kármentesítési/ kármegelőzési beavatkozáshoz, illetve a 2017 őszén indult denevérvédelmi KEHOP-pályázathoz.

A haris védelmének megalapozása

2016-ben a haris volt az év madara, így több komolyabb adatfeldolgozást, elemzést végeztünk ennek apropóján. 2017-ben nem végeztünk ilyen jellegű munkát, azonban elvégeztük az állományfelmérést. 2017-ben gyenge-közepes éve volt a harisoknak a működési területünkön 135-150 revírt sikerült lehatárolni (költési időszakban a revírt foglaló hímek jelentős távolságra mozdulhatnak el, így az állomány mérete/száma nem mindig adható meg pontosan). Az országos állományadatokat egyelőre nem ismerjük, de a korábbi években a hazai állomány 45-50%-a is az Igazgatóság működési területén költött. Mindez komoly felelősséget ró ránk a hatékony állománymegőrzési intézkedéseket illetően (károk megelőzése, kompenzáció, hatósági korlátozás stb.).

Komplex chiropterológiai vizsgálatsorozat

2017-ben is folytattuk az 1988-ban kezdett vizsgálatsorozat aktuális felméréseit. A vizsgálatsorozat általános céljai között több nagyobb témát találunk, így (i) az ANPI működési területén élő denevérfauna feltárása, az egyes fajok regionális helyzetének meghatározása és értékelése; (ii) hatékony denevérvédelmi módszerek kidolgozása és tesztelése; (iii) állományfelmérési módszerek kidolgozása különös tekintettel az erdei denevérfajokra; (iv) a *Pseudogymnoscus destructans* gomba okozta White-nose syndrome (WNS) hazai vizsgálata; (v) parazitológiai és virológiai vizsgálatok általános célból, illetve az állományok túlélése szempontjából.

A vizsgálatsorozat eredményei közvetlenül alapozzák meg a hazai EU-s jelentési kötelezettségeket, illetve több gyakorlati és adminisztratív denevérvédelmi intézkedést. A felmérési eredmények hangsúlyos részét képezik a megkezdett denevérvédelmi KEHOP-pályázatnak.

2017-ben ebben a vizsgálatsorozatban számos új tudományos eredmény született:

- (i) két új félfedelesszárnyú (Hemiptera) parazitafajt találni,
- (ii) először sikerült mérsékeltövi denevéreknél is leírni a geophagia jelenségét, aminek célja az emésztőszervrendszer méregtelenítése a telelési időszak alatt. Az elfogyasztott agyagásványok molekulái megkötik a kitin emésztésekor felszabaduló mérgező anyagokat, ezzel akadályozva azok felszívódását.
- (iii) denevérvédelmi szempontból jelentős vírusokat azonosítani.

Madárvonulás-kutatás és fészkelő állomány monitorozása

A Bódva-völgy Észak-Magyarország egyik kiemelt jelentőségű ökológiai folyosója. Kifejezetten hegyvidéki forrásvidékétől az alföldi jellegű torkolatvidékig változatos élőhelyek alakultak ki. A völgy hazai szakasza megközelítőleg É-D irányú, ezért vonulási folyosó jelleggel a kisebb és a nagyobb testű madarak egyaránt szívesen használják. Erre alapozva a völgy egy arra alkalmas pontján 1986 óta hosszú távú ornitológiai vizsgálat folyik. A terület madárvilágának és a táborban folyó kutatói, természetvédelmi munka bemutatásának kapcsán ismeretterjesztő és szemléletformáló tevékenységet is végzünk fiatalok (óvodástól az egyetemista korosztályig) körében. Ezek a célok és feladatok mára egymástól elválaszthatatlan egységgé forrtak össze a Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomáson, létrehozva Észak-Magyarország egyik legnagyobb őszi vonuláskutató és természetismereti bázishelyét.

A madárgyűrűző állomáson 2017-ben 2 időszakban vizsgáltuk a terület madárvilágát:

Április 25. és július 12. között a területen a CES: Constant effort ringing in Europe – magyar megfelelőjeként Állandó Ráfordítású Gyűrűzés – standard protokollja alapján dolgoztunk. A program a 80-as években indult Nyugat-Európából. Célja egy hosszútávú monitoring rendszer működtetése, amely az élőhelyek állapotát és az élőhelyek minőségét jelző fészkelő madárfajok állományait kívánja vizsgálni. További információk az EURING honlapján olvashatóak. A program során Szalonnán 9 alkalommal, 8 hálóval végeztünk munkát – a CES protokoll alapján.

Augusztus 14. és október 24. között rendeztük meg a hagyományos őszi vonuláskutató tábort. A munkát az Actio Hungarica standard protokollja alapján végeztük. Az Actio Hungarica Madárvonulás-kutató Hálózat célja a hazai fészkelő és vonuló madarak standard mintavételi eljárással végzett hosszú távú monitoring kutatása. Ez többek között a vonulási stratégiák és dinamika, illetve a vizsgált élőhelyek, az időjárás, stb. hatását vizsgálja. Szalonnán 34 standard hálóállást használtunk, 33 darab 12 méteres és 1 darab 7 méteres lengyel hálóval, ezen kívül további 5 háló állt kinn egy további hálóállásban. Az adatfelvételezést az AH protokoll szerint végeztük. A lombkoronában zajló madármozgás vizsgálatára beállítottunk két darab lombhálót, amelyet 2 hagyományos háló egymás fölé helyezésével alakítottunk ki.

Madártani eredmények

CES

A CES protokoll időszakában, a fészkelési időben, 9 alkalommal 6-6 órát hálóztunk, kifejezetten a töviskes élőhelyeken.

Összesen 20 madárfaj 246 egyedét jelöltük meg, azaz fajszám tekintetében viszonylag gyenge, egyedszám tekintetében azonban közepes eredménnyel zártuk ezt az évet. Az első két tavaszi CES alkalommal a tavalyi évhez hasonlóan csak a zömmel még valószínűleg vonulásban levő barátposzáták (*Sylvia atricapilla*) voltak jelen magasabb egyedszámban, a vörösbegyek (*Erithacus rubecula*) és a széncinegék (*Parus major*) viszont gyakorlatilag teljesen hiányoztak. A nyári időszakban a gyakori fajok közül a barátposzáták esetében a fogott fiatal egyedek alacsony száma arra utal, hogy a költési sikerük az átlagosnál gyengébb volt, míg a vörösbegyek – az elmúlt 3 évhez hasonlóan - az átlagosnál sikeresebb szezont zártak. A széncinege és a kékcinege (*Parus caeruleus*) esetében a tavalyi gyenge szezon után idén újra igen nagy számban fogtunk fiatal madarakat, a széncinege esetében ez volt eddig a legerősebb szezon. Megemlítendő ugyanakkor, hogy több madárfaj esetében a vártnál kevesebb példányt fogtunk, ilyen volt például a töviszűrő gébics (*Lanius collurio*) - 2 példány, a citromsármány (*Emberiza citrinella*) - 1 példány, illetve a karvalyposzáták (*Sylvia nisoria*) - 1 példány.

Őszi vonulás

Az őszi időszakban 66 faj 6349 egyedét jelöltük meg. Mind a fajszám, mind az egyedszám összességében átlagos volt ebben az évben. Az összes fogás egészen szeptember közepéig az átlagos alatti volt. A vonulás csúcsa szeptember és október fordulójára esett. Az ezt megelőző és az ezt követő héten a fogás elmaradt a vonulási csúcson jellemző értékektől. A tábor 2 leggyakoribb madara közül a vörösbegy összességében gyengének mondható évet zárt. Az augusztusi és szeptember eleji időszakban még átlagos számban fogtuk ezt a fajt, de a vonulási csúcson (szeptember második felében és október első felében) az átlagosnál kisebb számban vonult át a területen. A tábor másik leggyakoribb madara, a barátposzáták pedig – a CES program során tapasztalt gyenge költési eredménnyel összhangban - a 2004 óta tartó AH időszak leggyengébb eredményét produkálta (még a sok szempontból leggyengébb 2010-es évet is alulmúlta). Ennél a fajnál a vonulási csúcs szeptember első felére esik. Ebben az évben mind augusztusban, mint szeptember elején jóval az átlag alatti számban kerültek a barátposzáták hálóinkba, egyedül szeptember 10-e körül volt az átlaghoz közeli a fogási eredmény. A két leggyakoribb faj általában az összes fogás közel felét szokta adni, ebben az évben azonban annak a harmadát sem érte el. A széncinegék száma szintén jóval elmaradt az inváziósnak tekintett évektől, amikor szeptember végétől október közepéig inváziószerűen jelennek meg csapatai a területen. A nyárvégi időszak átlagos fogása után ebben az évben is a tábor második felében fogtunk több széncinegét, de például a tavalyi év megfelelő időszakánál jóval kisebb számban. Az említett gyakori fajokon túl számos közepesen gyakori fajt is az átlagosnál kisebb számban fogtuk, ilyen volt a kerti poszáták (*Sylvia borin*), a mezei poszáták (*Sylvia communis*), az erdei szürkebegy (*Prunella modularis*) és a sárgafejű királyka (*Regulus regulus*). Az utóbbi faj ráadásul – egyetlen szeptember közepi példányát leszámítva

– szokatlanul későn, október elején jelent meg a területen. Érdekes volt a fitisz füzike (*Phylloscopus trochilus*) vonulása, mert ezt a fajt egészen szeptember elejéig szokatlanul kis számban fogtuk, majd szeptember végén olyan nagy számban jelent meg a területen, hogy összességében a 2004 óta tartó AH időszak legeredményesebb éve volt a faj szempontjából. Szintén az átlagosnál magasabb számban fogtuk a következő fajokat: meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*), kormos légykapó (*Ficedula hypoleuca*), szürke légykapó (*Muscicapa striata*) és feketerigó (*Turdus merula*).

A táborban eddig megjelölt madarak száma meghaladta a 156 ezret.

Az idei évben a korábban fogottakhoz képest új fajt nem fogtunk. Lokálisan és szezonálisan ritkább madarak kapcsán az erdei cankónak (*Tringa ochropus*) a madárgyűrűző állomás története során 9. és 10., a léprigónak (*Turdus viscivorus*) a 3. és a lappantyúnak (*Caprimulgus europaeus*) a 12. és 13. gyűrűzése számított érdekesebbnek. Utóbbi madár 2 példánya ráadásul elég későn, októberben esett hálónkba. Külön érdekesség volt az idén a csicsörke (*Serinus serinus*) 3 példányának fogása, mivel a gyűrűzőállomás történetében korábban csupán egyetlen példány került hálónkba. A legnagyobb érdekességet a bajszos sármányok (*Emberiza cia*) nagyobb számban történő fogása jelentette, hiszen eddig általában 2-3 évente került belőlük 1-2 példány hálónkba (összesen 2017-ig 14 példány), az idén viszont összesen 8 példányt fogtunk.

Októberben a téli madárvendégek közül néhány csízt (*Carduelis spinus*) fogtunk, melyek jelentősebb csapatai ebben az évben inkább csak október elejétől voltak megfigyelhetőek. Rajtuk kívül az októberi időszakot néhány süvöltő (*Pyrrhula pyrrhula*) és egy-egy szőlőrigó (*Turdus iliacus*) és léprigó színesítette.

Farkas, hiúz állományainak vizsgálata

Magyarországon, köszönhetően a szlovák-magyar államhatár közeli stabil populációknak, az Aggteleki-karszton és a Zempléni-hegységben élnek, és szaporodnak farkasok és hiúzek. Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság nagy hangsúlyt fektet a fokozottan védett nagyragadozók élőhelyhasználatának és genetikai egyedazonosításának vizsgálatára. A terepbejárások során begyűjtött non invazív minták elemzése és kiértékelése során pontosan megrajzolható egy „élőhelyhasználati térkép”, mely segítség lehet az erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási, vagy kezelési tevékenységek tervezésénél, ütemezésénél, megvalósításánál.

Vizsgálati módszereinket kiegészítik a kameracsapdás fotók, videófelvevételek, melyek az előfordulások igazolásában, dokumentálásában, valamint faj-és egyedazonosításban vannak segítségünkre. Ezek a vadkamerák lehetővé teszik, hogy az állatok viselkedéséről felvételeket készítsünk természetes élőhelyükön anélkül, hogy jelenlétünkkel megzavarnánk őket. A felvételek alapján 5 farkasról, és 1 hiúzról van információnk.

4.2. Monitorozás (tárgya, helyszíne, forrása és főbb eredményei)

A következőben részletezett tevékenységek a kártalanítási keretből kerültek finanszírozásra.

Ss z.	Feladat	Teljes költség (Ft)	Rész költségek (Ft)	Költség típusa	Szerződő fél Határidő
1.	Védett növényfajok felmérése	750 000	750 000	dologi költség	ANPI
2.	Denevérközösségek felmérése	750 000	500 000	dologi költség	Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület 2017.12.31.
			250 000		BIOAQUA PRO Kft. 2017.01.31.
3.	Emlősfajok felmérése: nagyragadozó	1 500 000	1 480 000	dologi költség	Senckenberg Research Institute 2018.05.31.
	ürge		5 000		ANPI
	pelefafajok		15 000		ANPI
4.	Ex lege védett barlangok felmérése	2 500 000	2 500 000	dologi költség	Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat Ariadne Egyesület 2018.05.31.
5.	Barlangi műszerek beszerzése az Országos Barlangnyilvántartás vezetéséhez, alapadat felvételek, állapotfelvételek készítéséhez, felszín alatti kiterjedés meghatározásához	2 250 000	2 250 000	beruházás	Ariadne Egyesület 2018.05.31.
6.	Ex lege védett források és víznyelők felmérése	500 000	500 000	dologi költség	Farkas Roland 2018.03.31.

7.	Ex lege védett földvárak és kunhalmok kataszterezése, állapotfelmérése, természetvédelmi kezelést megalapozó vizsgálata	500 000	250 000	dologi költség	Szűcs Péter 2018.05.31.
			250 000		Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület 2018.05.31.
8.	Kétéltűek és hullók felmérése: keresztes vipera göte göte	500 000	380 000	dologi költség	A Természet Szolgálatában Alapítvány 2017.05.31.
			100 000		Szabó Dániel 2017.12.31.
			20 000		ANPI
9.	Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel	500 000	250 000	dologi költség	Farkas Roland 2018.01.31.
			250 000		BIOAQUA PRO Kft. 2018.01.31.
10.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyúak felmérése	400 000	400 000	dologi költség	Dr. Nagy Antal 2017.12.31.
11.	Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése	1 800 000	1 800 000	dologi költség	Dr. Vojtkó András 2018.02.28.
12.	Erdőrezervátum felmérés	300 000	300 000	dologi költség	Zempléni Ökotúra Kft. 2017.12.31.
13.	Növénytársulások felmérése	550 000	500 000	dologi költség	Horváth Soma 2017.12.31.
			50 000		ANPI
14.	Közösségi jelentőségű lepkefajok felmérése	1 100 000	300 000	dologi költség	Dr. Sum Szabolcs 2017.12.31.
			800 000		Szalakóta Természetvédelmi és Kulturális Egyesület 2018.05.31.
15.	Közösségi jelentőségű halfajok elterjedésének	500 000	250 000	dologi költség	Dr. Antal László 2017.12.31.
			250 000		Zempléni Ökotúra Kft.

	monitorozása				2017.12.31.
16.	Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése	400 000	400 000	dologi költség	ANPI
17.	Védelemre érdemes földtani alapszelvények, valamint ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek felmérése	500 000	500 000	dologi költség	MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája 2018.04.30.
18.	Az állapot-felméréshez kapcsolódó egyéb szakmai feladatok	250 000	250 000	dologi költség	–
19.	Országos kétéltű-hüllő monitorozás	840 000	840 000	dologi költség	Tölgy TE 2017.12.31.
20.	Növénygenetikai vizsgálatok	500 000	500 000	dologi költség	Dr. Sramkó Gábor 2018.05.31.
21.	Halközösségek felmérése	3 000 000	200 000	dologi költség	Vas-Hal Bt. 2018.01.31.
			350 000	dologi költség	SCIAP Kft. 2018.01.31.
			1 190 000	dologi költség	BIOAQUA PRO Kft. 2018.01.31.
			280 000	dologi költség	Vaskos csabak Bt. 2018.01.31.
			980 000	dologi költség	Sallai Zoltán 2018.01.31.
22.	Országos ökológiai hálózat övezeti lehatárolásának pontosítása	800 000	800 000	dologi költség	Farkas Roland 2017.12.31.
23.	Barlangtani Bibliográfiai adatbázis elkészítése és aktualizálása	1 000 000	1 000 000	dologi költség	Ariadne Egyesület 2018.05.31.
24.	Egyedi tájérték kataszterezése	100 000	100 000	dologi költség	Farkas Roland 2017.12.31.
	Mindösszesen:				21 790 000

Az állapot-felmérések főbb eredményei.

1. Védett növényfajok felmérése

Karcsú sisakvirág (*Aconitum variegatum* subsp. *gracile*): Az aggteleki Nyilasoknál nem került elő a faj, valószínűleg kipusztult. A Nagy-völgyben és a Nagy-Nyilasoknál is jelentősen emelkedett az egyedszám, míg a Fekete-tó völgyében az előző felméréssel közel azonos. A Gyertyánkúti-réteken az idei évben kevésbé drasztikus volt a csökkenés, mint korábban, de az állomány tovább csökkent. Sajnos a Mátyás király kútjánál is csökkent a hajtásszám, a 2011-es hajtásszám kevesebb, mint felére.

Törpe mandula (*Amygdalus nana*): A 2017-es évben több állomány is károsodott. A szendrőládi állománynál kivágott cserjéket deponáltak az egyik foltra, míg a másik foltnál továbbra is terjed a kökény. A szikszói Gamburjánál mindkét foltnál beszántottak egy-egy részt, illetve a nagyobb folt esetében cserjét is irtottak a területen. Mindkét területen jelentősen csökkent a hajtásszám. A Szikszói-hegyen az állomány kiterjedése nőtt, ugyanakkor sokkal kevesebb hajtást találtunk. Az edelényi állomány kis mértékben fejlődött. Bodrogkisfaludon a hajtásszám jelentős mértékben csökkent, melynek elsődleges oka a megnőtt gímszarvas állomány lehet. Az élőhelyet a beerdősülés is veszélyezteti, különösen a fenyő és akác terjedése.

Gyapjas őszirózsa (*Aster oleifolius*): Az összborítás a legutóbbi felméréshez képest jelentős mértékben, 276,65 négyzetméterrel nőtt. A faj 2017-ben szinte sehol sem hozott generatív hajtásokat, virágzó tövek csak elvétve fordultak elő, helyette jelentős számú vegetatív hajtása képződött. Tovább csökkent az állományok élőhelyét veszélyeztető hatások mértéke.

Gyapjas csüdfű (*Astragalus dasyanthus*): Az egyedszám a természetvédelmi intézkedések, kezelések ellenére is jelentősen csökkent. A fajt számos tényező veszélyezteti.

Osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*): A jósvafői Nagy-oldalon továbbra is csak egyetlen tő került elő. A Tohonyán lévő állománynál a tavalyi felméréshez képest gyakorlatilag nem történt változás, kivéve, hogy a virágzó hajtások száma és aránya csökkent. Idén is jelentős rágaskárt figyeltünk meg. A jósvafői Szőlő-hegyen ismét emelkedett a tőszám, de közel sem éri el a 2013-as értéket. A virágzó tövek aránya viszont most mutatja a legmagasabb értéket a monitorozás kezdete óta. A virágzó hajtások aránya is jóval az átlag fölött van. A Farkaslesnél a tavalyi felméréshez képest ismét emelkedett a tőszám, de a 2012-es értéket nem éri el. A virágzó tövek és hajtások aránya az átlag körül alakult. A két legkisebb állománynál csökkent az egyedszám (Arany-hegy, Barátság-lői-kertek). Az Arany-hegyen ennél kevesebb tő csak 2005-ben volt. A virágzó tövek és hajtások aránya viszont magasan az átlag felett alakult ebben az évben is, akárcsak tavaly. A Barátság-lői-kerteknél az előző felméréshez képest jelentősen csökkent az egyedszám, egyedül 2011-ben ennél alacsonyabb az érték. A virágzó tövek aránya nőtt, míg a virágzó hajtások aránya csökkent. A Legnagyobb, Zabanyik-tetőn lévő populációinál kis mértékben nőtt az egyedszám. A tavalyihoz képest emelkedett a virágzó tövek és hajtások aránya is, de sem a 2011-es értéket, sem az átlagot nem érte el. Az állományon földút vezet keresztül, melyet pár éve lezártunk, de ettől függetlenül továbbra is közlekednek rajta és jelentős taposást okoznak. Lovakkal is járnak a területen, ez is jelentős taposást okoz. A jósvafői Kopasz-tetőn idén sem találtuk meg.

Piros kígyószisz (*Echium maculatum*): A Natura 2000 monitorozás keretében idén újabb 52 lokalitást sikerült felmérni, melyből 42-nél találtuk meg a fajt.

Kakasmandikó (*Erythronium dens-canis*): A bódvaszilasi állománynál 2011-es felméréshez képest kismértékben ismét csökkent a becsült egyedszám a virágzó egyedek arányával egyetemben. Az állományon egy nagy borzvár épült, ahol nem találtunk kakasmandikót. A jósvafői állománynál a 2011-es felméréshez képest a tőszám jelentősen csökkent, de a virágzó egyedek aránya is tovább csökkent, a denzitással együtt. Kisebb ingadozásokkal, de mind a három paraméter csökkenőben van 1999 óta. Előkerült egy újabb állomány is a Ménes-völgy déli letéréséről, ahol 243 egyedet számoltunk.

Mocsári kockásliliom (*Fritillaria meleagris*): Ebben az évben sok károsodás érte az állományokat. Viszlón jelentősen csökkent az egyedszám, amit valószínűleg a kezelések elmaradása okoz. Bódvaszilason előkerültek a tövek, de száraz az élőhely és leégették a gyepet. Bódvalenkén a teljes élőhelyet leégették, sajnos a teljes virágzásban. Csak ott találtunk töveket, ahol a gyepet elkerülte a tűz. Tornaszentjakabon emelkedett az egyedszám, sok tő virágzott. Egyes erősen legeltetett részokról eltűnt a faj. Szászfán jelentősen emelkedett az egyedszám és a faj elterjedése is. Sajnos az egyik legnagyobb foltot a felmérés után néhány héttel betárcsázták. Tornaszentandrason is sok tő virágzott, tízszerese az eddig mért legnagyobb egyedszámnak. Itt viszont az állomány egy részét virágzásban szárazúzózták.

Magyar nőszirm (*Iris aphylla subsp. hungarica*): A meszesi, rakacaszendi és szendrőládi állományoknál nőtt a hajtásszám, viszont kevés hajtás virágzott. A legtöbb állománynál látszik, hogy egyre kevesebb hajtás virágzik. A hernádnémeti állománynál csökkent a hajtásszám, viszont több új polikormon is megjelent a begyepesített szántó szélén. Kurityán mellett az állomány stabil, a meddő hajtások száma idén sem változott jelentősen, viszont a virágzó hajtások száma felére csökkent. Az NBmR lokalitások mellett további 11 helyen történt felmérés a Natura 2000 monitorozás keretében.

Heverő iszapfü (*Lindernia procumbens*): Az idei évben is kevés volt a csapadék ahhoz, hogy megfelelő iszapos felszínnek alakuljanak ki a faj számára, így egyetlen lokalitásban sem találtuk meg. Egyik kutatónk viszont egy új helyről jelezte előfordulását.

Fekete lonc (*Lonicera nigra*): Az egyedszám jelentősen emelkedett. Az alacsony két-három éves egyedek száma nőtt meg. A területet korábban bekerítették, de a kerítés napjainkra megrongálódott és újra járnak be a vadak. A tényleges vadragás elhanyagolható volt, de mindenképp veszélyeztető tényező.

Fehérmájvirág (*Parnassia palustris*): Egyetlen állomány sem került elő. Az aggteleki és szemerei populáció évek óta nem került elő, de a regéci esetében ez volt az első alkalom.

Leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*): Gömörszőlősön az egyedszám emelkedett, a monitorozás kezdete óta most érte el a legmagasabb értéket. Rakacaszendnél nagyon gyengén virágzott az állomány, különösen a 2. és 3. dombon. Az 1. és 2. dombon az egyedszám emelkedett, míg a harmadikon csökkent. A 2. dombon előkerült egy újabb helyről is a faj.

Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*): A Natura 2000 monitorozás keretében idén újabb 11 lokalitást sikerült felmérni.

Zergeboglár (*Trollius europaeus*): A szászfai állománynál jelentősen emelkedett az egyedszám, sok fiatal egyed is lehetett találni, és az idősebb tövek is gazdagon virágoztak. A szemerei állománynál ismét két tő került elő, mindkettő gazdagon virágzott.

2. Denevérközösségek felmérése

Aggteleki Tájegységben idén – az előző évhez hasonlóan – 67 lokalitás került felmérésre, és összesen 15 taxont sikerült kimutatni. A Zempléni-hegység és a Bodrogtó 69 lokalitásban történtek a felmérések, összességében 18 taxont került elő.

3. Emlősfajok felmérése

A nagyragadozók genetikai vizsgálatához a minták begyűjtésre kerültek, az elemzéseket eddig nem kaptuk meg. A peleodúk a korábbi helyszínen, Szögligeten lettek kihelyezve, az ellenőrzések sikeresen lezajlottak. Egy odúban nagy pelét (*Glis glis*), öt odúban pedig mogyorós pelét (*Muscardinus avellanarius*) találtunk. Az ürgefelmérés során a jósvafői Lófej-völgyben a transzszektes lyukszámlálós módszerrel 91, a teljes felmérés során 152 lyukat számoltunk.

4. Ex lege védett barlangok felmérése

Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület: Az idei évben az alábbi térképek készültek el a Közhiteles Barlangnyilvántartás szempontjai szerint: Csengő-zsomboly, Rákóczi 1. sz. barlang, Esztramos VIII. szinti tárók, Földvári Aladár-barlang Zsolnay bánya kiegészítő felmérése.

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat: Az idei évben a Baradla-barlang Morea-hegye – Viasz-utca – Libanon-hegye szakaszának térképei készültek el a Közhiteles Barlangnyilvántartás szempontjai szerint.

5. Barlangi műszerek beszerzése az Országos Barlangnyilvántartás vezetéséhez, alapadat felvételek, állapotfelvételek készítéséhez, felszín alatti kiterjedés meghatározásához

A programmal kapcsolatban eszközbeszerzések történtek, illetve ex lege védett barlangok felmérését segítő térképező rendszer kiépítését és telepítését végezték el.

6. Ex lege védett források és víznyelők felmérése

2017-ben az alábbi források felmérése történt meg: Alsó-Pocsolkó-forrás, Bander-kút, Múút melletti-forrás, Dudás-forrás, Hidegkút Nyugati-forrás, Kő-réti-forrás, Langyos-tavi-forrás, Nád-kút-dűlői 2.-forrás, Szász-völgyi Kiskútka-forrás, Zubogó-forrás, Dörzsik-forrás. Kitöltésre kerültek a nyilvántartó lapok, és elkészültek a Kezelési terv megalapozó dokumentációk.

7. Ex lege védett földvárak és kunhalmok kataszterezése, állapotfelmérése, természetvédelmi kezelést megalapozó vizsgálata

A felmérések során igazgatóságunk kilenc, természetileg legjobb állapotban megmaradt kunhalmán történnek mohákkal és bogarakkal kapcsolatos felmérések.

Bogarak: A kutatás során 18 faj 160 példányát sikerült megfigyelni. A felmérés során az alábbi fajok kerültek elő: ragyás futrinka (*Carabus cancellatus*), mezei futrinka (*Carabus granulatus*), balkáni futrinka (*Carabus montivagus*), változó futrinka (*Carabus scheidleri*), rezes futrinka (*Carabus ulrichii*), mezei homokfutrinka (*Cicindela campestris*), magyar virágbogár (*Protaetia ungarica*), óriásnünüke (*Meloe cicatricosus*), díszes nünüke (*Meloe decorus*), ráncos nünüke (*Meloe rugosus*), érdes nünüke (*Meloe scabriusculus*), gödörkés nünüke (*Meloe tucius*), uráli nünüke (*Meloe uralensis*), déli bűzbogár (*Blaps abbreviata*), hosszúcsápú szalmacincér (*Calamobius filum*), barna gyalogcincér (*Carinatodorcadion fulvum fulvum*), árgusszemű cincér (*Musaria argus*), hengeres szalmacincér (*Theophilea subcylindricollis*).

Mohák: Összesen 39 mohataxon azonosítása történt meg, melyből 1 májmoha, 38 pedig lombosmoha. Az eredmények alapján összességében megállapítható, hogy a vizsgált kunhalmok mohaszintjének borítása csekély, fajkészlete mégis figyelemre méltó. Az azonosított mohafajok többsége hazai viszonylatban gyakori és nem veszélyeztetett (LC), ezek mellett előkerültek szezonális megjelenésű, figyelmet érdemlő (LC-att), veszélyeztettség közeli (NT) valamint sérülékeny (VU) vörös listás besorolású taxonok: *Acaulon muticum* (NT), *Acaulon triquetrum* (NT), *Physcomitrella patens* (NT), *Pterygoneurum ovatum* (LC-att), *Pterygoneurum subsessile* (NT), *Tortula modica* (LC-att), *Trichostomum brachydontium* (LC-att), *Trichostomum crispulum* (LC-att) és a *Riccia crinita* (VU). A fenti efemer mohák többsége a kunhalmok felszínét borító domináns lágyszárú szint felnyíló részein, bolygatott, csupasz talajfelszíneken jelent meg. A megfigyelések szerint ezek a mikroélőhelyek gyakran a halomtestek kotorékainál képződnek.

8. Kétéltűek és hüllők felmérése

Keresztes vipera: Az irodalmi adatok feldolgozása révén eddig 40 Borsod-Abaúj-Zemplén megyei helyszínt sikerült azonosítani, ahol valaha keresztes viperákat észleltek. A Magyar Természettudományi Múzeum Herpetológiai gyűjteményében 47 térségből származó keresztes vipera található. A korábban ezeken a helyszíneken dolgozó kutatóktól további 55 észlelési adatot sikerült begyűjtenünk. Az Országos Kétéltű- és Hüllőtérképezés Program honlapjára 40 keresztes vipera adat érkezett be ezektől az adatoktól függetlenül a Zemplénből és a feltöltött konkrét adatokkal együtt most már 107 megfigyelési adat származik innen. A 2017-es év időjárásilag kedvezőbben alakult, mint az előző évek, így összesen 31 megfigyeléssel bővült a tudásunk a keresztes viperák előfordulásáról.

Göték (Szabó Dániel): A felmérést két mintaterületen végezték (Aggtelek: Kender-tó és Aggtelek: Vörös-tó) hagyományos palackcsapdával. Amennyiben a víztestek állapota, a part menti növényzet borítása lehetővé tette, ott vizuális megfigyeléssel is gyűjtöttek adatokat. Összesen 10 alkalommal végezték felmérést, két fajt: pettyes, valamint tarajos götét fogtak. A pettyes götéből (*Triturus vulgaris*) 83 egyedet (74 hím, 9 nőstény) figyeltek meg. Tarajos götéből (*Triturus dobrogicus*) 18 egyedet (16 hím, 2 nőstény) fogtak. A monitoringot kiegészítették még két víztest megfigyelésével (Ménés-tó, Tengersizem-tó), amelyekben vizuális felméréssel, valamint mintacsapdázással próbáltak a götefajok szaporodó populációjának jelenlétét megállapítani. Itt a cél nem a pontos egyedszám meghatározása, hanem a fajok előfordulásának megállapítása lett volna, de sajnálatos módon ezen vizsgálatok eredmény nélkül záródtak.

Göték (ANPI): 10 mintavételi helyen történtek gyűjtések, elsősorban korábban még nem vizsgált víztestekben, vizuális megfigyeléssel és Dewsbury-csapdák alkalmazásával. 8 lokalitásban 24 egyed pettyes göte (*Triturus vulgaris*), 3 helyen 6 egyed tarajos göte (*Triturus dobrogicus*) került elő.

9. Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel

Az Aggteleki Tájegységben, a Putnoki-dombság területén végzett vizsgálatok során két lokalitásból történt bagolyköpetek gyűjtése. A köpetekből 13 taxon, 1446 mintája került elő. Az Aggteleki Tájegység egyéb részein folyó kutatás még nem zárul le.

10. Közösségi jelentőségű egyenesszárnyúak felmérése

2017-ben az igazgatóság működési területén a jósvafői Oltár-kő *Seslerietum hueflerianae - hungaricae*, az aggteleki Kardos-völgy *Luzulo-Callunetum*, valamint a jósvafői Szőlő-hegy és a gömörszőlősi Zánkó-hegy *Polygalo-Brachypodietum pinnati* állományában került sor *Orthoptera* közösségek felmérésére a növénytani felmérésekkel összehangoltan.

A felmért területeken a korábban (2013-ban, 2014-ben és 2015-ben) elvégzett vizsgálatok alapján elvárt összetételű együtteseket sikerült mintavételezni. A vizsgált négy területen két védett egyenesszárnyú faj állománya él. Az Oltár-kövön az eurázsiai rétisáska (*Stenobothrus eurasius*) stabil állománya van jelen. A nagyoldal egyéb területeiről az álolaszáska (*Paracaloptenus caloptenoides*) és a fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*) is rendelkezik elterjedési adattal, a jósvafői Szőlő-hegy mintaterületén pedig a Fuss-pókszöcske (*Poecilimon fussi*) stabil állománya él.

11. Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése

2017-ben is folytatódtak a közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése. Ebben az évben 47 lokalitásban történtek vizsgálatok, összességében 21 élőhely esetében.

12. Erdőrezervátum felmérés

2017-ben a regéci Nagy-Sertés-hegy erdőrezervátum területén történtek felmérések *Melittio-Fagetum* társulásban. A felmérések mindkét aspektusban megtörténtek. Az eredményeket a cönológia tabellák tartalmazzák.

13. Növénytársulások felmérése

2017-ben az alábbi társulások felmérése történt meg, az alábbi lokalitásokban:

<i>Seslerietum heuflerianae-hungaricae</i>	Jósvafő: Oltárkő
<i>Luzulo-Callunetum</i>	Aggtelek: Kardos-völgy
<i>Polygalo-Brachypodietum pinnati</i>	Jósvafő: Szőlő-hegy
<i>Polygalo-Brachypodietum pinnati</i>	Gömörszőlős: Zánkó-hegy

Az eredményeket a cönológia tabellák tartalmazzák.

14. Közösségi jelentőségű lepkéfajok felmérése

1. A sztyeplepke (*Catopta thrips*) felmérése eredménytelenül zárult, mivel a vizsgált 34 lokalitás közül sehonnan sem került elő a faj. Ennek oka valószínűleg a faj populációdinamikai sajátosságaiban keresendő, mivel előfordul, hogy 2-3 évig nem észlelhető

a faj, bár a területen jelen van. Ugyanakkor az is felvetődhet, hogy egyes populációk kipusztultak, mivel számos élőhely közvetlenül intenzíven kezelt mezőgazdasági területekkel érintkezik, így számos szennyező hatás éri.

2. Magyar tavaszi-fésűsbagolylepke (*Dioszeghyana schmidtii*): A felmérés során mind a 11 mintavételi helyszínen sikerült kimutatni a fajt. Az észlelt egyedszámokat kiértékelve megállapítható, hogy a Kelet-Cserehátan a faj a cser-elegyes erdőállományokban sokfelé előfordul, de az észlelt egyedszámok messze elmaradnak a Cserehát nyugati részén észlelt egyedszámokhoz képest. Tehát a Cserehát területén délnyugatról északkelet felé haladva egyre ritkább lesz a faj.

3. Nagy szikibagoly (*Gortyna borelii lunata*): A felmérés során a 14 mintavételi helyből 9-en sikerült kimutatni a fajt. A megvizsgált területek közül a legerősebb populáció a Tarcál határában lévő Fövényes-dűlő területén él. Az itteni állomány egyedszáma biztosan százas nagyságrendű. A relatív rágásnyomszámokból az látszik, hogy további stabil, erős populáció található a Mezőzombor: Sár-rét és Bodrogkis-falud: Vár-hegy mintavételi helyeken.

4. Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*): A felmérés során egyik helyszínen sem sikerült kimutatni a fajt. Ennek egyik oka feltehetően az, hogy a fajnak az idén nagyon rossz éve van, a monitorozott populációk nagy részénél drasztikus egyedszámcsökkenés volt tapasztalható (kivéve az Aggteleki-karszton élő állományokat). A megvizsgált élőhelyek a jelenlegi állapotukban alkalmasak lennének a faj számára.

15. Közösségi jelentőségű halfajok elterjedésének monitorozása

Az egész Bodrogközöt lefedő vizsgálatok során nem tudták kimutatni a lápi póc (*Umbra krameri*) jelenlétét. Ennek egyik fő oka a terület folyamatos kiszáradása, melynek következtében a potenciális élőhelyek, azaz az állandó vízborítású területek eltűntek. A második számú ok, a konkurens idegenhonos faj(ok) megjelenése és elszaporodása. Mindezeket figyelembe véve igen nagy a valószínűsége, hogy a Bodrogközben nincsen recens lápi póc populáció.

A tiszai ingola (*Eudontomyzon danfordi*) előfordulását három vízfolyásban vizsgálták. A Bisó-patak esetében egy helyen, a Bózsva esetében négy helyen, míg a Kemence-patak esetében kilencvenkilenc lokalitásban sikerült megtalálni. Az összes egyedszám 331.

16. Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése

A felmérések eredményeit az alábbi táblázatok foglalják össze.

Telepesen költő madárfajok

No.	Faj	Telepek száma	Párok száma
1.	Feketenyakú vöcsök	0	0
2.	Kárókatona	Nem volt felmérés	Nem volt felmérés
3.	Kis kárókatona	0	0

4.	Bakcsó	3 telepen	186-198
5.	Üstökösgém	0	0
6.	Kis kócsag	3 telepen	29-32
7.	Nagy kócsag	5 telepen	288-299
8.	Szürke gém	2 telepen	128-138
9.	Vörös gém	5 telepen	43-51
10.	Batla	0	0
11.	Kanalasgém	2 telepen	6-7
12.	Kék vércse	0	0
13.	Gólyatöcs	3 telepen	8-10
14.	Gulipán	2 telepen	2-3
15.	Székicsér	0	0
16.	Feketeszárnú székicsér	0	0
17.	Szerecsensirály	0	0
18.	Dankasirály	2 telepen	115-130
19.	Viharsirály	0	0
20.	Sztyeppi sirály	0	0
21.	Sárgalábú sirály	0	0
22.	Küszvágó csér	2 telepen	51-56
23.	Kis csér	0	0
24.	Fattyúszerkő	0	0
25.	Kormos szerkő	1 telepen	12-15
26.	Fehérszárnú szerkő	0	0
27.	Csóka	1 telepen	1
28.	Vetési varjú	11 telepen	534

Ritka, stabil költőhelyű madárfajok

No.	Faj	Párok száma	Biztos költések száma	Valószínű költések száma	Lehetséges költések száma	Sikeres költések száma	Sikertelen költések száma	Ismeretlen sorsú költések száma
1.	Cigányréce	6		2	4			6
2.	Fogoly							
3.	Vörösnyakú vöcsök	0						
4.	Fekete gólya	35	34		1		12	23
5.	Darázsölyv	19	8	6	5		2	17
6.	Barna kánya	5			5			5
7.	Vörös kánya	0						
8.	Rétisas	4						4
9.	Kígyászölyv	6	4	2			1	5
10.	Hamvas rétihéja	0						
11.	Kis héja	0						
12.	Pusztai ölyv	0						
13.	Békászó sas	11	9	1	1	1		10
14.	Parlagi sas	18	18				4	14
15.	Szirti sas	3	3					3
16.	Törpesas	0						
17.	Kerecsensólyom	4	4					4
18.	Vándorsólyom	3	1	2				3
19.	Haris	159			159			159
20.	Túzok	0						
21.	Ugartyúk	0						
22.	Széki lile	0						
23.	Nagy goda	0						
24.	Nagy póling	0						

25.	Piroslábú cankó	4		1	3			4
26.	Uráli bagoly	51	24	2	25	1		50
27.	Réti fülesbagoly	1	1			1		
28.	Uhu	23	23			2	4	17
29.	Fehérhátú fakopáncs	29	5	2	22	2		27
30.	Szikipacsirta	0						
31.	Vízirigó	4	2		2			4
32.	Kis légykapó	0						

17. Védelemre érdemes földtani alapszelvények, valamint ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek felmérése

Felmérésre került a Tegda-bérc – Ökör-hegy (Hasdát), Sinta-tető – Kecse-hát, Fehér-hegyi horpamező, Kánya-hegyi horpamező, valamint a Jó-hegy – Veresvízi horpamező területe, melynek eredményeként az összefoglaló dokumentációkat, fotókat, térképeket tartalmazó tanulmányokból pontos és teljeskörű képet kaphatunk az egyes területeken található bányászati emlékekről, a kapcsolódó földtani képződményekről (horpák, tárók, aknák, feltárások, stb.). A tanulmány kitér az egyes területek természetvédelmi szempontú rövid értékelésére, földtani jelentőségére, a védelemmel ill. bemutatással kapcsolatos nehézségekre, lehetőségekre, valamint a veszélyeztető tényezőkre is.

18. Az állapot-felméréshez kapcsolódó egyéb szakmai feladatok

A költségvetel az állapot-felmérés szakmai feladatainak üzemanyagköltségére lett elszámolva.

19. Országos kétéltű-hüllő monitorozás

Az Aggteleki Tájegységben 14 faj vizsgálata történt meg 7 lokalitásban. Az Aggteleki-karszton 2017-ben a pettyes- (*Triturus (Lysotriton) vulgaris*) és a dunai göte (*Triturus dobrogicus*), a foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), valamint a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) fajszerű monitorozását folyt. Az erdei- (*Rana dalmatina*) és a gyepi béka (*Rana temporaria*) fajszerű, petecsomón alapuló felmérése csak kiegészítő jellegű adatokat szolgáltatott a petézési időszak összeűszása miatt.

A Zempléni Tájegység esetében 10 faj vizsgálata történt meg 4 lokalitásban. 2017-ben a fajprotokollal rendelkező pettyes- (*Triturus (Lysotriton) vulgaris*) és az alpesi göte (*Triturus alpestris*) állományok vizsgálatát a zempléni-hegységi mintavételi területek közül a Csemete-kerti tóban élvefogó palackcsapdás módszerrel, míg az István-kúti tóban vizuális megfigyeléssel végezték.

20. Növénygenetikai vizsgálatok

A Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*) genetikai vizsgálata. A most elvégzett vizsgálatok alapján két fontos következtetés tehető a korábbi eredményekhez. Elsőként igazolható, hogy a Janka-tarsóka (*Thlaspi jankae*) egy jól elkülönült, monofiletikus egységet alkotó faj, amelynek testvérfaja a kelet-alpi bennszülött *Th. geosingense*. Az áréájához közel előforduló *Th. caerulescens* nem közelebbi rokona. Egyértelműen kijelenthető még, hogy az al-dunai növények, amelyeket a román szakirodalom *Th. jankae* néven nevez, nem tartoznak ebbe a fajba. Azaz a *Th. jankae* továbbra is Magyarország és Szlovákia közös bennszülött faja, megőrzése erre a két országra hárul.

Adataink alapján a *Th. jankae* (s.l.) fajon belül egyértelmű jelét találtuk az área szélső végein lévő populációk közötti izolációnak. Az elkülönülés így nem az országhatárok mentén (azaz az észak-déli árearészek között) figyelhető meg – ahogy azt a szlovák szakirodalom sugallja – hanem kelet-nyugati irányú. Másodsorban pedig nagy mintaszám (populációként tíz egyed) mellett feltártuk az áréára jellemző citogeográfiai képet. Ennek alapján kijelenthető, hogy a faj jellemzően mixoploid; az egyedekben keverednek a diploid és tetraploid szövetek, és ez – feltehetőleg – hajlamossá teszi az autopoliploidizációra, azaz a kromoszóma-készlet spontán megkettőződésére. Ennek következményeként az área egyes pontjain – minden bizonnyal gyakorlatilag véletlenszerűen – jöttek létre tetraploid populációk. Így azoknak semmilyen taxonómiai értéke nincs.

Ezért a pannóniai *Thlaspi jankae* (s.l.) állományokat egységes evolúciós egységekként kezelhetjük, ami miatt a magyarországi alakok külön fajba sorolása nem tartható fenn. Ezért a magyar természetvédelem számára továbbra is javasolt a korábbi gyakorlattal megegyezően a *Th. jankae* mint a Pannon régió fontos endemikus fajának és az erre a biogeográfiai régióra jellemző sztyeprétek védelmének, fontos ernyőfajának maximális természetvédelmi szempontú védelme.

21. Halközösségek felmérése

Minden felmérés sikeresen lezajlott. Az országos program keretében az alábbi lokalitásokban történtek felmérések: Bódva, Bózsva, Jósva, Kemence-patak, Sajó, Bodrog, Öreg-Túr, Túr, Apátkúti-patak, Török-patak, Morgó-patak, Fekete-Körös, Sebes-Körös, Kettős-Körös, Fehér-körös, Hármás-Körös.

22. Országos ökológiai hálózat övezeti lehatárolásának pontosítása

Az alábbi feladatokat végezték el a program keretében: 1. A kisebb kiterjedésű önálló területfoltok felülvizsgálata (relevancia, digitalizálási hibák) a teljes térképi állományra. 2. Az övezeti besorolás áttekintése (a lehatárolt foltok besorolásának szakmai felülvizsgálata az egyes övezetekre vonatkozó definíciók alapján) a teljes térképi állományra. 3. A vonalas létesítmények mentén (utak, vízfolyások) az övezeti lehatárolások közigazgatási határokhoz történő illesztése a teljes térképi állományra. 4. A településrendezési tervek módosításhoz kapcsolódóan elfogadott, még nem átvezetett lehatárolás módosítások átvezetése a teljes térképi állományra. 5. A lehatárolások helyrajzi számokhoz történő illesztése a teljes működési területen a teljes térképi állományra.

23. Barlangtani Bibliográfiai adatbázis elkészítése és aktualizálása

Az országos ökológiai hálózat ANPI működési területére eső részén az alábbi munkák készültek el:

1. A kisebb kiterjedésű önálló területfoltok felülvizsgálata (relevancia, digitalizálási hibák) a teljes térképi állományra.
2. Az övezeti besorolás áttekintése (a lehatárolt foltok besorolásának szakmai felülvizsgálata az egyes övezetekre vonatkozó definíciók alapján) a teljes térképi állományra.
3. A vonalas létesítmények mentén (utak, vízfolyások) az övezeti lehatárolások közigazgatási határokhoz történő illesztése a teljes térképi állományra.
4. A településrendezési tervek módosításhoz kapcsolódóan elfogadott, még nem átvezetett lehatárolás módosítások átvezetése a teljes térképi állományra.
5. A lehatárolások helyrajzi számokhoz történő illesztése a teljes működési területen a teljes térképi állományra.

Ezekon felül az FM által rendelkezésre bocsátott technikai útmutató alapján több mint 9000 esetben a típushibák javítása.

24. Egyedi tájérték kataszterezése

2017-ben Kisrosvágy településen történtek felmérések. Összesen 10 egyedi tájérték került rögzítésre.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

2017 során tovább folytatódott a Biotika adatbázis feltöltése, az év során 65 075 biotikai adat került rögzítésre, a rögzített adatok száma 2018. márciusára 785 957 adat.

4.4. Jelentési kötelezettség

Modul neve	Betöltött adatok mennyisége	Betöltésre előkészített adatok
Ingtalan nyilvántartás		
a, Földrészlet	cca. 19 113*	nem értelmezhető
b, Alrészlet	cca. 23 160*	nem értelmezhető
c, Geometria	cca. 120 454*	nem értelmezhető
Vagyonkezelési		
a, Saját vagyonkezelés	cca. 2 987*	naprakész
b, Szerződés	cca. 46*	naprakész
Egyedi tájérték	cca. 3 227*	naprakész
Biotika	cca. 106 829*	785 987
Összesen	cca. 275 816*	785 987**

*OKIR-TIR rendszer feltöltés és tesztelés alatt

** ANPI Biotika adatbázis archiv adatokkal együtt

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült)

A kezelési tervek elkészítésért, szakmai koordinációért az ANPI Természetmegőrzési Osztálya felelős. Tárgyévben természetvédelmi kezelési terv nem készült.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek (meglévő, elmúlt évben készült)

Site neve	Fenntartási terv (előrehaladási jelentés)	Fenntartási terv (zárójelentés)	Egyeztető tárgyalások	Forrás
HUAN20002 Rakaca-völgy és oldalvölgyei	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20003 Bódva-völgy és Sas-patak völgye	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20004 Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20005 Szuha-völgy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20006 Sajó- völgy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási

				terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20081 Long-erdő	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20074 Tállyai Patócs- hegy – Sátor-hegy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20077 Erdőbényei- Olaszliszkai magyar nősziromos	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20090 Komlóscai Mogyorós-tető és Zsidó-rét	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20075 Sárospataki Mandulás	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN21009 Mádi Kakas-hegy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN21008 Mádi Bomboly-bánya	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási

				terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20093 Bózsvai Temető- alja	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN21007 Bózsva-patak	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20082 FelsőregmeciRony va	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20071 Bodrogzug és Bodrog-hullámtere	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20072 Tokaji Kopasz- hegy	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő

				természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20078 Pácini Mosonna-erdő	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20079 Révleányvári-erdők	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUAN20001 Aggteleki-karszt	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot

				<p>felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016</p>
<p>HUBN20087 Baskói-rétek</p>	+	+	+	<p>A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016</p>
<p>HUBN20089 Füzéri Pál-hegy</p>	+	+	+	<p>A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016</p>
<p>HUBN20088 Regéci Vár-hegy</p>	+	-	-	<p>A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és</p>

				kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
HUBN20092 Telkibányai Király-hegy	+	-	-	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
HUBN20085 Északi-Zempléni-hegység	+	-	-	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
HUBN20084 Központi-Zempléni-hegység	+	-	-	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések

				meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
--	--	--	--	---

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és területegységek szerinti bontásban)

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Az **Aggteleki Tájegységben** a 2017. évi természetvédelmi kezelési tervvel összhangban folytatódott az inváziós növényekkel előzőnlött területek felmérése. A nyár folyamán pedig a kezelési kerület számos pontján folyt aktív visszaszorítási munka.

A felmérések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a vizsgált területen az alábbi inváziós növényfajok vannak jelen:

Az 1143/2014/EU rendelet hatálya alá eső IAS fajok:

- selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 156 helyszínen, az előfordulások száma megnégyszereződött az előző évhez képest, az ezt megelőző három évben évente megduplázódott, a növekedés ütemét figyelve e faj esetében szükséges a legnagyobb erőfeszítést tenni a terjedés megakadályozására. Mivel a teljes működési területen csak 2017-ben kezdődött szisztematikus felmérés, ezért ezt bázis évnak is tekinthetjük, de mindenképpen fontos kiemelni, hogy e torzító hatást figyelembe véve is aggodalomra ad okot a faj térfoglalásának sebessége,
- bíbor nebáncsvirág (*Impatiens grandulifera*) folyók és patakok mentén ritka,

Egyéb IAS fajok:

- kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) tömeges, a visszaszorítási munka eredményeként a védekezés törzsterületén a további terjedés egyértelműen megállt, visszaszorulás tapasztalható,
- magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) szórványos, a Bódva-völgyben terjedőben,
- cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) az aggteleki határban néhol tömeges, fizikai gyengítése zajlik kísérleti céllal, máshol utak mentén szórványos,
- japánkeserűfű fajok (*Fallopia sectio Reynoutria*) szórványos, települések közelében, hulladéklerakók mellett,
- süntök (*Echinocystis lobata*) vízfolyások mellett szórványosan,
- mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) Tornai-alsóhegyen tömeges, Esztramos-hegyen tömeges, Szögliget község határban előfordul, Bódvarákón az Esztramos-órom alatt ismét terjedőben (ennek az állománynak a kezelését megkezdtük),
- csicsóka (*Helianthus tuberosus* s. l.) szórványos a Jósua- és a Bódva völgyén terjed,
- fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) telepített erdei területeken állományalkotó, több település határában a gyepeken szórványos, vagy tömeges,

- zöld juhar (*Acer negundo*) a Bódva-völgyben intenzíven terjed, máshol néhány egyed, elsősorban települések közelében,
- amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) helyenként telepítették, elsősorban a Bódva-völgyben terjed,
- ezüst juhar (*Acer saccharinum*) a Bódva-völgy ligeterdeiben megjelent,
- ürömlevelű parlagnyír (*Ambrosia artemisiifolia*) az aggteleki, szinpetri, szini, szögligeti község határ szántóin kritikus, az egész kezelési terület földútjai mellett szórványos, (további terjedését a gyepek művelési ág megtartásával, szántók gyepeként kezelésével vegyszermentesen lehetne biztosítani),
- vadszőlő fajok (*Parthenocissus* spp.) szórványos,
- adventív őszirózsafajok (*Aster* spp.) a völgyek rontott gyepein, vízfolyások mentén gyakori,
- olasz szerbtövis (*Xanthium italicum*) vadföldeken, szántókon alkalmanként előfordul, terjed,
- selyemmályva (*Abutilon theophrasti*) a dombságok és a folyóvölgyek szántóin szórványos,
- keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) ritkán telepítették, elsősorban bányarekultivációnál, nem terjed,
- japán komló (*Humulus scandens*) a Sajó-völgyében terjed,
- kanadai átokhínár (*Elodea canadensis*) a Sajó-völgy holtmedreiben és mesterséges tavaiban gyakori,
- kisvirágú nebánsvirág (*Impatiens parviflora*) üde erdőkben helyenként gyakori,
- feketéllő farkasfog (*Bidens frondosa*) vizes élőhelyeken egyre több helyen megjelenik, intenzíven terjed.

A **Zempléni Tájegységben** a 2017. évben végzet felmérések tapasztalatai alapján megállapítható hogy a vizsgált területen az alábbi inváziós növényfajok vannak jelen:

Az 1143/2014/EU rendelet hatálya alá eső IAS fajok:

- selyemkóró (*Asclepias syriaca*) 115 előfordulás, illetve 15 előfordulás a HNPI működési területén, de a Tisza jobb partjáról, amely védekezés szempontjából az ANPI számára megkerülhetetlen. Mivel a teljes működési területen csak 2017-ben kezdődött szisztematikus felmérés, ezért ezt bázis évnak is tekinthetjük, de mindenképpen fontos, kiemelni hogy e torzító hatást figyelembe véve is aggodalomra ad okot a faj térfoglalásának sebessége,
- bíbor nebánsvirág (*Impatiens grandulifera*) a Zemplénben vízfolyások mentén szórványos pontosabb térképezését 2018 során tervezzük,
- kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*) a Zemplénben archiv adatok alapján a korábbi lelőhelyek ellenőrzése, az esetlegesen átfekvő magkészetből kelő egyedek miatt.

Egyéb IAS fajok:

- cserjés gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) a Bodrogzugban tömeges, a Taktaközben csatornák partján szórványosan (pl.: Taktaközi-öntöző csatorna), a Tokaji-hegyen is megjelent,
- zöld juhar (*Acer negundo*) a Bodrogzugban, de főleg a folyó menti galériaerdőkben tömeges, a Tokaji-hegy északi oldalán kisebb foltokban megjelent,
- ezüst juhar (*Acer saccharinum*) a Bodrogzugban két dűlőből (Bodrogkeresztúr - Disznó-szállás, Tokaj – Bodrog-köz) a Tisza mentén egy dűlőből (Tokaj – Alsó-legelő) lehet már kimutatni a fajt. Erőteljes terjedése tapasztalható, illetve várható.
- amerikai kőris (*Fraxinus pennsylvanica*) a Bodrogzugban tömeges, folyamatosan terjed a Taktaközben (pl.: Taktaközi-öntöző-csatorna, Peres-kígyós-ér), illetve a Zempléni-hegység patakjainak alsóbb szintjain (pl.: Tolcsva-patak).
- kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) néhol tömeges,
- magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) szórványos,
- japánkeserűfű fajok (*Fallopia sectio Reynoutria*) a Zemplénben néhol tömeges (pl.: Sátoraljaújhely – Zsóryomka, Tolcsva-patak) a Bodrog-mentén (pl.: Felső-legelő, Tolcsva-patak) és a Taktaközben szórványos (pl.: Taktaközi-öntöző-csatorna),
- süntök (*Echinocystis lobata*) a Bodrogzugban tömeges, a Tokaji-hegy északi oldalán, dél Zemplénben szórványosan,
- mirigyos bálványfa (*Ailanthus altissima*) a Tokaji-hegyen egyre több helyen megjelenik (Tarcal - Citrom-bánya környéke, Tokaj – Palota-dűlő, Dobó-dűlő, Verebes-dűlő stb.),
- csicsóka (*Helianthus tuberosus* s. l.) vízfolyások mentén néhol tömeges (pl.: Bénye-patak, Tolcsva-patak, Takta, Szerencs-patak),
- fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) telepített erdei területeken, egykori felhagyott szőlők helyén állományalkotó, több település határában a gyepeken szórványos, vagy tömeges,
- ürömlevelű parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*) sehol sem tömeges, de egyre több területen megjelenik, a Zempléni-hegységben létesített szórókon, vadföldeken, utak mellett, taktaközi szántókon, Tisza-menti szántókon,
- feketéllő farkasfog (*Bidens frondosa*) a Tisza és a Bodrog mentén tömeges, a Bodrogzug területén főleg a holt medrek parti zónájában, galériaerdőkben tömeges,
- vadszőlő fajok (*Parthenocissus* spp.) a Bodrog- és a Tisza-mentén szórványosan, illetve a Tokaji-hegy északi oldali területein is megjelent,
- selyemmályva (*Abutilon theophrasti*) sehol sem tömeges, de egyre több területen megjelenik. A Zempléni-hegységben létesített szórókon, vadföldeken, utak mellett, taktaközi, Tisza-menti szántókon (pl.: Bodrogközi-vár-dűlő, Alsó-legelő, Kis-virágos-dűlő, Kincstári-rétek-dűlő),
- keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) a Tokaji-hegyen terjedőben, néhol már tömeges (pl.: Donárd, Kis-Garai),
- japán komló (*Humulus scandens*) a szerencsi ülepítő tavakon tömeges,
- kanadai átokhínár (*Elodea canadensis*) a Bodrog-mentén szórványosan (pl.: Zsaró-ér, Felső-legelő),
- kisvirágú nebáncsvirág (*Impatiens parviflora*) zempléni erdőkben néhol tömeges,

- adventív őszirózsa fajok (*Aster* spp.) a Bodrog-mentén szórványosan,
- fekete fenyő (*Pinus nigra*) a Tokaji-hegyen sztyeprét foltokon erőteljesen terjed.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

Az Igazgatóság saját vagyongazdálkodásában lévő 13248,5922 ha területből 11243,3586 ha van saját használatban, ebből az Aggteleki Tájegységben 35 községhatárban 6459,6158 ha, a Zempléni Tájegységben 34 községhatárban 4783,7428 ha.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság használatra kiadott területe 2017. évben 2005,2336 ha volt, ebből pályázatás nélkül került kiadásra 33,4753 ha.

A saját használatban lévő és haszonbérbe adott területek művelési áganként az egyes tájegységekben:

Aggteleki tájegység:

<i>Művelési ág</i>	<i>Összkiterjedés (ha)</i>	<i>Saját használatban</i>		<i>Haszonbérbe adva</i>	
		<i>ha</i>	<i>%</i>	<i>ha</i>	<i>%</i>
Szántó	451,8257	397,9364	88,07	53,8893	11,93
Rét	313,2459	288,9396	92,24	24,3063	7,76
Legelő	1593,9274	1453,4084	91,18	140,519	8,82
Szőlő	5,5877	5,5877	100,00	0,0000	0,00
Gyümölcsös	4,7931	4,5431	94,78	0,2500	5,22
Erdő	4104,6913	4104,1881	99,9	0,5032	0,01
Fásított terület	0,7814	0,7814	100,00	0,0000	0,00
Kivett	204,2311	204,2311	100,00	0,0000	0,00
Összesen	6679,0836	6459,6158	96,71	219,4678	3,29

Zempléni Tájegység

<i>Művelési ág</i>	<i>Összkiterjedés (ha)</i>	<i>Saját használatban</i>		<i>Haszonbérbe adva</i>	
		<i>ha</i>	<i>%</i>	<i>ha</i>	<i>%</i>
Szántó	122,3209	99,8916	81,66	22,4293	18,34
Rét	2267,8046	1017,9987	44,89	1249,8059	55,11
Legelő	919,1195	405,5889	44,13	513,5306	55,87
Nádas	23,6300	23,6300	100,00	0,0000	0,00
Erdő	2280,1992	2280,1992	100,00	0,0000	0,00
Fásított terület	20,2396	20,2396	100,00	0,0000	0,00
Kivett	936,1948	936,1948	100,00	0,0000	0,00
Összesen	6569,5086	4783,7428	72,82	1785,7658	27,18

Megjegyzés: A tárgyévben vásárolt ingatlanok nem szerepelnek a tájegységeknél.

Igazgatóságunk a kapacitásainak határai között folyamatosan törekszik a saját használat és kezelés kiterjesztésére, mert ez biztosítja leginkább a védett területek megfelelő kezelését és a természeti értékek megóvását.

A két tájegység között azonban kezeléshez szükséges feltételekben jelentős különbség van, ez tükröződik a kezelés illetve a hasznosítás módjában is. A technikai és személyi feltételekkel jobban ellátott Aggteleki Tájegységben 2017. évben a saját vagyionkezelésben lévő területek szinte teljes egészében (96,71 %) az Igazgatóság saját használatában és kezelésében voltak, mindössze 219,4678 ha volt hasznbérbe adva. A saját kezelési infrastruktúrával szinte egyáltalán nem rendelkező Zempléni Tájegységben a saját használat aránya összességében 72,82 %, 1785,7658 ha terület hasznbérbe adással hasznosított. Az erdők, fásított területek, szőlők, gyümölcsösök, nádasok és kivett területek esetében mindkét tájegységben a saját használat aránya gyakorlatilag 100 %-os, szántók esetében meghaladja a 80 %-ot. Az Aggteleki Tájegységben a rét művelési ágú területek 92,2 %-a (288,9396 ha), a legelő művelési ágú területek 91,18 %-a (1453,4084 ha), míg a Zempléni Tájegységben a rét művelési ágú területek 44,89 %-a (1017,9987 ha), a legelő művelési ágú területek 44,13 %-a (405,5889 ha) van saját használatban.

Művelési ágat tekintve tehát a két tájegységben legeltetésre, kaszálásra 1306,9383 ha rét és 1858,9973 ha legelő szolgálna, a földhivatali nyilvántartás szerinti művelési ágak azonban sok esetben inkább a célállapotot, mint a valós természeti állapotot és területhasznosítást tükröznek, mivel a területek egy része az inváziós és őshonos fásszárú fajokkal a becserjésedés, beerdősülés valamelyik stádiumában van. A KEHOP program keretében megvalósítandó pályázatainkban kiemelt cél egy nagy léptékű rehabilitáció megvalósítása minkét tájegységben és a helyreállított területek hosszú távú fenntartását is biztosító infrastruktúra megteremtése.

A saját használatban lévő területeken 2017. évben az egyes tájegységekben elvégzett kezelési tevékenységet az alábbiakban részletezzük.

Aggteleki Tájegység

Az Aggteleki Területkezelési Osztály (továbbiakban: ATO) az Aggteleki Tájegység saját vagyionkezelésben lévő - elsősorban a védett természeti területeken elhelyezkedő - erdő, rét, legelő, szántó és külterjes gyümölcsös művelési ágú területek kezelésével kapcsolatos feladatokat látta el. A tájegység saját vagyionkezelésben és használatban lévő területeiből **4565,68 ha** üzemtervezett erdőt kezel, a fennmaradó egyéb művelési ágú saját használatban lévő területek nagysága **2113,4036 ha**, ennek a területnek több mint felén, cc. 1100 - 1200 ha-on végez rendszeres területkezelési tevékenységet. Ezen túl az Északerdő Zrt. vagyionkezelésében lévő 92 ha rét, legelő művelési ágú területre van érvényes együttműködési megállapodásunk, melynek keretében pásztoroló legeltetéssel, kaszálással, takarmány betakarítással hasznosítottuk a területet.

A rét, legelő és szántó területeken végzett kezeléssel egyúttal a hucul lóállomány téli takarmányszükségletét is előállítjuk.

Kaszálóként hasznosított terület

Gyep, legelő és kaszálóterületek kezelése:

Összesen cc. 677 ha-on végeztünk kezeléseket, ebből 454,7 ha-on gyepkezelés, 222,3 ha-on legeltetés történt. A kezelt gyepeken 254 ha-on - kaszálás, rendkezelés, bálázás - történt melyet háromnegyed részben saját gépekkel, egynegyed részben vállalkozókkal végeztettünk. A fennmaradó 200,7 ha-on - legelőápolás, tisztító kaszálás – történt. Legelőápolás, szárazzás – a gyepként kezelt és a legeltetett területek közötti átfedések miatt - közel 300 ha-on történt, melyet pályázat és szerződés megkötése után vállalkozókkal végeztettünk.

A hucul ménessel három helyszínen (Gergés, Csemer-völgy és Perkupa istálló fölötti rész) rendszeresen legeltetünk.

Hucul lovakkal legeltetett terület az Aggteleki Tájegységben

Szántóföldek művelése:

A szántóföldi művelésre alkalmas több mint 80,0 ha szántóterületből 33,08 ha-on takarmányzab, kukorica és árpa termesztése történt, élő egyéb keveréket 35,65 ha-on termesztünk, vállalkozó munkáját csak a vetéshez és aratáshoz vettük igénybe. A zöldítés szabályai miatt 4,3 ha ugarterületet hagytunk. Ezen túl kisajátítás során az Igazgatóság kezelésébe került Perkupai szántóterületbe (8,5 ha) is kukoricát vetettünk.

KEOP pályázatban beszerzett erőgép, szántás közben

A 2017-ben betakarított takarmány mennyisége az alábbiak szerint alakult:

- szalma körbála 720 db
- széna körbála 2660 db
- kukoricaszár körbála 160 db

A szántókon termelt mennyiségek:

- 244 q takarmány zab,
- 161 q takarmány árpa
- 776 q takarmány kukorica

A fenti mennyiségek adják - adják a lóágazat számára a 2017-2018. téli takarmány bázisát.

A csapadékos időjárásnak köszönhetően mondhatni rekord mennyiségű szálás és szemes takarmányt sikerült betakarítani, kukorica esetében eladás is történt, közel 300 q mennyiségben. A szálás takarmány mennyisége tovább nőtt az előző évekhez képest, így várhatóan fedezi a legeltetés megkezdéséig szükséges takarmány mennyiséget.

Gyümölcsösök kezelése:

Összesen 21,69 ha felhagyott, külterjes gyümölcsös többszöri kézi kaszálását végeztük, ezen túl cserjék szabályozása is történt. Közel 1,50 ha-on további ritkítási feladatokat hajtottunk végre, a túl sűrűn álló illetve kiszáradóban lévő fákat távolítottuk el. Nagyjából 0,50 ha-os területen a felnyurgult egyedeket próbáltuk visszaszorítani illetve metszéssel fiatalítani a fákat. Kiemelt feladat a több száz éves gyümölcsfajták megőrzése. A feladatot közfoglalkoztatott munkatársak bevonásával végeztük. A következő években évente 80 – 100 db facsemete ültetését is tervezzük.

Külterjes gyümölcsösök kezelése

Területmérés és adminisztrálás:

Az osztályon területmérési munkatársként alkalmazott 1 fő egész évben területazonosítási méréseket (határazonosítás, határkijelölés) végzett és térképi adminisztrációs feladatokat látott el. Ennek során a kezelt területek, a vad által okozott károk és az erdőterületek felmérése történt, melynek a pályázatokban való elszámolhatóság, a kifizetések elszámolása kapcsán is fontos szerepe van.

Zempléni Tájegység

A 2017. esztendő kemény fagyokkal kezdődött, ami egyrészt lehetőségeket is biztosított, másrészt további feladatokat is keletkeztetett. A 2016. év végén kitermelt, de a talajviszonyok miatt ki nem szállított faanyag kiszállításra, a KEHOP pályázat keretében megvalósításra tervezett kisvizes kotrási jellegű munkák becserjésedett, beerdősült helyszínein a fásszárú növényzet visszaszorításra került. Szintén ekkor kezdtük el további tavak mentén az idegenhonos fásszárú fajok mechanikai irtását is. Mivel a munkák nagyobb része az év nagyobb részében járhatatlan bodrogzugi területekhez kötődött, ezért a bejutást biztosító kompok közlekedtetetőségéről is gondoskodnunk kellett.

A jeget motorfűrészszel vágva, később már erőgéppel felszaggatva tudtuk biztosítani az átjárhatóságot.

A vastagon átfagyott tavakon rendszeresen visszatérve lékeket vágunk, főként a vízi szervezetek számára káros gázanyagok feldúsulásának elkerülése érdekében, de lékvágások során a lékek pontos helye és mederfenekek mélysége is bemérésre került, így pontosabb képet kaphattunk egy-egy tó medermorfológiájáról.

2017 februárjában gyors olvadás kezdődött, ezért ártéri területeinket beborította a víz.

A víz által megemelt jég, a hideg víz, majd ennek újabb 10 cm-es átfagyása az ártéri területen élő vadállományt jelentősen pusztította. Ennek következtében a szokásos tavaszi bejáráskor a gyepterületeken már csak csekély mértékű túráskár volt regisztrálható, viszont annál több vadtetem.

Mára szokatlan, korábban bizonyára rendszeres jelenség volt tapasztalható 1-1 tó mentén. Az árvíz a vastagon átfagyott jeget megemelve a feltöltődött mederfenekeket is tisztította:

négyzetméteres darabokban gyökérvonástól került kiemelésre, majd a part menti gyepre továbbításra a vízi növényzet, amivel a vizes élőhelyek mozaikossága nőtt, a kaszálás viszont nehezebb lett.

A bejárás során került sor a területalapú támogatásra benyújtandó területek pontos körbemérésére is, mivel ezt a tavaszi időszakot látjuk a legpontosabb terület-behatárolásra legalkalmasabbnak. A felmérés során 270,9939 ha-os területnagyságot azonosítottunk közel problémamentesen kaszálhatónak.

A gyepök természetvédelmi célú kezelésére, különösen a gyalogakác visszaszorítására tapasztalataink szerint az egyik legkedvezőbb megoldás a legeltetéssel kiegészített kaszálás. 2017. évben ezért igen jelentős területarányra szerveztük le ezt a fajta kezelési módot; Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud és Szegi község határok legeltethető, kaszálható területeinek igen nagy részét így hasznosítottuk. 2018. évre ezt a fajta kezelést további területekre is ki kívánjuk terjeszteni. A gyepvel borított területek kaszálással történő kezelését a területek döntő többségében június végén kezdtük meg, kizárólag külső vállalkozók bevonásával.

A szántóterületeink közül a szükséges géppark hiánya miatt 1 ingatlant ismét rövid távú szerződéssel hasznosítottunk, 2 ingatlan esetében a területet pihentettük, csupán tárcsázást folytattunk, illetve a késő őszi időszakban (kölcsönkével) felszántottuk.

3 szántóként használt ingatlanunk közül kettőt pihentettünk, 32,9040 ha területet pedig kukoricával vetettünk be. A vetett terület kisebb részén vadkár, további néhány hektáros területén vízállás miatt nem fejlődött ki a termés. Így 170,80 t nedves, 156,81 t száraz tömegű kukoricaszem került betakarításra.

Gyepterületekről (a haszonbérbe adottakkal együtt) a bodrogzugi területeinken 1078,52 m³, a Fony környéki gyepen 247,43 m³ faanyag került letermelésre.

Az Aggteleki Területkezelési Osztály további feladatai:

Egyéb feladatok:

- a lóágazatban szükséges takarmány, képződött trágya szállítási feladatai,
- az Igazgatóságon jelentkező egyéb szállítási feladatok ellátása (pl. tűzifa, egyéb faanyag, rendezvényeken szükséges anyagok, eszközök stb.),
- útjavítási – karbantartási feladatok (erdei és mezei utak),
- a területkezelés teljes körű napi, heti, havi, éves adminisztrációs feladatai,
- a mezőgazdasági gépek tisztítási, karbantartási munkálatai, a kötelező szervizelések – a szükség szerinti javítások elvégzése,
- a kézi eszközök és motoros kisgépek állagmegóvása, javítása.

Adminisztratív feladatok:

- az Igazgatóság területalapú támogatással (SAPS) kapcsolatos ügyeinek intézése - mezőgazdasági területeken 2017. évben 1109 ha támogatására nyújtottuk be igényünket,
- gazdálkodási napló naprakész vezetése,
- őshonos hucul állatállománnyal kapcsolatos adatszolgáltatások és támogatással kapcsolatos ügyek intézése,
- Központi Statisztikai Hivatalhoz, NÉBIH (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal) felé statisztikai jelentések (OSAP) küldése.

A Zempléni Területkezelési Osztály további feladatai:

Egyéb feladatok:

- közfoglalkoztatási program keretében végzett területkezelési feladatok,
- közfoglalkoztatási program keretében végzett erdőkezelési (erdősítések ápolása) feladatok,
- közfoglalkoztatási program keretében végzett madárodú készítési és kihelyezési feladatok,
- útjavítási – karbantartási feladatok (erdei és mezei utak),
- a mezőgazdasági gépek tisztítási, karbantartási munkálatai, a kötelező szervizelések – a szükség szerinti javítások elvégzése,
- a kézi eszközök és motoros kisgépek állagmegóvása, javítása.

Adminisztratív feladatok:

- munkaidő nyilvántartás (a területkezelés teljes körű napi, heti, havi, éves adminisztrációs feladatai),
- pályázatok előkészítése (KEHOP, HUSK),

- erdészeti hatósági feladatok (belföldi jogsegélyek, adatszolgáltatások),
- egyéb eseti hatósági feladatok (belföldi jogsegélyek, adatszolgáltatások) ellátása,
- erdőtervezésekhez kapcsolódó feladatok (adatszolgáltatások, erdőrészeslet-szintű egyeztető tárgyalásokon való részt vétel),
- gazdálkodási napló naprakész vezetése,
- Központi Statisztikai Hivatalhoz, NÉBIH (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal) felé statisztikai jelentések (OSAP) előkészítése,
- erdőkezelést érintő Igazgatói utasítások előkészítése stb.

5.3. Élőhely-rehabilitáció (helyszín, az élőhely típusa, forrása, kezdete, várható befejezése)

Aggteleki Tájegység

Az inváziós fajok közül a *Solidago canadensis* az a faj, amelyik a legnagyobb területen van jelen, illetve természetvédelmi kezelés nélkül az egyik legdinamikusabban terjedő idegenhonos inváziós faj a gyepek esetén. Az előbbieket miatt az ANP által vagyongezelt területek szempontjából is a legnagyobb területen jelent problémát, ezért visszaszorítása érdekében tettük 2017. évben is a legnagyobb erőfeszítéseket. Ennek keretében, a 2017. évi természetvédelmi kezelési tervvel összhangban folytatódott az idegenhonos inváziós növényekkel (parlagfű, magas aranyvessző, japán keserűfű, stb) előzőnlött területek felmérése, majd erre építve a nyár folyamán 125,37 ha-on az aktív visszaszorítási munka. A kezelést több év tapasztalatai alapján meghatározott kezelési technológiával végeztük, amelynek keretében hagyományos gépi és kézi, valamint vegyszeres irtást is végeztünk.

Az ATO munkatársai a parlagfű mechanikai irtásában is részt vettek, több ütemben végeztük a tevékenységet összesen 25 napon, átlagosan 10 dolgozóval. A mentesített terület 39,1 ha.

Az év során még *Fallopia sectio Reynoutria*, *Helianthus ssp.* vegyszeres visszaszorítására került sor, elsősorban a *Solidago canadensis* elleni védekezésre kijelölt területen. Saját vagyongezelésünkben lévő területeinken 8. éve történik a *Solidago canadensis* visszaszorítására a száruzás mellett vegyszeres irtás is.

Az előbbiektől eltér az *Asclepias syriaca* ellen alkalmazott stratégia, ahol jóval nagyobb területen (a teljes működési területen) történik a védekezés, melyre a faj jelenlegi szórványos előfordulása ad lehetőséget és ismert, különösen agresszív terjeszkedési stratégiája ad okot. Az elmúlt évben e faj feltérképezésére fordítottuk a legnagyobb energiát. A faj felmérése a szórványadatgyűjtés szintjén valósult meg. 43 2016-os vagy korábbi és 243 új helyszínen találtuk meg a fajt közel 8 ha teljes területfedéssel. A faj rohamos térnyerése és főleg a homokos talajon fellelt állományok mérete alapján, az EU IAS listás fajok közül ez a faj igényli a legnagyobb figyelmet és erőfeszítést.

2017-ban folytattuk a korábban megkezdett kezeléseket, a vegyszeres kezeléssel érintett hrsz-ek összterülete 125,37 ha volt (egy területet található foltokat, pontokat többször is kellett

kezelni). Összesen a *Solidago canadensis* esetében 1685,7 ha területen, az egyéb IAS fajokkal kapcsolatban a teljes működési területen (433889 ha) (223 munkanapon) végeztünk visszaszorítási és ellenőrzési munkákat.

Fásításból történő fakitermelés és ehhez kapcsolódó cserjeirtás, aprítékolás ebben az évben nem történt.

Egyes táblák részterületeit (~ 20 ha) élőhely-fenntartási és rehabilitációs céllal „műveltünk meg” saját gépekkel és munkaerővel (cserjeirtás, aprítékolás).

Zempléni Tájegység

A gyepes és szántó élőhelyeket érintő rehabilitációs tevékenységünk legnagyobb részét az inváziós, kisebb részét a szukcessziós folyamatok visszaszorítása érdekében végzett munkák tették ki.

A KEHOP során tervezett élőhely-fejlesztések dokumentálhatósága, illetve a pontos alapállapot-felvétel érdekében a Debreceni Egyetem munkatársaival illetve hallgatóival az inváziós fajokkal leginkább terhelt Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet saját vagyonkezelésben és saját hasznosításban álló területén 105 db mintaterületet jelöltünk ki, ahol az inváziós növényfajokra specifikusabb felvételezési módszert fejlesztettünk ki.

A Bodrogzug inváziós fajainak felmérése során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a mintaterületek úgy kerüljenek kijelölésre, hogy azok felmérése jól reprezentálja a teljes területet. A kijelölt mintaterületek mindegyikén olyan felállási pontokat határoztunk meg, amelyek környezetével többé-kevésbé homogénnek tekinthető, így azt együttesen jellemezhetjük. A felállási pontok mindegyikén 2,5 × 2,5 méteres mintaterületet vételeztünk fel részletesen. Ezekben a területeken megvizsgáltuk a felső (fa alakú)- cserje- és lágyszárú-szintek növényzetét és jegyzőkönyvben rögzítettük eredményeinket. A felső szintben amennyiben 5 cm feletti átmérőjű egyedek is jelen voltak a Prodan-módszerrel vizsgáltuk meg az állományt. A módszer gyors felvételezést biztosít a felső szint faállománya fafajösszetételének, sűrűségének és fatérfogatának együttes vizsgálatára. A cserjeszintben a növényzet magassága szerint kategóriák lettek kialakítva (0,5 méter alatti egyedek, 0,5-1,5 közötti egyedek, 1,5 méter feletti egyedek). Megvizsgáltuk a kategóriákba tartozó növények fajtát, egyedszámát, magasságát és átmérőit is. A lágyszárú szintben az egyszikű növények, a kétszikű növények és a nudum által borított területeket százalékos értékekkel határoztuk meg. A meghatározást követően feljegyeztük a jellemző fajokat valamint az inváziós fajok egyedszámát is. A felvételi pontokon rögzített jegyzőkönyveket táblázatba foglaltuk, hogy könnyen feldolgozhatók legyenek az adataink. A felállási pontokon rögzített EOV koordinátákat térinformatikai szoftver segítségével megjelenítettük és a rendelkezésünkre álló nagy pontosságú légifelvételeket felhasználva megrajzoltuk a felállási pontra jellemző területek kiterjedését.

A vizsgált, számszerűsített eredmények alapján megdöbbentően magas az idegenhonos fajok egyedszáma, azonban az egybefüggő gyalogakác-tengerek szemrevételezése és az adatok elemzése során feltűnő volt az is, hogy még a nagy fajlagos özönnövény egyedszám ellenére is - a területek jelentős részében - magas borítással vannak jelen a gyepalkotó egyszikű fajok, tehát az élőhelyek rekonstrukciója középtávon is kivitelezhető.

KEHOP pályázati forrásból lehetőségünk nyílt botanikus kolléga ideiglenes foglalkoztatására is, aki ismereteivel, adatgyűjtésével gazdagította biotikai adatbázisunkat.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a természeti értékek védelme érdekében (*Himantoglossum jankae*, *Orchis militaris*, *O. purpurea*, *O. tridentata*, *Cephalanthera rubra*, *C. longifolia*, *C. damasonium*, *Neottia ovata*, *Astragalus dasyanthus*, *Aster oleifolius* stb.) a Csepegő-dűlőben, valamint a Tarcal és Tokaj határában található Nagy-Kopasz és Kis-Kopasz dűlőkben cserjeirtási és idegenhonos inváziós fajok visszaszorítására irányuló élőhelykezelési feladatokat végeztünk. Szintén az előző évek gyakorlatának megfelelően természetvédelmi célú kezeléseket végeztünk a regéci Gyertyán-kúti-rét területén is, ahol kaszálást és szénagyűjtést végeztek a közfoglalkoztatottak.

A kaszált területeken az előző évek munkáinak eredményeképpen nőtt a fokozottan védett gömbös kosbor (*Traunsteinera globosa*) és sok egyéb védett növényfaj állománya.

Az előző évhez hasonlóan 2017. évben is nagy energiát fordítottunk a gyepterületekről eltávolítandó fák visszaszorítására, azonban egyértelmű, hogy a probléma kezelése a jelenlegi eszközeinkkel csak átmeneti eredményeket produkál: bár a megelőző években az inváziós amerikai kőris egyedeket tízezerszám sikerült kivágatnunk, ezzel csupán a magtermő egyedek visszaszorítását tettük lehetővé, gyepterületeket egyelőre nem nyertünk vissza, hiszen a kitermelt fák tuskói eltávolítására speciális gépek kellene, melyek jelenleg nem állnak rendelkezésünkre. Ennél is nehezebb feladat a hazai nyárok visszaszorítása: a kivágott faegyedek – természetesen – intenzív gyökérsarj fejlesztéssel reagálnak, emiatt az eredeti tuskó fellelése, lemarása még nehezebb, jelen gépparkkal nem kivitelezhető feladat.

Az első kaszálások befejezése után, augusztus végén egyértelművé vált, hogy az esetleges második kaszálások igen alacsony hozamot biztosítanak, ezért ezek végzése a tisztító kaszálásba csúszott át.

Szeptember elején megkezdődtek a KEHOP forrásból finanszírozott útkitűzések, amelyekhez igen sok ingatlan esetén intenzív cserjeirtás is társult: a földmérők kitűzési munkái előtt, közben, után a már alkalmazottként dolgozó fizikai munkásaink nagyban segítették a munkát.

Ezzel a munkával biztosítva lett 21 km-nyi út ingatlanhatára, ezzel a gyepen való közlekedés háttérbe szorítása, valamint több tízezer tőnyi gyalogakác visszavágása is.

Különleges birtokrendezést is eredményezett a tulajdonosi határt jelentő utak kitűzése: a szomszédos ingatlanok gazdálkodói által az ANPI vagyonkezelésében lévő utakra telepített nemes nyár állomány is kitermelésre kerülhetett.

Szintén az őszi folyamán került sor a főbb közlekedési útvonalak dózer segítségével történő egyengetésére.

A legeltetéssel vegyes kaszálások kedvező eredményeket hoztak, az őszi folyamán a legeltető gazdák rendben levonultak.

A KEHOP forrásból finanszírozott fizikai munkatársaink az őszi hónapokban fakitermelő tanfolyamon vettek részt, majd a tanfolyam végén sikeresen (átlag feletti eredménnyel) megszerezték a bizonyítványt. A tanfolyam ideje alatt ugyan kiestek a munkavégzésből, azonban a jövőre nézve a területkezeléshez (kiemelten inváziós fajok visszaszorítása) szükséges szaktudás tekintetében komoly előnnyel fogunk rendelkezni.

December hónap folyamán jelentős vízmennyiség – 2 cm híján harmadfokú készülséget eredményező – árvíz érkezett a Bodrogon.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Klímaváltozás:

Mivel 2016-ban egy jelentősebb adatelemzés és értékelés történt, így 2017-ben ilyen jellegű feldolgozást nem végeztünk. Folyamatosan zajlik azonban az adatgyűjtés. Jósvafőn az Országos Meteorológiai Szolgálat mérőállomása gyűjt, a Szolgálat rendszeresen rendelkezésünkre bocsátja az adatokat, míg a denevérvédelmi célú, speciális vizsgálatosorozatunk keretében kitüntetett denevérszállásokon végzünk adatgyűjtést. Ez utóbbi esetben programozható termohigrométerekkel mérjük a denevérszállások belső részén a léghőmérsékletet (°C) és relative páratartalmat (%RH) 30-60 perces mintázási gyakorisággal. Jelenleg az adott év függvényében 10-12 szálláshelyen (bányavágatok, épületek), illetve 1 mesterséges denevérodúban (moduláris odú) gyűjtjük az adatokat. Épületlakó denevérállományok esetében az egyre gyakoribb hőhullámok rendkívül veszélyesek lehetnek, így az elmúlt években több védelmi célú beavatkozást végeztünk (szellőző rendszer kiépítése, sötét színű tetők világos tónusúra történő átfestése stb.). A rendszeres adatgyűjtéssel ezeknek a beavatkozásoknak a hatásait monitoroztuk.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Gyöngybagoly (*Tyto alba*): a fokozottan védett faj állományának az ANPI működési területén történő felmérése és védelme 2017-ben már 27 éves múltra tekint vissza. A tevékenység legfontosabb célja a költőállomány védelme. A faj gyakran telepedik meg épületekben, ezért rendszeresen végzünk épülettakarításokat (felhalmozódó köpetek, hulladékok letakarítása), mely alapvetően szolgálja az épületlakó fajoknak a kezelők általi elfogadását. Bár nagyobb

számban helyeztünk ki költőládákat (45 darab most is üzemel), az állományt inkább a hagyományosabb költőhelyeken próbáljuk meg fenntartani. Rendszeresen történik sérült gyöngybaglyok mentése, a veszélyeztetett költések átmeneti vagy végleges áttelepítése is.

Haris (*Crex crex*): 2017-ben a Natura 2000 támogatásokhoz, illetve a védett területeken végzett kaszálások engedélyezéséhez kapcsolódóan próbáltuk megőrizni a harisállományt. Intenzív terepi felmérésekkel próbáltuk hatékonyan megalapozni a hatósági adminisztratív védelmet.

Földalatti szálláshelyeken élő, illetve erdő- és épületlakó denevérfajok védelme: 2017-ben a legjelentősebb beavatkozások a kármentesítési és kármegelőzési program keretében valósultak meg. A rudabányai Andrassy I. bányamező korábban rendkívül veszélyeztetett körülmények között éltek a denevérek. Terepi tapasztalataink alapján a denevérekre a legnagyobb veszélyt az egyik oldalvágatban kialakuló szén-dioxid felhalmozódás, a vágatrendszerbe illegálisan behatoló emberek zavarása, illetve a felnyílt vágatok egyeztetés nélküli lezárása (vagy spontán beomlása) jelenti. Mivel a gázfelhalmozódással érintett helyszínen már több száz, többségében fokozottan védett kereknyergű patkósdenevér pusztult el, ezért Igazgatóságunk elhatározta, hogy a fejezeti kezelésű előirányzat felhasználása keretében teljesen megszünteti, vagy legalább érdemben mérsékeli ezt a veszélyforrást. A munkát halaszthatatlanná tette az, hogy ez az üregrendszer a fokozottan védett kereknyergű patkósdenevér (*R. euryale*) legjelentősebb közép-európai szálláshelye. A lelőhelyen általában 2000 példány él szaporodási időszakban, de 2017-ben más kolóniák is ideköltöztek, így az állomány nagysága meghaladta a 3500 példányt. A védelmi beavatkozások keretében elvégeztük a rudabányai főbejárat stabilizálását és biztonságos, denevérbarát lezárását. Megtörtént a vágatrendszer altárói légfeltörésének kitisztítása, stabilizálása és megfelelő lezárása, illetve az oxigénhiányos, széndioxid-feldúsulással veszélyeztetett vágatrészből a denevérek kizárása. A beavatkozások alapvetően azoknak az adottságoknak a megszüntetésére irányult, melyek korábban a legnagyobb veszélyt jelentették a denevérekre, ezek azonban az egész vágatrendszert is sokkal biztonságosabbá tették, ami nagyon jelentős pozitív irányú elmozdulást jelent a jelenlegi kedvezőtlenebb állapotokhoz képest.

2017-ben is több denevérszálláson végeztünk takarításokat (pl. Perkupa, Szőlősardó, Szinpetri), melynek keretében eltávolítottuk a felhalmozódott denevérguanót. Denevérvédelmi célú együttműködési megállapodást kötöttünk a perkupai Református Gyülekezettel, melynek keretében Igazgatóságunk bekapcsolódott a református templom felújítási folyamatába, melyben egy nagyon értékes denevérszállás él nyaranta.

Fehér gólya (*Ciconia ciconia*): költőhelyek fenntartása megelőző beavatkozásokkal (túlnőtt fészkek lebontása, áttelepítés), illetve kialakult vészhelyzetek kezelése (fészkeszakadások, sérült fészektartók cseréje stb.).

Békamentést 2 hónapon keresztül a 39-es főút 350-400 m hosszú szakaszán végeztünk. Ezen időszak alatt több ezer barna ásóbékát, rengeteg barna varangyot és vöröshasú unkat, és jó pár erdei békát mentettünk át az út túloldalára, a szaporodó helyre.

Érzékeny növényfajok élőhelyén célzott kezeléseket végeztünk olyan állományoknál, ahol kis területen, kézi munkavégzésre volt szükség.

Az Aggteleki Kavicsháton több helyen előfordulnak fajgazdag kékperjés láprétek. Az utóbbi évtizedekben ezek intenzíven cserjésedni kezdtek. Az érzékeny élőhelyen csak kézi módszerekkel, szelektíven lehet cserjeirtást végezni. Február hónapban a TMO vezetésével cserjeirtás és kaszálási munkák folytak. A láprétek mellett a szomszédos csarabos élőhelyen is végeztünk élőhelyrekonstrukciós munkát.

csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Regéc: Gyertyán-kúti-rét	A területen előfordul a gömböskosbor (<i>Traunsteinera globosa</i>) is. Rendszeres kézi kaszálással és szeletív cserjeirtással tartjuk fenn a terület legértékesebb részeit, melyek fokozottan védett növények élőhelyei.
gyapjas csüdfű (<i>Astragalus dasyanthus</i>)	Tarcal: Temető	A tarcali temetőben jelentős álománya él a fajnak. Mivel a területet rendszeresen kaszálják, sikeresen egyeztettünk az önkormányzattal, hogy a töveket hagyják ki.
gyapjas csüdfű (<i>Astragalus dasyanthus</i>)	Tokaj: Tokaji-hegy	Az értékes élőhelyet rendszeres cserjeirtással próbáljuk fenntartani.
magyar nőszirm (<i>Iris aphylla</i> subsp. <i>hungarica</i>)	Szendrőlád: Szendrőládi-rét TT	A bányaudvar területén folyamatosan terjed a faj, de az élőhely erősen cserjésedik, elsősorban veresgyűrűs sommal. A faj védelme érdekében rendszeresen vissza kell szorítani a cserjésedést.
magyar nőszirm (<i>Iris aphylla</i> subsp. <i>hungarica</i>)	Hernádnémeti: Németi-halom	A kunhalom körül és tetején zavart gyep található, melyről gyomosodik az élőhely, és inváziós fajok terjednek. Emellett cserjésedik is a terület. A kaszálásokkal a faj számára próbálunk megfelelő élőhelyet fenntartani.
zergeboglár (<i>Trollius europaeus</i>)	Szemere: Rakaca-völgy	Károsodott élőhelyén rendszeres kaszálással próbáljuk a megfelelő termőhelyet visszaállítani.

A **nagyragadozókkal** kapcsolatos információk a 4.1-es fejezetnél szerepelnek.

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

(Az igazgatóság működési területén megjelenő inváziós fajok felsorolását lásd az 5.2.1 fejezetben.)

A felsorolt inváziós fajok közül a *Solidago canadensis* L. az a faj amelyik a legnagyobb területen van jelen, illetve természetvédelmi kezelés nélkül az egyik legdinamikusabban terjedő inváziós faj a Aggteleki Nemzeti Park gyepi esetében. Az előbbieket miatt ez az a faj, amelyik az ANPI által vagyongezelt területek szempontjából is a legnagyobb területen jelent problémát. Ezért e faj visszaszorítása érdekében tettük a 2017. évben is a legnagyobb erőfeszítést.

Saját vagyongezelésünkben lévő területeinken 8. éve történik a *Solidago canadensis* visszaszorítására a szárazzás mellett vegyszeres irtás is.

2017-ben 125,37 ha területen végeztünk kezelést *(egy foltot évente többször is kezelni kell a sarjak felnövekedése, valamint elhagyási hiba miatt)*.

Az év során még a japánkeserűfű (*Fallopia sectio Reynoutria*), sokvirágú napraforgó (*Helianthus tuberosus* s. l.) vegyszeres visszaszorítására került sor, elsősorban a kanadai aranyvessző elleni védekezésre kijelölt területen.

A 2017. évben felhasznált hatóanyag mennyisége 19,2 liter Glifozát-izopropilamin 3,2%-os oldata.

Az előbbiektől eltér a selyemkóró (*Asclepias syriaca*) ellen alkalmazott stratégia ahol jóval nagyobb területen (az Igazgatóság teljes működési területén) történik a védekezés, melyre a faj jelenlegi szórványos előfordulása ad lehetőséget és ismert, különösen agresszív terjeszkedési stratégiája ad okot (2016 –ban 35 ismert előfordulás 2017-ben 286 ismert előfordulás!!)

Nem EU IAS fajok esetében a *Solidago canadensis* állományainak monitorozása folyamatos az ANP törzs területén. A monitorozás során 2017-ben 1684,7 ha területet mértünk fel (KEHOP pályázati forrásból).

Az V. melléklet táblázatában az elvégzett gyakorlati tevékenységeket foglaltuk össze.

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében (beleértve a hagyományos magyar kutyafajtákkal kapcsolatos tevékenységeket, illetve az igazgatóság által a különböző haszonállat fajokból és fajtákból tartott nukleusz és génmegőrzési állományokat)

5.6.1.1. Hucul ménes

A hucul ménes fejlesztését az évekkel korábban kialakított stratégia, ménesgazdálkodási koncepció mentén tudatos tenyésztői és állattartási tevékenységgel fejlesztettük.

Saját vagyonkezelésben lévő loállomány összesen: 213 db, ebből 208 db hucul, 5 db magyar hidegvérű.

Hucul állomány:

- kanca: 131 db
 - ebből őshonos támogatásban: 103 db
- herélt: 23 db
- mén: 54 db,
 - ebből fedezőmén: 17 db

A saját lovaink közül 28 db szerződéssel ki van helyezve, illetve 16 db hucul egyed van bértartásban a Nemzeti Parknál.

Magyarországon a hucul fajta (törzskönyvi ellenőrzésben) jelenleg kb. 200-250 tenyészkanccal rendelkezik, ami a fenyegetettségi szintek alapján veszélyeztetettnak tekinthető.

Az elmúlt években végrehajtott tenyésztői és állományfejlesztési munka eredményeként jelenleg az ANPI tenyészetében lévő 131 kanca minden egyedéről elmondható, hogy a fajta legmagasabb genetikai értékét képviselő tenyészállatok. A nukleusz állomány mellett a törzsállomány is jelentős a génmegőrzés szempontjából.

A törzsállomány szinten tartásához, a feleslegessé vált egyedeket - elsősorban a méneket és a herélteket - hobbi lótartóknak, és magántenyésztőknek értékesítjük.

2017. évben az Igazgatóság 10 lovat vásárolt, 18 lovat értékesített (10 kanca, 7 herélt és 1 mén), 2 ló pusztult el (2 kanca).

2017. évben összesen 14 db csikó (7 kanca, és 7 mén) született.

A tenyésztői tevékenység szakmai színvonalának növelése érdekében 2017.08.18-án a Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete Ménvizsgát tartott Jósvafőn, ahol közel 10 mén lovat bíráltak küllemük és teljesítményük alapján. Ebből 5 kaptak meg a fedezőmén rangot.

Ménvonalak

A hucul fajtának hét geneológiai vonala épült fel: A Goral, a Hroby, a Prislop (ami oldalága a Goralnak), az Ousor, a Pietrosu, a Polan és a Gurgul geneológiai vonal.

A jósvafői törzstenyészet tulajdonában jelenleg 16 + 1 tarka fedezőmén van, ezek közül (5 db) Hroby, (1 db) Goral, (4 db) Ousor, (1 db) Prislop, (1 db) Gurgul és (1 db) Polan és (3 db) Pietrosu geneológiai vonalakat képviselik. Az állomány döntő többsége a Hroby, a Goral és az Pietrosu geneológiai vonalat képviseli, ebből adódóan javasolt lenne a többi vonal arányának növelése, főleg a Polan ménvonal.

Ezen felül 3 db fedezőmén volt az Igazgatóságnál bértartásban. (1 db Gurgul, 1 db Polan, 1 db Prislop)

Vérvonalfrissítés

A korábbi években megkezdett vérvonalfrissítést 2017. évben is folytattuk.

2017-ben vásároltunk 1 db kancát (Rumina kancacsalád), ebből a kancacsaládból jelenleg ez az egy egyed van az Igazgatóság tulajdonában. Ezen felül vásároltunk 2 db fedezőmént (2 db Pietrosu), melyből az egyiket az ANPI dolgozói készítettek fel ménvizsgára és sikeres vizsgát is tett.

Jelenleg még mindig az Árvácska és Aspiráns kancacsaládba tartozó egyedek teszik ki a hucul kancaállomány döntő többségét.

A ritka kancacsaládokat tekintve, tovább javult az arány, az utóbbi években az alábbi kancacsaládokhoz tartozó nőnemű egyedek születtek: Wrona, 5 Plosca, 4 Kitca, 882 Gelnica, 1 Panca, 12 Sarata.

Mivel 2017-ben sikerült egy Pietrosu és egy Polan fedezőmént vásárolnunk, 10-10 kancát fedeztek, melyek szülése 2018-ban várható.

Hucul népszerűsítése, versenyzés:

A génmegőrzési, tenyésztési célok megvalósítása, az egyedek teljesítmény felmérése és minősítése és a hucul lófajta népszerűsítése érdekében is szükséges a versenyeken, bemutatókon való részvétel. A versenyzés alapvető problémája a költségeken kívül, hogy saját lovas sport klub létrehozásának feltételei jelenleg nem adóttak.

Ennek ellenére lehetőségeinkhez mérten 2017. évben is részt vettünk az alábbi versenyeken és bemutatókon a hucul lovainkkal, a versenyeken a korábbi évekhez hasonlóan szép eredményeket értünk el.

2017. 04. 29. X Szigetcsép Baráti Találkozó - Huculösvény verseny

2017. 06. 10. Anmeldung zum Huzulentag – Stadl Paura (Ausztira)

2017. 07. 01-02. I. Gyűrűsi Huculösvény Baráti Találkozó - Gyűrűs

2017. 08. 18-20. IX. Jósvafői Hucul Lovasnapok

2017. 09. 01-03. II. Magyar Lótenyésztési Napok – Kaposvár

2017. 09. 15-17. XXIII. Dni Huculskie (POL) – Gladyszow huculösvény verseny

2017. 09. 17- Huculösvény túra Lengyelország (Gladyszow) – Magyarország (Aggtelek)

2017. 09. 20-24. OMÉK – Budapest

2017. 09. 29 - 10.01. Huculösvény Verseny – Gyűrűs

A ménes fenntartásával megvalósított génmegőrzés költséges tevékenység, a lótartással kapcsolatos bevételek (lovas turizmus, lóeladás) ehhez képest elenyészőek. Az állattartás adminisztrációjához kapcsolódó költségek magasak (vérvételek, lótenyésztéshez kapcsolódó költségek – honosítás, származás ellenőrzés, lóútlevéllel kapcsolatos költségek), ehhez kapcsolódó állami támogatások igénybevételi lehetőségének megteremtése feltétlenül indokolt és szükséges lenne.

148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatás célja az állatállományokat veszélyeztető egyes állatbetegségek felszámolása, figyelemmel kísérése, valamint egyes zoonózisok megelőzése.

Ezt a támogatott állat-egészségügyi szolgáltatást az a természetes személy vagy jogi személy veheti igénybe, aki/amely megfelel a 702/2014/EU rendelet I. mellékletében megfogalmazott mikro-, kis- és középvállalkozás meghatározásának. Emiatt, sajnálatos módon a nemzeti park igazgatóságok elesnek ettől a támogatástól.

5.6.1.2. Magyar kuvasz

Az FM elvárásának és utasításának megfelelően 2016. elején az MKFE (Magyar Kuvasz Fajtagondozó Egyesület, továbbá a HágK (Haszonállat-génmegőrzési Központ) képviselői és két kuvasztenyésztéssel foglalkozó szakember bevonásával elkezdtük a magyar kuvasz tartásával és tenyésztésével kapcsolatos feladatok elvégzését.

A kuvasz kölykök beszerzését illetve a tartási hely kiépítését a magas költségek miatt, források hiányában az év folyamán nem kezdtük el.

Magyar kuvasz kölyök

5.6.2. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében (igazgatóság által fenntartott tájfajta gyümölcsös kertek, egyéb génmegőrző bemutató kertek, génmegőrzéshez kapcsolódó beruházások stb.)

A hagyományos gyümölcsfajták megőrzése érdekében 2017. évben is elvégeztük a szükséges kezeléseket (kézi kaszálás, szálás takarmány összegyűjtése) 21,70 ha területen a külterjes gyümölcsöseinkben. Ezen túl ebben az évben közel 1,50 ha-on további ritkítási feladatokat végeztünk, a túl sűrűn álló illetve kiszáradóban lévő fákat távolítottuk el. Nagyjából 0,50 ha-os területen a felnyurgult egyedeket próbáltuk visszaszorítani illetve metszéssel fiatalítani.

Felhagyott gyümölcsös kezelése (háttérben a még kezeletlen terület)

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

A nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületeken a gazdálkodás a vonatkozó jogszabályokban leírtaknak (erdőtörvény, természetvédelmi törvény, stb.) megfelelően történik, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság - mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv - szakmai iránymutatásai szerint.

2016. év elején fejeződtek be a sárospataki erdőtervezési körzet erdőrésztlet-szintű egyeztető tárgyalásai, amihez 1684 db erdőrésztlet vizsgálata, adatközlése és erdőrésztlet-szintű szabályozási javaslata készült el. A következő, erdőhorvati erdőtervezési körzet erdőrésztlet-szintű tárgyalásai az erdőtörvény és végrehajtási rendeletének módosítása miatt az eredetileg tervezett 2017. évről 2018. évre tevődött át.

Az év folyamán 290 db megkeresésre készítettünk belföldi jogsegélyt, illetve adatszolgáltatást, azonban ez a nem csekély szám jogszabályi változás (a nem védett Natura

2000-es erdőterületek, fásításból történő fakitermelések kötelező megkeresései) miatt 2018. évben várhatóan legalább a kétszeresére fog nőni.

Az erdőtörvény változása az év végén egyfajta bizonytalanságot hozott mind az erdészeti hatóságnál, mind a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálynál.

5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei

Az utóbbi évtizedekben Európa több országában jelöltek ki olyan természetes szerkezetű, fajösszetételű erdőterületeket annak érdekében, hogy ott emberi beavatkozás nélkül, a természetes folyamatok hosszútávon, zavartalanul érvényesülhessenek. Azok megismerhetőek, kutathatóak illetve bemutathatóak legyenek.

Az erdőrezervátumok országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek.

Az erdőrezervátumok két részből állnak. Egy **magterület**ből, amely alapvetően emberi beavatkozás mentes, és teljes gazdasági korlátozás alá esik. Az erdőrezervátum magterülete fokozottan védett, ott semmiféle beavatkozás nem megengedett.

A magterületet **védőzóna** veszi körül, amelyben csak olyan erdészeti beavatkozások folytathatók, amelyek a magterület védelmét biztosító folyamatokat még időlegesen sem csökkentik. Ezek az erdőgazdálkodásnak a természetkímélő módozatai (pl. szálalás, fokozatos felújító vágás).

Erdőrezervátumok az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság területén

<i>Kód</i>	<i>Megnevezés</i>	<i>Helység</i>	<i>Összterület</i>	<i>Magterület</i>	<i>Védőzóna</i>
			<i>hektárban</i>		
68	Alsó-hegy Erdőrezervátum	Bódvaszilás	229,3	112,8	116,5
69	Kelemér-Serényfalu Erdőrezervátum	Kelemér, Serényfalu	328,7	71,9	256,8
70	Haragistya-lófej Erdőrezervátum	Aggtelek	533,6	259,9	273,7
		Jósvafő	77,8	0,0	77,8
		Összesen	611,4	259,9	351,5
71	Nagy-oldal Erdőrezervátum	Jósvafő	411,3	223,8	187,5
		Aggtelek	75,0	0,0	75,0
		Összesen	486,3	223,8	262,5
64	Nagy-sertéshegy Erdőrezervátum	Regéc	382,6	65,8	316,8
		Telkibánya	29,3	0,0	29,3
		Összesen	411,9	65,8	346,1
	Igazgatóság összesen:		2067,6	734,2	1333,4

Az Igazgatóság saját vagyonekezelésében lévő erdőterületei közül mindössze a Bódvaszilás 3A és 3B erdőrésztetek érintettek 35,30 ha mértékben (erdőrezervátum védőzóna).

Terveink között szerepel ezen területek monitoringozása, melyhez a szükséges technikai eszközök beszerzése pályázati források bevonásával folyamatban van.

5.7.3. Saját vagyonekezelésben lévő erdőterületek kezelése

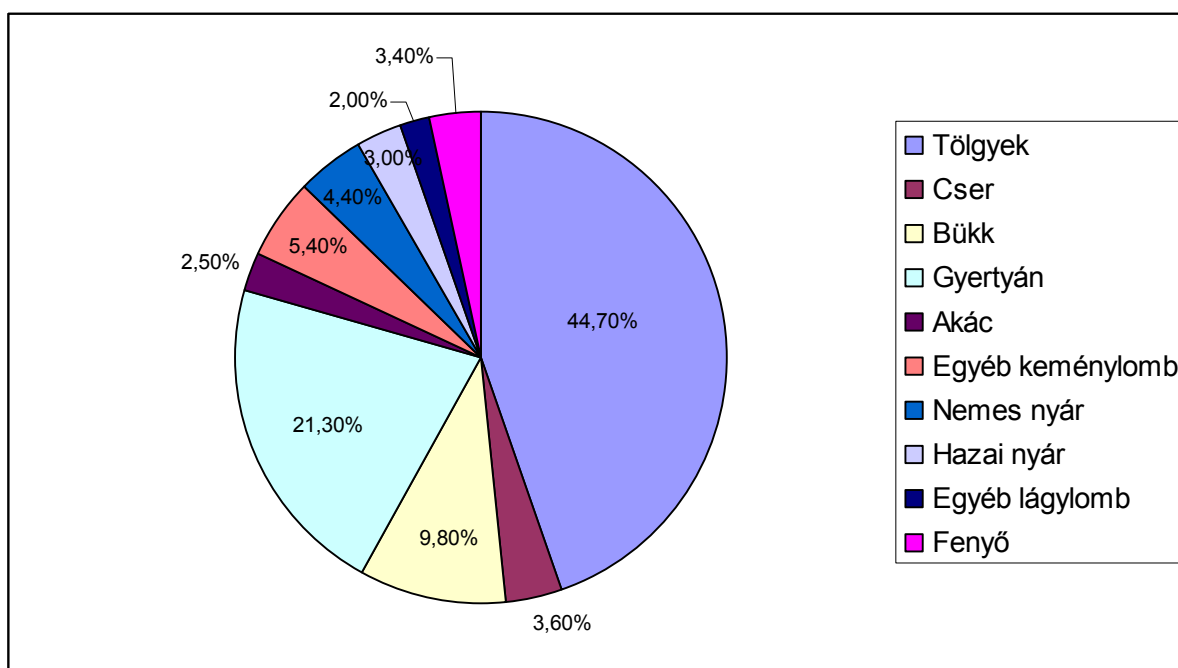
Helységghatáros területkimutatás az Aggteleki Tájegységben:

Községghatár	Védelmi	Gazdasági	Egyéb résztetek területe (ha)	Mind- összesen (ha)
	elsődleges rendeltetésű erdőrésztetek területe (ha)			
Büttös		2,32		2,32
Gagyvendégi		8,79		8,79
Kány		5,17		5,17
Felsőtelekes	1,99			1,99
Szendró	216,01		16,20	232,21
Bódvarákó	366,48	1,23	14,43	382,14
Bódvaszilás	243,89			243,89
Hidvéghárdó	4,45			4,45
Komjáti	216,39		32,89	249,28
Martonyi	281,22		3,73	284,95
Szalonna	478,14		12,97	491,11
Tornanádaska	0,33			0,33
Tornaszentandrás	32,36		12,52	44,88
Aggtelek	250,94		4,38	255,32
Égerszög	247,48		1,93	249,41
Jósvafő	24,17		11,18	35,35
Perkupa	398,80		40,43	439,23
Szin	362,20		10,40	372,60
Szinpetri	254,47		16,11	270,58
Szögliget	658,85		35,60	694,45
Teresztenye	187,36		14,79	202,15
Tornakápolna	29,14		1,42	30,56
Trizs	7,11		1,09	8,20
Kelemér	52,87		3,45	56,32
ÖSSZESEN:	4314,65	17,51	233,52	4565,68

Helységhatáros területkimutatása a Zempléni Tájegységben:

Községhatár	Védelmi	Gazdasági	Egyéb részletek területe (ha)	Mind-összesen (ha)
	elsődleges rendeltetésű erdőrészletek területe (ha)			
Olaszliszka	98,87		1,72	100,59
Sátoraljaújhely	676,03		167,88	843,91
Mogyoróska	35,35		1,78	37,13
Regéc	10,64			10,64
Fony	834,62		32,49	867,11
Bodrogkeresztúr	194,91		34,36	229,27
Szegi	13,28			13,28
Tarcal	114,57		2,48	117,05
Tokaj	69,55		9,25	78,80
Megyaszó	3,76			3,76
Tiszaladány	29,57		6,08	35,65
Sárospatak	18,12			18,12
ÖSSZESEN:	2099,12	0	256,04	2355,36

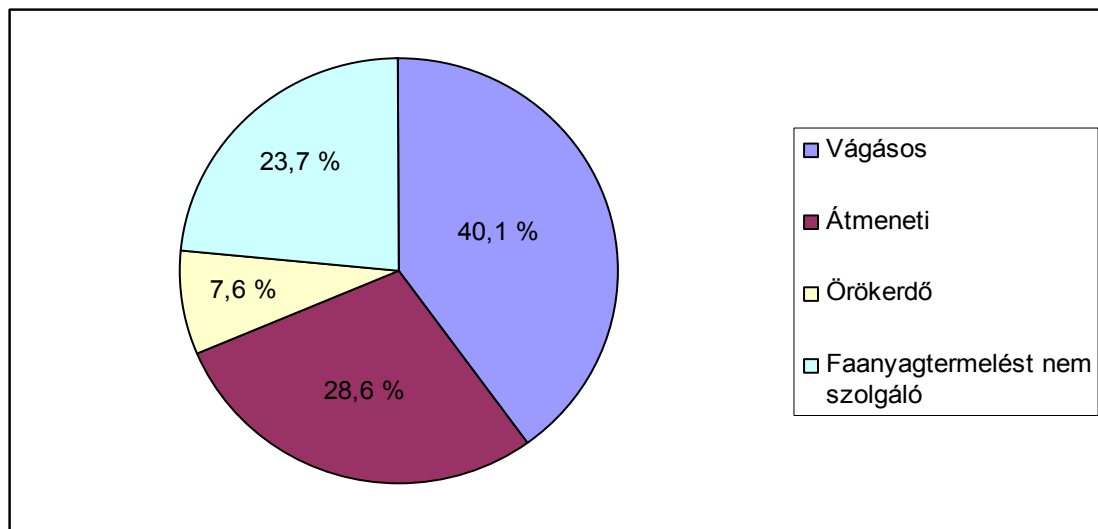
Fenti táblázatokból látható, hogy az erdőterületek viszonylag könnyebben kezelhető tömbökben helyezkednek el: községhatárok szintjén vizsgálva az is szembeötlő, hogy a 100 hektárt meghaladó 18 községhatár 94 %-át teszi ki az összes erdőterületnek, így csupán az összterület 6 %-a, (szintén 18 községhatárban) található 100 ha alatti községhatár érintettséggel.

Az ANPI erdőterületeinek faállomány-összetétele

Az Igazgatóság területén jelentős a klímazonális erdőtársulások előfordulása, de magas területarányt képviselnek az őshonos, azonális erdőtársulások is. Őshonos fafajú erdeinkben a mélyebb fekvésektől a magasabb térszintek felé haladva a fűz-nyár ártéri erdők jelenleg közel 3,0 %-os területaránya a nemes nyárok rovására folyamatosan növekedni fog. A tölgyek több mint 45,0%-os területarányában a keményfás ártéri erdők mellett cseres-kocsánytalan tölgyesek, zárt- és nyílt mészkerülő tölgyesek, gyertyános-kocsányos tölgyesek, mészkerülő tölgyesek, mész- és melegkedvelő tölgyesek, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők, molyhos tölgyes bokorerdők társulásai színesítik élőhelyeinket. A közel 10 %-os területarányú bükk fafajból csekély mennyiség esik a Zemplén területére, itt jellemzően mészkerülő bükkösök vannak vagyongazdálkodásunkban, míg az Aggteleki-karszt területén üde bükkösök és bükkös sziklaerdők állnak. A gyertyán térfoglalása magas, nagyjából elegendőként gazdagítja erdeinket, de fagyzógos völgyekben elegendően is megtalálható. Az akác, nemesnyár és a fenyő folyamatos visszaszorítása ütemezetten zajlik.

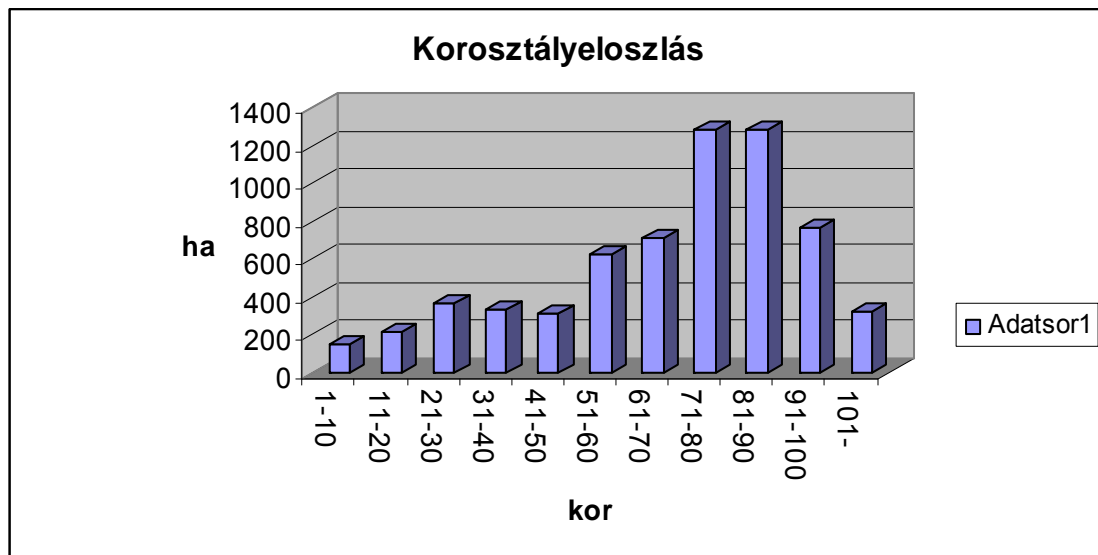
Az erdőszerkezeti változatosság növeléséhez az erdőtörvény biztosította lehetőségekkel élve, céljaink adminisztratív megfogalmazásával és az üzemmódok változtatásának szintjén is igyekszünk megfelelni. Az elmúlt években történt változásoknak köszönhetően (körzeti erdőtervezés során üzemmód váltás) az erdőterületek ma már kevesebb mint fele van vágásos üzemmódban, **60 %-uk** különleges üzemmódot képvisel.

Az ANPI erdőterületeinek megoszlása üzemmódonként

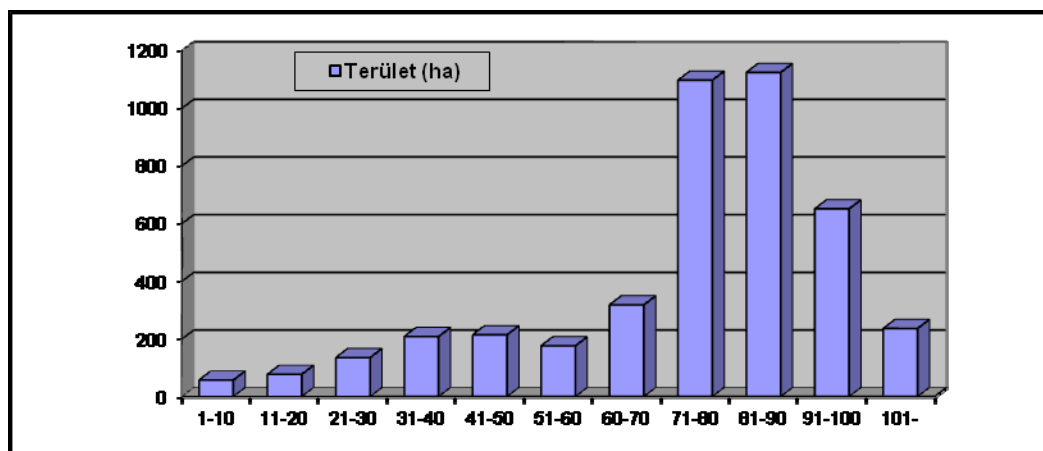
Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód a véderdők sajátja, közel 24 %-os arányának nagy tömegét főként az Aggteleki-karszt sekély termőrétegű erdei adják. Az örökerdő üzemmód mellett szálalás zajlik, míg az átmeneti üzemmód a már rövid- és középtávon is megjelenő, különleges kezelést igénylő erdeink sajátja.

Természetvédelmi szempontú erdőgazdálkodásunkhoz saját vagyongazdálkodású erdeink korosztály-eloszlása is megfelelő adottságot, de sürgető kötelezettséget is rendel.

Az ANPI saját vagyonekezelésű erdeinek korosztály-eloszlása

Fenti korosztály-diagrammot a fiatal erdők szintjén torzítják a Zempléni Tájegység nemes nyáras területei. Ha legegyszerűbb módszerrel a Zempléni Tájegység adataitól letisztított diagrammot vizsgáljuk, láthatóvá válik, hogy a középkor fölötti erdők szintjén jelentős felhalmozódást tapasztalunk:

Az Aggteleki Tájegység korosztály-diagramja

Ugyanebben a két korosztályban (71-80; 81-90) a Zempléni Tájegység őshonos fafajokból álló erdőrészleteinek a területén is hatalmas a többlet, amelyek szintén a fokozatos átalakításra, a korosztályszerkezet minél bővebb széthúzására ösztönöznek. Szemléletünk szerint ez egyértelműen csak szálalóvágásokkal, szálalásokkal kell, hogy megvalósításra kerüljön.

Fenti szempontok mellett valamennyi fakitermelési munkánkat a természeti értékek védelme, a védelmi célok és a 10 éves fakitermelési lehetőségek figyelembe vételével, de koránt sem annak kiaknázására törekedve terveztük. A fakitermelésben jelentkező általános kapacitás-

illetve munkaerőhiány, valamint az időjárás anomáliák miatt a tervezett munkák jelentős része nem került megvalósításra.

Az erdősítéseket érintő munkák (első kivitelek, pótlások, ápolások) azonban nem elhalaszthatóak, ezért azok megvalósítására nagy hangsúlyt helyeztünk. Különösen jelentős volument képviseltek a 2015. évi aszálykár felszámolásához szükséges pótlási munkák, melyeket 2016. és 2017. évben ismét aszálykár terhelt. Az aszálykár mérséklésére egyedül az ápolási munkák volumenének növelésével tudtunk válaszolni: az erdősítések fejlődésének konkurenciáját jelentő fás- és lágyszárú gyomfajok (kiemelten özönnövény fajok) visszaszorítása főleg kézi munkaerővel történt, azonban a Zempléni Tájegység területén jelentős a gépi szárazzás és tárcsázás volumene is. A tárcsázással már nemcsak a konkurens növényfajok visszaszorítása zajlik, hanem a talaj kapillaritásából fakadó talajnedvességcsökkenés megakadályozása is. Befejezett erdősítéseink szépen fejlődtek, ezért nem volt szükséges a befejezett erdősítések ápolása.

Az Aggteleki Tájegységben első kivitel akácós átalakítása után történt, kis területet érintve. A folyamatban lévő erdősítésekben szükség szerint (vadkár) pótlásokat hajtottunk végre, illetve a cserjék erőteljes támadása ellen végeztünk ápolási munkákat, kétszer az év folyamán.

A két tájegységben elvégzett munkák:

	<i>Aggteleki Tájegység (ha)</i>	<i>Zempléni Tájegység (ha)</i>	<i>ANPI összesen (ha)</i>
<u>5.6.1. Erdőművelés</u>			
5.6.1.1. Folyamatos erdősítések			
5.6.1.1.1. Erdősítések első kivitele	1,90	0,00	1,90
5.6.1.1.2. Erdősítések pótlása	4,23	42,09	46,32
5.6.1.1.3. Erdősítések ápolása (halmozott terület)	24,65	480,40	505,05
<i>ebből kézi ápolás</i>	24,65	98,88	123,53
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	381,52	381,52
5.6.1.2. Befejezett erdősítések ápolása			
<i>ebből kézi ápolás</i>	0,00	0,00	0,00
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	0,00	0,00
<u>5.6.2. Erdőhasználat</u>			
5.6.2.1. Tisztítások	2,31	0,00	2,31
5.6.2.2. Gyérítések	103,79	33,19	144,58
5.6.2.4. Tarvágások	1,65	25,53	27,18
5.6.2.5. Felújító- és szálalóvágások	90,03	14,76	104,79
5.6.2.6. Egészségügyi termelések	5,87	37,34	43,29
5.6.2.7. Egyéb fakitermelések	42,14	7,10	49,24
5.6.2.8. Szálalás	0,00	55,57	55,57
Erdészeti munkával érintett összes terület:	253,39	1176,38	1429,77

A természetvédelmi erdőkezelés melléktermékeként faanyag is keletkezett, amelynek választékolása során a legnagyobb értékkihozatal volt a fő cél. A kitermelt nettó faanyagra vonatkozó adatokat az alábbi táblázat szemlélteti:

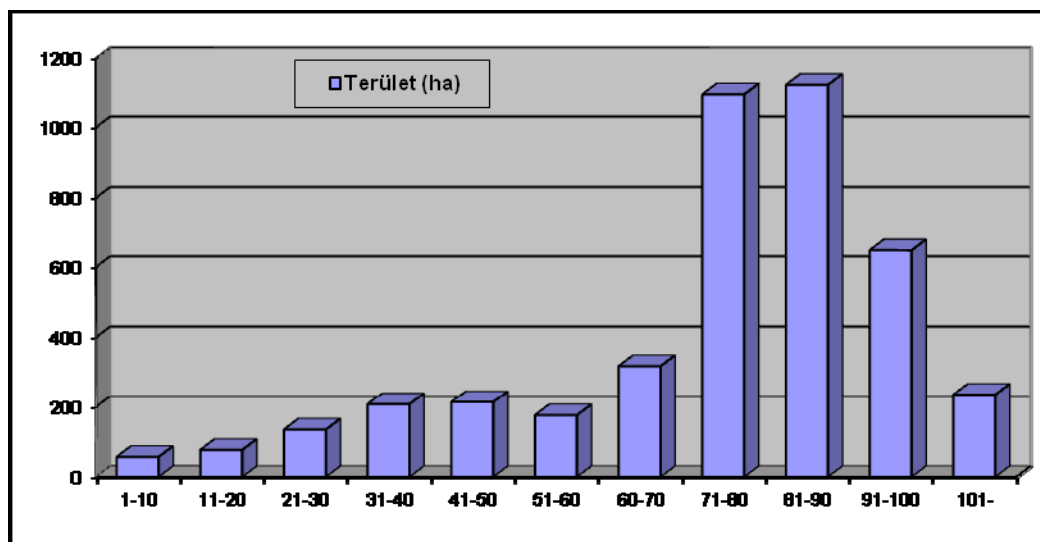
A két tájegységben kitermelt mennyiség:

<i>Választék megnevezése</i>	<i>Aggteleki Tájegység (nettó m³)</i>	<i>Zempléni Tájegység (nettó m³)</i>	<i>ANPI összesen (nettó m³)</i>
Lemezipari rönk	0	269	269
Fűrészipari rönk	86	5394	5480
Egyéb fűrészipari alapanyag	539	3	542
Papírfa	50	0	50
Rostfa	0	333	333
Összes többi iparifa választék	0	0	0
<i>Iparifa összesen</i>	<i>675</i>	<i>5999</i>	<i>6674</i>
Vastag tűzifa tömör köbméterben	2 375	1630	4005
Vékony tűzifa tömör köbméterben	255	383	638
<i>Tűzifa összesen</i>	<i>2 630</i>	<i>2013</i>	<i>4643</i>
MINDÖSSZESEN:	3 305	8012	11317

A Zempléni Tájegység magas iparifa-kihozatala a nemes nyár és erdei fenyő termeléseknek köszönhető, de ettől függetlenül mindkét tájegységben jelentős tételt képvisel a tűzifa értékesítése is. A tűzifa értékesítése során a szociális tűzifa-programnak egyre nagyobb szerep jut. A fakitermelések mértéke a megelőző évekhez képest nem változott jelentősen az ipari fa és a tűzifa vonatkozásában sem, csak az ősz végi kedvezőtlen időjárási okok miatt csúszott át a közelítés – kiszállítás és az értékesít a következő évre.

Az Aggteleki Tájegység saját vagyongazdálkodású erdőterületei

Aggteleki Tájegységben **4565,68 ha** saját vagyongazdálkodású erdőterületen folyik erdőgazdálkodási/erdőkezelési tevékenység. Igyekszünk a *folyamatos erdőborítást* biztosító vagy az azt megközelítő, de mindenképpen természetközeli erdőgazdálkodási – erdőkezelési tevékenységet folytatni - *lékes, foltos, csoportos gyéritések, szálalóvágások, szálalások, szerkezetátalakítások* stb. – valamint az erdőtervekben is rögzített természetvédelmi és Natura2000 céloknak megfelelően kezelni az erdőket.

Az Aggteleki Tájegységben levő erdők korosztályeloszlása

Fahasználatok tervezése:

A 2017. évi erdőgazdálkodási terv készítése során – faállomány-becslés (törzsenkénti felvétel) és jelölés 6 db erdőrésztletben történt, 55,95 ha-on. Mindegyik erdőrésztletben SZV jelölését végeztük el, a kijelölt bruttó fatérfogat pedig 1479 m³.

Fahasználatok végrehajtása:

A tárgyévben **tisztítás** jellegű használatot végeztünk a Szögliget 40 TI (2,31 ha) egyéb résztletben (14 m³). Törzskiválasztó gyérités három erdőrésztletet érintett 10,21 ha-on (50 m³), míg **növedékfokozó gyérités** 10 erdőrésztletben volt, összesen 93,58 ha-on (1517 m³). A véghasználati korhoz közel álló, őshonos fafajú erdőrésztletekben kizárólag **szálalóvágásokat** hajtottunk végre 90,30 ha-on (cc. 1145 m³). Egy akácos erdőrésztletben (Perkupa 13 I) fejeződött be a **tarvágás** - 1,65 ha területen – az áthúzódo mennyiség 144 m³ volt. **Egészségügyi** termelés egy erdőrésztletben, 5,87 ha-on történt (60 m³), ezen túl a pusztulóban lévő vagy nem őshonos/tájhonos fenyő fafajok kitermelésére **egyéb termelés** formájában került sor, hat erdőrésztletben (Égerszög, Szinpetri, és Martonyi község határokban) 42,14 ha területen, 548 m³ mennyiségben.

Egyéb termeléssel történő átalakítás

A tájegységben az éves fahasználatok során 3305 m^3 faanyag került kitermelésre, melyből 675 m^3 lett ipari fa (20,4 %) és 2630 m^3 tűzifaként (79,6 %) került értékesítésre. Ebből a saját felhasználás 200 m^3 , az Igazgatóság dolgozói 400 m^3 , önkormányzatok (szociális tűzifa program) 200 m^3 és a környező települések lakossága 1830 m^3 mennyiségben vásárolt. Ezzel jelentős mértékben hozzájárultunk az elmaradott térség olcsóbb tűzifával történő ellátásához, annál is inkább mivel a fenti mennyiség 20 %-a lakossági gyűjtésben került értékesítésre.

A kitermelt fa köbméterenkénti értékesítési átlagára 18000 Ft körül alakult, ami megfeleltethető a helyben kialakult áraknak, illetve 10 – 15 %-kal alatt van annak.

Erdőtelepítések, erdőfelújítások:

Erdőtelepítés utáni kötelezettség a Bódvarákói 1 T erdőrészletben van, 1,63 ha-on. Erdőfelújítás tizenhét erdőrészletben folyik Szalonna, Bódvarákó, Bódvaszilás, Perkupa és Martonyi községhatárokon, összesen 20,66 ha alávonott területtel. Zömében nem őshonos fafajok tarvágása utáni mesterséges erdőfelújítás történik (szerkezetátalakítás), a felújítások célállománytípusa minden esetben őshonos típusú (GY-KTT, B-GY-KTT). Pótlással hat erdőrészlet volt érintve 4,26 ha területtel, összesen 15.000 db csemete lett elültetve. Erdőfelújítási hátralék nincs a tájegységben.

Akác tarvágás (Szalonna 4 F) utáni szerkezetátalakítás

Tavaszi-nyári erdőápolási munka (sarlózás, tuskósarj leverés stb.) - 10 db erdőrészetben 24,65 ha-on, két alkalommal történt.

Vadvédelmi kerítés építését négy erdőrészetben terveztük és engedélyeztettük 4,12 ha-on, 2400 fm hosszon, ezen túl terveink között szerepel néhány (4-5) lék bekerítése is, 500 folyóméteren.

Károsodott területek nagysága:

Az összes erdőterületet vizsgálva megállapítható, hogy különböző kárformák szinte minden erdőrészetben előfordulnak, de károsodottnak csak az összes terület cc. 5 %-a tekinthető, és a kár mértéke csak a gyenge (30 %-ék alatti) szintet éri el. Az előforduló károsítások általában a fajokra jellemző kárformákat mutatják, illetve a vadkár valamilyen mértékben szinte minden fiatal erdőrészetben jelentkezik.

Az erdészeti hatóság felé adatszolgáltatást végeztünk: éves elvégzett tevékenység bejelentő (évi két alkalom), éves tervezett tevékenység bejelentő (évi 3-4 alkalom), erdőrészetenkénti műveleti lapok (20-30 db). Hatósági bírság kiszabására nem került sor.

„A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén” című pályázatunk 2016-ban elfogadásra került. A projekt megvalósítás költsége 365 M Ft, amelynek keretében erdészeti gépek is beszerzésre kerülnek, a fejlesztés eredményeként az erdőgazdálkodásunk saját kapacitásai és ezzel együtt a működés biztonsága is jelentősen javulni fog.

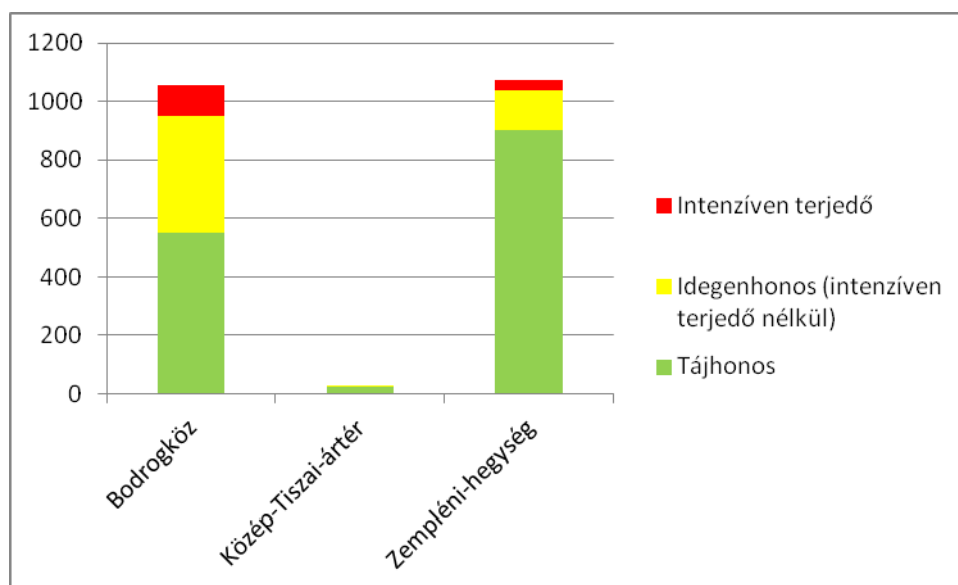
A 2017-es évben a projekt elindult, folyamatosan léptek be a megvalósítást végző dolgozók, márciusban két területkezelési munkatárs, októberben egy erdőmérnök és 2018. januártól egy

erdésztechnikus illetve újabb területkezelési munkatárs. A beszerzéseket is elindítottuk, sajnos a közbeszerzési eljárás nehézkes volta miatt a gépek érkezése csak a következő év vége felé várható. A projektben vállalt számlálási terv készítése, valamint a problémafeltáró monitoring feladatok viszont terv és ütem szerint haladnak. Ezzel kapcsolatban erdészeti nyilvántartási adatok (erdészeti adattári és térképi állományok) beszerzésére is sor került.

A fentiekben leírtaknak megfelelően a kezelés illetve gazdálkodás a természetvédelmi célokkal összhangban, azokat teljes mértékben figyelembe véve zajlott a 2017-es évben is. Az erdők kapcsán jelentkező kezelési, őrzési és ellenőrzési feladatokat az osztályvezető és két kerületvezető erdész végezte. A fakitermelési, szállítási és erdőművelési munkák megvalósítása helyi vállalkozók bevonásával történt.

A Zempléni Tájegység saját vagyonkezelésű erdőterületei

A Zempléni Tájegységben erdeink természetbeni állapota lényegesen elmarad az Aggteleki Tájegységétől: igen jelentős az idegenhonos és ezen felül az intenzíven terjedő fafajok területaránya.

A Bodrogköz erdészeti tájban az idegenhonos, nem intenzíven terjedő fafajok legnagyobb arányát a nemes nyárasok teszik ki, a Zempléni-hegységben pedig az erdei fenyő. A Bodrogköz erdészeti tájban intenzíven terjedők közül az amerikai kőris, a Zempléni-hegységben az akác az, amelynek a visszaszorításával kell foglalkoznunk.

Fontos kitérni arra, hogy természetvédelmi körökben utalások történnek rá, hogy egyes nemzeti park igazgatóságok már nem természetvédelmi kezeléssel, hanem erdőgazdálkodással foglalkoznak.

Kétségtelen, hogy a Zempléni Tájegység területén is igen nagy mennyiségű fakitermelési lehetőség van - így például a folyamatban lévő erdőtervi ciklusainkban, csak tarvágásból 48000 m³-t meghaladó a kitermelhető mennyiség. Ez utóbbi átlagosan évi 26 hektáros

nagyságrendű első kivitelként új belépő erdőfelújítási területet is keletkeztet, amihez a terület-és talaj-előkészítő munkákat el kell végezni, a csemetét meg kell vásárolni, azt el kell ültetni, az egyre szélsőségesebb időjárási körülmények miatt bekövetkező pótlási kötelezettségről gondoskodni kell és mindezt évente többször gépi és kézi erővel is meg kell ápolni. Ez tehát nem csak bevételt, de nagy mennyiségű munkát is keletkeztet.

2017. évben továbbra is elsődleges cél maradt a tájidegen fafajok visszaszorítása: 25,53 ha területen hajtottunk végre tarvágást. A fakitermelésben rendelkezésre álló munkaerő rohamos csökkenése miatt saját szervezésben már csak kisebb volument végezhetünk el (hegyvidéki akácok és erdei fenyvesek), közel 20 hektár nemes nyáras állományt lábbon értékesítettünk.

Törzskiválasztó és növedékfokozó gyérítést 33,15 ha-on hajtottunk végre az állományszerkezeti változatosság növelésének és az idegenhonos fafajok (erdei fenyő) visszaszorításának céljából.

Szálalóvágást 14,76 ha-on végeztünk bükkös és kocsányos tölgyes állományokban, szálalás 55,57 ha összterületű erdőrészlet területén, kocsányos tölgyes állományban történt.

Kényszerű tevékenység volt az egyébként is rohamosan pusztuló, szél döntötte magas köris egyedek egészségügyi termelése, amelyeket utak mentén 37,34 ha erdőrészlet területét érintve kellett végrehajtanunk.

Elsősorban a már említett munkaerőhiány miatt több bejelentett fakitermelést nem végeztünk el, a fakitermelések elhalasztásához azonban a csapadékos őszi időjárás és ártéri területeinken a decemberi árvíz is hozzájárult.

Erdőfelújításainkban a 2016. őszi, 2017. tavaszi pótlásokat szinte maradéktalanul elvégeztük. Néhány olyan erdőrészlet területén azonban, amelyek júniusig megközelíthetetlenek voltak a tervezett pótlások elmaradtak, a területükre megvásárolt csemetét más helyszíneken használtuk fel. Az év folyamán a gépi ápolásokat (elsősorban sorközi tárcsázás) a tervezett mértékben és ütemben végre tudtuk hajtani. A kézi ápolások esetén egyértelműen jelentős munkaerőhiány van, ami visszahat az erdőfelújítások fejlődésére: 2017. év vegetációs időszaka folyamán viszonylag kevés olyan hosszan tartó, szélsőséges időjárási körülmény volt, amely a csemeték mennyiségi károsodását előidézhette volna, azonban a gyalogakác konkurenciája olyan mértékben károsította a csemetéket, hogy azok tömeges pusztulását okozta. Emiatt a jövőre nézve kénytelenek vagyunk a teljes talaj-előkészítés végrehajtásában is gondolkodni (a gyalogakác gyökérhálózatának és magbank-készletének mélyre forgatása céljából), valamint a célirányos (pontpermetezéses, vagy kenéses) vegyszeres gyomirtást is a lehetséges ápolási eszközök közé kell sorolnunk. Ennek indokára kitűnő példa az Olaszliszka 18D erdőrészlet területe: 2011. részleges terület-előkészítése utáni első kivitel végeztünk. Évek óta pótoljuk a csemetéket, majd a 2017. évi tavaszi pótlás után, többszöri gépi ápolás (sorközi tárcsázás) után júliusban értünk a munkásainkkal a kézi ápolás elvégzéséhez.

A gyalogakác július közepére 100%-ban töre lett vágva, szeptemberre az alábbi képet rögzítettük.

Másfél hónap alatt a gyalogkakác ismét másfél méteres lett.

Károsodott területek nagysága:

Az év eleji erős lehülés, majd az ezt követő árvíz és újabb erős fagy több erdőrészlet esetén az elültetett csemetéinket kiemelte. Tizenkilenc ártéri, erdőfelújítással érintett erdőrészlet területére jelentettünk jég általi törés és hántáskárt. Ezek nagy részét a tavasz folyamán vissza tudtuk vágni, így csak minőségi kárt szenvedtünk.

A kora tavaszi hó általi töréskár több erdőrészletünket is érintette, azonban a nagyobb mértékű károsodás elkerülte az állományainkat, 1%-os kármennyiségeket jelentettünk be 28 erdőrészlet területén, valamint a Fony 72 A erdőrészlet területén 6%-os kárt a kocsánytalan és 3%-os kárt a gyertyán fafajra. Kárfelszámolási munkát csak közvetlenül az utak mentén a közlekedés biztosíthatósága érdekében végeztünk.

Néhány erdőrészlet területén csekély mértékű vadkár is rögzítésre került, az őszi pótlások után azonnal vadriasztó szerrel kezeltük őket, majd a decemberi árvíz a vad nagy részét kiűzte a területről, így várhatóan csekélyebb mértékű lesz ez a kárforma.

Erdészeti ügyhöz közeli kárnak sorolható be az egyik haszonbérlőnk területén észlelt jelentős mértékű lopáskár. A fásításból való fakitermelés el lett végezve, azonban úgy került elszállításra a faanyag, hogy arról nem tudtunk, sem szállító, sem számla nem került kiállításra. Az ügy miatt a rendőrségen feljelentést tettünk, valamint az észlelt problémát jeleztük a NÉBIH EUTR felelősei és az erdészeti hatóság felé.

Több ártéri erdőrészletünk területe 2017. decembere óta vízzel borított, ezek esetében a vízborítás bizonyosan kitart legalább 5 hónapon keresztül, 2018. áprilisának végéig. A vegetációs időszakon kívüli vízborítás a fásszárúak számára még elviselhető, csak bízni

tudunk benne, hogy a gyalogakácot jobban meg fogja viselni, mint az őshonos fa- és cserjefajainkat.

Ökonómiai kárnak tudható be a csapadékos őszi időjárás és a decemberi árvíz. A fakitermelések időben elhúzódtak, a kitermelt fát nem tudtuk értékesíteni. Különösen érzékenyen érintette ez a szociális tűzifára hagyományosan velünk szerződést kötő önkormányzatokat, hiszen a szerződéskötési szándékaikat rendre vissza kellett utasítanunk. A magas vízállás miatt a faanyag mennyiségében (víz általi elszállítás) bekövetkezett károk pontos mértékéről – az elhúzódoó árvíz miatt – még nincs pontos információnk.

Az erdők kapcsán jelentkező kezelési, őrzési és ellenőrzési feladatokat az osztályvezető és négy kerületvezető erdész végezte. A fakitermelési, szállítási és erdőművelési munkák megvalósítása helyi vállalkozók bevonásával történt.

A fentiekben leírtaknak megfelelően az erdők természetvédelmi kezelése illetve az erdőgazdálkodás a természetvédelmi előírásokkal és célokkal összhangban, azokat teljes mértékben figyelembe véve zajlott a 2017-es évben is.

5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01-től 2037. 02. 28-ig két vadászterületen látja el a Földtulajdonosi Közösség közös képviselői feladatait:

654502. sz. vadászterület, Martonyi,	területe: 3 330 ha
658100. sz. vadászterület, Fóny,	területe: 4 450 ha

A 654502. számú vadászterületen az ANPI 1751,579 ha-on gyakorolja a vagyonkezelői jogokat, ami a becsült terület 55,43 %-a. A területet haszonbérlet útján hasznosítjuk, a bérlő a „Császtai Bors vezér Vadásztársaság” 800 Ft/ha éves bérleti díjért.

A 658100. számú vadászterületen az ANPI 1 248,5522 ha-on gyakorolja a vagyonkezelői jogokat, ami a becsült terület 28,57 %-a. A területet haszonbérlet útján hasznosítjuk, a bérlő a „Fony és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Egyesülete” 920 Ft/ha éves bérleti díjért.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01-től 2037. 02. 28-ig két vadászterületen szerezte meg a vadászati jogot:

651700. sz. vadászterület, Aggtelek,	területe: 3 540 ha
658901. sz. vadászterület, Bodrog-zug,	területe: 4 810 ha

A 651700. számú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 800 Ft/ha éves bérleti díjért. A vadászterület nagysága 600 ha-ral csökkent az előző 10 évhez képest.

Dr Fazekas Sándor miniszter úr határozatában „Természetvédelmi különleges rendeltetésű” területté nyilvánította a vadászterületet.

A vadászterületen 2017-es vadászévében, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 4 db gímszarvas bika (ebből 2 db bronzérmes!), 24 db gímszarvas tarvad, 10 db őzbak, 20 db őz tarvad, és 110 db vaddisznó, 49 db róka, 10 db kóbor macska, 5 db vadat üzö kóbor kutya, 7 db borz került terítékre.

Gím tarvad és vaddisznó elejtésére 6 nap társas vadászatot értékesítettünk, 15-25 fő/nap részvétellel, továbbá 1 nap társas vadászatot tartottunk a szakszemélyzet részvételével, a vadkárrel fokozottan sújtott területek kármentesítésére.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő vadászati ágazatvezető és 1 fő hivatásos vadász és önként vállalással 8 fő szakszemélyzet végzi, a vadkárrel sújtott területeken. Az értékesíthető vadállományt bérvadászok felé értékesítjük. Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg. A sertéspestis monitoring keretébe 10 db vér és mandula mintát küldtünk vizsgálatra.

Az árbevételünk 13 789 000 Ft, ami 4 millióval több mint az előző évi!

A 658901. számú vadászterületet a Földtulajdonosok Közossége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 400 Ft/ha éves bérleti.

A vadászterületen 2017-os vadászév csak július 14-én kezdődhetett, a területablási kísérlet miatt, amit sikerült visszavernünk.

Dr Fazekas Sándor miniszter úrnál kezdeményeztük a terület „Természetvédelmi különleges rendeltetésű” területté nyilvánítását.

A vadállomány szabályozás a szükséges hatósági engedélyek beszerzése után csak decemberben kezdődhetett volna, de az árvíz december 19-én ezt a vágyálmot elmosta, és még a mai napig is megghiúsítja. A nehézségek ellenére, 2 db őzbak, 3 db őz tarvad, 1 db vaddisznó, és 1 db róka került terítékre.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő osztályvezető, és 1 fő erdész csatolt munkakörben, és önként vállalással 3 fő szakszemélyzet végzi.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 1 db rókát vizsgáltattunk meg.

5.9. Halgazdálkodási vízterületek

a) Az ANPI különleges rendeltetésűvé nem nyilvánított halgazdálkodási vízterületei (ezen vízterületek halgazdálkodási jogát az Igazgatóság a hatályos halászati törvény hatályba lépése előtt kapta meg). Ezen vízterületek védett természeti területeket, illetve Natura 2000 területeket érintenek, az alábbi táblázatban részletezettek szerint.

Az ANPI halászati vízterületeinek megnevezése és víztérkódja	Víztér neve	Érintett ingatlanok	Természetvédelmi besorolás
	Abodi-patak	Abod 067, Szendrő 0363, 0395	Natura 2000 terület
	Bakóc-patak	Alsószuha 042, 053	Natura 2000 terület
	Balajti-patak	Edelény 0185, 0189	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Barakonyi-patak	Meszes 066/1, Rakacaszend 0132, Tornabarakony 048, 052	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
	Bátor-patak	Gagybátor 044, 083, Gagyvendégi 029, 042, 097, Rakaca 0122, 0144	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
	Csörgős-patak	Felsőkelecsény 037, 06, Felsőnyárád 046/1, 046/3, 086, Ragály 026, 035, 085, Zubogy 017, 067	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
	Damaki-patak	Damak 02, 047, 066, Edelény 0260, 0304, 0341,	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Debréte-patak	Debréte 045/2, 045/7b, Rakacaszend 064, 082,	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
	Garadna-patak	Garadna 015, 067, 068, Hernádpetri 0116, 0131, 031, Hernádvécs 05, 059	részben Natura 2000 terület
	Imola-patak	Imola 014/4, 040, Zubogy 092	részben Natura 2000 terület
	Janka-patak	Pamlény 093/2, 094, Szászfá 064	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
	Juhász-patak	Bódvaszilas 038, 039, Tornaszentandrás 060, 079/1	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Kányi-patak	Büttös 050, 076, Kány 073, 080	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület

Keleméri-patak	Gömörszőlős 034, 053, 055, 064, Hét 054, Kelemér 054, 056, 099, Serényfalva 0109, 013/2, 015	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Keresztétei-patak	Keresztéte, 016, 021, 025, 033, 034/3, 035, 099, Szászfá 013/2, 013/1, 049, 053	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Korlát-patak	Szuhafő 07	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
Ormos-patak	Izsófalva 0196, 0202, Ormosbánya 03, Rudabánya 0 124, 0131	nem védett, nem Natura 2000 terület
Pasnyag-patak	Komjáti 030, 061, 067/2, Tornanádaska 056/1, 056/2,	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Potranyik-patak	Bódvarákó 016, 025, Szögliget 0138, 047	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Rét-patak	Égerszög 010, 023/11, Perkupa 0125, 028, 05, Szőlősardó 076, Varbóc 046	részben Aggteleki Nemzeti Park, részben Natura 2000 terület
Sas-patak	Bódvalenke 072, Hidvégardó 017, 028, 07, Perecse 0155, 0172, Tornaszentjakab 0106, 0126, 017, 042, 05, 19, Viszló 045	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
Szuhogy-patak	Szendrő 0256, 0309, Szuhogy 011, 014, 066	részben ex lege védett lápterület
Telekes-patak	Alsótelekes 07, Felsőtelekes 056, 058, 095, Perkupa 0126/2, 015, Szendrő 0172	
Vadász-patak	Abaújlak 09, Abaújszolnok 012, Alsóvadász 02, 050, Felsővadász 028, 080, Gadna 048, 08, Homrogd 048, 078, Irota 0107, 013, 051, 060, Kupa 018, 050, Lak 0107, 0131, Monaj 062, 082, Onga 0327/1, Selyeb 042, 06, Szakácsi 024, Szikszó 0150, 071, 072, 080, Tomor 027, 04, 046	részben Natura 2000 terület

	Varbóc-patak	Varbóc 034, Perkupa 0121, 058	részben Aggteleki Nemzeti Park, részben Natura 2000 terület
	Vasonca	Alsógagy 059, 065, 072 085, Baktakék 04, 048, Beret 017, 031, Csenyéte 011, 015 043, Detek 029, Halmaj 0100/1, 035, 039, Kázsmárk 021, 05, Léh 026, 051, Rásonysápberencs 032, Szentistvánbaksa 019	részben Natura 2000 terület
	Vecsem-patak	Bódvaszilás 014, 025/1	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Verbéna-patak	Galvács 030/1, 030/2, 08, Szendrő 0419, 0455, 0461	részben ex lege védett lápterület
	Viszlói-patak	Rakaca 056, Viszló 088	részben ex lege védett lápterület
	Ziliz-patak	Hangács 0154, Nyomár 026, 064, 066, 070, Ziliz 019, 023, 026, 064	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Zsuponyó-patak	Dubicsány 063, Putnok 0116	részben Natura 2000 terület
Hosszú-tó (05-039-1-1)	Hosszú-tó	Sátoraljaújhely 0109/d, 0111/b	Long-erdő TT

b) Védett természeti területet (ide értve az ex lege védett lápterületeket is) érintő egyéb vízterek, ahol nem az ANPI halgazdálkodási jog gyakorlója:

Halgazdálkodási vízterület neve	Víztér kód
Alsóberecki-holtág	05-086-1
Bisó-patak	05-201-1-1
Bodrog	05-004-1-1
Bódva	05-008-1-1
Bózsva-patak (forrástól a Nyíri-patakig)	05-103-1-1
Hódos-tó	05-044-1
Jósva-patak (Nagy-Tohonya torkolatig), Kecső-patak, Tohonya-patak	05-016-1-1

Jósva-patak (Nagy-Tohonya-torkolattól a Bódváig)	05-017-1-1
Kapronca-ér	05-084-1
Kemence-patak	05-105-1-1
Kengyel-tó	Nincs víztér kódja
Kis-Nádas-tó	05-040-1
Kőkapui-tó	05-185-1-4
Körtvélyesi-holtág	05-050-1-4
Ménes-patak	05-108-1-1
Mocsolya-tavak	05-047-1
Nyíri-patak	05-192-1-1
Ósva-patak	05-104-1-1
Prügyi-főcsatorna	05-158-1-1
Rakaca-patak	05-014-1-1
Senyő-patak	05-107-1-1
Sulymos-tó	05-049-1
Szerencs-patak	05-010-1-1
Szuha-patak	05-011-1-1
Taktaközi-öntöző-főcsatorna	05-088-1-1
Tolcsva-patak	05-106-1-1
Vajdácskai-holtág	05-038-1-1

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

Azon különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek – beleértve a különleges rendeltetésre javasolt halgazdálkodási vízterületeket is – releváns adatai, amelyek az NPI működési területén találhatóak.

2016 folyamán az alábbi vízterületeket különleges rendeltetésűvé nyilvánították:

Alsó-Macskás-tó (05-247-2-1)
Cukorgyári ülepitő tó (05-248-2-1)
Disznó-szállási-vizek (05-249-2-1)
Faragó-szállási mocsarak (05-250-2-1)
Fehér-tó (05-251-2-1)
Felső-Macskás-tó (05-252-2-1)
Fenyéri-tó (05-253-2-1)
Füzes-tó és alsó-réti kistavak (05-254-2-1)
Hamarla-tó és kubikmedrek (05-255-2-1)
Iván-árok (05-256-2-1)
Kásod-tó és kásodi-kistavak (05-257-2-1)
Kis-Balota-mocsár (05-259-2-1)
Kis-Nádas-tó és Nádas-ér (05-260-2-1)
Kis-Szada-tó (05-261-2-1)
Kis-Szitnya (05-262-2-1)
Kis-Tökös-tó (05-263-2-1)
Longi-ér (05-265-2-1)
Macska-ér és Bodrog-fokok (05-266-2-1)
Macskás-ér (05-267-2-1)
Macskási-Kis-tó (05-268-2-1)
Macskás-tó (05-269-2-1)
Madármegfigyelő-vizek (05-270-2-1)
Máté-Homoki-berkek (05-271-2-1)
Minta-tó (05-272-2-1)
Nádas-tó (05-273-2-1)
Nagy-Gazos-mocsár (05-274-2-1)
Nagy-Szitnya (05-275-2-1)
Nagy-tó-csatorna (05-276-2-1)
Nagy-Tökös-tó (05-277-2-1)
Nemtudom-tó (05-278-2-1)
Ó-Kovács-tó és Dévéresi-csatorna (05-279-2-1)
Olaszliszkai sarlómedrek (05-280-2-1)
Orr-tó (05-281-2-1)
Orr-zugi-mocsarak (05-282-2-1)
Remencei-kisvizek (05-284-2-1)
Remence-tó (05-285-2-1)
Sáros-tó (05-287-2-1)
Fekete-tó (05-051-2-1)
Bogdány-tó (05-208-2-1)
Kakukk-tó (05-210-2-1)
Ménes-patak (05-108-2-1)
Tengerszem-tó (05-237-2-1)

Kemence-patak (05-105-2-1)
Áres-tó (05-042-2-4)
Kapitány-tó (05-048-2-1)
Kerek-tó (05-040-2-1)
Nagy-Nádas-tó (05-043-2-1)
Nagy-tó (05-042-2-1)
Zsaró-ér (05-083-2-1)

Az ANPI Zempléni Tájegységének halgazdálkodási vízterületein a kutatási célú halászaton felül feltétlenül fontosnak érezzük az idegenhonos fajok szelektív horgászatát/halászatát, a hagyományos halászati módok bemutatását, megőrzését, továbbá néhány vízterület esetén horgászati lehetőség biztosítását is.

Néhány halgazdálkodási vízterületünkön hagyományosan jelentős az orvhalászati nyomás, azonban a Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály rendszeres ellenőrzéseinek köszönhetően érezhetően csökken ez a fajta tevékenység.

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

Védett természeti területen nem található halastó az Igazgatóság működési területén.

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

A Természetvédelmi Őrszolgálat által, a hivatali időn kívüli időszakban biztosított készenléti szolgálat hatékonyan hozzájárul a természeti értékek mentési tevékenységéhez. A lakossági, vagy központi ügyeletről (112) beérkezett bejelentésekkel kapcsolatos intézkedések így késedelem nélkül megtörténnek. (Ezekkel kapcsolatban a lakossági visszajelzés kivétel nélkül pozitív).

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat a sérült madarakat elsősorban a Mályi Madármentő Állomáson helyezi el, ahonnan az esetek többségében a Hortobágyi Madárkórházba kerülnek az állatok.

A fokozottan védett fajok esetében, ha az állapotuk indokolja, vagy azonnali műtéti beavatkozásra van szükség, úgy a Fővárosi Állat és Növénykertbe történik a beszállítás. Egyes esetekben a HNPI Góréstanyára kerültek a madarak.

A pontos egyedszám nem került rögzítésre minden esetben, ezért esetszám alapján az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat által végzett mentési tevékenység során 2017. évben az alábbi védett és fokozottan védett fajok kerültek begyűjtésre. (Zárójelben az esetszámok)

Fokozottan védett madárfajok:

fehér gólya (42), kuvik (6), uhu (2), gyöngybagoly (1), törpegém (1), nagykovács (1), bölömbika (1), gyurgyalag (1)

Védett madárfajok:

vörösvércse (9), macsakabagoly (9), molnárfecske (9), egerészölyv (6), bütykös hattyú (6), barna rétihéja (2), karvaly, tengelic, ökörszem, füstifecske, erdei fülesbagoly, sarlósfecske, házi veréb, énekes rigó, jégmadár, zöldike, szárcsa (1-1)

Nem védett madárfajok: tőkés réce (3)

A mentési tevékenység jelentős erőforrás bevonással jár. Az esetek jelentős része a hivatali időn kívül, vagy hétvégén kerül bejelentésre.

Előfordul, hogy nem védett, vagy vadászható fajokkal kapcsolatban is érkezik bejelentés.

A bejelentők egy része semmilyen fajismerettel nem rendelkezik. Emiatt a bizonytalan esetekben is kimegy az őrszolgálat állampolgári bejelentés alapján.

A Természetvédelmi Őrszolgálat a 2017. évben a következő fajmentő és- védelmi intézkedésekben vett részt:

Madármentés	
Sérült vagy elpusztult védett madarak mentése, szállítása, begyűjtése	100
Sérült vagy elpusztult fokozottan védett madarak mentése, begyűjtése, szállítása	82
Védelem alatt nem álló sérült/elpusztult madarak mentése, szállítása	10
Összesen:	192

Egyéb mentéshez vagy káreseményhez kapcsolódó tevékenység	35
Madármérgezés ügyében helyszínelés, kereső kutyás területbejárás	0
Sérült denevér mentése, szállítása	8

Fokozottan védett halfaj (lápi póc) mentése, halpusztulás vizsgálata	0
Elpusztított védett hulló (erdei sikló) azonosítása bejelentésre	1
Kritikus közép feszültségű vezeték szakaszok ellenőrzése	48

Tűzvédelmi közös hatósági területellenőrzés	1
Tűzeset megelőzése, tűzoltás	8

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

A tájértékek felmérése 2001-ben kezdődött és 2017-ben elkészült az ANPI működési területén. A legnagyobb felmérések 2001, 2003, 2004, 2010-2014 során készültek. A felmérés az MSZ 20381:2009 Természetvédelem Egyedi Tájértékek kataszterezése című magyar szabványnak megfelelő módon zajlott.

Az ANPI működési területén 2017-ben egy település (Kisrozvággy) felmérését végeztük el, a jelentés feldolgozása még nem történt meg teljes mértékben, illetve a 2015-ben felmért 3 település (Sátoraljaújhely, Újcsalános és Sóstófalva) és 2016-ban felmért 3 település (Mád, Tállya, Erdőbénye) felméréseinek mellékletben felsorolt mennyiségei is csak irányszámok, véglegesítés után az adatokat a következő évi jelentés során javítjuk, amennyiben szükséges. Gibárt település az arculati kézikönyv készítésének eljárása során értesítette az igazgatóságot, hogy egy egyedi tájérték megszűnt, ezt a tájékoztatást az FM felé november elején megküldtük.

A mindösszesen 3644 felmért egyedi tájérték településenkénti eloszlása – megjegyzésekkel együtt - a II. sz. mellékletben található.

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése, valamint településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

2017-ben településrendezéssel kapcsolatban az alábbi típusú és számú ügyben vettünk részt:

Településrendezési tervek (trt.):

Közreműködés típusa	Ügyek száma
trt. egyeztető tárgyalás	2
trt. egyszerűsített eljárás	7
trt. előzetes adatszolgáltatás	14
trt. környezeti értékelés	9
trt. módosítás	9
trt. teljes terv, vagy módosítás - véleményezési szakasz	9
trt. tárgyalásos eljárás	9
trt. elfogadott	23
Összesen	82

Véleményt az alábbi települések esetében adtunk ki:

Edelény, Hercegkút, Hét, Legyesbénye, Mucsony, Sajókeresztúr, Tarcal (2), Tokaj.

Tarcal esetében kétszer véleményeztük a terveket, a lentebb leírtak következtében. Mucsony település esetében csak közbelső véleményt kértek (külszíni bánya létesítése céljából, az érintett ingatlanok vonatkozásában), a tervek kidolgozása nem történt meg.

Továbbá Miskolc, Sajókeresztúr és Ónod esetében történt módosítások kapcsán tájékoztatást küldtünk véleményezés helyett, mert a módosított helyszínek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területét érintették, az eljárásokban nem vettünk részt – ezért ezek az ügyiratok nem kerültek feltüntetésre a táblázatban.

Észrevételezett problémák a településrendezési eszközök készítése során:

- 1 esetben a biológiai aktivitásérték számítása során számolási, aktivitásérték mutató besorolási hiba történt, javítást kértünk. A hiba kijavítását elvégezték, újra véleményeztették, megfelelőnek találtuk. Ez Tarcal település esetében történt.

- Tokaj Város településrendezési tervének készítése során a véleményünk nem volt teljes mértékben beépítve a tervekbe, ezért újabb javítást kértünk. A település tájékoztatott, hogy a módosítási eljárás megkezdődött.

Egyéb, településrendezéssel kapcsolatos feladatok:

- Alkotmánybírósági eljárásban nem vettünk részt.
- Törvényességi felügyeleti eljárást 2017-ben nem kezdeményeztünk.
- Az OTrT. módosításához szükséges feladatokat elvégeztük, adatszolgáltatásokat küldtünk (tájképvédelmi övezet és ökológiai hálózat felülvizsgálata).

Településképi Arculati Kézikönyvek és Településképi Rendeletek készítésében történő részvétel, 2017-ben:

<i>A településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletekkel kapcsolatos feladatok</i>	<i>Kimenő ügyiratok száma 2017</i>
Települések száma összesen: 245	
adatszolgáltatások a településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek készítéséhez	245
településképi arculati kézikönyvek véleményezése	117
településképi rendeletek véleményezése	111
beérkezett végleges településképi arculati kézikönyv letöltése	0
beérkezett végleges településképi rendelet letöltése	0
Összesen 2017. év végéig:	473

A településképi arculati kézikönyvekkel (TAK) és településképi rendeletekkel (TKR) kapcsolatos feladatok és ügyintézés zömét 2017-ben elvégeztük. Az ügyben kiállított ügyiratok: adatszolgáltatást 245 település kért, 117 település esetében adtuk ki TAK véleményt és 111 esetben TKR véleményt, tervezetre.

2017-ben 2 település végleges TAK és TKR-ét töltöttük le, további 1 végleges TAK-ot töltöttek fel. Kimenő ügyirat ezek esetében nem készült, a táblázat értéke ezért 0.

Látható, hogy a kézikönyvek és rendeletek nagy részét nem sikerült véglegesíteniük a településeknek 2017-ben, a Lechner Tudásközpont elektronikus felületén történő ügyintézés folyamatos, 2017. december 31-én nem ért véget.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Közreműködés típusa	Ügyek száma
Elfogadott integrált településfejlesztési stratégia	1
Integrált településfejlesztési stratégia véleményezés	0
Elfogadott településfejlesztési koncepció	0
Összesen	1

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Az illetékes természetvédelmi hatóság ügyeinek kapcsán esetenként tájvédelmi területet is érintettek a szakmai véleménykérések (jogsegélyek), adatszolgáltatások. Az ezekre adott adatszolgáltatásaink során a tájvédelmi vonatkozású adatokról és tényekről is tájékoztattuk a hatóságot. Háromhuta belterületi ingatlanára vonatkozó építési engedély ügyében belföldi jogsegélyt, Kelemér külterületi ingatlanra vonatkozó építési engedélyeztetési eljárás lefolytatásához belföldi jogsegélyt és Jósvafő belterületén felújítási és létesítési eljárással kapcsolatban belföldi jogsegélyt adtuk ki. A jogsegélyekben a tájvédelmi irányelveket is megfogalmaztuk (pl: tetőfedésre, homlokzatra, színezettségre, épületek arculatára, tájbaillesztésre, elhelyezésére vonatkozó irányelvek).

6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Az Igazgatóságnak 2017-ben nem volt olyan projektje, amely kifejezetten tájvédelmi célok megvalósulását célozta meg.

7. Projektek (természetvédelmi, informatikai, turisztikai stb. projektek célja, előrehaladása, eredményei)

A támogatással megvalósuló projektekkel kapcsolatos feladatok szakszerű és hatékony ellátásáról a Pályázatkezelési Csoport gondoskodik, amely a pályázatok menedzselése terén szolgáltató jellegű feladatokat ellátó szervezeti egység, munkáját az igazgató közvetlen irányítása mellett önállóan végzi. Működési feltételeit elsősorban pályázati forrásból fedezi.

Ellátandó fő feladatok: az Igazgatóság számára releváns pályázati lehetőségek figyelése, erről az érintettek tájékoztatása, pályázatok intézményen belüli összhangjának megteremtése, pályázatok szabályos és határidőre történő benyújtásának koordinálása, releváns esetekben kapcsolattartás a konzorciumi partnerekkel, az előkészítésben érintett intézményekkel, szolgáltatókkal; a nyertes projektek szabályos és határidőre történő megvalósításának koordinációja, támogatása, a projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása, projektdossziék kezelése; benyújtott, futó, továbbá a lezárt, fenntartandó pályázatok nyilvántartása, fenntartási jelentések benyújtása.

A projektekkel kapcsolatos részletes információkat az I. számú mellékletként csatolt táblázat foglalja össze.

2017. évi futó projektek:

2017-ben 10 db futó projektje volt az Igazgatóságnak, ebből 2016-ban indult 7 KEHOP projekt és 2017 őszén 3 INTERREG projekt, melyek címei a következők (részletezésük az I. sz. mellékletben található):

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00015 A Világörökség részét képező barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek védelmét és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését célzó beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 306.938.600 Ft)
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00019 Nemzetközi és országos jelentőségű földtudományi értékkel rendelkező földtani alapszelvények védelmét és tanulmányozhatóságát célzó természetvédelmi beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 22.317.027 Ft)
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 1.237.291.478 Ft)
- 4) KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 650.000.000 Ft)
- 5) KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 363.297.510 Ft)

- 6) KEHOP-4.1.0-15-2016-00061 Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 150.000.000 Ft)
- 7) KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítás az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 199.000.000 Ft)
- 8) SKHU/1601/1.1/035 Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban/Medical/wellness tourism development in the world heritage caves of the Aggtelek and Slovak Karst(Főkedvezményezett: ANPI, partner: Státna Ochrana Prírody SR; projekt összköltsége: 1.616.098,4EUR, melyből ANPI költségvetése: 1.303.524,4 EUR)
- 9) SKHU6/1601/1.1/038 Vizi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén/Creation of a water amusement trail on the river Bodrog and its tributaries (Főkedvezményezett: ANPI, partner: Obec Oborín-Abara Község; projekt összköltsége: 2.612.644 EUR, melyből ANPI költségvetése:2.109.124 EUR)
- 10)SKHU6/1601/1.1/065 Csodálatos madárvilág határok nélkül/Birds without Borders (Főkedvezményezett: Státna ochrana prírody SR, partner: ANPI; projekt összköltsége:408.156 EUR, melyből ANPI költségvetése: 154.625,1 EUR)

2017. évben benyújtásra került továbbá 3 db nemzetközi pályázat, az alábbi konstrukciókban és címeikkel:

- 1) HUSKROUA ENI CBC Program: Open Borders for Wildlife in the Carpathians/Átjárható határok a Kárpátokban élő nagyragadozóknak
A pályázat elbírálás alatt áll. Főpályázó WWF Danube Carpathian Programme Romania, partnerek: SOS/Birdlife Slovakia (SK), Rachiv EcoTour (UA), ANPI (HU); Projekt összköltsége: 1.636.011,24 EUR melyből ANPI költségvetése 339.755 EUR. A projekt a biodiverzitás megőrzéséhez hivatott hozzájárulni kárpáti nagyragadozók mozgásának kutatásával és monitoring tevékenységgel, valamint az ökofolyosók megállapításával. A pályázatban a résztvevő intézmények szakértői közös, összehangolt kutatást terveznek mintegy 4 000 000ha kiterjedésű területen, melynek eredményeit az illetékes hatóságok felé konkrét tanácsok és ajánlások formájában juttatják el.
- 2) HUSKROUA ENI CBC Program: Cross-Border Survey of wetlands and watercourses in Bodrog river basin/Vizes élőhelyek határon átnyúló kutatása a Bodrog vízgyűjtő területein)
A pályázat elbírálás alatt áll. Fő pályázó ANPI (HU), partnerek: SOP SR (SK), Uzhgorod National University (UA), Agency for Local Economic Development (UA); Projekt összköltsége: 1.481.774 EUR melyből ANPI költségvetése 979.853 EUR. A projekt a Bodrog vízgyűjtő területein a vizes élőhelyek élővilágának feltérképezésére irányul, különös tekintettel a biodiverzitást veszélyeztető tényezők feltárására (pl. előforduló inváziós fajok jelenléte, általános folyószabályozás, szennyeződések forrása, stb).A kutatások eredményei a biodiverzitás fenntartásához szükséges hosszú távú stratégiák, valamint akciótervek kidolgozásánál játszanak kulcsfontosságú szerepet.

- 3) LIFE IP Program: Long term conservation of Pannonian grasslands and related habitats through the implementation of PAF strategic measures/A *pannon gyep*ek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura. 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával.

A pályázat a gyepet érintő főbb veszélyforrások minimalizálását (beerdősülés, inváziós fajok térhódítása, az ökológiai folyosók megszűnése, az élőhelyek széttagoltsága, vízellátás), gyep fajgazdagságának növeléséhez való hozzájárulást, szántóföldi művelésre alkalmatlanná váló területek feltérképezését, a tájidegen fajok terjedésének nyomon követését, valamint a nyilvánosság tájékoztatását tűzte ki céljául. A projekt tervezett összköltsége 17.526.193 EUR melyből az ANPI tervezett költségvetése 1.106.928 EUR. A Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. vezetésével és 10 nemzeti park igazgatóság partnerségével benyújtott integrált pályázatot a Bizottság 2017. augusztusában elutasította.

Befejezett, de 2017-ben fenntartással érintett projektjeink (1 db ÉMOP, 5 db KEOP és 5 db HUSK projekt), melyek esetében fenntartási jelentés benyújtási kötelezettségünk volt:

- 1)ÉMOP-2.2.1-2008-0019
- 2)KEOP-3.1.2/2F/09-2009-0015
- 3)KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0022
- 4)KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0017
- 5)KEOP-3.2.0/11-2012-0027
- 6)KEOP-3.3.0-2008-0052
- 7)HUSK/0801/1.3.1/0037
- 8)HUSK/1101/2.2.1/0036
- 9)HUSK/1101/2.2.1/0063
- 10) HUSK/1101/2.2.1/0004
- 11)HUSK/1101/2.2.1/0180

A fenti felsorolásból egyértelmű, hogy az ANPI mind a hazai, mind a nemzetközi –különösen a határ menti - pályázati konstrukciók adta lehetőségeket igyekszik kiaknázni a tevékenységéhez kapcsolódó szakmai tevékenység, továbbá az eszközpark és az infrastruktúra fejlesztésének megvalósítása érdekében.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

Összes ügyiratszám 2017

Főszám: 2389 db – Alszám: 12660 db

Összesen: 15049 db

Igazgatóságunk a Corir ügyiratkezelő rendszert használja, amely szoftver alkalmas az iktatással kapcsolatos tevékenységünk támogatására.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára (természetvédelmi-, környezetvédelmi-, erdészeti-, földügyi hatóság, önkormányzat, MVH stb bontásban)

	szakmai vélemény	adatszolgáltatás
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	526 db	14 db
Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	6 db	-
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	33 db	2 db
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztály	16 db	6 db
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály	1 db	-
B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelem/vízügy)	-	-
B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (tűzvédelem)	-	-

Önkormányzatok	53 db	245 db
Magyar Államkincstár	17 db	60 db

A hatósági eljárások keretében történő megkeresések kapcsán megállapítható, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú hatóság rendszeresen megkereste Igazgatóságunkat. Néhány esetben fordult elő, hogy adatkérés nélkül hoztak határozatot, melyről a határozat kézhezvételekor értesültünk. Ebből kifolyólag természetkárosításra, valamint védett természeti érték veszélyeztetésére azonban nem került sor.

A 2015. évi jogszabályi változások következtében 2015. április 1. napjával az Igazgatóság működési területe vonatkozásában illetékességgel rendelkező Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség beolvadással megszűnt, teljes szervezetével integrálásra került a kormányhivatalba, jogutódja a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya lett. A 2015. évben a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálytól érkező megkeresések száma, valamint a hatóság számára történő szakvéleményadás, adatközlés száma a 2014. évihez képest kismértékű növekedést mutatott. 2016-ban a megkeresésekre adott szakmai vélemények száma jelentős mértékben nőtt, ugyanakkor az adatszolgáltatások száma csökkenést mutatott. 2017. január 1. napjától a területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat a Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatalának Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya látja el. A tárgyévben a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálytól érkező megkeresések száma a tavalyi évhez hasonló volt, a hatóság számára történő szakmai vélemények adásának száma kismértékű (4,7 %-os) növekedést mutatott, az adatszolgáltatások száma azonban tovább csökkent.

Az Igazgatóság ügyiratforgalma szempontjából a természetvédelmi hatóságtól érkező megkeresések mellett kiemelendő a vadászati, halászati és földművelésügyi hatóság által küldött megkeresések száma. A 2015. április 1-ei átalakítás következtében az addigi Földművelésügyi Igazgatóság és Erdészeti Igazgatóság megnevezésű szakigazgatási szervek egyesítése révén létrejött a Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztálya, amely 2017. január 1. napjától a Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatalának Agrárügyi Főosztályaként működik. A 2015. évihez képest a tárgyévben kétszeresére emelkedett a megkeresések száma.

Az Igazgatóság fokozatosan tért, illetve tér át az elektronikus ügyintézésre. Az elektronikus ügyintézés hatékony megvalósítása érdekében E-ügyintézés célú, minősített tanúsítványokat igényeltünk.

A Hivatali Kapu használata lehetőséget biztosít arra, hogy a hatóságok egyszerűbben, gyorsabban, a papírhasználat kiiktatásával keressék meg az Igazgatóságot és folytassák le az eljárásokat, mely lehetőséggel alapvetően a zöldhatóság él.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben foglaltaknak megfelelően 2018. január 1-től élünk az elektronikus ügyintézés lehetőségével és elektronikus ügyintézési szolgáltatás keretében küldjük meg

beadványainkat, így különösen a halgazdálkodási, valamint vadászati hatósághoz tartozó kérelmeinket.

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban

	jelentés	adatszolgáltatás
Költségvetési Főosztály	-	39 db
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	4 db	36 db
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	-	11 db
Természetmegőrzési Főosztály	2 db	2 db
Projektirányítási és Informatikai Főosztály	-	1 db
Intézményfelügyeleti és Perképviselői Főosztály	-	-
Környezetügyért felelős Helyettes Államtitkár	19 db	9 db
Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért felelős Államtitkár	-	1 db
NPTF Tájvédelmi, Barlangvédelmi és Ökoturisztikai Osztály	-	4 db

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Egyéb levelezés	3072 db
Kérelem	759 db

Kifejezetten a fenti megnevezések alapján rendszerünk nem képes adatot szolgáltatni. Az ügyfelekkel történő levelezés jelentős részét az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó megkeresések, a földvásárlással kapcsolatos levelezések, a területbérlésre és használatra irányuló megkeresések, a kaszálási bejelentések, valamint a turisztikai célú levelezések képezték.

8.2. Szabálysértés

Szabálysértési eljárást 2 esetben kezdeményezett az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat. Egy esetben tulajdon elleni szabálysértés, illetve faanyag érvénytelen szállítójeggyel történő szállítása ügyébe

2 esetben történt helyszíni bírság kiszabása összesen 20.000 Ft értékben, tulajdon elleni szabálysértés, természetvédelmi szabálysértés miatt.

8.3. Természetvédelmi bírság

75 esetben került sor közigazgatási eljárást kezdeményező bejelentésre:

1. A természetvédelmi hatóság felé 56 esetben:

Engedély nélküli területhelyreállítás, gyepfeltörés, gyümölcsös telepítése, területkezelés/-helyreállítás, cserjeirtás, fakivágás, sporttevékenység, mohagyűjtés, gombagyűjtés, kaszálás, védett állat élőhelyének elpusztítása, tárcsázás, vadgazdálkodási eszköz/létesítmény kihelyezése, szennyvíz kibocsátás, hulladéklerakás védett vagy Natura 2000 jogi jellegű területen ügyében.

Konkrét károkozással érintett ügyek:

1. Molnárfecske fészek elpusztítása
2. Tállya , Rohos-dűlő– Vastagaljú körte
3. Abaújalpár, Mocsári csorgóka új állományának beszántása.
4. Sátoraljaújhely, Ó-Ronyva szennyezés során az élővilág elpusztítása
5. Mohagyűjtés Háromhuta községhatárban

2. Az erdészeti hatóság felé 6 esetben:

Engedély nélküli fásításból történő fakitermelés, fakivágás, faanyag-szállítás, illetve falopás ügyében.

3. 5 esetben a halászati hatóság felé:

Engedély nélküli horgászat, a horgászati tevékenység nem megfelelő dokumentálása ügyében.

4. A területileg illetékes önkormányzat jegyzője, körjegyzője 6 esetben lett értesítve illegális hulladék-elhelyezéssel kapcsolatban.

5. NÉBIH Erdészeti Osztály felé 4 esetben:

Szállítójegy nélküli faanyag szállítása miatt.

6. Katasztrófavédelmi Igazgatóság felé 2 esetben:

Szennyvíz élővízbe vagy talajfelszínre juttatása Natura 2000 vagy védett területen.

7. Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály Helyszíni Ellenőrzési Osztály felé 3 esetben:

Engedély nélküli energiafűz telepítése, engedély nélküli legeltetés, engedély nélküli tárcsázás miatt.

8. Építésügyi Főosztály felé 1 esetben:

Engedély nélküli árokásás miatt.

A Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály bejelentései alapján, az ANP Igazgatóságra beérkezett ügyiratok alapján, 34 esetben összesen 2 555 400 Ft értékben szabtak ki bírságot.

Bírság*	Alkalom	Összeg (Ft)
Természetvédelmi bírság	7	755 000
Erdővédelmi/erdőgazdálkodási bírság	4	326 400
Halvédelmi bírság	4	19 000
Egyéb (eljárási stb.)	3	1 370 000
Tulajdon elleni szabálysértés	3	65.000
Figyelmeztetés (hatósági határozattal)	9	-
<u>Összesen</u>	34	2 555.400

Közérdekű munka	2	400 (óra)
-----------------	---	-----------

* Csak az ANP Igazgatóságához érkezett visszajelzések alapján!

Továbbá 9 esetben részesítették figyelmeztetésben az eljárás alá vont személyt, illetve 4 esetben szüntették meg az eljárást.

8.4. Büntető ügyek

Büntető feljelentés megtételére 4 esetben került sor az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatára részéről: 1 esetben illegális hulladéklerakás, 3 esetben engedély nélküli fakivágás és eltulajdonítás miatt.

A vadgazdálkodási tevékenységet érintően egy feljelentés megtételére került sor vad – őz suta – jogosulatlan eltulajdonítása miatt.

8.5. Polgári perek

A 2017. évben kezdődő, folyamatban lévő és befejezett ügyek:

- 1) Lovasíjász Hagyományőrző Sportegyesület – 2016. évben újabb per kezdődött. 2017. évben több tárgyalás került megtartásra, 2018. márciusában a bíróság a felperes kereseti követelését elutasította.
- 2) Pest Megyei Kormányhivatal által hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata – az Igazgatóság keresettel élt az erdőgazdálkodási bírság megfizetésére kötelező határozattal szemben. A per során a bíróság megállapította,

hogy a növedékfokozó gyérítés szakszerűen került végrehajtásra és a közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezte.

- 3) Pest Megyei Kormányhivatal, mint vadászati hatóság által hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata – a vadászterület tulajdonosai által keresettel támadott határozat a vadászterület közös képviselőjeként az Igazgatóságot vette nyilvántartásba, így éltünk a beavatkozás lehetőségével. A bíróság az eljárás során megállapította, hogy a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság hatáskörébe tartozó döntést hozott, így a hatáskör hiányában hozott döntés semmis. Ennek megfelelően a bíróság a semmis közigazgatási határozat hatályon kívül helyezéséről és az elsőfokú eljárás megismétléséről döntött.
- 4) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint kisajátítási hatóság által hozott határozat bírósági felülvizsgálata – a tulajdonos a kártalanítási összeg felemelése érdekében keresettel élt. A per során kirendelt igazságügyi szakértők véleménye alapján a bíróság 2018. januárjában a többletkártalanítás megfizetésére kötelezte Igazgatóságunkat.
- 5) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint kisajátítási hatóság által hozott határozat bírósági felülvizsgálata – 2 db szalonnai erdő művelési ágú ingatlan esetében a tulajdonosok keresettel éltek. A bíróság 2017. februárjában új eljárás lefolytatására utasította a hatóságot. Az új eljárások során hozott határozatokkal szemben – a duplájára emelkedett kártalanítási összeg miatt – keresettel éltünk. Jelenleg a perek folyamatban vannak.
- 6) Földhivatali határozat bírósági felülvizsgálata – elővásárlási jogunk gyakorlására vonatkozó megkeresés elmulasztása miatt jogorvoslattal éltünk. Igazgatóságunk utólag – a földhivatali határozat kézhezvételével – szerzett tudomást arról, hogy védett természeti terület tulajdonjogának változására, a vevő tulajdonjogának bejegyzésére került sor, anélkül, hogy az Igazgatósághoz megkeresés érkezett volna az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozóan. A határozattal szemben fellebbezéssel éltünk. A másodfokú hatóság a fellebbezéssel támadott határozatot jóváhagyta. A másodfokú helybenhagyó határozattal szemben keresettel éltünk. Jelenleg a bíróság döntésére várunk. Jelen beszámoló elkészítéséig további 4 ingatlan esetében került sor tulajdonjog bejegyzésére, anélkül, hogy elővásárlási jogunkról nyilatkoztunk volna. Valamennyi ügyben éltünk jogorvoslati jogunkkal.
- 7) Egyéb perek – a fentiekén túl a lejárt tartozásokból eredő követelésekkel összefüggésben indítottunk pereket.

9. Természetvédelmi Őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

A Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály létszáma az alábbiak szerint alakult 2017 évben.

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
15	1	16

ANPI Természetvédelmi Őrszolgálata	16 fő*
Aggteleki- illetve Zempléni tájegység adminisztratív munkatársak	4 fő
Bodrozug üzemeltetési munkatársak	3 fő
ATE területi fizikai állomány	3 fő
Összesen:	26 fő

A természetvédelmi őrszolgálat létszámának tekintetében történt előrelépés 2017. évben, 1 fő felvételével. A személyi állomány 1 fő kivételével felsőfokú végzettséggel rendelkezik, lefedve a tevékenységhez szükséges összes lényeges szakterületet, így ebből a szempontból megfelelő a rendelkezésre álló szakismeret.

A Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály őrszolgálati- és egyéb igazgatósági szakfeladatának (haszonbérlet területek, hatósági ügyek adminisztrációja stb.) ellátására szükséges lenne a jelenleg közmunkaprogramban foglalkoztatott felsőfokú szakirányú végzettséggel, nyelvismerettel rendelkező kollégánál munkaszerződéssel történő foglalkoztatása.

A közfoglalkoztatás bérszínvonala sajnos nem alkalmas arra hogy, családos, szakképzett munkaerőt hosszabb távon megtartsa. A folyamatosan cserélődő pályakezdők pótlása már gondot okoz, illetve ha sikerül is azok betanítása legalább 6 hónap, és nagyon időigényes.

A Természetvédelmi Őrszolgálat feladatokhoz mért ideális létszáma 31 fő lenne. (Őrkerületenként 2 fő, illetve terület nélkül 1 fő őrszolgálat-vezető, 1 fő őrszolgálat-vezető helyettes, 1 fő tájegység-vezető)

Ennek oka egyrészt az évek során a természetvédelmi őrszolgálatot nevesítő egyre több jogszabályi kötelezettségből fakadó többlet feladat (régészeti lelőhelyek védelme, N2000, haszonbérbeadott területek ellenőrzési feladatai, és egyéb igazgatósági feladatok, mint pl. az Államkincstár /MVH/ ellenőrzés). Másrészt pedig az, hogy a természetvédelmi őr tevékenység nem korlátozódik kizárólag a hivatali időre. Ami szintén létszám igényt keletkeztet.

Aggteleki Tájegység (7 fő)

Egy fő (természetvédelmi őrszolgálat-vezető) az osztályvezetői feladatokat látja el, illetve 1

fő (természetvédelmi őrszolgálat-vezető helyettes) továbbra is a vadászati szakreferensi feladatokat végzi, így csak erősen korlátozott keretek között vesz részt az őrszolgálat terepi tevékenységében.

Az Aggteleki Tájegység területére 1 fő természetvédelmi őr került felvételre az év elején, de az év végén belső áthelyezéssel, a lakhelyéhez közelebb eső Hortobágyi NPI állományába került. Az év végére így ismét természetvédelmi őr létszámbeli hiány állt be a tájegységben. A pótlására 2018 év első részében sor kerül.

Zempléni Tájegység (9 fő)

A ZTE tájegység vezetője közreműködik a hatósági eljárások illetve egyéb feladatok ügyintézésében, de a tájegységi létszám megfelelő a természetvédelmi őrszolgálati alapfeladatok ellátásához.

2017 év végén 1 fő természetvédelmi őr kérte munkaviszonyának megszüntetését, amelyre 2018 évben kerül sor közös megegyezéssel. Pótlása szintén megoldásra kerül 2018 első szakaszában.

Aggteleki- illetve Zempléni tájegység adminisztratív munkatársak (4 fő)

Az őrszolgálat illetve a Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály adminisztratív tevékenységét közfoglalkoztatásban segíti 1 fő szakirányú felsőfokú és 2 fő középfokú végzettséggel az Aggteleki Tájegységben, valamint 1 fő középfokú végzettségű a Zempléni Tájegységben. Az Aggteleki Tájegységben a fluktuáció továbbra is gondot okoz. A betanulási időszak több hónap, és sok befektetett energia. 2017. évben 1 fő középfokú érkezett.

Bodrogzug üzemeltetési munkatársak (3 fő)

2015. év közepétől a Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály felügyelete alá került a pályázati forrásból megvalósított "Vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén" (KEOP-7.3.1.2/09-20 10-0037) projekt során kialakított vízszabályozási rendszer működtetése. Az ezzel kapcsolatos napi feladatokat (vízszintek figyelése, zsilipek kezelése és karbantartása, monitorozó rendszer kialakítása), 1 felsőfokú illetve 2 középfokú végzettséggel rendelkező munkatárs látta el az év elején. Ebből 2 fő évközben kikerült a közfoglalkoztatási körből, és más szférában helyezkedett el. Pótlásuk nem sikerült 2017 év során. Emiatt a Bodrogzug fenntartási feladatok a természetvédelmi őrszolgálat tagjaira terhelődtek.

ATE területi fizikai állomány (3 fő)

3 fő közfoglalkoztatott fizikai dolgozó végzi az Aggteleki Tájegység területén a Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály feladatkörét érintő területi munkákat. (Martonyi kolostorrom műemlék területének karbantartása, hatósági táblák pótlása, stb.)

9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálata rendelkezik a jogszabályban előírt egyenruházattal. Kivételt képez ez alól a társasági ruha. 2017 évben a terepi egyenruházat a jogszabályoknak megfelelően rendelkezésre állt, illetve pótlása rendben megtörtént.

A taktikai felszerelés erősen elhasználódott, teljes cseréje 2018 évben szükséges. Már 2017 évre is tervezésre került a csere, de az egyéb feladatok miatt ennek előkészítésre nem került sor, így az 2018 évre tolódik.

Egyre több műszaki probléma merül fel a maroklőfegyverekkel. A 20 évvel ezelőtt, már használtan vásárolt FÉG Parabellum fegyverek elhasználódtak az idők során. Időszerűvé vált ezek ütemezett cseréje, egy új, korszerű és nem utolsó sorban kisebb súlyú maroklőfegyverre.

Az Őrszolgálat járműellátottsága továbbra sem elégséges. Néhány jármű kiöregedett, cserére, illetve nagyjavításra szorul. 2017 évben nem növekedett a járművek száma, továbbra sincs állandó jármű az Aggteleki Tájégség I/1 és I/2 örkerületében, a vadgazdálkodásra használt jármű kiváltására.

A KEHOP forrásból a járműállomány javítása kilátásban van, így arra már 2018. évben sor kerül.

A 2014. évben üzembe állított vízijárművek igazolták az elvárásokat, az ANPI működési területén található felszíni élővizek ellenőrzésének technikai feltételei rendelkezésre állnak, 7 fő rendelkezik hajóvezetői képesítéssel, így a vízi szolgálatellátás feltételei minden szempontból adottak.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálati irodai elhelyezése az Aggteleki Tájégségben, az ANPI székházában megfelelően megoldott, míg a Zempléni Tájégségben nem. Ez utóbbi bérleményben van, amely -elsősorban helyszűke miatt (irodai munkahelyek, raktározási igény miatt nem megfelelő. Illetve itt a szolgálati vízijárművek tárolása is csak külső szolgáltatónál oldható meg. A bérlemény, illetve a szolgáltatás igénybevétele folyamatos költségként jelentkezik. A ZTE esetében mindenképp fontos egy saját iroda létrehozása. A KEHOP forrásból tervezett ZTE őrszolgálati bázis jelenleg forráshiányos, mivel a tervezés óta eltelt idő alatt jelentős áremelkedés jelentkezett az építőiparban. Ennem mértéke a pályázatból nem gazdálkodható ki.

Típus	Aggteleki Tájégség	Zempléni Tájégség
Land Rover Defender 90	1	1
Suzuki Jimny	1	2
Ford Ranger	2	1
Land Rover 130	-	1
HONDA 125 enduro mkp	1	-

motorcsónak + motor	1	4
kenu	-	2

A térinformatikai eszközök 2014. évi központi őrszolgálati, illetve egyéb pályázati forrásból történt fejlesztésével a terepi eszközök tekintetében, az Őrszolgálat feladatellátására (területazonosítás, státusz meghatározás, pontos határok, területmérés, biotikai adatok gyűjtése, stb.) 7 db Mobil Mapper CE készülékkel, valamint 2 db Bluetooth GPS kapcsolattal ellátott tablet PC-vel rendelkezik. Összességében ez a felszerelés őrparók általi közös használata mellett alapszinten biztosítja a feladatellátás eszközsükségletét. A terepi térinformatika eszközök fejlesztése 2018 évben a KEHOP forrásból történik a tervek szerint.

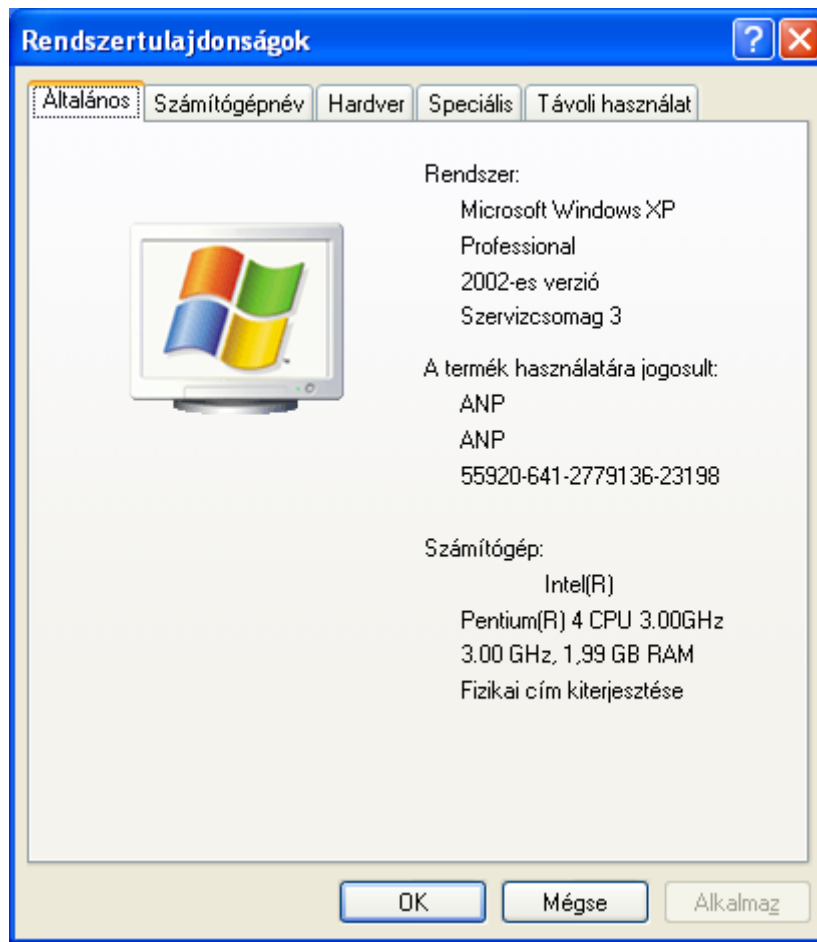
Az Őrszolgálat rendelkezik a hatósági- és egyéb feladatok ellátásához szükséges, megfelelő minőségű fényképezőgéppel, amelyből 1 db GPS pozíció rögzítésére alkalmas készülék. Ezek már részben elhasználódtak, amortizálódtak. A KEHOP fejlesztési forrásból kerül sor új, GPS-el ellátott, jobb technikai paraméterekkel rendelkező készülékekre történő cseréjükre. A távcső ellátottság hiányos, illetve a 2008 évben központi forrásból beszerzett MINOX távcsövek nagy része már elhasználódott, ezek cseréje része a KEHOP keretében megvalósuló őrszolgálati fejlesztésnek.

Az irodai informatikai eszközök tekintetében elmondható, hogy az összes asztali PC minden paraméterében elavult. Technikai paramétereik miatt a térinformatikai alkalmazásokra korlátozottan, kép-, videó feldolgozásra gyakorlatilag teljesen alkalmatlanok.

(Két ZTE Irodában lévő gépet leszámítva, Windows XP 2002 SP3, 1,0-2,0GB RAM, 2,0-3,0 GHz paraméterek jellemzik - ld. ábra).

Esetenként a nagyobb dokumentum fájlokkal, táblázatokkal történő munkavégzés is rendkívül lassú. Több folyamat egyidejű használata is állandó problémaforrás. Jelentős időt vesz el az alkalmazásokra történő várakozás, vagy a lefagyott gépek újraindítása.

Ezeknek az eszközöknek a cseréje nem halasztható tovább. A kifejezetten irodai PC munkaállomások teljes cseréje indokolt.

Az őrszolgálat 2 db lappal, valamint 2 db. tablet készüléssel rendelkezik összesen, így 12 fő a saját otthoni számítógépét használja a napi munka során, ami pl. az TIR/OKIR rendszerre történő átállásban is komoly akadály.

A folyamatban lévő őrszolgálati KEHOP során 2018 évben új laptopok kerülnek beszerzésre, ami megoldja a problémát.

A 2014. évben minden őr felszerelésre került korszerű, terepálló EVOLVE StrongPhone Q4 / OS Android "okostelefonnal". Ezzel amellet, hogy teljes a jogszabályi megfelelés, újabb technikai lehetőségek nyíltak az őrszolgálati tevékenység hatékonyabbá és pontosabbá tételéhez. A készülékek többsége az eltelt idő alatt meghibásodott. A telefonok cseréje a KEHOP projekt keretében megtörténik.

Az Őrszolgálat kommunikációs lehetőségei alapvetően jók, de a Zempléni Tájegység fejlesztésre szorul a csoportkommunikációs eszközök terén.

Az ATE minden természetvédelmi őrre rendelkezik kézi EDR rádióval, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. A ZTE-ben 1 db kézirádió áll rendelkezésre, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. Szükséges lenne a ZTE őrreinek kézi EDR készülékkel való ellátása. (Esetleg más NPI állományából átvéve, ahol nem használják). Hasonló megoldás lehetne az összes jármű rádióval történő ellátására.

A működési területen jelentkező sajátos feladatok maradéktalan ellátása érdekében is szükséges az átfogó és egységes eszközfejlesztés, amely elsősorban az Őrszolgálat monitorozó, illetve hatósági jellegű munkavégzéséhez adna támogatást (éjjellátók, hőkamerák, légifelvétel készítésére alkalmas kamera). Ez a fejlesztési igény a folyamatban lévő KEHOP forrás terhére történő finanszírozásból 2018-ben megoldásra kerül.

A Zempléni Tájegységben megfelelő őrszolgálati bázishely és vízibázis kialakítása is szükséges. Ezekre a fejlesztésre szintén a KEHOP keretében kerül sor 2017 évtől kezdődően. Az elérendő cél a teljes őrszolgálat egységes felszereléssel történő ellátása, a munkavégzés infrastrukturális feltételeinek javítása.

9.1.3. Polgári természetőrök

A polgári természetőri tanfolyam és vizsga szervezése 2017. évben a fent leírt létszámbeli problémák miatt háttérbe szorult, tervezett megvalósítására továbbra sem került sor.

A Polgári Természetőr szolgálat újraszervezését 2018. év II. negyedévre tervezzük.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának hatóság feladatellátása sokrétű. A természetvédelmi szabályok betartásának ellenőrzése mellett, minden olyan jogsértés esetén fellépnek, ami a hatáskörüket érinti.

Az őrszolgálat által kezdeményezett hatósági eljárások zöme az erdővédelmi-, halászati-, környezetvédelmi ágazati jogsértések észlelése esetén történik a természetvédelem mellett.

A természetvédelmi vonatkozású esetek között a leggyakoribb a Natura2000 területekre vonatkozó szabályok, vagy egyéb területhasználathoz köthető szabályok megsértése miatt tett hatósági intézkedés.

Kisebb súllyal szerepel a szabálysértés, illetve a bűncselekmény.

A korábban kialakított, az ellenőrzési tevékenységet támogató, hatósági határozatok elektronikus nyilvántartó rendszere folyamatos karbantartással működik, a TIR/OKIR rendszer egyes moduljai használatban vannak, illetve a többi modul használata is elkezdődött. Egyelőre ennek fizikai korlátja van, mivel a külső (VPN) hozzáférés megfelelő informatikai eszközök hiányában csak korlátozottan elérhető opció, annak telepítése a meglévő eszközökre 2017. I. negyedévben elkezdődött, de megfelelő informatikai háttér hiányában - jelenleg nem megvalósítható minden ór számára.

Továbbra is jelentős feladat a védett természeti területeken és Natura 2000 területeken a fáhasználatok ellenőrzése (erdőben, fásításban), amelyet az Őrszolgálat rendszeresen és

dokumentáltan végez.

A 2017. évben a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai munkaidő keretben látják el feladatukat, illetve rendszeresen végzett túlmunka kompenzálására túlmunka átalány került megállapításra. Az így átalakított, rugalmasabbá tett munkaidő felhasználási rendszerrel mindkét tájegységben működik készenléti szolgálat. Az eddigi tapasztalatok szerint gondot csak a szabadnapok kiadása okoz, a feladat ellátáshoz szükséges létszám biztosítása miatt. Előnyösebb megoldás lenne a korábbi gyakorlat szerinti pénzbeli megváltás.

A Természetvédelmi Őrszolgálat bejelentései alapján a hatóságok által kiszabott* bírság: 34 eset alapján, 2 555.400 Ft volt. Továbbá 64 esetben részesítették figyelmeztetésben az eljárás alá vont személyt, illetve 1 esetben szüntették meg az eljárást. (* Az ANP Igazgatósághoz beérkezett visszajelzések alapján.)

A korábbi évekhez képest alacsonyabb számban észlelt jogsértő cselekmények miatt indított eljárások száma, valamint a jogszerűen végzett tevékenységek körének, az engedélyhez vagy bejelentéshez kötött esetek emelkedő tendenciája arra enged következtetni, hogy az elmúlt években az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának következetes hatósági munkája eredményes volt, hasonlóan 2016. évhez.

Természetvédelmi Őrszolgálati Osztály által intézet ügyiratok száma: 997 db, 18%-al több mint a megelőző évben.

Más szervezeti egységek közreműködésével végzett ügyiratok száma: 580 db, ami 38%-al több az előző évnél.

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat együttműködik minden olyan hatósággal, akinek jogkörének, hatáskörének természetvédelmi őrszolgálatához köthető feladata van. Vagy tevékenysége során védett- illetve Natura 2000 területet érint. (Kormányhivatal különböző ágazatai, szervezeti egységei)

Írásos megállapodás van érvényben a Rendőrséggel, Katasztrófavédelemmel, Polgárőrséggel.

A társadalmi szervezetek közül a Magyar Madártani Egyesülettel a leggyakoribb a közös fellépés. (Madármérgezések, madármentések)

A közös munka a kölcsönös előnyökre, a rendelkezésre álló erőforrások optimális kihasználására, valamint a tudásmegosztásra alapul, és nem korlátozódik arra, hogy csak a Természetvédelmi Őrszolgálat számára járjon előnyökkel.

Az ún. Rendésztörvény alapján az új jogszabályi alapokon működő rendőrségi együttműködés rendszere kialakításra került, 2017. évben 64 közös szolgálatellátásra, valamint 39 akcióra került sor.

Nagy segítséget jelentett, hogy 2017. évben az ORFK Készenléti Rendőrséggel, illetve a B.-A.-Z. Megyei Rendőrfőkapitánysággal 4 alkalommal sikerül légi rendészeti ellenőrzés során gyakorlatilag a teljes működési területet lerepülni, és ezzel a védett és Natura 2000 területek általános állapotát felmérni, dokumentálni, illetve az akciók során eredményesen beavatkozni illegális cselekményekkel kapcsolatosan. Ezzel a lehetőséggel a védelmi szint jelentősen nőtt a területen, ami bizonyos tevékenységek kapcsán ellensúlyozta a létszám és technikai problémákat.

Az Államkincstár (MVH) ellenőrzések száma 2017. évben előző évhez hasonlóan alakult, de így is jelentős erőforrásokat kötött le. A szakértői közreműködések számából számított bevétel összege 12.825.000 Ft. (A tényleges beérkezetről nincs visszajelzés felénk)

Az ellenőrzések előkészítése és lebonyolítása, illetve a jelentések megküldése a szerződésnek megfelelően történt. Az egyéb intézkedések során eseti intézkedést igénylő ellenőrzések adatlapjai az Államkincstár (MVH) felé megküldésre kerültek.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Az őrszolgálat az ANPI alaptevékenységéhez kapcsolódóan számos tevékenységben működik közre az oktatás, bemutatás, vagyonkezelés és a természetvédelmi kezelés egyéb szakterületein.

Vagyonkezelési tevékenységi körben egyik kiemelt feladatként végzi a haszonbérbe adott területek tervezett ellenőrzését. Ennek során 2017. évben 33 cél, 25 átfogó és 76 eseti ellenőrzést végzett. (Ez utóbbi nem a tervezett ellenőrzések körébe tartozik, hanem a napi munka során szűrőpróba szerű-, adatlappal dokumentált ellenőrzési mód).

Az őrszolgálat tagjai végzik a haszonbérbe adott területek FM által meghatározott ellenőrzési feladatait, birtokba adását, illetve visszavételét, továbbá a bérlőkkel történő napi kapcsolattartást is.

A haszonbérbe adott területek ellenőrzése mellett továbbra is feladat a saját kezelésben lévő területek állapotának ellenőrzése is.

A 2017. évi ellenőrzések eredményeinek kiértékelése jelenleg még folyamatban van.

A 2017. év során a Természetvédelmi Őrszolgálat 27.070 biotikai adatot gyűjtött az ANPI működési területén.

Az oktatási tevékenység keretében több alkalommal működött közre csoportok vezetésében. Az ANPI bemutatási tevékenységei között az Őrszolgálat koordinálja a bodrogzugi vízi turizmust. Az őrszolgálat tagjai szakszemélyzetként a vadgazdálkodási tevékenységben is részt vesznek.

Osztályvezetői szinten több más szakterületi tevékenységben is történik közreműködés önálló feladattal, illetve szervezeten belüli együttműködéssel.

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek)

Megnevezés		
Működési kiadások	Személyi juttatások	548.643
	Munkaadókat terhelő járulékok	118.238
	Dologi és egyéb folyó kiadások	584.268
	Egyéb	0
Felhalmozási kiadások	Intézményi beruházások	63.878
	Felújítások	0
	Egyéb felhalmozási kiadás	0
Kiadások összesen		1.315.027

10.2. Bevételek (forrás: költségvetési, EMVA, KEOP, LIFE, IPA, ETE, stb. saját termékekből, védjegyes termékekből származó bevételek)

Megnevezés	Teljesítés (eFt)
Működési bevétel	541.521
Felhalmozási bevétel	1.965
Támogatás értékű működési bevétel	365.864
Támogatás értékű felhalmozási bevétel	0
Működési célú pénzeszköz átvétel	1.340
Költségvetési támogatás	293.713
Pénzforgalmi bevétel	1.204.403
Előirányzat maradvány igénybevétele	2.532.653
Összes bevétel	3.737.056

Az Igazgatóság 2017. évben saját illetve nemzeti parki védjegyes terméket nem forgalmazott, ezáltal ilyen termékek értékesítéséből bevétel nem keletkezett.

10.3. Vagyon

10.3.1. Befektetett eszközök

Az Immateriális javak és tárgyi eszközök

Megnevezés	Bruttó érték (eFt)	Écs (eFt)	Nettó érték (eFt)
Immateriális javak összesen:	61.356	59.277	2.079
Földek	1.008.040	0	1.008.040
Telkek	17.173	0	17.173
Épületek	1.489.452	364.593	1.124.859
Építmények	1.964.953	509.043	1.455.910
Ingalanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok	5.839	1.598	4.241
Ingalanok összesen:	4.485.457	875.234	3.610.223
Ügyviteli és számítástechnikai eszközök	92.473	89.595	2.878
Gépek, berendezések	669.286	585.123	84.163
Képzőművészeti alkotások	6.537	0	6.537
Járművek	450.374	350.187	100.187
Gépek, berend.felszer. összesen	1.218.670	1.024.905	193.765
Tenyészállatok	61.192	25.446	35.746
Beruházások, felújítások	17.285	0	17.285
ÖSSZESEN:	5.843.960	1.984.862	3.859.098

Befektetett eszközök állományának alakulása

Megnevezés	Érték (eFt)
Immateriális javak	2.079
Tárgyi eszközök	3.857.019
Kölcsönök	0
Befektetett eszközök összesen	3.859.098

10.3.2. Forgóeszközök

Megnevezés	Érték (eFt)
Készletek	120.499
Követelések	48.153
Pénzeszközök	2.396.148
Egyéb eszközök	8.147

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	1	0
Szolgálati lakás	6	0
Állattartó épület	1	0
Egyéb állattartó építmény	1	0
Tanya	0	0

* A turisztikai létesítmények a 11.1. táblázatban kerülnek részletezésre.

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági járművek (traktor, rakodó)+ tartozékai	43	0
Autóbusz	2	0
Gépjárművek (szgk, tgc)	38	2
Motorkerékpár	3	0
Kerékpár	30	0
Vízijármű	7	0
Nyomkövető	2	0
Utánfutó	4	0

Terepi komm. eszköz + tartozékok	73	6
Kézi távcső	43	2
Altatópuska	1	0
Számítógép	107	7

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)
Látogató/oktató központ	5	Aggtelek 20 fő Vörös-tó 50 fő Kúria Oktatóközpont 45 fő Bodrogkeresztúr ZTE 80 fő Művészetek Magtára 80 fő

11.1.2. Tanösvények

Tanösvény	8+2	Max. 30 fő/csoport (A Kincskereső játékösvénynél max. 10 fő)	<p>Tanösvényeinken rendszeres kaszálás, karbantartás folyt 2017-ben is.</p> <p>A Baradla tanösvény állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Kismértékű felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>A Tohonya-Kurisztán tanösvény állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Kismértékű felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>A Fürkész tanösvény állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Jelentős felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>2017-ben a 2-es és a 8-as állomás részben felújításra került.</p> <p>A Szádvár tanösvény állomás- és pihenőhelyei</p>
-----------	-----	---	---

			<p>fejlesztésre szorulnak. Kismértékű felújításra van szükség. Kísérő kiadvány nyomtatása indokolt.</p> <p>2016-ban jött létre a Kincskereső játékosvény, amely ebben az évben el is nyerte „Az év ökoturisztikai tanösvénye” pályázaton az első díjat. Az ösvény továbbra is jó állapotú, kísérő kiadvánnyal is rendelkezik.</p> <p>A Bódva-völgyi tanösvény állomástáblái a madárgyűrűző tábor idején időszakosan kerülnek kihelyezésre. Minden évben bővül az adott év madarát bemutató tablóval. Kísérő kiadvány készült.</p> <p>A Zöld határ élményösvény útvonaljelölése megtörtént, az állomáshelyek kialakítása 2011-ben készült. Teljes szakasza felújításra szorul a magyar oldalon, a szlovák oldal 2017-ben felújításra került. Indítótáblával sem rendelkezik.</p> <p>A Bodrogzugi vízitúra tanösvény a „Vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén” KEOP 3.1.2/2F/09-11-2013-0017 program keretében került felújításra 2015-ben.</p> <p>A Borz tanösvény elhanyagolt állapotú, kísérő leporelló készült. Kezelője az Északerdő Zrt.</p> <p>Az Alsóhegyi Zsombolyos tanösvény Bódvaszilás környékén létesült. 2014-ben lett felújítva, kezelője a Bódvaszilásért Baráti Kör.</p>
--	--	--	---

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek, múzeumok, kiállítások

Név	Cím	Befogadó-képesség	Kiállítás témája	Látogathatóság
Művészetek Magtára	Bódvaszilás	80 fő	„A karszt színes állatvilága”, „Magban az erő”, „Herman Ottó öröksége” – állandó kiállítások „Állati jó lakóhelyek” címmel meghirdetett rajzpályázat alkotásaiból rendezett időszakos kiállítás.	állandó és időszaki

Mohos-ház	Kelemér	40 fő	A keleméri Mohos-tavak természeti értékeit és a település történetét bemutató kiállítás	állandó
Kessler Hubert Emlékház	Jósvafő	20 fő	Kessler Hubert életét és munkásságát, valamint a Baradla-barlang kutatástörténetét bemutató kiállítás	állandó
Tájház – Boldogkőváralja	Boldogkővár alja	20 fő	A Zemplén természeti értékeit, valamint egy helytörténeti gyűjteményt bemutató kiállítás	állandó – szezonális

11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek

Név	Cím	Max. résztvevő gyermekek száma:	Erdei Iskola program címe:
Szalamandra Erdei Iskola	Szalamandra Ház, 3762 Szögliget külterület	50 fő	Alsós: Az Aggteleki-karszt értékei Felső: Az Aggteleki-karszt értékei

11.1.5. Szálláshelyek

Név	Cím	Férőhely/ befogadóképesség	Állapot rövid leírása	Kihasználtság (%)
Tengerszem Szálló és Oktatási Központ	3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 2.	43 fő	A szálloda 1999-ben teljes felújításra került, jelenlegi állapota jó, a hozzá kapcsolódó étterem 2016-ban nem üzemelt. 2016. szeptember 14-től magánvállalkozó	

			üzemelteti.	
Baradla Kemping és Turistaszálló	3759 Aggtelek, Baradla oldal 1.	turistaszálló: 31 fő, faházak: 5 db 6 személyes apartmanház, 13 db 4 személyes faház, 6 db 7 személyes rönkfaház, sátras kemping: 120 fő	A létesítményt 2012. április 1-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti.	
Kövirózsa Apartmanház	3759 Aggtelek, Deák F. u. 20.	20 fő	A létesítmény 2002-ben épült. A 4 apartmanból álló üdülőház 2005 novemberétől üzemel, mint szálláshely.	28,93%
Szalamandra- ház	Szögliget, kültelek	turistaszálló: 60 fő kemping: 40 fő	2002-ben került az ANPI tulajdonába. 2009-2011-ben KEOP pályázat keretein belül (Erdei iskola infrastruktúrafejlesztés) sor került az udvar beépítésére (szabadtéri foglalkoztató, erdő háza, víz háza, kő háza, mező háza egységek kialakítása).	Turistaszálló: 36,34 % Kemping: 1,17%*

	Vendég szám (fő)	Vendégéj	Átlag tartózkodási idő (nap)	Kihasználtság (%)	Bevétel (Ft)
Kövirózsa Apartmanház	755	1587	22,195	28,93	4.692.600
Szalamandra- ház,	2052	4474	26,605	36,34	9.115.200

Turistaszálló					
Szalamandra-ház, Kemping	99	136	5,07	1,17	142.200
Összesen	2807	6061	2,03	32,63	13.807.800

A 2016. évi statisztikákhoz képest az alábbiak szerint változtak a kihasználtsági mutatók (a bevétel arányában):

Kövirózsa Apartmanház (+ 22,64%)

Szalamandra-ház (+ 7,74%)

Szalamandra kemping (+756.38%)*

*A Szalamandra Kemping, mint szálláshely nem mérvadó. A Szalamandra-ház területén van lehetőség kempingezésre, de nem ez a fő profil. A rendkívül kis számú kempingező vendég miatt az évenkénti eredmények egymáshoz hasonlítva fals arányokat mutathatnak.

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

- Mini cserkelő ösvény került kialakításra a Baradla-barlang aggteleki fogadótérségében a Tourinform bejárata mellett.
- Aggteleken a Baradla-tetőn a KΔ és a K, S jelzések összekötése történt meg, mintegy 1000 méteren cserjeirtással valamint évente 4 alkalommal történő tisztítással, kaszálással, útvonal kijelöléssel és így a Naplemente túra útvonalának kialakításával.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Az igazgatóság által üzemeltetett 3, naponta látogatható barlangban, 5 különböző hosszúságú és nehézségű túrából lehet választani.

Túratípusok:

Naponta látogatható túrák: Baradla-barlang/aggteleki rövidtúra, jósvafői rövidtúra, vörös-tói középtúra, túra a Rákóczi-barlangban, túra a Vass Imre-barlangban.

Meghirdetett túráinkon 110 689 fő vett részt.

	Túraszám	Látogatószám
Aggteleki rövidtúra	1826	72725 fő
Jósvafői rövidtúra	318	3960 fő
Vörös-tói középtúra	1218	30390 fő
Rákóczi-barlang	526	3285 fő
Vass Imre-barlang	77	329 fő
Összesen:	3965	110 689 fő

11.2.2. Szakvezetési túrák, speciális túrák

Szakvezetési felszíni túráinkon összesen 791 fő vett részt.

Környezeti nevelési program keretében szemléletformálás céljából szervezett, interaktív elemekkel kiegészített diákoknak szóló túráinkon, valamint szakmai célközönségnek (pedagógusok, óvopedagógusok, felsőoktatási intézményben tanulók) meghirdetett szervezett szakmai túráinkon 260 fő vett részt.

Az Aggteleki és a Zempléni Tájegységben a természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatására irányuló túrák. 2-3-4 órás túrák közül választhat az érdeklődő, az éves eseménynaptárból vagy a honlapon meghirdetett programok alapján. Előzetes bejelentkezéssel vehetők igénybe, 2017-ben 531 fő vett részt túráinkon.

- Szakvezetési túrák ATE

Az Aggteleki Tájegység területén szakvezetett felszíni túrán 2017-ben összesen 463 fő vett részt. Túratípusok: Téli túra, A vadregényes Telekes-völgy, Kőkörcsinek és források nyomában, Erdőkóztoló túra, Telihold túra, Barangolás a Baradla-barlang tetején, Természet patikája, Éjszaka a karszton - szentjánosbogarak nyomában, Forró nyári naplementék, Zöld határ túra, Hegyek ormán, völgyek mélyén, A titokzatos Kelemér, Szarvasbögés túra, Geotúra az Országos Geotóp Napok keretében. Illetve egyéb vezetett túrák a kijelölt tanösvényeken, illetve jelzett turistautakon.

- Szakvezetési túrák ZTE

A Zempléni Tájegység területén szakvezetett felszíni ökotúrán 2017-ben összesen 68 fő vett részt. Túratípusok 2017-ben: Bodrogzugi vízitúra, Orchidea túra a Tokaji Nagy-Kopaszon, Tiszavirágzás túra, Szarvasbögés túra, Geotúra az Országos Geotóp Napok keretében.

Speciális, előzetes bejelentkezést igénylő kalandtúráinkon összesen 1566 fő vett részt. Túratípusok: Baradla-barlang/hosszútúra, speciális túra, túra a Béke-barlangban, túra a Kossuth-barlangban, túra a Meteor-barlangban. Túráinkon összesen 1566 fő vett részt. A Béke-barlangban szinte egész évben nagyon magas volt a CO₂ koncentráció, emiatt mindösszesen 1 túrát indítottunk 10 fővel, a Meteor-barlangba pedig nem indítottunk túrát

	Túraszám	Látogatószám
Hosszútúra	56	1482 fő
Speciális túra	7	66 fő
Béke-barlang	1	10 fő
Kossuth-barlang	1	8 fő
Meteor-barlang	0	0 fő
Összesen:	65	1566 fő

Fotóstúra: 2017. évben nem volt vezetett fotóstúrára jelentkező, így túra nem indult.

11.2.3. Nyílt nap, jeles nap, egyéb saját szervezésű rendezvény

Nyílt nap, jeles nap, egyéb saját szervezésű rendezvény, összesen 3066 fő.

A természetvédelem jeles napjaira szervezett rendezvényeken összesen 1027 fő vett részt.

- Őrszolgálati nap, Kúria, és kihelyezett foglalkozások 25 fő
- Őrszolgálati Nap ZTE: 100 fő
- Műemlékvédelmi Világnap 26 fő
- Víz Világnapja, Kúria, és kihelyezett foglalkozások 218 fő
- Víz Világnapja ZTE: 200 fő
- Föld Napja Kúria, és kihelyezett foglalkozások 55 fő
- Föld napi rendezvény ZTE: 60 fő
- Madarak és Fák Napja, Kúria, és kihelyezett foglalkozások 118 fő
- Takarítási világnap 18 fő
- Állatok Világnapja 188 fő
- Nyílt Napok (óvodák számára): 19 fő

Az Ökoturisztikai csoport és a KMO által szervezett rendezvényeken összesen 1543 fő vett részt.

- ANP Közönségnap: 535 fő
- FAFF Teljesítménytúra: 169 fő
- Tűzzsonglór bemutató: 25 fő
- Szlovák-magyar kerékpártúra: 31 fő
- Nemzetközi Madármegfigyelő Napok: 37 fő
- Bükk-Aggtelek kerékpártúra: 60 fő (KMO által szervezett)
- Hucul Lovasnapok: 686 fő (KMO által szervezett)

Egyéb saját szervezésű rendezvény (családi napok, rajzpályázat díjkiosztó, egyéb): 496 fő

Az Igazgatóság minden évben csatlakozik az FM Természetmegőrzési Főosztálya Vadonleső programjához, melyre évről-évre egyre több pályázat érkezik. 2017-ben a kollégák 5 pályaművet küldtek fel.

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák

Erdeti iskolák: a Környezeti nevelési csoport által biztosított „Az Aggteleki-karszt értékei” című erdei iskolai programokon összesen 711 fő vett részt.

Erdeti Óvoda programon összesen 117 fő vett részt, ebből 92 fő a közvetlen térség óvodáiból érkezett. Erdeti óvodát igazgatóságunk nem üzemeltet, óvodáknak szánt programjaink nem bentlakásos erdei óvoda tevékenységek.

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Természetvédelmi tábor: saját szervezésű, természetismereti tábor, illetve szakmai programok biztosítása más szervezésű táborokban. Összesen: 202 fő.

- Saját szervezésű: Természetismereti Tábor 165 fő
- Egyéb táborok: 37 fő részére biztosítottunk szakmai programokat

Kulturális jellegű rendezvények:

Barlangi koncertek

- 2017-ben 3 koncert került megrendezésre, melyeken mindösszesen 2100 fő vett részt. Az igazgatóság egy saját szervezésű koncertet rendezett meg, az Óévbúcsúztató Operettgálát, mely évről-évre nagy népszerűségnek örvend, a tavalyi évben 700 fő vett részt rajta.
- Barlangi esküvők: 2017-ben 5 esküvő volt a Baradla-barlangban, ebből 1 a jósvafői, 4 pedig az aggteleki szakaszon került lebonyolításra, melyeken összesen 301 fő vett részt.
- Egyéb barlangi rendezvények (forgatás, megnyitók, zártkörű rendezvények): 158 fő.
- Csónak- és kenutúra: 2662 fő
- Mikulástúra: 854 fő
- Kincskereső játékösvény: 1377 fő
- Egyéb rendezvények (interaktív bemutató standok, Zöld Sziget, szakmai-módszertani programok, előadások, terepi foglalkozások, témanapok, óvodás programok, manótúra, Karsztkaland, természetismereti versenyek zsűrizése, kitelepülések stb. 4062 fő:
 - Játszóházak: 1147 fő
 - Karsztkaland: 277 fő
 - Kitelepülések (gyűrűzótábor): 127 fő
 - Baradla manó túra: 199 fő
 - Zöld Sziget rendezvény (Edelény, Aggtelek, Jósvafő, Budapest): 610 fő
 - Szakmai-módszertani napok (felnőtt program, szakmai és módszertani rendezvények, főként az együttműködő iskolák pedagógusai részére): 257 fő
 - Előadás, terepi vizsgálódás, témanap (főként osztálykirándulásokhoz kötődő szakmai programok): 885 fő.
 - Terepgyakorlatok (középiskolások és egyetemisták részére): 94 fő
 - Versenyek zsűrizése: 119 fő
 - Óvodás Program (különbféle óvodás foglalkozások, játékos terepi programok): 347 fő.

11.2.5. Kiadványok

- "Zöld Horizont" – Természetvédelem Észak-Magyarországon c. periodika 34-35. összevont szám (közreműködés a cikkek és képanyagok szerkesztési munkálataiban, és lektorálásában, társszerkesztői feladatok, kiadó: BNPI)
- Betétlap – árak, nyitva tartások (7.000 db – magyar, 3000 db angol nyelven)
- Aggteleki Nemzeti Park Turisztikai Programajánló (10.000 db – magyar, 3.000 db angol nyelven)

11.2.6. Látogatóstatisztika

Szolgáltatás	Összesen (fő)
<i>Barlangtúrák, barlangi rendezvények</i>	<i>114 814</i>
Naponta induló túrák	
- Baradla-barlang: 107 075	
- Rákóczi-barlang: 3285	
- Vass Imre-barlang: 329	110 689
Barlangi kalandtúrák	
- Baradla-barlang: 1548 fő	
- Béke-barlang: 10 fő	
- Kossuth-barlang: 8 fő	
- Meteor-barlang: 0	1566
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	2100
Barlangi esküvő	301
Egyéb barlangi rendezvények	158
<i>Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások, rendezvények</i>	<i>12465</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra	791
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	3066
Erdei iskolai program	828
Természetvédelmi táborok	202
Csónak- és kenutúra	2662
Mikulástúra	854
Fotóstúra	0
Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok	4062
<i>Bemutatóhelyek, látogatóközpontok</i>	<i>47 280</i>
Művészetek Magtára Bódvaszilás	1471

Kessler Hubert Emlékház	Kb. 15000
Vörös-tói Látogatóközpont	0
Aggteleki Látogatóközpont/Tourinform	29984
Mohos-ház	450
Boldogkőváraljai Tájház	375
Tanösvények, játékösvények	5 777
Baradla Tanösvény	Kb. 1100
Tohonya-Kuriszlán Tanösvény	Kb. 550
Szádvár Tanösvény	Kb. 880
Bódva-völgyi Tanösvény	Kb. 550
Fürkész Ösvény	Kb. 1320
Kincskereső Játékösvény	1377
Összesen (regisztrált)	160 936
Összesen (becsült)	19400
Mindösszesen	180 336

11.3. Társadalmi kapcsolatok

Kiállítás, bemutató, vásár
Kevi Böllérfesztivál, 2017. 02. 11. Túrkeve
Utazás Kiállítás, 2017. 03. 02-03. Budapest
Tiszator Böllérfesztivál, 2017. 03. 11. Abádszalók
Víz Világnapja – Zöld Sziget, 2017. 03. 16. Edelény
Föld napja, 2017. április 21. Farnos
Vitézlő Teljesítménytúra, 2017. 04. 22. Szendrő
Avasi borangolás, 2017. 05. 13. Miskolc
Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, 2017. 06. 30. – 07. 02. Eger (Kincskereső játékösvény meghívása külön standon)
IX. Jószafeői Lovasnapok és VI. Patkolókovács Verseny, 2017. 08. 18-20.
OMÉK, 2017. 09. 18. – 24. Budapest
IX. Gömöri Gyümölcsfesztivál, 2017. szeptember 2. Aggtelek
Denevértalálkozó 2017. 10. 04. Debrecen
Szalamandra játszóház 2017. 10. 05. Edelény

Megyei Hucul Lovasnap, 2017. 12. 08. Jósvafő	
Megjelenések száma (hirdetés, papír alapú cikk):	11 db
anp.hu honlapon	151 új cikk
Rádió, televízió (interjú, forgatás, videó)	34 db A Tiszavirágzás túrát az M1 élő adásban közvetítette.
NETA (Nemzeti Turisztikai Adatbázis)	400 db turisztikai objektum aktualizálása
Megjegyzés: Az interneten 2017-ben 275 db turisztikai cikk foglalkozott az ANPI-val	
Egyéb: konferencia, esemény, képzés	
IUCN világörökség konferencia: 2017. 02. 23. Budapest	
Varázslatos Magyarország 2017. 03. 09. Budapest	
Környezeti Nevelési Szakmai Napok, HNPI 2016. 03. 21-23. Hortobágy	
Föld Napja (központi FM rendezvény), 2017. 04.21. Farnos	
Nemzeti Parki Termék Védjegy Konferencia, 2017. 04. 26-27. Hortobágy	
Hungarikumok a Kárpát-medencében vetélkedő, zsűrizés 2017. 05. 19. Budapest	
Bükk – Aggtelek kerékpártúra, 2017. 05. 27.	
Benefits Beyond Inscription – Unesco konferencia, 2017. 05. 05. Bártfa (SK)	
BAZ Megyei Értéktár Bizottság ülés 2016. 04. 19. Miskolc	
Természetes Ízek – Nemzeti Parki Termék Védjegy (FM – MTÜ) országjárás, 2017. 05. 23. Jósvafő,	
Magyar Nemzeti Parkok Hete konferencia, 2017. 06. 30. Eger	
INTERREG EPICAH projekt műhelymegbeszélés, 2017. 10. 02. Tokaj	
Ökoturisztikai Szakmai Napok, 2017. 10. 17-19. FHNP	
„Pelegála” TTM, 2016. 11. 18-19. Budapest	
30 éves Hollókő Világörökség ünnepi konferencia 2017. 12. 11. Hollókő	
Honlap címe	www.anp.hu, www.anp.nemzetipark.gov.hu,

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2013-ban, pályázati úton az alábbi két termelő és két szolgáltató vonatkozásában adott 5 éves időtartamra Aggteleki Nemzeti Parki Termék

Védjegy használati jogosultságot. A jogosultak a 2017-ben végzett ellenőrzések során is magas színvonalon teljesítettek:

Gömör-Tornai Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Bt. – Jósvafő, szálláshely szolgáltatás
Efficient Gazdasági Tanácsadó és Szolgáltató Kft. – Trizs, szálláshely szolgáltatás
Koltayné Zsoldos Krisztina – Aggtelek, helyi termék
Fruktárium Gömör-Tornai Kft. – Trizs, helyi termék

2016. évben - változatlan feltételekkel - új pályáztatás történt 10 eredményes pályázóval:

Kovács Gyula, Csicsörke Lekvár – Bodrogkeresztúr, helyi termék
Ambrus János – Sajólad, helyi termék
Vajda György – Kéked, helyi termék
Szintai Attila – Szendrő, helyi termék
Ácsné Danyi Ilona, Fruktárium – Trizs, helyi termék
Gondáné Kiss Mária – Erdőbénye, helyi termék
Vécsei Vilmos – Martonyi, helyi termék
Gömöri Népfőiskolai Egyesület – Putnok, képzőművész kategória
Fodor Katalin Judit – Gömörszőlős, képzőművész kategória
Jeroen van Drunen, Klunen Magyarország Kft. – Irota, képzőművész kategória

2017. évben - változatlan feltételekkel - új pályáztatás történt 13 eredményes pályázóval:

Kovács Gyula – Bodrogkeresztúr, lekvár, helyi termék
Nagyné Tóth Aranka – Sajókaza, méz, helyi termék
Szászi József – Erdőbénye, méz, helyi termék
Koltayné Zsoldos Krisztina – Aggtelek, méz, lekvár és gombakészítmények, helyi termék
Kökényessy György – Sátoraljaújhely, almaecet, helyi termék
Hercegfalvi Ildikó – Tokaj, méz, virágpor, helyi termék
Kapuvári Miklós János – Tokaj, sajt, juhtúró, helyi termék
Susztrik Jenő – Sátoraljaújhely, lekvár, helyi termék
Polácsikné Lénárt Márta- Edelény, mézeskalács, helyi termék
H.Petkovics Katalin – Sajókaza, gyöngyszövött ékszerek, képzőművész kategória
Sajókazai Faluvédő Egyesület PRAKTIKA Kézműves Műhely – Sajókaza, foltvarrás hímzés
Hudák István – Tokaj, kishordók, képzőművész kategória
Antal-Major Vendégház – Tornaszentjakab, szálláshely és ökoturisztikai szolgáltatás

A jogosultak a 2017-ban végzett ellenőrzések során a követelményeket magas színvonalon teljesítették.

Dr. Fazekas Sándor Földművelésügyi Miniszter a Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer ismertségének növelése érdekében *Természetes Ízek* címmel egy éven át tartó promóciós- és marketing körút szervezését kezdeményezte, melynek második állomása Jósvafőn volt május 23-án.

A rendezvényen Dr. Rácz András a Földművelésügyi Minisztérium környezetügyért felelős helyettes államtitkára és Dr. Princzinger Péter, a Magyar Turisztikai Ügynökség

vezérigazgató-helyettese ünnepélyes keretek között hirdette meg „Az év ökoturisztikai létesítménye 2017” pályázatot.

Az Igazgatóság saját rendezvényén (IX. Jósvalói Lovasnapok és VI. Patkolókovács Verseny, 2017. 08. 18-20. Jósvaló), illetve a Földművelésügyi Minisztérium két országos rendezvényén (Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, 2017. 06. 30. – 07. 02. Eger, és OMÉK, 2017. 09. 18. – 24. Budapest) is lehetőség nyílt a védjegyes partnereknek a személyes részvételre, illetve termékeik kiállítására, árusítására.

Az anp.hu turisztikai honlapon, illetve az Igazgatóság havi hírlevelében részletesen bemutatásra kerülnek a védjegyes partnerek.

A Baradla-barlang aggteleki fogadótérségében található *Mesterségek utcájában* termelőink területhasználati díj megfizetése nélkül árusíthatják termékeiket.

11.4. Tervezett fejlesztések (2018)

Látogatóközpontok, tanösvények

A látogatóközpontok és tanösvények folyamatos karbantartásra szorulnak. A fejlesztés és a felújítás egyre sürgetőbb. A folyamatosan elhalasztott munkavégzés miatt a bekerülési költségek évről-évre hatványozottan növekednek.

KEHOP pályázatok bemutatási elemei

- A Világörökség részét képező barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek védelmét és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését célzó természetvédelmi beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén 2016-ban befogadott, futó pályázat.
A pályázatból 2018. évben kialakításra kerül: speleobox, geológiai időlépegető, kiadványok.
- Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése 2016-ban befogadott, futó pályázat.
A pályázatból kialakításra kerül: tanösvény, kiadványok, foglalkoztató.
- A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén 2016-ban befogadott, futó pályázat.
A pályázatból kialakításra kerül: kiadványok, foglalkoztató.

- Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén
2016-ban befogadott, futó pályázat.
A pályázatból kialakításra kerül: vándorkiállítás (klasszikus tablók mellett interaktív elemekkel, pl. denevéres forgató, ismeretterjesztő foglalkoztató füzet, interaktív denevéres játékok stb.), komplex oktatási/ismeretterjesztési program (előadások, kézműves foglalkozások).
- Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén
2016-ban befogadott, futó pályázat.
A pályázatból kialakításra kerül: tanösvények, kiadványok.

11.5. Együttműködési megállapodások

Az év folyamán 30 térségbeli oktatási intézménnyel (2 határon túli) kötöttünk, illetve újítottunk meg együttműködési megállapodást. Minden iskola eleget tett a vállalt kötelezettségeknek (természetvédelmi faliújság, programnapokon, akcióprogramokon való részvétel), illetve aktívan részt vettek az Igazgatóság egyéb rendezvényein.

Az ANPI-vel 2017-ban kötött együttműködési megállapodás keretében a kazincbarcikai Ambrózia Étterem és Panzió*** Varázsrendezvény Kft. vendégek kiajánlását vállalta.

Az Oroszlány Város Önkormányzatával kötött együttműködési megállapodás keretében az önkormányzat által fenntartott Oroszlányi Bányászati Múzeummal szakmai együttműködés indult el 2017-ben.

11.6. Fontosabb események

Május 23-26-ig az Európai Nemzeti Parkok Napja alkalmából nyílt napokat szerveztünk, amelyek nagy népszerűségnek örvendenek, természetismereti túrákat, vizsgálódásokat, interaktív foglalkozásokat szerveztünk óvodásoknak, iskolásoknak.

Május 27.-én került sor a hagyományos Aggtelek-Bükk kerékpártúrára, amely az elmúlt évekhez hasonlóan 46 résztvevőt vonzott. Az ANP területén 2017-ben a putnoki Holló László Galériában alakítottunk ki frissítőpontot.

Június 3-án került megrendezésre az ANPI Közönségnapja a Baradla-barlang aggteleki fogadóteréségében. A rendezvényen bemutakoztak az ANPI osztályai. Különleges barlangtúrákkal, felszíni műsorral, illetve helyi termék bemutatóval és vásárral vártuk az érdeklődőket.

Június 24-én 3. alkalommal indult a „Föld alatt, föld felett” teljesítménytúra, immár 169 résztvevővel. A teljesítménytúra barlangi szakaszt (vörös-tói középtúra) is magába foglal, 10, 20, 30, 50 km-es távok kerülnek meghirdetésre.

Július 3-9. között került sor a Magyar Nemzeti Parkok Hetére, amely során barlangtúra kedvezményekkel vártuk a látogatókat.

Augusztus 19-20.-án a IX. Jósvafői Hucul Lovasnapok és VI. Nemzetközi Patkolókovács Verseny megrendezésére került sor. A kovácsok versenye ebben az évben először létszámában is felnőtt a lovas rendezvényhez, rekordszámú versenyző részvételével.

December 30-án megrendezésre került az Óévbúcsúztató Operettgála, melyen megdöntöttük nézőszám rekordot, ugyanis 700 fő búcsúztatta az óévet a Baradla-barlang aggteleki Hangversenytermében.

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Alapfeladatok:

- Az ANPI kezelésében levő fogadóterületek és bemutatóhelyek környezetének folyamatos rendezése, az épületállomány fenntartási-karbantartási munkái,
- Az ANP területén található turistaösvények, erdei játszóterek, turistapihenők ellenőrzése, fenntartása takarítása, őrzése,
- Hatósági-, információs táblák állítása, felújítása,
- Természetvédelmi területkezelési munkák: (cserjeirtás, gyümölcsösök tisztítása, inváziós növények visszaszorítása, erdősítés-ápolási munkák, útkarbantartás,
- Az ANPI által fenntartott állatállomány (hucul ménes) telephelyeinek rendezése, gondozása, a felhalmozódott trágya extenzív szántókra kihordása, stb.
- Illegális hulladéklerakók felszámolása: az ANP területén található rendezetlen, hulladékkal szennyezett területek megtisztítása, helyreállítása,
- Adminisztrációs munkák,
- Túraszervezés, túravezetés, tájházak bemutatása, egyéb környezeti nevelési programokban való részvétel.

A 2017. évhez kapcsolódó Közfoglalkoztatási Programok főbb adatai:

Ssz.	Megnevezés	Közfoglalkoztatási Program 2016.03.01-2017.02.29	Közfoglalkoztatási Program 2017.03.01-2018.02.28
1	Program összköltsége	237.370.378 Ft	174.365.074 Ft
2	Programban vállalt létszám	150 fő	110 fő
3	Teljesült?	Nem *	Igen
4	Érintett munkavállalók száma:	176 fő	154 fő

*(2016/17 évi program) A szerződésben rögzített 150 fő átlagos állományi közfoglalkoztatott létszámot nem tudta az Igazgatóság teljesíteni, a programban foglalkoztatott átlagos statisztikai létszám 141,5 fő.

Ennek okai a következők:

- Az alacsony közfoglalkoztatási bérek 2017. évben sajnálatos módon nem emelkedtek, ezért a működésünk szempontjából nélkülözhetetlen egyes munkavállalókat – 2016. augusztusától az év végig összesen 11 főt - csak úgy tudtuk megtartani, hogy átvettük őket közfoglalkoztatásból munkaszerződéses jogviszonyba.
- A térségben lévő nagy közfoglalkoztatók között egyre erősebb a verseny a megfelelő munkaerők megszerzésében, ez korlátozza a foglalkoztatási lehetőségeinket és növeli a fluktuációt.
- A fluktuációból adódó kiesés, 30 napon túli táppénz, 30 napon túli fizetés nélküli szabadság miatt történt nagyobb létszámingadozás, a vállalt foglalkoztatási kötelezettségnek ezért sem tudott eleget tenni az Igazgatóság.

2017. évi közfoglalkoztatási létszám havi bontásban:

A foglalkoztatási kötelezettség időtartama	Átlagos havi statisztikai állományi létszám (fő)
2017. január	129
2017. február	126,3
2017. március	123,5
2017. április	123,9
2017. május	118,3
2017. június	120
2017. július	120
2017. augusztus	110
2017. szeptember	101
2017. október	99,18
2017. november	98,9
2017. december	96,1

2017 évet érintő átlagos statisztikai létszám: 112 fő

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

A közmunkások az ANPI alábbi természetvédelmi területkezelési és állattartási munkáiban vettek részt:

- Cserjeirtási munkák: az ANPI kezelésében levő legelők, illetve egyéb természetvédelmi kezelést igénylő területek fenntartása és rekonstrukciója. ~22ha
- Gyümölcsösök tisztítása, kézi kaszálása: az ANPI kezelésében levő, már kezelt extenzív gyümölcsösök fenntartása, illetve újabb gyümölcsösök rekonstrukciója. ~33 ha
- A területeinken terjedő inváziós (részben allergén) növények (parlagfű, magas aranyvessző, japán keserűfű, stb.) visszaszorításában részvétel (Aggteleki Tájegység:~391.300 m²; Zempléni Tájegység: 20,5ha)
- Erdősítések, ápolási munkák (Aggteleki Tájegység: ~2.500 db csemete), erdőterületek éves fenntartási-kezelési munkái,
- Határjelek felújítása,
- Illegális hulladéklerakók felszámolása: az ANP területén található rendezetlen, hulladékkal szennyezett területek megtisztítása, helyreállítása.
- Útkarbantartási munkák, erdei és egyéb utak javítása, az út menti pászta kitisztítása: az ANPI területén található utak helyreállítása, karbantartása, vízelvezetése csúszásmentesítése,
- Szemes takarmány szellőztetése, zsákolása (400q),
- Kis kockabála fel-, és leterhelése,
- Őrzési feladatok (365 nap),
- Aprítékolás (gyep rehabilitáció során keletkezett fás szárú melléktermék feldolgozása, elszállítása) 60 nap,
- Fakitermelések előtti jelölések, határjelek kifestése, faanyag felvételezése, erdősítések kézi ápolása,
- Zempléni Tájegység: madárodú, lőállások, magaslesek építése, tűzvédelmi jelzőtábla előállítás,
- ANPI ló állatállományának mindennapi takarmányozása, kezelése, ellátása, nyírása, legeltetése, lovak képzése, betanítása,
- Legelők, lovasturisztikai útvonalak, pihenők tisztántartása; Jósvafői Lovaspálya, boxok, kifutók, karámok tisztítása, karbantartása,
- Vízátereszek folyamatos kotrása, az utak kátyúzása, bakhát mentesítése,
- Gyakorlati természetvédelem (odúkihelyezés, inváziós növények irtása, élőhelyek természetvédelmi kezelése, fészektérképezés, oszlopszigetelés,
- Halgazdálkodással összefüggő feladatok (lékvágás, halmentés, halak vándorlási útvonalának biztosítása, jogellenes halászati, horgászati tevékenység felderítése (5 nap),

- Vízi közlekedéssel kapcsolatos feladatok ellátása (vízijárművek karbantartása, takarítása, szállítása, eszközeletár, kapcsolódó feladatot ellátók vízi szállítása),
- Vadtakarmány szórókra való kihordása, automata szórók feltöltése havonta, 10 db szóró, 80 kg/szóró. Takarmány só kihelyezése 20 szózába, évi 600 kg,
- Automata vadetető ellenőrzése, elem és akkumulátor cseréje havonta 10 db szórón.

Szálláshelyek és ANPI egyéb épületeinek és a hozzá tartozó területek rendben tartása, takarítása:

- Napi szinten szemétszedés,
- Kaszálás (20 ha/5-6 alkalom),
- Sétautak, tanösvények, játszóterek takarítása (kaszálás, gazolás, padok festése, szegélykövek meszelése, fák metszése, falevél gyűjtése, szalonnasütők takarítása, tisztítása a beléő ágaktól, hulladékgyűjtés, leesett csapadék eltakarítása),
- Favágás, hasítás, pakolás (140 m3),
- Az épületek és a hozzá tartozó területek takarítása, karbantartása, síktalanítása esetlegesen a felújítási munkák elvégzése,
- A Háromhegyi Pálos Templom és kolostor gondozott környezetének biztosítása, állagmegóvás,
- Őrzési feladatok (365 nap).

Adminisztrátori munkák:

- Irodai adminisztrációs munkák, az év végi leltározásban való aktív részvétel az Igazgatóság telephelyein, egyéb adminisztrációs munkák végzése (nyilvántartások vezetése, leltározáshoz szükséges dokumentációk előkészítése, dokumentálása, munkanaplók, jelenléti ívek ellenőrzése, eszköznyilvántartás vezetése, stb.).
- AKG pályázatok előkészítése, csatolandó dokumentumok beszerzése,
- Államkinctár (MVH) jegyzőkönyv elkészítéséhez terület bejárás, felmérés; Területmérés, térképi regisztrálás,
- Kapcsolattartás a területkezelésben munkát végző vállalkozókkal (kezelések ellenőrzése, legelőápolással érintett területek bejárása, felmérése),
- Tokaj-Bodrogzug TK: Vizek állapotának folyamatos figyelemmel kísérése (vízmércék leolvasása, vízállás adatainak gyűjtése, feldolgozása, áramlásviszonyok feltérképezése, dokumentálása),
- Túraszervezés, túravezetés, tájházak bemutatása, egyéb környezeti nevelési programokban való részvétel. (Túrák látogatottsága: 114.000 fő; egyéb rendezvények: 5.500 fő),
- Aktív részvétel az ANPI bemutatási, környezeti nevelési tevékenységében, eszköztárának fejlesztésében, kreatív foglalkoztatók tervezésében, kialakításában, megvalósításában (kb. 6200 fő),
- Jóságfői Hucul Lovasnapok és Nemzetközi Patkolókovács Verseny elnevezésű rendezvényhez kapcsolódó feladatok: adminisztratív ügyintézesek, kapcsolattartás, előkészítés, szervezés, lebonyolítás, utómunkák, elszámolások, stb.

- Hucul lovas versenyekhez kapcsolódó feladatokban való aktív részvétel (szállásfoglalás, versenylovak és versenyzők nevezése, stb),
- A bodrogzugi vízkezelési feladatok összefogása, mindennapos szervezése, a vízszint és a vízminőség kijelölt pontokon való monitorozása, adatfeldolgozása,
- Taktaközi-főcsatorna kotrása miatt veszélybe került fokozottan védett lápi póc halfaj egyedeinek mentése; Részvétel a jogellenes halászati, horgászati tevékenység felderítésében, védett és Natura 2000 területek ellenőrzésében, adatfeldolgozásban,
- Fészektérképezés, biotikai adatgyűjtés, békaterelő építése, részvétel az NBmR felmérésekben, adatfeldolgozásokban.

Műszaki-karbantartási munkák:

- Az ANPI kezelésében levő épületállomány fenntartási-karbantartási munkái (vízelvezető csatornák és árkok tisztítása, egyéb földmunkák, járdák felújítása, utak csúszásmentesítése, síktalanítása, tetőjavítás, kerítésépítés és javítás, festés, kisebb építési munkák, stb.), takarítása, őrzése;
- Gépjavítási, karbantartási munkák elvégzése;
- Mindenkori feladataik közé tartozik a munkaeszközök, szerszámok karbantartása, tisztítása, szükség esetén a munkaeszközök javítása;
- Állattartó épületek és az állattartáshoz szükséges eszközök felújításai, karbantartási munkái;
- Barlangokban lévő világítás napi szinten való ellenőrzése, illetve esetleges hibák javítása, karbantartási munkák elvégzése;
- Rendezvények esetén, sátor állítása, építése, szállítása, forgalom irányítás;
- Rendezvények elő- és utó munkálatainak elvégzése, a programban való aktív részvétel, a barlangban megrendezésre kerülő koncertek technikai kivitelezése;
- Vadkárrelhárító hordozható magaslesek építése felújítása, karbantartása áthelyezése .

Parkfenntartási munkák:

- Az ANPI kezelésében levő fogadóterületek és bemutatóhelyek környezetének folyamatos rendezése (seprés, hulladékgyűjtés, kukák napi ürítése, hólapátolás, fűnyírás, gereblyezés, ágnyesés, virágültetés, locsolás, gyomlálás, síktalanítás stb.), a fenntartott épületek takarítási munkái, őrzése.
- Az ANP területén található turistaösvények, túraútvonalak (Országos Kék Túra nyomvonala) erdei játszóterek, turistapihenők ellenőrzése, fenntartása, kezelése, fenntartása: kaszálás, cserjeritkítás, szemétszedés, takarítása;
- Parlagfű mentesítés ütemterv szerint.

12.3. Tapasztalatok

A foglalkoztatási kötelezettség ideje alatt nagy volt a fluktuáció, ennek több oka volt, elsősorban természetesen az előnyösebb munkaviszony létesítésének lehetősége. Aki

közfoglalkoztatásban kényszerül dolgozni ugyanúgy 8 órát dolgozik, mint más munkavállaló, mégis hátrányosabb helyzetbe kerül mind bér, mind szabadság terén. Sok dolgozónál problémát jelent a magas busz költség miatt, hogy a munkabéréből megelőlegezze az útiköltséget. Ezen problémák enyhítése érdekében jelentős összegeket költöttünk a munkásszállításra, illetve gépjárművek bérleti díjára. Az elmúlt évek tapasztalata alapján a minimál bér emelkedésével arányosan emelkedett a közfoglalkoztatási bér is, ez a 2017. év elején nem történt meg. A foglalkoztatási helyzet – egyébként örvendetes – javulása és a közfoglalkoztatók erősödő versenye miatt egyre nehezebb megfelelő létszámú és képzettségű motivált munkaerőt találni és megtartani.

12.4. Javaslatok

A 2017-es évben nagyon összetett, sokrétű és színes feladatok megvalósítása történt közfoglalkoztatottak által. Eredményben gazdag és sikeres évet hagyunk magunk mögött. Szeretnénk ösztönözni, illetve jutalmazni a dolgozókat, de a közfoglalkoztatási törvény miatt meg van kötve a munkáltatók keze a juttatásokat illetően. Mind a munkáltatónak, mind a munkavállalónak előnyt jelentene, ha folyamatos lenne a munkaviszony, és hosszabbítani lehetne a munkaszerződéseket valamint lehetőség nyílna arra, hogy munkaadóként a közfoglalkoztatási bér kiegészítésével vagy más módon anyagilag is ösztönözzük a munkavállalókat.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

„Jósvafőért” Alapítvány és Jósvafői Egyházközség

A Jósvafői Református Egyházközség, a „Jósvafőért” Alapítvány és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésében Jósvafőn, az Ady E. u. 4. alatti, volt Parókia épületgyűttesében működik a "JÓSVÁ" Erdei Iskolai Bázishely. Az ANPI a természetvédelmi ismeretterjesztés, környezeti nevelés, mint alapfeladatok ellátásában való együttműködés keretében szakmailag és kedvezményes túralehetőségekkel támogatja a bázishely munkáját.

Miskolc Városi Vadaspark

Sérült madarak szakszerű ellátásának és kezelésének, valamint a természetvédelmi tudatformálás elősegítése érdekében kialakított együttműködés. A közös munka eredményeként kialakított volierekbe több mint 350 sérült madarat szállítottunk be az elmúlt években.

Mályi Természetvédelmi Egyesület

Az ANPI kiállítóként és előadóként rendszeresen részt vesz a Mályi Természetvédelmi Fesztiválon. Az egyesület által végzett madármentő és gyógyászati tevékenységben is rendszeres az együttműködés.

Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete

A hucul lófajta hazai fenntartója mely 1991 óta kíséri figyelemmel és támogatja e ritka fajta magyarországi tenyésztését. Az ANPI az egyesület munkájában aktívan részt vesz és lehetőségeihez mérten támogatást nyújt az ott folyó munkákhoz. (pl. Ménkatalógus és Hucul méneskönyv kiadása).

Magyar Patkolókovácsok Egyesülete

Együtműködés a hucul ménes állományának patkolásában, turisztikai együttműködés az évente megrendezésre kerülő Jósvafői Hucul Lovasnapok és Patkolókovács Verseny szervezésében és közös lebonyolításában.

Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány (Miskolc)

Több évre visszatekintő kapcsolatot tartunk fenn, amelynek keretében közösen csatlakoztunk az „Ökoturizmus Közép- és Kelet-Európa bioszféra rezervátumaiban” című programhoz. (Lásd külföldi partnerek.)

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (Budapest – Jósvafő)

Az együttműködések legfontosabb területe az illetékességi terület természeti értékeinek feltárása és megőrzése. Jelentős az ismeretterjesztés területén végzett együttműködés (pl. Natura 2000 kibővített természetvédelmi vándorkiállítás, Gólyavédelmi Kiállítás, Ciconia Hungarica Oktatási Program, Bódva-völgyi Vonuláskutató és Természetvédelmi Tábor).

MANDA - Nemzeti Filmtörténeti Élménypark (Ózd)

Az új létesítménnyel marketing együttműködés valósul meg.

Gömör-Tornai Alapítvány

Az együttműködés elsősorban a környezeti nevelés területén, valamint a kulturális rendezvények, kézműves játszóházak megszervezésére terjed ki.

Gömöri Környezet és Tájfejlesztő Egyesület (Szuhafő)

Partnerség az évente megrendezett Gömöri Gyümölcsfesztivál lebonyolításában

BAZ.-megyei Környezetvédelmi és Területfejlesztési Kht. (Gömörszőlős)

Közös, ill. kölcsönös kiadvány- és ajándéktárgy forgalmazás. Közös rendezvény-szervezések.

Szadvárért Baráti Kör

Évente részt veszünk a Baráti Kör Szadvár romjainál folytatott felújítási, állagmegóvási, területrendezési munkáiban, kedvezményes szállást biztosítunk az önkénteseknek.

Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.

Több évre visszatekintő kapcsolatot tartunk fenn a nemzeti parkokban történő természetfotózás segítésére.

Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület

Együtműködés turisztikai marketing területen.

Magyar Földtani Védegylet Országos Geotóp Napok közös szervezése

Szlovák-karszt Kerékpárklub (Slovenský cykloklub Slovenský kras so sídlom v Gemerskej Hôrke)

Turisztikai együttműködés. A partnerrel a nemzeti park igazgatóság közös, határon átnyúló kerékpártúrát szervez minden év júliusának második felében.

Vasutas Természetjáró Baráti Kör, Bánréve

Turisztikai együttműködés. A partnerrel a nemzeti park igazgatóság közös teljesítménytúrát szervez minden év júniusának végén, körülbelül a Barlangok Világnapja idején. A teljesítménytúra barlangi és felszíni szakaszt is tartalmaz.

Aktív kapcsolatban vagyunk a barlangász szakmával, akik kutatásokat végeznek, adataikat átadják nekünk.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Szlovák-karszt Nemzeti Park	Szlovákia	Folyamatos kapcsolat az egyes szakterületeken.
Turisztikai Információs Központ	Szlovákia (Rozsnyó)	Együttműködés turisztikai szolgáltatók adatbázisának cseréjében, egymás marketing kiadványainak terjesztésében. A központot - az alapfunkció fenntartása mellett - a fenntartó Rozsnyó város 2014-ben átadta egy magánszolgáltatónak. A kapcsolatot 2015-ben megújítottuk.
Kárpát Eurorégió	Szlovákia (Kassa)	Együttműködés turisztikai szolgáltatók adatbázisának cseréjében, egymás marketing kiadványainak terjesztésében

EUROPARC	Németország (Grafenau)	Jelenleg a szokásos információáramlás folyik, konkrét program nem fut.
----------	---------------------------	---

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Magyar Turisztikai Ügynökség	Budapest	Együttműködés turisztikai marketing területén, illetve a franchise rendszerben működő aggteleki Tourinform szakmai felügyeletében.
Szlovák Természetvédelmi Örök Szövetsége (SRA)	Szlovákia	Évi két alkalommal tapasztalatcsere a szlovákiai természetvédelmi örökkel.
SOPSR	Szlovákia (Besztercebánya)	A Szlovák Természetvédelmi Hivatallal évente megújított együttműködési megállapodást kötünk
Szlovák Barlangok Igazgatósága	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Folyamatos kapcsolat napi munkában, kutatásban és barlangvédelmi projektekben.
Kelet-Szlovákiai Múzeum	Kassa Szlovákia	Együttműködés a Hernád és Sajó, és vízgyűjtői flóra és fauna kutatásában interreg projektek keretében
Hucul International Federation	Ausztria	Részvétel a kétévente szokásos hucul lovas rendezvényen, világtalálkozón, bajnokságon és tenyész szemlén.
Magyar Természetjáró Szövetség	Budapest	MTSZ kártyával 50% kedvezményt biztosítunk egyes túráink árából.
B.A.Z. Megyei Természetjárók Szövetsége	Miskolc	A turistautak kijelölése, karbantartása ügyében évtizedes, jól működő együttműködés van a megyei szövetség és tagegyesületei, valamint az ANPI között.
Csereháti Településszövetség „Históriavölgy”	Boldva	Együttműködés turisztikai marketing területén a 2012-ben megnyitott Históriavölgy projekt kapcsán
MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit	Miskolc	Együttműködés turisztikai marketing területén. A Miskolc Pass turisztikai kártya tulajdonosai részére 20% kedvezményt biztosítunk a Vörösi barlangtúra árából.

Közhasznú Kft.		
MIVÍZ – Barlangfürdő	Miskolctapolca	Együttműködés turisztikai marketing területén. 2012-ben kerültek felújításra a kölcsönös tájékoztató táblák.
Mammoth Cave National Park	Kentucky	Rendszertelen időpontokban kölcsönös tanulmányutak a természetvédelmi kezelés és a barlangturizmus tárgykörében.
Wieliczka Sóbánya Turisztikai Kft	Lengyelország (Wieliczka)	Együttműködés turisztikai marketing területén. 2012-ben felújításra kerültek a kölcsönös tájékoztató táblák.
Lengyel hucul tenyésztők	Lengyelország (Gladyszów)	Részvétel a hucul lovas rendezvényen, versenyeken.
Kastélysziget	Edelény	A 2014-ban megnyílt, nagyszabású turisztikai projekt keretében megújult kastély előzetes marketingjében való részvétel. Kölcsönösen 20% kedvezményt biztosítunk egyes programjaink árából.
Slovensky Hucul Klub	Szlovákia (Sihla-Breznóbánya)	Együttműködés INTERREG pályázatban, a hucul lófajta népszerűsítését szolgáló marketingben.
ALMA-Centrum	Szádalmás Szlovákia	A Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében megvalósult két magtár, a bódvaszilasi Művészetek Magtára és a szádalmási ALMA-Centrum granárium felújítása. Az együttműködés a továbbiakban rendszeres, elsősorban információs és szóróanyagok közös terjesztésében.
Gömöri Ifjúsági Társaság	Szlovákia (Várhosszúrét)	Turisztikai marketing együttműködés.
CEEWEB for Biodiversity	Budapest	Turisztikai marketing együttműködés.
WWF Magyarország	Budapest	Szakmai együttműködés nagyragadozó kutatásban.
Füzéradvány Károlyi kastély és Tájképi kert	Füzéradvány	Ökoturisztikai programok kölcsönös egyeztetése, programszervezés, kiállítás kihelyezése Kölcsönösen 20% kedvezményt biztosítunk

		egyres programjaink árából.
Magyar Kajak Kenu Szövetség (MKKSZ)	Budapest	A Bodrogot és Tiszát érintő GINOP/TOP fejlesztési együttműködések.

15. Ellenőrzés

	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa / célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	Erdősítés műszaki átvétele	Határidő módosítás.
2.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Edelényi Járási Hivatal Földhivatali Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Edelényi Járási Hivatal Földhivatali Osztály	Művelési ágnak nem megfelelő használat	Gyep, legelő területek rendbetétele.
3.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály	651700 sz. vadászterületen: Egyéni vadászati napló és terítéknyilvántartás és a Társas vadászati napló és terítéknyilvántartás	Mindent rendben találtak.
4.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály	658901 sz. vadászterületen: Egyéni vadászati napló és terítéknyilvántartás és a Társas vadászati napló és terítéknyilvántartás	Mindent rendben találtak.

5.	B-A-Z Megyei Rendőr-főkapitányság	Ózdi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály	651700 sz. vadászterületen: Társas vadászati napló és terítéknyilvántartás Társas vadászat ellenőrzése	Mindent rendben találtak.
6.	B-A-Z Megyei Rendőr-főkapitányság	Ózdi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály	651700 sz. vadászterületen: Hivatásos vadászok fegyvere, fegyvertárolás szakszerűsége	Mindent rendben találtak.
7.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Ózdi Járási Hivatal Földhivatali Osztály	TAKARNET használata	Mindent rendben találtak.
8.	Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság	URH rendszer üzemeltetés	Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az egyébként rádió engedély hiányában nem üzemeltett rendszer - egy korábbi jogszabály módosítás miatt hatósági szempontból üzemelőnek minősül. Az ellenőrzés során a probléma megoldásra került. 2018 évben a rendszer újra beüzemelését tervezzük, amennyiben az rentábilisan megoldható.
9.	Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.	Tourinform Iroda névhasználati szerződés szerinti működésének ellenőrzése	Érdemi észrevételt nem tettek.

10.	B-A-Z megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály	B-A-Z megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály	Országos Közfoglalkoztatási Program ellenőrzése (2016.03.01- 2017.02.28)	Érdemi észrevételt nem tettek.
11.	Nemzeti Földalapkezelő Szervezet	Nemzeti Földalapkezelő Szervezet	Ingatlanok szemlézése – folyamatos tevékenység	Érdemi észrevételt nem tettek.
12.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Fenntartási helyszíni ellenőrzés KEOP-3.1.2/2F/09- 2010-0022, A projekt fenntartási kötelezettségének ellenőrzése, 2013.03.15- 2017.03.14. időszak	Érdemi észrevételt nem tettek.
13.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Fenntartási helyszíni ellenőrzés KEOP-3.1.2/2F/09- 11-2013-0017, A projekt fenntartási kötelezettségének ellenőrzése, 2015.08.28- 2016.08.27 időszak	Érdemi észrevételt nem tettek.
14.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Közbenső helyszíni ellenőrzés KEHOP-4.1.0-15- 2016-00049, A projekt előrehaladásának, műszaki tartalmának, beszerzéseinek, nyilvánosságának, és a projektben vállalt indikátorok és projekt szintű mérőkövetek teljesülésének	Érdemi észrevételt nem tettek.

			vizsgálata, 2016.09.29- 2017.09.05. időszak	
15.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	Közbenső helyszíni ellenőrzés KEHOP-4.1.0-15-2016-00028, A projekt előrehaladásának, műszaki tartalmának, beszerzéseinek, nyilvánosságának, és a projektben vállalt indikátorok és projekt szintű mérföldkövek teljesülésének vizsgálata, 2016.09.29-2017.09.05.	Érdemi észrevételt nem tettek.

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

Személyi állománnyal kapcsolatos feladatok:

- A szakmai munka személyi feltételei 2017. évben alapvetően biztosítottak voltak, egyes területeken (pl. területkezelés, közönségkapcsolat, projektiroda) megfelelő szakember felvétele megtörtént. 2017-ben a közfoglalkoztatásban való részvételünk továbbra is fennállt. Az állományi létszámot tekintve több, mint 112 főt foglalkoztattunk, mely adat két program teljesítéséből adódik össze. Ezzel a térség foglalkoztatási helyzetének javításában tovább nőtt az ANPI eddig is jelentős szerepe.

Oltalom alatt álló természeti értékek és területekkel kapcsolatos tervezési, igazgatási, adatok gyűjtésére és szolgáltatására irányuló tevékenység:

- A védetté nyilvánítás folyamataival, a védett és Natura 2000 területek fenntartásával kapcsolatos ügyintézés, a hatósági döntés-előkészítéssel, adatszolgáltatásokkal, a kezelési és fenntartási tervekkel, a körzeti erdőtervezéssel, terület- és településrendezési tervezéssel kapcsolatos feladatainkat hatékonyan, határidőben elláttuk.
- Az Aggteleki Nemzeti Park természetvédelmi, egyben világörökségi kezelési tervének 2015-ben leadott változatát 2017 februárjában a minisztérium utasítása szerint a

erdészeti-vadászati és mezőgazdasági főosztályok javaslatai alapján átdolgoztuk; felülvizsgáltuk a Megyerhegyi Tengersizem TT, a Keleméri Mohos-tavak TT és az Abaújkéri Aranyos-völgy TT természetvédelmi kezelési tervét.

- Elkészült 15 földtani alapszelvény/földtani képződmény kezelési tervének megalapozó dokumentációja és kezelési terve. Az előző évben lefolytatott társadalmi és hatósági egyeztetéseket követően összeállítottuk és felterjesztettük a védetté nyilvánításhoz szükséges dokumentációt az FM felé.
- Elvégeztük a Natura 2000 SDF adatbázisok frissítését, szokásos éves felülvizsgálatát.
- A fenntartási tervek készítésének befejezése 3 db site-ra a HUAN20001 Aggteleki-karszt, HUBN20087 Baskói-rétek, HUBN20089 Füzéri Pál-hegy. Elkezdődött 4 db további Natura 2000 terület fenntartási terveinek elkészítése HUBN 20088 Regéci Vár-hegy, HUBN20085 Északi Zempléni-hegység, HUBN20084 Központi Zempléni-hegység, HUBN20092 Telkibányai Király-hegy, melyek befejezése áthúzódik 2018-ra.
- Tárgyévben új barlang feltárására nem került sor, országos szinten is jelentős feltárások történtek már ismert barlangokban (Baradla- és Musztáng-barlang).
- A védelemre tervezett mesterséges üregek: 2017-ben tovább folytattuk a védelemre tervezett mesterséges üregek denevérvédelmi szempontú felmérését, az itt élő állományok, valamint a mádi Bomboly-bányánál elvégzett denevérbarát lezárás hatásainak monitorozását. Téli állományfelmérést végeztünk a telkibányai Mária-táróban.

Birtokügyi feladatok, területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

- A 2016. évben rendelkezésünkre bocsátott 35.100.000.-Ft támogatásból 29.215.750 Ft-ot ügyvédi letéti számlára helyeztünk. A letéti számlán lévő összeget földvásárlásokra fordítottuk, illetve kisajátítási határozatok bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásokban, kisajátítási eljárásokban, valamint "jogosulti" kártalanításban használtuk.
- A 2017. évben lefolytatott kisajátítási eljárások eredményeként az Aggteleki Tájegységben 8 darab ingatlan 1/1 tulajdoni hányadát szereztük meg a Magyar Állam részére. További 9 ingatlan tulajdonjogának megszerzése folyamatban van. A kisajátítást pótló adásvételi szerződések megkötését követően – várhatóan 2018. májusában – kisajátítási eljárást indítunk.
- Igazgatóságunk a 2017. évben 50.000.000.-Ft támogatásban részesült. A támogatásból a postaköltségen felüli összeget ügyvédi letéti számlára helyezük, amelyet 2018-ban további földvásárlásra és kisajátítási eljárásra fogunk fordítani. Elsősorban a Zempléni Tájegységbe tartozó ingatlanok 1/1 tulajdoni hányadát kívánjuk megszerezni a Magyar Állam javára.

Haszonbérletek:

- Igazgatóságunk a 2017. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatokat, illetve pályáztatás nélkül sem került sor haszonbérbe adásra. Haszonbérleti szerződést nem

mondunk fel. Egy haszonbérleti szerződés esetében vált szükségessé a szerződés módosítása. Egy haszonbérleti szerződés pedig megszűnt a határozott idő lejártával.

Világörökség gondnokság:

- A 2017. évi gondnoki feladatok ellátására a Miniszterelnökség szerződést kötött Igazgatóságunkkal. A szerződésben szerepeltetett 7.936.000 Ft-os támogatást szerződéses állományú foglalkoztatásra fordítottuk. A támogatás összegét utófinanszírozás keretén belül az idei évben kapja meg Igazgatóságunk. Az ANPI teljesítette a jogszabályban előírt kötelezettségeit a kezelési terv dokumentáció és a természetvédelmi kezelési terv tervezetének elkészítésével kapcsolatban, amelyeket átadott az FM-nek, tárgyévben az FM szakmai irányítása mellett elvégeztük a kezelési terv átdolgozását. Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság elkészítette a Világörökségi helyszín védőövezetének lehatárolásának módosítási javaslatát, melyet felterjesztett jóváhagyásra a Miniszterelnökség felé. Több a Világörökségi helyszínt, valamint annak kiemelkedő egyetemes értékeit érintő pályázati beruházások megvalósítását indítottuk meg a tárgyévben.

Magas Természeti értékű Területek:

- A Vidékfejlesztési Program keretében az MTÉT előírás csoportokat is tartalmazó AKG felhívás alapján a gazdálkodók 2015. év végén és 2016. év végén pályázhattak, amely alapján 2016. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra, illetve a 2017. január 1. és 2021. december 31. közötti időszakra vonatkozóan vállaltak kezelési kötelezettséget. A gazdák a Bodrogekör MTÉT és Észak-Cserhát MTÉT esetében is „MTÉT gyep hegy-és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” és az „MTÉT szántó hegy-és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” c. csomagokhoz csatlakoztak. Az előző évekhez hasonlóan 2017-ben is helyszíni ellenőrzéseket végeztünk a MÁK-MVH-val szakértőként - együttműködési megállapodás keretében - AKG-MTÉT és JFGK (Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) célprogramok esetében.

Kutatás, monitorozás, természetvédelmi információs rendszer és adatbázis:

- A kártalanítási keretből számos kutatási és monitorozási tevékenységre kötöttünk szerződést, a feladatok elszámolásának határideje 2018. május, így jelenleg csak részjelentések állnak rendelkezésünkre.
Folytattuk a védett növényfajok felmérését, denevérközösségek felmérését, emlősfajok közül a nagyragadozók, az ürge és a pelefajok felmérését, ex lege védett barlangok, források, földvárak és kunhalmok felmérését, egyedi tájértékek kataszterezését, kétéltűek (gőte) és hüllők (keresztes vipera) felmérését, kisemlős monitorozást bagolyköpet elemzéssel, illetve számos közösségi jelentőségű faj és élőhely felmérését.

Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR), saját biotikai adatbázis (BIOTIKA):

- TIR adatrögzítés (NBmR)

- Térinformatikai háttér adatok karbantartása (KÜVET, NP-TK-TT, Natura 2000, ex lege, Ramsari területek, Natura 2000 fenntartási tervek térképei)
- Tömeges adatexportok, adatelemzések VM, NFA megkeresésre
- Az Igazgatóság által vezetett biotikai adatbázis fejlesztése, karbantartás, adatbevitel (a Biotikai adatbázisban jelenleg 785 957 adat szerepel. 2017-ben 65 075 adat lett rögzítve.)
- Birtokügyi nyilvántartások TIR adatbázisba való feltöltése.

Természetvédelmi kezelési tevékenység

- Az élőhelyek fenntartása, kezelése, az élőhely rehabilitáció tárgyi és személyi feltételeiben – elsősorban az Aggteleki tájegységben - a KEOP keretében beszerzett gépek üzembehelyezése valamint a közmunkaprogram (támogatott eszközbeszerzés, foglalkoztatás) miatt határozott javulás következett be az elmúlt években.
- A KEHOP pályázatok (ATO, ZTO) keretében tervezett fejlesztések jelentős és hosszútávra kiható pozitív változást jelentenek a természetvédelmi kezelés feltételrendszerében, azonban a pénzügyi forráshiány továbbra is gondot jelent. A kezelt és fenntartandó területek növekedése mellett a feladatokkal és a költségekkel arányos, megfelelő mértékű működési támogatás biztosítása feltétlenül szükséges, ennek hiánya veszélyezteti a megnövekedett feladatok megfelelő ellátását. A 2017. évre tervezett területkezelési feladatok túlnyomó részét elvégeztük, egyes feladatok elmaradása kapacitáshiányra, forráshiányra és az időjárásra vezethető vissza.
- A gyepterületeken végzett kezelési tevékenységek eredményessége mindkét tájegységben jónak mondható, a kezelt gyepek természeti állapotában a kezelések hatására pozitív változások tapasztalhatók.
- Szántóterületeinken a tervezett munkákat elvégeztük, a betakarítás eredményei a csapadékosabb évnél köszönhetően jónak mondhatók.
- A gyepeken, legelőkön végzett munkákat kisebb időbeni csúszásokkal el tudtuk végezni és rekord mennyiségű szalmaszalmát sikerült betakarítani illetve betárolni.
- Az inváziós növényfajok elterjedésének és a kezelés eredményességének felmérését, a kezelés tervezését elvégeztük (Solidago – Aggteleki Tájegység: 1685,7 ha-on, az NP teljes területén Reynoutria, Asclepias.) A tervezett kezeléseket végrehajtottuk.
- Speciális élőhelykezelési beavatkozásokat, kézi kaszálást is végeztünk (Gyertyán-kútrét, Gömörszőlős ex-lege láp, Németi-halom /Hernádnémeti/, Szendrőládi rétek TT) továbbá folytattuk az inváziós növények speciális kezelésének gyakorlatát is.
- Erdeink természetvédelmi célú kezelését az időjárási körülmények nagyban befolyásolták, az őszi végi csapadékosra forduló időjárás miatt jelentős mennyiségű kitermelt faanyag maradt az erdőterületeken. Mindkét tájegységben évről-évre a legnagyobb gondot a rendelkezésre álló vállalkozások (fakitermelők, -szállítók stb.) alacsony száma és alacsony termelési volumene jelenti. A nehézségek ellenére az éves

tervünket nagy részben teljesíteni tudtuk és a szociális tűzifa-programban a vállalt (ebben az évben csökkenő mértékű) kötelezettségeinket is teljesítettük.

- A nagyobb felkészültséget igénylő fakitermelések végrehajtására a vállalkozókkal árajánlatkérést követően szerződünk, ebben az évben a szerződésekben vállalt teljesítési határidőnél korábbi teljesítést megpróbáltuk anyagiakkal is támogatni – eredménnyel.
- Az egyéb részletek területén tervezett, zömmel inváziós fajokat érintő fakivágások, egyéb termelések alapvetően karvastagságú, vagy az alatti egyedeket érintenek. Ehhez a munkavégzéshez ritkán szerződötünk fő profiljában fakitermelő vállalkozókat, ehelyett lakossági gyűjtés keretében termeltetjük ki a magtermő egyedeket.
- A nagy létszámú gyűjtőcsapatok számunkra igen kedvező kezelési tevékenységet végeznek el, emellett fontos társadalmi hozadéka, hogy a mélyszegénységben élők saját kezük munkája gyümölcsként olcsón jutnak tűzifához.
- Fakitermelési tevékenységünk természetvédelmi célját, jellegét is jól mutatja, hogy az erdőtervezett és egyéb területekről kitermelt fatömeg az idegenhonos fafajok visszaszorítása, illetve faállománycseréje, valamint az elegyes, többkorú, változatos állományszerkezetű erdők kialakítása során keletkezett. A fásításból történő fakitermelés keretében a szukcessziós folyamat által veszélyeztetett gyepek megőrzésére, helyreállítására irányult.
- Az EUTR rendszernek – faanyag-kereskedelmi láncnak - megfelelő nyilvántartási, értékesítési szabályozást és gyakorlatot alakítottunk ki. A területkezelési osztályok 2017-ben az ebben megfogalmazottaknak megfelelően, eredményesen látták el ez irányú feladataikat.

Összességében elmondható, hogy az élőhelyvédelmi, természetvédelmi vagyonkezelési tevékenységünk eredményes volt, a fajok/élőhelyek helyzete, állapota 2017. évben is javult, azonban a nagyobb léptékű és tartós eredmények eléréséhez a kezelési infrastruktúra fejlesztése szükséges. A KEHOP keretében tervezett projektek kialakításánál ezért a természetvédelmi vagyonkezelés eszközrendszerének fejlesztésére az inváziós növények elleni védekezésre kiemelt hangsúlyt helyeztünk. A pályázataink kedvező elbírálást nyertek, a támogatói szerződések aláírásra kerültek, a beszerzések ha lassan és körülményesen is, de elindultak.

Génmegőrzés

- A hagyományos gyümölcsfajták megőrzése érdekében 2017. évben is elvégeztük a szükséges kezeléseket 21,70 ha területen a külterjes gyümölcsösökben.
- A hucul ménesben a korábbi években megkezdett tudatos, minőségcentrikus ménesgazdálkodást folytattuk 2017. évben is. A lóállomány által hordozott génállomány változatossága és a ménes kor szerinti összetétele a tudatos szelekció és beszerzések folytán tovább javult.

Vadászat, vadgazdálkodás

- Dr. Fazekas Sándor miniszter úr határozatában „Természetvédelmi különleges rendeltetésű” területté nyilvánította a 651700 számú vadászterületet.
- A 2016-2017. évi vadgazdálkodási tervet teljesítettük.
- A 651700 és a 658901 vadászterületek 2017-2018. évi vadállomány becslés és vadgazdálkodási terveit elkészítettük.
- A 654502 vadászterület bérlőivel való kapcsolattartás folyamatos volt, a vadászati szerződések elkészítése, új vadászati év bérleti díjának kiszámlázása megtörtént.
- A 658100 vadászterület bérlőivel való kapcsolattartás folyamatos volt, a vadászati szerződések elkészítése, új vadászati év bérleti díjának kiszámlázása megtörtént.
- Részt vettünk a hirdetményezett földtulajdonosi közgyűléseken.

Tájvédelmi feladatok:

- Az egyedi tájértékek feltöltése a TIR-be, a terület- és településrendezési tervek véleményezése, készítéshez kapcsolódó adatszolgáltatások terv szerint megtörténtek.

Projektekkel kapcsolatos tevékenység:

- 2017. évben, a megnövekedett feladatok, a párhuzamosan futó, jelentős számú és költségvetésű projekt szabályos és ütemterv szerinti lebonyolítása érdekében fontos eredmény volt a Pályázatkezelési Csoport szervezetfejlesztése, szakmai koordinátorok, szakmai asszisztensek, pénzügyi munkatársak felvétele, szervezeti szinten pedig a projektmegvalósítás folyamatának szabályozása, egységes projektmenedzsment és megvalósítási működési rend kidolgozása és szervezeti bevezetése.
- A Pályázatkezelési Csoport koordinálásával és a szakmai állomány aktív közreműködésével megkezdtük a 7 KEHOP projekt megvalósítását, a projektekben 2017-ben 20 db beszerzési eljárást és 5 db közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, indítottunk meg, az építési beruházással érintett projektekben tervezés alatt állnak, illetve elkészültek a tervdokumentációk, és megtörtént a beszerzendő eszközök pontos specifikációinak kidolgozása. A projektek legfontosabb adatait a beszámoló 7. pontja és az ehhez kapcsolódó I. számú melléklet mutatja be.
- A projektek nyilvántartási, ügyviteli feladatai szervezeten folytak, a futó, továbbá a lezárt de fenntartandó pályázatokkal kapcsolatos jelentések, beszámolók, pénzügyi elszámolások határidőben és megfelelő tartalommal benyújtásra kerültek, az ellenőrzések hiányosságát nem állapítottak meg.
- Azonban mindenképp ki kell emelni, hogy vannak olyan akadályok, melyek jelentősen veszélyeztetik a projektek előrehaladását, ezek összefoglalva a következők:
 - Közbeszerzések szabályos előkészítésének jelentős időigénye (megfelelő indikatív ajánlatok bekérése, specifikációk pontosítása, az összes projekt

tekintetében értelmezendő összeszámitási vizsgálatok elvégzése), melyek jelentős adminisztratív terhet jelentenek, és késleltetik a közbeszerzések megindítását.

- Közbeszerzések előzetes engedélyeztetésének jelentős időigénye, melyek egyrészt késleltetik a projektek előrehaladását, és további problémákat generálnak a vállalások teljesítése tekintetében.
- Kivitelezési munkák költségeinek jelentős emelkedése: A pályázatok 2016. évi benyújtásakor előzetes tervezői költségkalkulációk alapján kerültek betervezésre az építési beruházások költségei, majd a támogatási szerződések megkötése után szerződünk a tervezési feladatokra, melyek eredményeként 2017-ben elkészülő engedélyezési tervdokumentációk, és annak alapján megállapított tervezői költségbecslések jelentős, átlagosan 30%-os költségnövekedést mutatnak a betervezett költségekhez képest. Az elmúlt 1-1,5 éves időszakban az általános építőipari költségek (úgy mint rezsióradíj és anyagköltségek) folyamatosan nagymértékben emelkedtek, ennek mértékét több évre előre jelezni nem tudjuk, a felmerült plusz költségek ennek tudhatók be. Így több esetben a kapcsolódó közbeszerzési eljárások megindításához a szükséges pénzügyi fedezet nem áll rendelkezésre, melyet projektenként egyedileg, a különböző lehetőségek figyelembe vételével kezelni kell.
- Építési beruházással érintett ingatlanok jogviszonyainak rendezéséhez szükséges jelentős időigény (más célú hasznosítási engedély, településrendezési terv módosítása)
- Adminisztrációs terhek jelentős növekedése: a hatékony projekt megvalósítási tevékenységtől jelentős erőket, időt vesznek el az előző pályázati ciklushoz képest jelentősen megnövekedett adminisztrációs feladatok, az ezzel összefüggő, hasonló tartalmú, de különböző logikai felépítésű felületek kezelése, és egyéb adatszolgáltatásokkal összefüggő folyamatok kezelése (EPTK, PMR, excel táblázatok).

Természetvédelmi Őrszolgálat:

- 2017-ban kisebb-nagyobb lemaradásokkal, de sikerült az aktuális jogszabályi változások követése, elsajátítása.
- Biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről különös tekintettel az erdőtervezéssel érintett területekre a célkitűzéseknek megfelelően megtörtént.
- Az Őrszolgálat a hatósági ügyek tekintetében kiemelkedő eredménnyel látta el a feladatát.
- A lehetőségekhez mérten fokozott terepi jelenlétet tartottunk fenn az illegális tevékenységek visszaszorítása érdekében. A készenléti szolgálat működtetésével a folyamatos rendelkezésre állás biztosította hatékony fellépés miatt az őrzés hatékonysága magas szintű. Erre utal az is hogy az illegális cselekmények miatt indított hatósági eljárások száma évről évre csökkent, 2017 évben az előző évhez hasonló alacsony szinten

- maradt. A rendőrségi együttműködés 2017 évben is, a korábbiakhoz hasonlóan jól működik, 60 közös szolgálat ellátásra került sor, amely 20 %-al több a megelőző évben.
- Haszonbérleti szerződések protokoll szerinti éves területi ellenőrzésének megvalósítása a célkitűzésnek, tervnek megfelelően megtörtént.
 - Az őrszolgálati belső tervező-ellenőrző rendszer fenntartása a korábbi gyakorlatnak megfelelően működött.
 - A képzések, oktatások terén minden tervezett feladatot sikerült végrehajtani. (Őri értekezletek, lögyakorlat). A jogszabály által előírt képzések, vizsgák teljesítése megtörtént.
 - A 2017 év során a Természetvédelmi Őrszolgálat mintegy 27.070 biotikai adatot gyűjtött az ANPI működési területén, amellyel nagyban hozzájárult a különböző természetvédelmi kezelői, illetve hatósági döntések megalapozásához.
 - 2017 évben továbbra is az egyik fő feladat volt a Magyar Állam tulajdonában lévő, az ANPI által haszonbérbe adott területek ütemezett ellenőrzése. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságokat jegyzőkönyvben rögzítettük, az azokkal kapcsolatos tevékenység folyamatos. A haszonbérbe adott területek ellenőrzése során az őrszolgálat 1 esetben észlelt nagyrértékű tulajdon elleni bűncselekményre utaló cselekményt, amely miatt az Igazgatóság rendőrségi feljelentést tett. (2018-ban lezárult a nyomozás vádemelési javaslattal)
 - A tervezés és az ellenőrző rendszerek a tervezettnél megfelelően működnek. (Munkaterv, technikai és terepi ellenőrzések). A terepi vezetői ellenőrzés intenzitása alacsonyabb a szükségesnél, az adminisztrációs feladatok miatt.
 - A pályázati forrásból megvalósult Bodrogzugi vízpótlás üzemeltetése során történtek előrelépések a megelőző évhez képest. Több eszköz beszerzésre került, az időjárás, illetve vízrendszer körülményeihez képest sikerült a feladatot ellátni. Az év során sikerült bérelt vízi munkagéppel egy alkalommal egy kb. 1 km csatornaszakasz kezelését elvégezni.
 - A bemutatóhely látogató forgalma az előző évhez képest 5 %-al csökkent, (2662 fő).
 - Az Őrszolgálat tevékenységének munkaidő keretben történő ellátása beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Mindkét tájegységben zökkenőmentes volt a hivatali időn kívüli események kezelése. Ugyanakkor a túlmunka átalány miatti munkaidő kiesés miatt kevesebb idő jut tervezett feladatok ellátására.
 - Az őrszolgálati tevékenység ellátásának tárgyi feltételrendszerét illetően Egyenruha pótlás tekintetében problémamentes volt, az előző évhez hasonlóan. A felszerelés, technikai eszköz ellátottság nem teljes, de a futó KEHOP projektből ez belátható időn belül megoldódni látszik 2018 évbe.
 - A gépjármű ellátottság a megnövekedett feladatokhoz elégtelen és egyes elhasználódott eszközök is cserére szorulnak, ezért fejlesztés szükséges, ami a KEHOP keretében benyújtott pályázatból valósul.

- A 2017. évben az Osztály munkatársai által végzett tevékenységek 14.604.300 Ft közvetlen bevételt eredményeztek. (MVH, Bodrozug)

2017. év során az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának összességében megfelelően ellátta feladatát, az évi célkitűzések - a polgári természetőr szolgálat újjászervezésének, illetve a Bodrozug üzemeltetésével kapcsolatos egyes feladatok, valamint a Csurgói erdészház helyreállításának kivételével - megvalósultak.

- 2017 évi célkitűzésekből a Polgári Természetőr szolgálat újjászervezése nem valósult meg, kapacitás hiány miatt. Ez némileg ellensúlyozza, hogy mindkét tájegységben jelentős lakossági támogatást kap az Őrszolgálat lakossági közérdekű bejelentések formájában.
- A Bodrozug fenntartási feladatainak Őrszolgálat által ellátott tevékenységének a személyi és tárgyi feltételek hiánya okozott nehézséget. A vízpótlást végző 3 fős munkacsoportból 2 fő kikerült a közfoglalkoztatásból, és a fő munkaerőpiacon helyezkedett el. Pótlásuk a közfoglalkoztatás keretében nem sikerült.
- A boldogkőváraljai Csurgói erdészház helyreállítása.

A Természetvédelmi Őrszolgálat munkavégzése során tapasztal egyéb problémák.

- Az ANP területén -beleértve a saját kezelésben lévő területeket is- komoly probléma az egyre erőteljesebb beerdősődés. Ennek visszaszorítására külön kezelési programot kellene indítani. A spontán beerdősülés egyre nagyobb élőhelyeket változtat meg végérvényesen. Azokon a területeken, terület részekén, ahol géppel nem, vagy nehezen lehet kezelési feladatokat végezni, szembeűnő a probléma. (pl. töbrös felszínek) - Ez a jelenség egy idő után már nem, vagy csak komoly erőfeszítések árán visszafordítható. Számos védett, vagy fokozottan védett faj, vagy védendő növénytársulás élőhelye számolódik fel. Az ANP területe ebből a szempontból egyre rosszabb állapotba kerül. Időszerűvé vált a tervszerű beavatkozás megkezdése.
- Bodrozug területén lévő vizes élőhelyek (holtágak) megóvása rendszeres, és tervezett beavatkozás nélkül nem megoldható. A különböző körülmények miatt erősen jelenlévő eutrofizáció, feltöltődés stb. komolyan veszélyezteti az élőhelyeket. Ezek a folyamatok elsődlegesen nem a víztűrész szemponjtából gondok, hanem a védett terület és az azon megtalálható természetes élővilágra elsősorban.
- A megváltozott erdészeti jogszabályok alkalmazási módja miatt komoly probléma lépett fel a védett és Natura2000 területek vonatkozásában. A szaporodási időszakban végzett fakitermelés jellegű tevékenységek effektíve károsítanak, amellet hogy jelentős zavarással járhatnak. Ennek a problémának a kezelése valójában a felügyeleti szerv hatásköre, de a Természetvédelmi Őrszolgálat részéről mindenképp jelzésre érdemes probléma.
- Elsősorban a Zempléni Tájegységben probléma a tájékoztató táblák állapota. Gyakorlatilag alig van elfogadható állapotú tájékoztató és információs tábla már a területen. Egy részük még BNP jelzéssel van kint. Az ANP területén is található olyan

tábla, amin pl. a rég nem működő igazgatói telefon, e-mail van feltüntetve. Itt említendő pl. az ANP Mercedes busza is a reklám felületén évek óta elavult információkkal. Az egész tájékoztató rendszer felülvizsgálatra, és aktualizálásra szorul.

Költségvetés és vagyon

- AZ ANPI által kezelt állami vagyon bruttó értékben az előző évhez képest 2017. évben is nőtt, nettó értéke – tekintettel arra, hogy az évben számottevő új beruházás nem volt – az elszámolt értékcsökkenési leírás miatt némileg csökkent (-1,1 %). A pénzeszközeink csökkenését a KEHOP pályázatok előlegeinek felhasználása okozta. A KEHOP pályázatok megvalósításával a következő években a befektetett eszközeink nettó értékében is növekedés várható. A vagyon állagának megőrzésére, karbantartásokra jelentős összeget fordítunk, lehetőség szerint saját üzemeltetési részlegünkkel végeztetjük el a munkákat. Az elvégzett munkák részletezését a III. sz. melléklet tartalmazza. Nagyobb felújításokra, az előregedett eszközállomány, különösen a gépjárműpark cseréjére azonban saját erőből továbbra sem tudunk számottevő összeget fordítani.
- Az előző évhez képest likviditási helyzetünk, pénzügyi stabilitásunk az előző évi szinten maradt, ehhez szükséges volt, hogy a kieső agrártámogatások kompenzálására az FM-től 32 331 eFt pótlólagos támogatást kaptunk. A nagyobb bevételeket hozó turizmus és erdőgazdálkodás bevételei növekedtek, kiadásainkat pedig szigorú kontroll alatt tartottuk.
- Gondot jelentett novembertől az extrém időjárás (nedves, szinte járhatatlan erdei talajviszonyok, árvizek), amely miatt az ezen időszakra tervezett természetvédelmi erdőgazdálkodási feladatainknak csak töredékét sikerült elvégezni, Sajnos ez az időjárás kitarthatott 2018 első negyedévében így több megrendelést vissza kellett mondanunk, illetve munkákat el sem tudtunk kezdeni, így több, mint 60 millió Ft tervezett bevételünk esett ki.
- Az állami vagyon fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges munkaerőt jelentős részben a közfoglalkoztatási programban való részvételünk útján sikerült biztosítanunk. Az üzemeltetési részleg rendszeres karbantartással biztosítja az Igazgatóság területén a műszaki-épületgépészeti és villamosági rendszerek biztonságos működését. Az állandó felügyelet és hétvégi ügyeleti rendszer személyi, közlekedési és anyagi feltételeinek biztosítása folyamatos.

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok:

- Célul tűztük ki 2017. évben a barlangok látogatottságának növelését, kiemelten a szezonon kívüli időszak tekintetében. Ennek érdekében az év folyamán három nagyobb (barlangturisztikai hónap, tematikus barlangi hónapok) és több kisebb, év közbeni akcióval próbáltuk a látogatók érdeklődését felkelteni. Sajnálatos módon, az év eleji barlangturisztikai hónap továbbra is sikertelennek mondható, a látogatószám nem növekszik. A két tematikus hónap közül a Baradla-hónapja sikeres volt, a forgalom növekedett az előző évhez képest, bár nem kifejezetten a tematikus hónapnak köszönhetően. A kisebb, év közbeni eseti akciók nem eredményeztek

forgalomnövekedést. Összességében azonban elmondható, hogy a 2017-re tervezett látogatószám emelésére tett erőfeszítések eredményesek voltak, több mint 3%-os látogatószám növekedést is fel tudtunk mutatni.

- A barlangok üzemeltetésével kapcsolatos karbantartások (izzócserék, járőfelület tisztán tartása stb.) folyamatos, legnagyobb részben szezonon kívül kerülnek elvégzésre.
- A környezeti nevelési programok között 2017. évben legnépszerűbbek a Kúria Oktatóközpontban szervezett nyílt napok - jeles napok rendezvényei voltak, illetve az erdei iskola program mellett az előadásokat kísérő különböző terepi foglalkozásokon (osztálykirándulások) vettek részt a legtöbben. Továbbra is nagy érdeklődés kísérte a nyári táborokat és az évente meghirdetett rajz- és projekt pályázatainkat. Nagy sikerrel és kölcsönös meglelégedéssel zárult a Fenntarthatósági Témahét, amelyet az EMMi hirdetett meg az oktatási intézmények között, az FM pedig szakmai segítséget ajánlott fel a területi szakemberek segítségével (a környezeti nevelési munkatársaink 4 helyszínen 9 alkalommal 312 főnek tartottak foglalkozást). A környezeti nevelési programokon résztvevők száma évenként nagyobb ingadozást is mutathat, ez leginkább az oktatási intézmények lehetőségeitől függ (pályázatok, támogatás, stb.)
- A BÖKNO ökoturisztikai egysége az Aggteleki és a Zempléni Tájegységben a természeti és kultúrtörténeti értékek bemutatására irányuló túrákat szervez, koordinál és vezet. 2-3-4 órás túrák közül választhat az érdeklődő, az éves eseménynaptárból vagy a honlapon meghirdetett programok alapján. A programok előzetes bejelentkezéssel vehetők igénybe. 2017-évben 40 db ökotúrát hirdettünk meg és 34 db rendezvényt, programot szerveztünk. Az ökoturisztikai infrastruktúra éves kezelése, fenntartása folyik a tanösvényeken (8 tanösvény 45 km hosszúságban), túraútvonalakon, az ANP fogadótérségeiben.
- Az év legfontosabb, kiemelt turisztikai rendezvénye az IX. Jósvalői Hucul Lovasnapok és VI. Nemzetközi Patkolókovács Verseny volt. Egyéb fontosabb rendezvényeink között kiemelkedő volt a Mikulástúra, az Óévbúcsúztató koncert, az ANPI Közönségnap, a FAFF Teljesítménytúra valamint az Európai Nemzeti Parkok Napja alkalmából a Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezett XIX. Aggtelek - Bükk kerékpártúra. A programokkal kapcsolatos marketingtevékenységre kiemelt hangsúlyt fektettünk.
- 2017-ban az anp.hu turisztikai honlapon 151 db új cikket jelentettünk meg, illetve online elérhető volt az éves események rendszeresen frissített listája, a honlap angol fordítása megvalósult.
- Az évben 34 db rádiós interjú, televíziós felvétel, imázs videó; az internetes médiában 275 db online cikk, a nyomtatott sajtóban pedig 11 db turisztikai cikk, fizetett hirdetés jelent meg.
- A magyar nyelvű havi hírlevelünket több mint 1700 feliratkozott címzett kapja meg.
- Az ANP Facebook oldalán heti több alkalommal jelenik meg új hír, létrejött az angol nyelvű FB és Twitter oldal, illetve periodikus angol nyelvű blog készül.
- Magyar Turizmus Zrt. átalakulása után a Magyar Turisztikai Ügynökség által delegált feladatként a Tourinform iroda a NETA (Nemzeti Turisztikai Adatbázis) online felületére

hozzávetőlegesen 400 adatlapot turisztikai objektumot, eseményt rögzített, illetve aktualizált.

- A Tourinform iroda 2017-ban a Magyar Turisztikai Ügynökség értékelési rendszerében a Minősített Tourinform iroda kategóriában szerepelt.
- A külföldi kapcsolatokban több mint 200 személyes kimenő levél, hírlevél eredményeként új partnerekkel vettük fel a kapcsolatot, melynek eredményeként angol nyelvű cikkek jelentek meg, angol nyelvű kiadványainkat tettük publikussá.
- 12 alkalommal országos és regionális kiállításon, rendezvényen önálló standdal, 1 díjkiosztó gálán, 1 jubileumi rendezvényen, valamint 9 konferencián vettünk részt.
- Az év során 23 alkalommal iskolai és civil rendezvényeket kedvezményes barlangtúra belépőkkel és ajándéktárgyakkal támogattuk.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre

Személyi állomány, közfoglalkoztatás

- A foglalkoztatás terén fontos célkitűzés, hogy az állandó feladataink mellett a folyamatban lévő projektek munkaerő szükségletét is biztosítsuk, amelyet projekt költségvetés terhére, határozott idejű munkaszerződéssel tervezünk megvalósítani. A közfoglalkoztatásban jelenleg 2018.06.30-ig 90 fő átlag létszám foglalkoztatását tervezzük, 2018 júliusától 2019. február 28-ig hosszabbításra kerül a program. A megnövekedett feladatok és a személyi ráfordításokra rendelkezésre álló pénzügyi keretek korlátozottsága és szűkössége miatt az ANPI számára a központi költségvetésből támogatott foglalkoztatási forma elengedhetetlenül szükséges, ennek hiányában csak a működési támogatás jelentős növelése mellett tudjuk biztosítani a szükséges létszám költségeinek fedezetét.

Védett és Natura 2000 területek fenntartásával kapcsolatos tervezések, kutatás, monitorozás, tájvédelem terén főbb célkitűzéseink:

- Natura 2000 fenntartási tervek elkészítése az aktuálisan kijelölt területekre.
- Természetvédelmi területkezelés éves tervezése, végrehajtásának figyelemmel kísérése és értékelése.
- Földtani alapszelvények kezelési tervének elkészítése, védetté nyilvánítási eljárás lefolytatása.
- Az Aggteleki Nemzeti Park védőövezetének kijelölése, összehangolása a Világörökségi helyszín védőövezetével, kihirdetésének előkészítése.
- Világörökségi terület minor boundary modification szakmai előkészítése az UNESCO felé.

- Barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása program folytatása.
- TIR adatrögzítés és karbantartás, újabb biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről, adathiányos jelölő fajokról.
- Adatgyűjtés védett és fokozottan védett fajokról, védett természeti területekről, adathiányos területekről és fajokról. Nem védett területeken történő alapállapot-felmérések, hatósági ügyekhez szükséges szakmai véleményekhez kapcsolódó adatgyűjtés, a hatékony hatósági döntés-előkészítés fenntartása.
- NBmR és Natura 2000 monitorozás, a kutatások koordinálása.
- Bódva-völgyi Madárvonulás-kutató és Természetvédelmi Tábor működtetése, kapcsolódó CES monitorozás lebonyolítása.
- Egyedi tájértékek felmérése a minisztériummal egyeztetésre kerülő területeken.
- A folyamatban lévő pályázatok (KEHOP, Interreg) megvalósításával kapcsolatos szakmai feladatok ellátása, további pályázatok szakmai előkészítése.
- Inváziós növényfajok kezelésének tervezése és végrehajtása.
- A természetvédelmi kezelési tevékenység tervezése, az eredmények nyomon követése, speciális fajvédelmi, élőhelyvédelmi kezelések tervezése és végrehajtása, különös tekintettel az inváziós növényfajok visszaszorítására.

Birtokügyi feladatok, területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

- Igazgatóságunk folytatja a minisztérium által biztosított 2017. évi 50.000.000 Ft-os, valamint a 2018. évi 10.000.000 Ft-os támogatásból a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló törvény hatálya alá tartozó ingatlanok állami tulajdonba vételét, valamint a kártalanításra jogosultak kártalanítását. Reményeink szerint a 2018. év első felében befejeződik az Aggteleki Tájegységben a kijelölt területek megszerzése és az összes ingatlanban elérjük az 1/1 tulajdoni hányadot.
- A 2018. évben a területvásárlások súlypontja áthelyeződik a Zempléni Tájegység területére. A Tájegységben a rendelkezésünkre álló keretből további területek megvásárlására, illetve kisajátítására nyílik lehetőség. Az ingatlanok kijelölése folyamatban van.

Haszonbérletek:

- A korábbi évek során felmondott és megszűnt szerződések tárgyát képező birtoktestek újbóli megpályáztatásával kb. 400 ha területet kívánunk bérbe adni.

Természetvédelmi kezelési tevékenységünkkel, a területkezelési osztályok működésével kapcsolatos célkitűzések:

- Az ANPI természetvédelmi éves kezelési tervének végrehajtásához szükséges engedélyk beszerzése (kaszálási és legeltetési engedély, terület-helyreállítási engedély, fásításból

történő fakitermelési engedély, erdőtörvény hatálya alá nem tartozó területek fakivágási engedélye, erdőtervezett erdőkben történő fakitermelés engedélye stb.) valamint a tervezett élőhelyek fenntartásával, helyreállításával kapcsolatos kezelési tevékenységek elvégzése.

- A fajokat érintő kedvezőtlen ökológiai állapot változások figyelemmel kísérése, a kedvezőtlen folyamatok megállítása és visszafordítása érdekében szükséges intézkedések megtétele, különös tekintettel az inváziós fajok terjeszkedésének megállítására, visszaszorítására.
- Az erdők természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok terv szerinti elvégzése.
- A szukcesszív folyamatokkal érintett gyeppek és szántók felmérése, a kezelési terv szerinti céloknak és előírásoknak megfelelő kezelések elvégzése.
- A kitermelt faanyag kezelése (saját felhasználás, raktározás, értékesítés).
- A mezőgazdasági és erdei utak karbantartása, javítása.
- Az erdők védelmével kapcsolatos állami feladatokban történő részvétel a jogszabályi előírások szerint, továbbá a körzeti erdőtervezés, hatósági eljárásokban való aktív közreműködés.
- A területkezeléshez kapcsolódó KEHOP pályázatokkal kapcsolatos, 2018. évben aktuális feladatok elvégzése (terepi előkészítő tevékenység, közbeszerzések, beszerzések, vállalt kezelési feladatok stb.)
- Kezelt területekkel, őshonos állatállománnyal, gazdálkodással, támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási és adminisztrációs feladatok ellátása, gazdálkodási napló vezetése.
- MTÉT (Magas Természeti Értékű Területek) feladatainak koordinálása, ügyintézése.
- A Natura 2000, JFGK (Jogszabályokban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) EMVA nem termelő beruházásokkal kapcsolatos feladatok ellátása.
- Hatósági és szakértői ellenőrzések koordinálása, a kaszálási jelentések elbírálása.

Génmegőrzéssel kapcsolatos célkitűzések:

- A külterjes gyümölcsösökben a tervezett kezelések (kaszálás, ritkítás, metszés, fiatal egyedek ültetése stb.) elvégzése.
- Az állattartás infrastruktúrájának fejlesztését célzó pályázat (KEHOP) megvalósításának megkezdése és tervezett ütemezés szerinti folytatása.
- Kuvasz juhász és pásztorkutyák tartási feltételeinek megteremtése és beszerzése.
- Mének geneológiai vonalának bővítése (elsősorban Polan mén beállításával, de a 2017-es évre lehetőségünk adódik Gurgul, Polan és Prislop mének fedeztetésével is), kancaállomány további fejlesztése.

- A lóágazat személyi állományánál a fluktuáció visszaszorítása, ennek érdekében lehetőség szerint szerződéses dolgozók alkalmazása.
- Ex-situ génmegőrzés kialakítása az ANPI-nál. (Mesterséges megtermékenyítő állomás, spermabank létrehozása.) Az ex-situ fenntartás legfontosabb előnye, hogy változatlan formában több tíz (vagy száz) évre is tárolni tudjuk a géneket. A tenyésztői munkát teljes mértékben függetleníteni lehet az élő ménektől. A kancacsaládok szerény létszámú egyedeinek felszaporítására, a különleges értéket képező kancacsaládok megmentésére szinte ez az egyedüli lehetőség.
- A hucul népszerűsítése, a versenyzés alapvető problémája a költségeken kívül, hogy saját lovas sport klub létrehozásának feltételei jelenleg nem adóttak, valamint a versenyekre, bemutatókra való eljutás megfelelő szállítóeszköz hiányában problémát okoz.

Vadászat, vadgazdálkodás célkitűzései:

- A **651700** számú vadászterület esetében:
 - az éves vadgazdálkodási terv elkészítése
 - 2017-2018 évi vadászati jelentését elkészítése
 - a vadászati berendezések engedélyeztetése
 - a vadállomány szabályozási tevékenység beindítása
 - a vadászati árjegyzék aktualizálása, a jelenlegi gazdasági helyzethez
 - az egyéni vadászatok értékesítése
 - szerződéskötés a bérvadászokkal
 - a társasvadászatok értékesítése
 - az ASP megelőzése
 - a vaddisznó állomány minimális szintre szorítása
 - együttműködés az állategészségügyi hatósággal
- A **658910** számú vadászterület:
 - Dr Fazekas Sándor miniszter úrnál kezdeményeztük a terület „Természetvédelmi különleges rendeltetésű” területté nyilvánítását.
 - az éves vadgazdálkodási terv elkészítése
 - 2017-2018 évi vadászati jelentés elkészítése
 - a vadászati berendezések engedélyeztetése
 - a vadállomány szabályozási tevékenység beindítása
 - a vadászati árjegyzék aktualizálása, a jelenlegi gazdasági helyzethez
 - az egyéni vadászatok értékesítése
 - szerződéskötés a bérvadászokkal
 - a társasvadászatok értékesítése
 - az ASP megelőzése
 - a vaddisznó állomány minimális szintre szorítása
 - együttműködés az állategészségügyi hatósággal

- A **654502** számú vadászterület:
 - a Földtulajdonosi Közösség közgyűlésének összehívása, elszámolás elkészítése
 - a földtulajdonosok kifizetése
- A **658100** számú vadászterület:
 - a Földtulajdonosi Közösség közgyűlésének összehívása, elszámolás elkészítése
 - a földtulajdonosok kifizetése

Projektekkel és a pályázati tevékenység fejlesztésével kapcsolatos célkitűzések:

- 2018. évben továbbra is fő feladat a támogatási szerződéssel rendelkező projektek (10 db) megvalósításának koordinálása, a támogatási szerződésben és annak mellékleteiben rögzített kötelezettségek hiánytalan és határidőre történő teljesítése, a pénzügyi és szakmai feladatmegvalósítás összhangjának megteremtése; kapcsolattartás a projekt megvalósításban érintett partnerekkel, vállalkozásokkal, munkájuk felügyelete.
- Kiemelt feladat a futó projektekben betervezett beszerzések, közbeszerzések eredményes lebonyolítása.
- A projektekben felmerülő, szükséges módosítási igények, továbbá a rendszeres szakmai beszámolók, kifizetési kérelmek határidőben, megfelelően történő benyújtása, kapcsolattartás az Irányító Hatósággal.
- A Pályázatkezelési csoport pályázatokkal kapcsolatos fő ellátandó feladatai továbbra is:
 - az igazgatóság számára releváns pályázati lehetőségek figyelése, erről az érintettek tájékoztatása, pályázatok intézményen belüli összhangjának megteremtése,
 - pályázatok szabályos és határidőre történő benyújtásának koordinálása, releváns esetekben kapcsolattartás az előkészítésben érintett intézményekkel, szolgáltatókkal,
 - a nyertes projektek szabályos és határidőre történő megvalósításának és fenntartásának koordinációja, támogatása,
 - projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása, projekt dossziék kezelése,
 - benyújtott, futó, továbbá a lezárt, fenntartandó pályázatok nyilvántartása, fenntartási feladatok koordinálása, fenntartási jelentések benyújtásának irányítása.

A Természetvédelmi Őrszolgálat célkitűzései:

- Biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről különös tekintettel az erdőtervezéssel érintett területekre.
- Fokozott terepi jelenlét, rendőrségi együttműködés fenntartása az illegális tevékenységek visszaszorítása érdekében.
- Haszonbérleti szerződések protokoll szerinti éves területi ellenőrzésének megvalósítása.
- Az őrszolgálati belső tervező-ellenőrző rendszer fenntartása.

- Jogszabály által előírt képzések, vizsgák teljesítése, egyéb képzés és oktatás, a jogszabályi változások figyelemmel kísérése, elsajátítása.
- Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer használatának munkavégzés rendszerébe integrálása, képzés.
- Polgári Természetőr szolgálat újjászervezése.
- Bodrogzugi vízpótlás működtetésének fejlesztése, a túra útvonal műtárgyainak a vízitúrázás akadályozó elemeinek kiegészítése a szükséges elemekkel.
- MaNDA program további működtetése.

Költségvetéssel és vagyonnal kapcsolatos célkitűzések:

- A költségvetés vonatkozásában 2018. évben a legfontosabb cél fizetőképességünk megőrzése. Az első negyedévi történések ismerve ez korán sem lesz egyszerű, az erdőgazdálkodási gondok mellett ugyanis jelentős terhet ró ránk a MÁK korábbi időszakot ért, szerintünk méltánytalan és mélységesen jogszerűtlen ügyintézési, ellenőrzési gyakorlata, amely következtében 60+10 millió Ft-nyi bevételkiesést szenvedtünk el. Ezzel működésünk szinte teljesen ellehetetlenült.

Vagyont érintő célkitűzések:

- A KEHOP pályázatok keretében tervezett beruházások megfelelő és tervezett határidőben történő végrehajtása.
- A pénzügyi lehetőségek függvényében saját forrásból kisebb beruházások, felújítások megvalósítása, a meglévő vagyon megóvása, tervszerű karbantartása.
 - Jósvafő, turbina ház tető javítása és szükség szerinti cserék
 - Jósvafő, túra útvonalak hídjainak felújítása
 - Jósvafő, ANPI igazgatósági épület gázkazánjainak cseréje és a meleg víz termelő rendszer átalakítása, kiegészítése
 - Aggtelek, Világörökség részét képező Baradla-barlang vittla (csörlő) felújítás
 - Aggtelek, Kövirózsa apartman házban tetőjavítás, cserepek cseréjével
 - Aggtelek, Műszaki bázis melléképület tetőfelújítás, előtető készítés
 - Szögliget, Szalamandra ház tematikus foglalkoztató és vár karbantartása, fa részek cseréje
 - Szögliget, Szalamandra ház elfagyó fűtésvezeték átalakítása
 - Szín irodaház előtető, teraszburkolat építés, kétszintes épület állagmegóvása

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok célkitűzések:

- Legfontosabb cél az igazgatóság területére érkező látogatók magas szakmai színvonalon való ellátása, igényeinek kielégítése, megfelelő infrastrukturális háttér biztosítása a bemutatóhelyeinken, látogatóközpontjainkban, tanösvényeinken. Ennek érdekében új szolgáltatások bevezetését tervezzük 2018-2019-ben, melynek kidolgozása folyamatban

van. (Pl. Esztramos és Magtár közös turisztikai fejlesztése, szabadulós játék a Magtárban, komplex programcsomagok kiajánlása, Vörös-tó és környékének turisztikai fejlesztése, előadóterem interaktív elemekkel történő megtöltése.) A cél, hogy az ide érkező turisták egyre több időt tudjanak nálunk tölteni, melynek következtében növekszik a vendégéjszakák száma illetve a szolgáltatások kihasználtsága.

- 2018. évben is a látogatószám növelése vagy legalább szinten tartása az egyik fő cél, természetesen a megfelelő minőség biztosításával. 2018-ban ennek érdekében várhatóan bevezetésre kerül a honlapon keresztül történő online jegyfoglalás. Barlangi speciális túránknál a túravezetés kiszervezésével várhatóan a beérkező igényeket – mind mennyiségben, mind minőségben – ki fogjuk tudni majd elégíteni. A tervezhetően indítható túrákkal a kötelező előre jelentkezés idejét várhatóan lerövidíthetjük, ezáltal a látogatók könnyebben tudják igénybe venni ezeket a szolgáltatásokat.
- Bemutatóhelyeink valamint az ökoturisztikai, tevékenységünk háttér infrastruktúrája a folyamatos tisztántartás, rendben tartás és folyamatos karbantartás mellett is az állagromlásukból fakadóan felújításra, az eszközök pótlására szorulnak, a szükséges munkákat, beszerzéseket pénzügyi lehetőségeinktől függően 2018-ban is igyekszünk megvalósítani.
- Barlangi, ökoturisztikai és környezeti nevelési programkínálatunk és szolgáltatásaink folyamatos tartalmi és minőségi fejlesztése, és az anp facebook ökoturisztikai aktualizálásához tartalmak biztosítása a KMO részére. Túráink, programjaink, rendezvényeink szervezése, lebonyolítása. KEHOP pályázatok bemutatás fejezetének kidolgozása, a megvalósításban történő együttműködés.

Közönségkapcsolat és marketing terén főbb célkitűzéseink:

- A Tourinform folyamatos nyitva tartásának biztosítása és közönségforgalmának magas színvonalú kiszolgálása személyesen, telefonon és írásban.
- Az anp.hu turisztikai honlap folyamatos aktualizálása; foglalási rendszerének kiépítése és rendszerbe állítása.
- Saját nagy rendezvényünk szervezése: X. Jósvafői Hucul Lovasnapok és VII. Patkolókovács Verseny.
- A marketingtervben részletezett feladatok elvégzése.
- A programtervben, eseménynaptárban (IV. számú melléklet) részletezett programok nyilvánosságának biztosítása a honlapokon, hírlevelek-, illetve a sajtó útján.
- Részvétel turisztikai vásárokon, illetve szakmai rendezvényeken, konferenciákon.
- Turisztikai, információs kiadványok szerkesztése, gondozása.
- Kapcsolattartás a hazai és határon túli turisztikai egyesületekkel, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, vállalkozókkal, szakemberekkel.
- A szállásértékesítés szakmai felügyeletének ellátása.

Melléklet

I. sz. melléklet: Projektek

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 7. pontjához

Projekt címe ¹	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület ²		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2017. évi teljesítése
				megnevezése	kiterjedése (ha) ³			
KEHOP-4.1.0-15-2016-00015 A Világörökség részét képező barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek védelmét és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését célzó beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén	2016.08.01. - 2019.02.28.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonyasági Operatív Program	A projekt célja, az élettelen természeti értékek (barlangok, földtani természetvédelmi értéket képviselő bányák) és az ezekhez kapcsolódó élővilág hatékony és korszerű megőrzése, rehabilitációja. A projekt közvetlen eredményei közé tartozik az "Esztramos" volt tornaszentandrási vasércbányában található barlangokhoz, egykori fejtési üregekhez vezető bányavágatok stabilizálása mellett több, a világörökség részét képező barlang természetvédelmi szempontokat kiszolgáló kiépítésének rekonstrukciója,	barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek	14,5835	306.938.600 Ft	306.938.600 Ft	Bev: 306.938.600 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 10.487.660 Ft Kiad 2017: 36.619.008 Ft Egyenleg: 259.831.932 Ft

¹ Az egyes projektek esetében a hivatalos kódszámot is kérjük feltüntetni, különösen a LIFE pályázatok esetében.

² Amennyiben adott projekt esetében a célterület a teljes működési terület, elegendő ezt feltüntetni a táblázatban, az egyes védett, ill. Natura 2000 területek felsorolását kérjük mellőzni. A célterülettel kapcsolatos információk megadása különösen fontos azon projektek esetén, amelyek hatásai a természetvédelmi helyzet javulásához közvetlenül hozzájárulnak és hatásai jól lehatárolható célterületekhez köthetők (pl. élőhely-rekonstrukciós fejlesztések, kezelési infrastruktúra fejlesztése, monitorozás)

³Értelmezése a KEHOP projektekben: „A jobb védettségi állapot érdekében támogatott élőhelyek területe”

³Értelmezése az INTERREG projektekben: A projekttel érintett beavatkozási területek

			valamint ezek lezárásának denevérvédelmi célú átalakítása. A projekt közvetett eredménye a Nemzeti Park élő és élettelen természeti értékeinek hatékonyabb megőrzése és jobb megismertetése, közösségi jelentőségű fajok és élőhelyük természetes állapotának pozitív irányú változása, valamint a taposási károkozások megszűnésével a képződmények újraépülése.					
KEHOP-4.1.0-15-2016-00019 Nemzetközi és országos jelentőségű földtudományi értékkel rendelkező földtani alapszelvények védelmét és tanulmányozhatóságát célzó természetvédelmi beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén	2016.08.01. - 2018.01.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonsági Operatív Program	A projekt közvetlen célja, Aggteleki Nemzeti Park területén és működési területén lévő védett (nemzetközi és országos jelentőségű) földtani alapszelvények rekonstrukciója, újra bemutatathatóvá és tanulmányozhatóvá tétele. A feltárások állapota leromlott, felújításra szorulnak: benövényesedtek, több helyen feltöltődtek, közettörmelékekkel, illetve agyaggal és egyéb hordalékkal befedődtek, így az egykori rétegek nem tanulmányozhatók. A projekt közvetett célja a tanulmányozható vált földtani alapszelvények bekapcsolása a	földtani alapszelvények és képződmények	5,7665	22.317.027 Ft	22.317.027 Ft	Bev: 22.317.027 Ft (támogatási előleg) <u>Kiad 2016:0 Ft</u> <u>Kiad 2017: 22.250.114 Ft</u> Egyenleg: 66.913 Ft

			földtudományos képzésekbe.					
KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén	2016.10.01. - 2020.08.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	<p>A projekt célja az ANPI Zempléni Tájegységében található természetvédelmi kezelést igénylő védett, illetve Natura 2000 élőhelyek ökológiai állapotának javítása élőhely-fejlesztési és területkezelési tevékenységekkel.</p> <p>Az Igazgatóság a projekt során mintegy 1316 ha rét, legelő, erdő és mocsárként, vízállásként nyilvántartott terület kezelését és fejlesztését végzi el a természetközeli állapotok helyreállítása, megőrzése érdekében. (Kisvizes élőhelyek, természetes gyepek, erdei élőhelyek és szántóterületek rekonstrukciója)</p> <p>A projekt keretében korszerű gazdálkodási központ létesül Bodrogkeresztúron, továbbá beszerzésre kerülnek a természetvédelmi célú területkezelési munkálatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen erdészeti és mezőgazdasági munkagépek, járművek, eszközök, Továbbá prioritásként jelenik meg a NATURA 2000 területekhez</p>	Erdei élőhelyek, természetes gyepek, szántók és kisvizes élőhelyek rekonstrukciója	1.306,95	1.237.291.478 Ft	1.237.291.478 Ft	<p>Bev: 1.237.291.478 Ft (támogatási előleg)</p> <p>Kiad 2016: 17.485.070 Ft</p> <p><u>Kiad 2017: 46.247.301 Ft</u></p> <p>Egyenleg: 1.173.559.107 Ft</p>

			kapcsolódó bemutatási tevékenység is.					
KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése	2016.11.01. - 2020.12.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt a legeltetéssel történő természetvédelmi gyepkezelésre, az állatállomány tartásához szükséges infrastruktúra fejlesztésére irányul. A projekt komplex célkitűzése az országos jelentőségű védett területeken található értékes élőhelyek fejlesztése, ezzel összefüggésben az őshonos, védett növény és állatfajok védelme; különös tekintettel a huculkisló nukleusz állományának védelmére. Az ANPI kezelésében lévő gyepterületek jelentős részén a kezelés legmegfelelőbb módját az extenzív legeltetés jelenti. A projekt az ehhez szükséges infrastruktúra, a hucul lovak állattartásához elengedhetetlenül szükséges feltételrendszer stabilizálása és/vagy kialakítására irányul.	legeltetéssel kezelt területek, továbbá kiszolgáló helyiségek létesítése, fejlesztése	578,985	650.000.000 Ft	650.000.000 Ft	Bev: 210.173.484 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 233.670 Ft <u>Kiad 2017: 13.613.308 Ft</u> Egyenleg: 196.326.506 Ft
KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyeppek	2016.11.01. - 2020.09.30.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt komplex célkitűzése az ANPI kezelésében lévő, az Aggteleki Tájegységben található erdők és gyeppek természetvédelmi célú fenntartása, ezáltal az országos jelentőségű védett terület, mint	természetvédelmi terület-kezelés (erdők, gyeppek)	3.110,3669	363.297.510 Ft	363.297.510 Ft	Bev: 363.297.510 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 153.670 Ft <u>Kiad 2017: 10.245.069 Ft</u> Egyenleg: 352.898.771 Ft

rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén			értékes élőhely megőrzése, fenntartása, az őshonos, védett növény- és állatfajok védelme. A rekonstrukciós, természetvédelmi területkezelési munkák célja mintegy 3.110 ha védett területen a természetes vagy természetközeli élőhelyek megőrzése az eredeti, őshonos növényfajok visszatelepülésének elősegítése, a nem őshonos fajok kiszorítása. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a területkezeléshez és monitoring tevékenységhez szükséges eszközök.					
KEHOP-4.1.0-15-2016-00061 Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén	2016.12.01. - 2019.12.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt fő célkitűzése, hogy a legszükségesebb denevérvédelmi célú kivitelezési munkálatok elvégzésével érdemben növeljük az ANPI működési területén található legjelentősebb mesterséges denevérszállások biztonságát, illetve hosszú távon is megőrizhetővé tegyük őket, melyek egyébként beavatkozás nélkül rövid időn belül megszűnnének, és jelentős denevéralomány pusztulását	veszélyeztetett jelölő denevérfajok élőhelyei	36.299,774 0	150.000.000 Ft	150.000.000 Ft	Bev: 150.000.000 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 0 Ft <u>Kiad 2017: 8.104.161 Ft</u> Egyenleg: 141.895.839 Ft

			eredményeznék. 6 helyszínen végzünk beavatkozási munkálatokat. Másképpen a projekt célja a társadalmi támogatottság növelése, a denevérek ismertségének és elfogadásának növelése, harmadrészt a denevérszállások mesterséges megvilágítás okozta fényszennyezésnek a csökkentése.					
KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésére	2017.01.31. - 2019.11.30.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energia-hatékonysági Operatív Program	A projekt célja a területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével, melynek elemei Őrszolgálati Iroda kialakítása a Zempléni Tájegységben; a terepi mobilitás, adatgyűjtés, monitorozás eszközrendszerének fejlesztése, Légirendészeti támogató rendszer kidolgozása.	Teljes működési terület	199.000.000 Ft	199.000.000 Ft	Bev: 199.000.000 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 0 Ft <u>Kiad 2017: 3.122.039 Ft</u> Egyenleg: 195.877.961 Ft	
SKHU/1601/1.1/035 Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt	2017.11.01. - 2019.10.31.	INTERREG V-A Szlovákia Magyarország Együttműködési Program	A projekt célja különböző vizsgálatokkal (víznyomjelzéses, vizsgálatok geofizikai vizsgálatok, barlang klíma vizsgálatok, barlangi	Béke barlang, Baradla barlang (ANPI)	ANPI 1.500m2	Projekt össz: 1.616.098,4 EUR ebből ANPI:1.303.524,4 EUR	ANPI: 1.303.524,40	2017-ben sem bevétel, sem kiadás nem volt.

Világörökség barlangjaiban			légmodell készítése, hidrodinamikai modellezés, mikrobiológiai vizsgálatok, vízkémiai vizsgálatok, In situ szennyezőanyag jelenlétének és terjedésének vizsgálata) a Domica barlangban a meglévő klímaterápiás rész fejlesztése, kiépítésének befejezése, a Baradla barlang gyógybarlang minősítésének megszerzése, a Béke gyógybarlang minősítésének megújítása.					
SKHU/1601/1.1/038 Vizi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén	2017.11.01. - 2019.10.31.	INTERREG V- A Szlovákia Magyarország Együttműködési program	A projekt aktív ökoturizmusra épülő komplex attrakciócsomag kifejlesztését célozza a Tokaj és Abara közötti, határon átnyúló, 80 km-es szakaszon a Bodrog és eredetfolyói mentén, melynek egyes kínálati elemei kiegészítik egymást. A projekt közvetlen célja, hogy a Bodrog és eredetfolyói mentén a turisztikai vonzerőket növelje és elérhetővé tegye a vízi, kerékpáros, lovas túraútvonalak kiépítésével, természetes, épített, és informatikai infrastrukturális háttér kialakításával. A projekt fő elemei: A bodrogyuzi csatornák vízszállító képességének visszaállítása,	Bodrogyuz, Long-erdő – Zempléni Tájvédelmi körzet	ANPI: 5.000ha	Projekt össz: 2.612.644 EUR ebből ANPI: 2.109.124 EUR	ANPI: 2.109.124 EUR	2017-ben sem bevétel, sem kiadás nem volt.

			rekonstrukciója, vízi kikötő pontok létesítése, csónakok, hajók beszerzése, regisztrációs informatikai felület és mobil applikáció; 4 helyen információs-bemutató központ kialakítása; A vízi útvonalhoz kapcsolódó kiegészítő turisztikai attrakciók fejlesztése; lovas- és kerékpáros túraútvonalak kialakítása.					
SKHU/1601/1.1/065 Csodálatos madárvilág határok nélkül	2017.11.01. - 2019.02.28.	INTERREG V- A Szlovákia Magyarország Együttműködési Program	A projekt célja, hogy a területen folyó kutatómunka és ökoturisztikai, bemutató tevékenység körülményeinek minőségét az aktuális elvárásoknak megfelelően biztosítsa, a terepi bemutatás színvonalának megfelelő emelése, a megközelíthetőség javítása, a madárfogó és bemutató eszközök felújítása, az érdeklődőket kiszolgáló szakemberek teljes idejű jelenlétének biztosítása, új, látványos bemutatói lehetőségek kialakítása, a program széles körű népszerűsítése. Fontos, hogy a terület a madártani értékeinek széles körű bemutatásával is hozzájáruljon a határon átnyúló régió ökoturisztikai	Aggteleki Tájegység	ANPI: 4ha	Projekt össz.: 408.156 EUR ANPI: 154.625,1 EUR	ANPI: 154.625,1 EUR	2017-ben sem bevétel, sem kiadás nem volt.

			kínálatának bővítéséhez is.					
--	--	--	-----------------------------	--	--	--	--	--

II. sz. melléklet: Tájértékek

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 6.1. pontjához

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén felmért egyedi tájértékek, településenkénti kimutatásban:

	Település	Felmérés éve	Egyedi tájértékek száma	Megjegyzés
1	Abaújalpár	2010-2011	17	
2	Abaújkér	2003	9	
3	Abaújlak	2001	10	
4	Abaújszántó	2003	17	
5	Abaújszolnok	2001	7	
6	Abaújvár	2003, 2004	35	
7	Abod	2001	6	
8	Aggtelek	2004	48	
9	Alsóberecki	2003	6	
10	Alsódobsza	2003	3	
11	Alsógagy	2001	2	
12	Alsóregmec	2010-2011	21	
13	Alsószuha	2004	5	
14	Alsótelekes	2004	13	
15	Alsóvadász	2001	4	
16	Alsószolca	2001	10	
17	Arka	2010-2011	32	
18	Arnót	2001	4	
19	Aszaló	2001	8	
20	Baktakék	2001	17	
21	Balajt	2001	11	
22	Bánréve	2004	6	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
23	Baskó	2010-2011	45	
24	Becskeháza	2003	2	
25	Bekecs	2012	11	
26	Beret	2001	6	
27	Bodroghalom	2003	11	
28	Bodrogkisfalud	2012	10	
29	Bodrogolaszi	2010-2011	15	

30	Bódvalenke	2003	9	
31	Bódvarákó	2003	14	
32	Bódvaszilas	2003	20	
33	Boldogkőújfalu	2010-2011	22	
34	Boldogkőváralja	2010-2011	47	
35	Boldva	2001	10	
36	Borsodszirák	2001	6	
37	Bózsva	2010-2011	33	
38	Büttös	2003	6	
39	Cigánd	2003	7	
40	Csenyéte	2001	8	
41	Csobád	2001	7	
42	Damak	2001	3	
43	Dámóc	2003	10	
44	Debréte	2003	5	
45	Detek	2001	12	
46	Dövény	2004	11	
47	Dubicsány	2001	12	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
48	Edelény	2001, 2003	10	
49	Égerszög	2004	7	
50	Encs	2003	13	
51	Erdőbénye	2016	22	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
52	Erdőhorváti	2010-2011	53	
53	Fáj	2003	7	
54	Fancsal	2003	9	
55	Felsőberecki	2003	12	
56	Felsődobsza	2003	6	
57	Felsőgagy	2001	14	
58	Felsőkelecsény	2004	14	
59	Felsőnyárad	2004	4	
60	Felsőregmec	2010-2011	25	
61	Felsőtelekes	2004	16	
62	Felsővadász	2001	17	
63	Felsőzsolca	2001	13	
64	Filkeháza	2010-2011	15	
65	Fony	2010-2011	65	
66	Forró	2003	5	

67	Fulókércs	2003	6	
68	Füzér	2003	31	
69	Füzérkajata	2010-2011	35	
70	Füzérkomlós	2003	16	
71	Füzérradvány	2010-2011	33	
72	Gadna	2001	6	
73	Gagyapáti	2001	5	
74	Gagybátor	2003	11	
75	Gagyvendégi	2003	4	
76	Galvács	2001	4	
77	Garadna	2003	8	
78	Gesztely	2001	9	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
79	Gibárt	2003	3	
80	Golop	2004	13	
81	Gömörszőlős	2004	9	
82	Gönc	2003	30	
83	Göncruszka	2003	8	
84	Györgytarló	2003	11	
85	Halmaj	2001	7	
86	Hangács	2001	4	
87	Háromhuta	2009	57	
88	Hegymeg	2001	2	
89	Hejce	2010-2011	51	
90	Hercegkút	2004	25	
91	Hernádbúd	2003	6	
92	Hernádcéce	2003	9	
93	Hernádkércs	2003	5	
94	Hernádpetri	2003	5	
95	Hernádszentandrás	2003	4	
96	Hernádszurdok	2003	8	
97	Hernádvécese	2003	10	
98	Hét	2004	8	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
99	Hidasnémeti	2003	14	
100	Hídvégardó	2003	29	
101	Hollóháza	2003	24	
102	Homrogd	2001	10	
103	Imola	2004	7	

104	Ináncs	2001	3	
105	Irota	2001	5	
106	Izsófalva	2004	15	
107	Jákfalva	2004	8	
108	Jósvafő	2004	56	
109	Kánó	2004	12	
110	Kány	2003	5	
111	Karcsa	2003	8	
112	Karos	2003	16	
113	Kázsmárk	2001	5	
114	Kéked	2003	46	
115	Kelemér	2004	10	
116	Kenézlő	2004	35	
117	Keresztéte	2003	3	
118	Kishuta	2009	27	
119	Kiskinizs	2001	3	
120	Kisrosvány	2017	10	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
121	Komjáti	2003	18	
122	Komlóska	2010-2011	43	
123	Korlát	2010-2011	23	
124	Kovácsvágás	2007, 2010-2011	26	
125	Krasznokvajda	2003	7	
126	Kupa	2001	10	
127	Kurityán	2004	8	
128	Lácacséke	2003	5	
129	Ládbesenyő	2001	3	
130	Lak	2001	10	
131	Legyesbénye	2012	28	
132	Léh	2001	4	
133	Litka	2003	4	
134	Mád	2016	23	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
135	Makkoshotyka	2003	8	
136	Martonyi	2003	5	
137	Megyaszó	2003	6	
138	Méra	2003	7	
139	Meszes	2003	11	

140	Mezőzombor	2012	14	
141	Mikóháza	2010-2011	28	
142	Mogyoróska	2010-2011	26	
143	Monaj	2001	7	
144	Monok	2012	33	
145	Múcsony	2004	10	
146	Nagyhuta	2009	26	
147	Nagykinizs	2003	3	
148	Nagyrozsvány	2003	16	
149	Novajdrány	2003	7	
150	Nyésta	2001	7	
151	Nyíri	2003	12	
152	Nyomár	2001	7	
153	Olaszliszka	2012	14	
154	Onga	2001	8	
155	Ónod	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
156	Ormosbánya	2004	6	
157	Pácin	2003	15	
158	Pálháza	2010-2011	23	
159	Pamlény	2003	7	
160	Pányok	2003, 2004	37	
161	Pere	2003	5	
162	Percse	2003	1	
163	Perkupa	2003	7	
164	Pusztafalu	2003	19	
165	Pusztaradvány	2003	6	
166	Putnok	2004	19	
167	Ragály	2004	23	
168	Rakaca	2003	15	
169	Rakacaszend	2003	12	
170	Rásonysápberencs	2001	8	
171	Rátka	2004	14	
172	Regéc	2010-2011	48	
173	Révleányvár	2003	2	
174	Ricse	2003	8	
175	Rudabánya	2004	13	
176	Rudolftelep	2004	9	
177	Sajóalgóc	2004	11	

178	Sajókaza	2004	7	
179	Sajókeresztúr	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
180	Sajólád	2001	8	
181	Sajópálfala	2001	6	
182	Sajópetri	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
183	Sajósenye	2001	1	
184	Sajóvamos	2001	6	
185	Sárazsáday	2006	45	
186	Sárospatak	2003, 2012	45	
187	Selyeb	2001	12	
188	Semjén	2003	6	
189	Serényfalva	2004	15	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
190	Sima	2010-2011	10	
191	Szakácsi	2001	6	
192	Szalaszend	2003	11	
193	Szalonna	2003	4	
194	Szászfá	2003	4	
195	Szegi	2012	7	
196	Szegilong	2012	9	
197	Szemere	2003	12	
198	Szendró	2001, 2003	21	
199	Szendrőlád	2001, 2003	13	
200	Szentistvánbaksa	2003	3	
201	Szerencs	2012	36	
202	Szikszo	2001	17	
203	Szin	2004	29	
204	Szinpetri	2004	24	
205	Szirmabesenyő	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
206	Szögliget	2004	51	
207	Szőlősárdó	2004	14	
208	Szuhafő	2004	7	

209	Szuhakálló	2004	7	
210	Szuhogy	2004	12	
211	Tállya	2016	29	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
212	Tarcal	2013	52	
213	Telkibánya	2010-2011	82	
214	Teresztenye	2004	11	
215	Tiszacsermely	2003	2	
216	Tiszakarád	2003	11	
217	Tiszaladány	2013	6	
218	Tokaj	2013	74	
219	Tolcsva	2012	24	
220	Tomor	2001	6	
221	Tornabarakony	2003	5	
222	Tornakápolna	2004	9	
223	Tornanádaska	2003	20	
224	Tornaszentandrás	2003	10	
225	Tornaszentjakab	2003	18	
226	Tornyosnémeti	2003	12	
227	Trizs	2004	11	
228	Vágáshuta	2007, 2010-2011	19	
229	Vajdácska	2003	9	
230	Vámosújfalú	2006	29	
231	Varbóc	2004	12	
232	Vilmány	2003	9	
233	Vilyvitány	2010-2011	41	
234	Viss	2004	27	
235	Viszló	2003	4	
236	Vizsoly	2003	9	
237	Zádorfalva	2004	14	
238	Zalkod	2004	28	
239	Zemplénagárd	2003	2	
240	Ziliz	2001	4	
241	Zubogy	2004	12	
242	Zsujta	2003	5	
243	Sátoraljaújhely	2015	55	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
244	Sóstófalva	2015	1	A végleges adatállomány még

				nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
245	Újcsalános	2015	5	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (folyamatban a feldolgozás)
	Összesen		3644	

III. sz. melléklet : Üzemeltetés keretében elvégzett munkák 2017. évben

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 10. pontjához

Az Igazgatóság üzemeltetési feladatot ellátó szervezeti egysége által elvégzett munkák bemutatása

Helyszín	Elvégzett munka
Jósvafő, Igazgatóság	<ul style="list-style-type: none"> - irodai lámpák cseréje - folyamatos víz és fűtési rendszer javítása - Wi-Fi hálózat bővítése, számítás és irodatechnika folyamatos karbantartása - világítás rendszer folyamatos felújítása - kerítésrendszer és leülő padok teljes bontása és felújítása - igazgatóság épületének és környékének téli-nyári karbantartása, rendben tartása - riasztó rendszer felújítása javítással, cserével
Szín, volt malom épülete, szolgálati lakás irodává alakítása	<ul style="list-style-type: none"> - víz-szennyvíz és villanyszerelés, teljes csőcserék meglévő rendszer elbontásával - festés, mázolás (meglévő ajtók, ablakok) - hőszigetelt aljzatbetonos padló, burkolással - konyhai bútorok teljes felújítása - irattári polcok gyártása, beépítése, - kazáncsere és fűtési rendszer felújítása - padlásfödém szabvány szerinti hőszigetelése - számítástechnika rendszer védőcsöves kiépítése
Aggtelek, Gömöri u 45. Műszaki Bázis	<ul style="list-style-type: none"> - központi fűtés rendszerhez új kazán párosítása - fatároló fedett szín építésének elkezdése, alapozás, támfal építése, fa tartószerkezet előre gyártása - raktározási polcok acélból és fából a raktárát szervezés részeként - beszerzésre kerülő fa anyagok gombamentesítése és máglyázása
Perkupa, istálló	<ul style="list-style-type: none"> - automata golyós itatók bővítéséhez vízvezetékrendszer további kiépítése - villamos belső világítás rendszer tovább építése - belső, további karámrészek és kapuinak készítése, felszerelése, zár rendszereinek készítése - tűzivíz rendszer kialakítása és itatórendszerek rákötése - melegedő helyiség meleg víz rendszer kiépítése
Bódvarákó, irodaépület	<ul style="list-style-type: none"> - régi irodaházban raktározáshoz helységek kialakítása,, ablakok beüvegezése, ajtók gyártása, átszereléssel - bekötő út folyamatos karbantartása

Szögliget, Szalamandra-ház	<ul style="list-style-type: none"> - tető és vápa csatornák javítása - épület külső homlokzatának kijavítása, lábazat festése - kültéri tölgy padok cseréje - oktató épület faanyagvédővel teljes átkezelés - folyamatos útjavítás - vízvételi rendszer teljes megújítása, szivattyúk cseréje
Aggtelek, Mézeskalács ház	<ul style="list-style-type: none"> - fa kerítés építése, külső belső festés, tető igazítása
Jósvafő, Kúria Lovas bázis és Oktatási Központ	<ul style="list-style-type: none"> - térbútor gyártás - istállóvilágítás cseréje LED-es reflektorokra - vízvezeték rendszer rendszeres javítása - oktatóterek belső festése
Szolgálati lakások Jósvafő, Petőfi utca 48. és 52. Szinpetri	<ul style="list-style-type: none"> - teljes területtisztítás (Jósvafő P.u 48) - melléképület kitisztítása, raktárkialakítás Jósvafő P.u 52 - Szinpetri : víz, és villamos rendszerkarbantartás, fűtés konvektor bővítés, zuhanyzó elbontás, kent szigeteléssel helyreállítása, csempézés
Jósvafő, Fedeles Lovarda Malomkert	<ul style="list-style-type: none"> - IX. Jósvafői Lovasnapok elő-, és utómunkálatai - lebonyolításhoz szükséges eszközök legyártása (lovas akadályok, lócák,) - útépités, tereprendezés, sátrak felállítása, bontása - hálózati vízbekötés javítása, és vízvételi helyek kialakítása - elektromos elosztó oszlopos kiépítése - árok folyamatos feltöltése - lovarda sátor és lovas pálya korlát gyártása, építése, festése
Aggtelek, Kövirózsa apartmanház	<ul style="list-style-type: none"> - nyílászárók javítása, víz és villany hálózat javítása, falfestés előterekben
Almás völgyi erdészeti híd	<ul style="list-style-type: none"> - faszerkezetek bontása és teljes cseréje
Kelemér, Mohos ház	<ul style="list-style-type: none"> - tető teljes leszedése, új cseréppel visszaépítése
Baradla – barlang Vass Imre - barlang Rákóczi – barlang	<ul style="list-style-type: none"> - rendszeres villamossági karbantartás
Gépjármű javítási munkák	<ul style="list-style-type: none"> - Maraton kocsik (1-es és 2-es) kerekek csapágycseréi, tárcsafékek javítás, villamos hálózatuk felújítása - lószállító tgg. hátsó fali lemezének teljes cseréje - fűnyíró traktorok felújításának (futómű, kormánymű, fűnyíró adapter csapágyazás ékszíjcsere) befejezése - A személy és teherszállító járművek folyamatos szervize és szükség szerinti nagy és alkalomszerű javítása
Jósvafő, Projekt iroda	<ul style="list-style-type: none"> - az iroda bővítése a látogatói terasz beépítésével, teljes informatikai és villamos hálózat kiépítés, fűtési rendszer,

	szabványos hőszigetelés kialakítása
Bodrogkeresztúr, ZTK Iroda	<ul style="list-style-type: none"> - projekt rendezvényt kapcsolatos felújítások, javítások - informatikai hálózat bővítése
ANPI területe általános karbantartási jelleggel	<ul style="list-style-type: none"> - egyéb szakipari (kőműves, asztalos, vízvezeték szerelő, villanyszerelő, fémszerkezeti), az üzemeltetéshez szükséges karbantartás jellegű feladatok elvégzése - logisztikai feladatok elvégzése, bevásárlás, teherszállítás - rendkívüli eseményekből (pl.: csőtörés, villamos hálózat meghibásodás) adódó károk helyreállítása - hangversenyek lebonyolításában való részvétel - folyamatos szemétszedés, takarítás - facsemete ültetés, szállítás - tanösvények folyamatos karbantartása, kaszálása, tisztítása
ANPI területe általános karbantartási jelleggel	<ul style="list-style-type: none"> - az ANPI kezelésében lévő parkok, terek, bemutatóhelyek folyamatos kaszálása - tűzifaaprítás - az ANPI működő szálláshelyeinek őrzése - siktalanítás, csúszásmentesítés, hó eltakarítás, szóróanyag szállítás - felszíni vízelvezetők folyamatos karbantartása

IV. sz. melléklet: Programterv (eseménynaptár) 2018.

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 17. pontjához – Programterv

ESEMÉNYNAPTÁR 2018.
AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

Január 24. 09.30. Téli túra a karszton

Január 27. 10.00. Téli túra Jósvafőn

Február 8. 09.30. Téli túra a karszton – környezeti nevelési program (iskolák számára)

Február 10., 24. 10.00 Téli túrák az Esztramoson

Február 20. 9.00 Órszolgálati Nap - együttműködő iskolák részére

Február 22. 9.00 Órszolgálati Nap - iskolák részére, Zempléni Tájegység – előadás, bemutató

Március 17. 10.00 A vadregényes Telekes-völgy

Március 20. 9.00 Víz és Meteorológiai Világnap – együttműködő iskolák részére

Március 22. 9.00 Víz Világnapja – iskolák részére, Zempléni Tájegység - előadás

Március 31. 10.00 Kőkörcsinek és források nyomában

Március 31. - április 1-2. 10.00-16.00 Húsvéti kincskeresés

Március 31. - április 1-2. 11.00-15.00 Szalamandra játszóház

Április 14. 10.00. Tavaszi hírnökök – Tavaszi hérics és kőkörcsintúra a ZTE-ben

Április 18. 9.30 Műemlékvédelmi Világnap – együttműködő iskolák részére

Április 18. 09.00 Műemlékvédelmi Világnap

Április 21. 10.00. Füzérradványi kastélypark túra a Föld Napja alkalmából

Április 24. 9.00 Föld Napja – együttműködő iskolák részére

Április 28. 10.00 Erdőkóstoló túra

Április 28-29. Tájházak Napja

Május 2-3. 19.00 Felfedező túra a Baradlában

Május 2-4. Karsztkaland – diákcsoportok részére

Május 5. 10.00. Madarak és Fák Napja – természetismereti túra a Long-erdőben

Május 9. 9.00 Madarak és Fák Napja – együttműködő iskolák részére

Május 12. 10.00. Orchidea túra az Aggteleki-karszton

Május 19. 14.30 Barangolás a Baradla-barlang tetején

Május 20. 10.00 ANP Közönségnap

Május 22-25. 9.00 Európai Nemzeti Parkok Napja. Nyílt napok az Aggteleki Nemzeti Parkban.

Május 25 - június 3. Magyar Nemzeti Parkok Hete

Május 26. Aggtelek – Bükk kerékpártúra

Május 26. 18.00 Az ördög sok-sok aranyhajszála

Május 27. Gyermeknap Aggteleken

8.00-16.00 Gyermeknap kedvezmény a Kincskereső játékösvényen

11.30 Baradlamanó túra

Május 25-június 3. Magyar Nemzeti Parkok Hete

Június 2. Nagycsaládosok Napja

Június eleje 16.00 Tiszavirágzás túra

Június 6. 9.00 Környezetvédelmi Világnap

Június 16. 20.00 Éjszaka a karszton – szentjánosbogarak nyomában

Június 23-24-25. Barlangok Világnapja

Június 23. 7.00 „Föld alatti és föld feletti teljesítménytúrák”

Június 23. Baradla-barlang, hosszútúra kedvezményesen

Június 23. 11.30 Baradlamanó túra

Június 24. Barlangi Nagyjaink Emléktúra

Június 25. Rákóczi- és Vass Imre-barlang kedvezményesen

Június 30. 20.00 Telihold túra

„Július a Baradla-barlang hónapja”

Július 3. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Július 5. 10.00 Családi Nap

Július 7. 19.00 Forró nyári naplementék

Július 10. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Július 12. 10.00 Családi Nap

Július 14. 9.00 Zöld határ túra

Július 17. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Július 19. 10.00 Családi Nap

Július 21. 19.00 Forró nyári naplementék

Július 23-27. Természetismereti tábor

Július 26. Családi nap

Július 28. 20.00 Telihold túra

Július 28. 9.00 Szlovák-karszt-Aggteleki-karszt kerékpáros körtúra

Július 31. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

„Augusztus a Rákóczi- és a Vass Imre-barlang hónapja

Augusztus 2. 10.00 Családi Nap

Augusztus 4. 4.30. Napfelkelte a Baradla-tetőn

Augusztus 6. – november 2. XXXIII. Bódva-völgyi Madárvonuláskutató és Természetvédelmi Tábor

Augusztus 7. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Augusztus 9. 10.00 Családi Nap

Augusztus 11. 19.00 Forró nyári naplementék

Augusztus 14. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Augusztus 16. Családi Nap – Vízi parányok

Augusztus 18-20. IX. Jósvalfői Hucul Lovasnapok és VI. Nemzetközi Patkolókovács Verseny

Augusztus 18-20. Nyárbúcsúztató a Kincskereső játékosvényen

Augusztus 21. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában

Augusztus 23. 10.00 Családi Nap

Augusztus 25. 20.00 Telihold túra

Szeptember 8. Mária napi túra a Martonyi Pálos Kolostorromhoz

Szeptember 15., 22. 18.00 Szeptemberi szarvasbögés az Aggteleki-karszton

Szeptember 15., 22. 18.00 Szeptemberi szarvasbögés a Zempléni Tájegységben

Szeptember 20. 9.00 Takarítási Világnap – együttműködő iskolák részére

Szeptember 27. 18.00 Kutatók éjszakája

Október 4. 9.00 Állatok Világnapja

Október 6. 10.00. Nemzetközi Madármegfigyelő Napok

Október 6. 10.00 Geotóp Nap a Zempléni Tájvédelmi Körzetben

Október 6-7. Nemzetközi Madármegfigyelő Napok

Október 13. 10.00 Geotóp Nap az Aggteleki Nemzeti Parkban

November 22. 14.00 Rajzpályázat és projektpályázat díjkiosztó ünnepsége

November 28 – december 6. Mikulástúra a Baradla-barlangban

December 30. 16.00 Óévbúcsúztató Operettgála

V. sz. melléklet: Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek részletezése

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 5.5 pontjához

(Az 1143/2014/EU rendelet hatálya alá eső IAS fajok)

tudományos név	magyar név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
Asclepias syriaca	Selyemkóró	A teljes működési területen előfordul	Egyes esetekben vegyszeres kezelés	Szaporodása robbanásszerű. Védekezési terv kialakítás alatt.
Heracleum mantegazzianum	Kaukázusi medvetalp	Korábbi előfordulás Zempléni TK	monitorozás	Esetleges ismételt megtelepedés megakadályozására
Impatiens glandulifera	Bíbor nebáncsvirág	Bódva-völgye Zempléni TK	monitorozás	Korábbi előfordulási helyek ellenőrzése

Egyéb idegenhonos invázós növényfajokkal kapcsolatos tevékenységek:

tudományos név	magyar név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
Solidago canadensis	Kanadai aranyvessző	A teljes működési területen gyakori	Az ANP területén mechanikus gyengítés és vegyszeres kezelés	KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 c. projekt keretében (2017-2020-ig)

Fallopia sectio Reynoutria	Japánkeserűfű	A működési terület vízfolyásai mentén néhol tömegesen fordul elő	Az ANP területén vegyszeres kezelés	
Amorpha fruticosa	Cserjés gyalogakác	A működési területen ártereken tömeges. Az ANP területén az aggteleki tó-hegyen gyakori	Az ANP területén mechanikus gyengítés folyik	Kísérleti céllal
Ailanthus altissima	Mirigyes bálványfa	Az ANP területén a Tornai- Alsóhegyen gyakori, a Bódvarákói Esztramoson gyakori, terjedőben	Az ANP területén az esztramosi állomány mechanikus gyengítése zajlik	Kísérleti céllal